

**LA NÒTULA DEL NOTARI
BERNAT FRIGOLA DE COTLLIURE
1380-1381**

FUNDACIÓ NOGUERA

---

www.fundacionoguera.com

Col·lecció ACTA NOTARIORUM CATALONIAE

Director tècnic: Josep Maria SANS I TRAVÉ

FUNDACIÓ NOGUERA

ACTA NOTARIORUM CATALONIAE, 22

La nòtula del notari
Bernat Frigola de Cotlliure
1380-1381

edició a cura de

RUBÉN MOLINA I CAMPOY

i

AYMAT CATAFAU CASTELLET

BARCELONA, 2011

© Rubén Molina i Campoy i Aymat Catafau Castellet, 2011

Edita: Pagès Editors, S L
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat

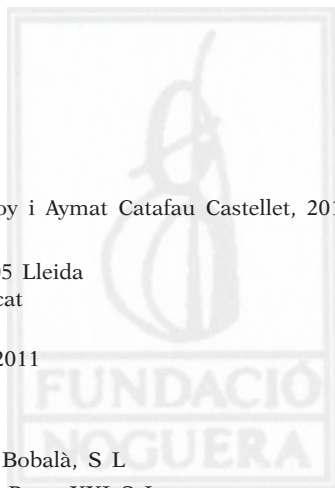
Primera edició: març de 2011

ISBN: 978-84-9975-078-1

Dipòsit legal: L-162-2011

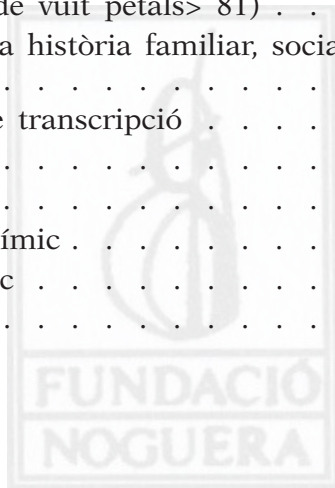
Impressió: Arts Gràfiques Bobalà, S L

Relligat: Enquadernacions Prats XXI S L

SUMARI

	<u>Pàgina</u>
Introducció	9
Els fons notariaus d'època medieval dels Arxius Departamentals dels Pirineus Orientals	12
Els registres notariaus integrats en la subsèrie 1B (Procuració Reial)	17
La notaria de Cotlliure als segles xiv i xv. La famí- lia de notaris Frigola	22
El registre 1B139, la <i>Nota de Barnat Frigola</i> , 1380- 1381 (o: <flor de vuit pètals> 81)	24
Aportacions a la història familiar, social, econòmica i política	30
Convencions de transcripció	40
Documents	41
Índexs	265
Índex antroponímic	269
Índex toponímic	281
Índex <i>rerum</i>	285

INTRODUCCIÓ

El present volum és la primera publicació d'un registre notarial rossellonès d'època medieval. És per a nosaltres un plaer i un honor de veure'l aparèixer en la prestigiosa col·lecció dels "Acta Notariorum Cataloniae" de la Fundació Noguera, de la qual en Josep Maria Sans i Travé n'és el director científic. Aquesta obra deu la seva existència a la seva amistat, perseverança i confiança.

Nombrosos registres notarians de l'edat mitjana ja figuren al catàleg d'aquesta col·lecció i, no fa gaire, un primer llibre notarial del Rosselló, el manual de Jaume Esteve, notari de Perpinyà l'any 1700, ha estat publicat pel nostre col·lega Joan Peytaví Deixona, professor de l'Institut Franco-Català Transfronterer de la Universitat de Perpinyà Via Domitia. A la introducció d'aquest manual, Joan Peytaví ha volgut presentar d'una manera molt completa la situació dels fons d'arxius francesos, que poden semblar un món sorprenent als investigadors catalans del sud de l'Albera. Convidem, doncs, el lector a llegir la presentació que Joan Peytaví ha fet del sistema d'arxius francesos, i particularment de la conservació i l'ordenament dels registres notarians. No hi ha cap necessitat de repetir aquí el que ja ha estat clarament exposat per la ploma del nostre col·lega.

Nosaltres haurem de mostrar la riquesa dels fons notarians d'època medieval conservats a l'Arxiu Departamental dels Pirineus Orientals (ADPO), ja que Joan Peytaví Deixona ha presentat sobretot els d'època moderna, objecte del seu treball d'edició. Exposarem tot seguit la provenença particular del manual que editem, conservat a la sèrie 1B de l'ADPO, el fons de

la Chambre du Domaine. Després presentarem la notaria de Cotlliure als segles XIV i XV, i particularment el notari Bernat Frigola i la seva família.

Orientarem la descripció codicològica del manual que editem seguint els clàssics criteris que són primerament la crítica externa i posteriorment la interna del document. D'entrada, exposarem la seva forma, l'enquadernació, el paper, la composició en quaderns i la realització material del registre.

El manual que hem decidit de transcriure¹ és relativament curt, però molt ric. Donarem una visió ràpida de la diversitat tipològica dels actes que conté, amb relació a la seva natura particular, atès que es tracta d'un registre conservat per la Procuració Reial. Sense fer-ne un estudi detallat, mostrarem les principals aportacions al coneixement històric que pot contenir aquest registre.

Finalment, exposarem els problemes de transcripció i els criteris que han estat els nostres.

ELS FONS NOTARIALS D'ÈPOCA MEDIEVAL DELS ARXIUS DEPARTAMENTALS DELS PIRINEUS ORIENTALS

A l'Arxiu Departamental dels Pirineus Orientals s'hi conserven una sèrie de registres notariais que fa d'aquest fons, al costat dels de diverses ciutats del Midi, un dels més rics de França. Certament, per als investigadors i especialistes del notariat català, aquest fons no té res d'excepcional, però com que roman en bona part desconegut i inutilitzat, una petita presentació pot ésser necessària.

Com han assenyalat Christian Guilleré i Anthony Pinto a les Jornades d'estudi sobre el notariat com a eina per a la recerca històrica, organitzades a Girona l'any 1996,² la institució notarial conegué un impuls important, al sud de França, a partir del segle XII. Alguns fons provençals conserven registres notariais del segle XIII, en nombre molt reduït però significatius de l'existència

---

1. La transcripció i els índexs han estat íntegrament realitzats per Rubén Molina i Campoy, la relectura i la correcció de la transcripció així com la introducció són l'obra d'Aymat Catafau.

2. Ch. GUILLERÉ, A. PINTO, "Bilan des recherches sur le notariat géronais", *Documentació notarial i Arxius. Els fons notariais com a eina per a la recerca històrica*, Arxiu Històric de Girona, Generalitat de Catalunya, p. 35-70.

d'una institució ben ordenada, instituïda i preocupada per la perennitat del seu treball, a través de la custòdia i conservació dels seus actes.

L'arxiu del departament de Bouches-du-Rhône, principalment per les ciutats de Marsella, d'Arles i d'Aix-en-Provence, i el del departament de Vaucluse, en particular per Avinyó i Salon-de-Provence, conserven respectivament uns sis mil quatre-cents i cinc mil registres notariais anteriors a l'any 1500. L'Arxiu de l'Hérault, malgrat la importància de la ciutat de Montpeller i la presència de registres conservats des del segle XIII, els de l'Haute-Garonne, amb els fons tolosencs del segle XIV, estudiats per Philippe Wolf, i l'arxiu de la Gironde, amb Bordeus, són considerablement menys rics, tot i ser totalment remarcables en comparació amb els fons de la resta de França.

Inscriuint-se en la tradició del notariat català i sense arribar a l'excepcional antiguitat, continuïtat i amplitud dels arxius notariais de la comarca de Girona, que conserven més de sis mil registres del període medieval, l'Arxiu Departamental dels Pirineus Orientals posseeix també una important quantitat de registres anteriors a l'any 1500.

L'historiador i especialista en l'edició de textos, Rodrigue Tréton, ha estudiat, per primera vegada de forma detallada i completa, els orígens del notariat públic al Rosselló en un article publicat a la revista *Afers*, que els lectors catalans tenen a l'abast,³ i del qual ens limitarem a evocar-ne aquí les conclusions principals. Rodrigue Tréton posa de relleu la precocitat pel que fa a l'aparició dels "escrivans" especialistes vers l'any 1100, i la progressiva aparició d'un nou ofici, designat tant amb el nom de *scriptor publicus* com amb el de *notarius* cap a 1180. És un fenomen urbà d'entrada, les etapes, terminologies i cronologies del qual es troben arreu del Midi mediterrani: a Provença, al Llenguadoc mediterrani i a Catalunya. Si bé en un primer moment d'aquest ofici se n'encarregava un personal de domini eclesiàstic, el notariat es laïcitzava progressivament a partir de les primeres dècades del segle XIII. Durant la primera meitat d'aquest segle, el control de la nova funció per part de les autoritats es reforça per mitjà de l'atribució de la *fides*

3. R. TRÉTON, "Preludi a la història del notariat públic a Perpinyà i el comtat de Rosselló (1180-1340)", *Afers*, núm. 58, *Dossier Notaris, homes i papers. El Nord català als segles XIII-XVIII*, coord. J. Peytavi Deixona, Catarroja, 2007.

publica; els notaris indiquen que ells detenen l'*auctoritas* de la qual són dipositaris, essencialment del bisbe d'Elna o del rei. L'organització del notariat en escriptories, el dret notarial acordat pel rei a les seves viles, és un procés del qual comencem a trobar les traces a Perpinyà l'any 1258, amb la institució per part del rei Jaume I d'un notari públic de la vila, Pere Calvet, i l'any 1264 a Puigcerdà, amb la concessió a la vila reial del dret d'escriptoria sobre tota la Cerdanya. En el cas de Puigcerdà, el dret i la gestió de l'escriptoria fou acordat als homes de la vila, a la comunitat i a llurs cònsols, mentre que a Perpinyà el rei conservà el control directe de la funció, de les nominacions i de les successions en l'ofici de notari públic.

Denis Fontaine i Christine Langé, de l'Arxiu Departamental dels Pirineus Orientals, han comptabilitzat per cada segle el nombre de notaris dels quals conservem un o diversos registres:⁴ al segle XIII, 7 notaris; al segle XIV, 144; al segle XV, 276; al segle XVI, 290; al segle XVII, 319; al segle XVIII (fins a la Revolució francesa), 216; al segle XIX (inclosa la darrera dècada del segle XVIII), 269. Aquestes xifres mostren que, per al segle XV, el nombre de notaris coneguts almenys en el cas d'un registre està totalment amb relació al dels segles següents. La pèrdua d'informació ha pogut afectar certes sèries de registres, certes escriptories notariales, però es pot considerar el nombre conegut de notaris del segle XV com representatiu del notariat rossellonès. Pel que fa al segle XIV, com veurem, la diferència respecte del nombre de notaris coneguts del segle següent és massa important com per no despertar la sospita d'una pitjor conservació dels registres. Podem pensar, tot i que la institució notarial ha continuat el seu desenvolupament al segle XV, que el nombre de notaris existents durant el segle XIV devia situar-se al voltant dels dos-cents individus, o potser més. El nombre de cent quaranta-quatre correspon, sens dubte, als dos terços del nombre real de notaris existents aleshores. L'observació detallada del nombre de registres conservats fa sospitar que és principalment la primera meitat del segle XIV que presenta

---

4. D. FONTAINE, Ch. LANGÉ, "Présentation des fonds de notaires conservés aux Archives Départementales des Pyrénées-Orientales", *Documentació notarial i Arxius. Els fons notariales com a eina per a la recerca històrica*, Arxiu Històric de Girona, Generalitat de Catalunya, p. 265-274.

llacunes. Finalment, el nombre de registres del segle XIII (per als anys 1260-1300) és absolutament anecdòtic, aquest no pot, doncs, donar una idea de l'extensió del notariat al Rosselló durant la segona meitat del segle XIII, sinó que tan sols és una mostra dels diferents tipus d'actes enregistrats. Preciosos per a la recerca històrica, aportant informació sobre la societat rossellonesa per una visió de les activitats privades, tant a Perpinyà com a la campanya,⁵ els disset registres notariais conservats del segle XIII no són en cap cas representatius de la importància que la institució notarial ja havia adquirit en aquesta època al Rosselló. Només cal observar, per demostrar-ho, la llista de les cinquanta viles i pobles on Rodrigue Tréton atesta la presència d'una activitat notarial vers 1300 (fins i tot si aquesta activitat no és més que puntual, amb motiu d'un mercat o del desplaçament específic del notari d'una aglomeració veïna).

Denis Fontaine i Christine Langé constaten també una dispersió geogràfica dels notaris en els segles XIV i XV molt més gran que als segles següents. La concentració de les escriptureries notariais en els grans burgs i ciutats és un efecte de la racionalització del treball dels notaris i condueix, entre d'altres, a una progressiva sobrerrepresentació dels notaris de la vila de Perpinyà amb relació al conjunt del notariat rossellonès, fins arribar gairebé a la meitat de l'efectiu total. Pel que fa als segles XIV i XV, però, aquesta "dispersió" de les escriptureries notariais pot ser també una il·lusió originada pel costum del treball itinerant dels notaris, que no dubten pas a desplaçar-se en un marge d'acció de varies hores, a peu o a cavall, des del seu estudi i que, de vegades, sojornen alguns dies en un poble. Aquesta mobilitat notarial, amb una deslocalització temporal, ha estat ben posada de relleu per Romain Sagner en el seu meticulós estudi de la confecció del capbreu de Reynès (Vallespir) de 1407.⁶ Fora de les circumstàncies particulars d'una capbreuació, hem pogut

5. J. A. Brutails al segle XIX, R. W. Emery a mitjan segle XX, L. Verdon a la dècada de 1990, etc., han utilitzat aquests registres per enriquir certs aspectes de la vida quotidiana, captats vivament per l'activitat notarial, a diferència de la visió més rígida de la societat donada pels altres documents més tradicionals de l'Edat Mitjana, sovint més institucionals que concrets, com les ordenances reials, els privilegis, les concessions i els reconeixements de feus o de tinençes...

6. R. SAGUER, *La communauté villageoise de Reynès à la fin du Moyen Âge au travers d'un capbreu de 1407*, Université de Perpignan Via Domitia, 2009, 149 p.

suggerir, en un altre estudi sobre el Vallespir,⁷ que els notaris d'una petita vila que es desplacen periòdicament a un poble veí per enregistrar-hi els actes, porten un manual específic per a cada lloc on oficien, en aquests registres s'identifiquen com a notaris de cada lloc en particular. Només un estudi detallat, alhora dels notaris, de les dates precises d'activitat, dia a dia, de llurs desplaçaments i de llurs manuals conservats, podria donar una idea de la movilitat professional dels notaris als segles XIV i XV així com de la seva aptitud per prendre el títol de notari de cada lloc dins l'àrea geogràfica on oficien. Aquests elements permeten de relativitzar la impressió pel que fa a la "dispersió rural del notariat" als segles XIV i XV en els comtats nord-catalans.

Denis Fontaine i Christine Langé han exposat, en la seva contribució a les Jornades d'estudi de Girona, les etapes de la constitució i de la classificació dels fons notariais del seu arxiu.

El nombre de registres notariais conservats (manuals o *notulas* essencialment) revela clarament les mancances dels períodes més antics. Per al segle XIII, com hem vist, la sèrie 3E1 només conserva disset registres, el més antic dels quals data de 1260. Per a la primera meitat del segle XIV, la nostra estimació és d'aproximadament noranta-cinc registres conservats, per a la segona meitat del segle XIV al voltant de cent seixanta, i per tot el segle XV, la nostra estimació és de mil nou-cents cinquanta registres conservats, aproximadament (sèries 3E1, 3E2 i, sobretot, 3E40), als quals s'han d'afegir els cent trenta-un registres notariais d'aquests dos segles continguts dins la sèrie 1B, i alguns altres en les sèries D, 4E i G. En total, una mica més de dos mil tres-cents cinquanta registres notariais de l'època medieval per als comtats nord-catalans conservats en els fons notariais.⁸ Com veiem, sense arribar a la importància de les sèries catalanes o provençals, el fons rossellonès és d'una remarcable riquesa.

---

7. A. CATAFAU, "Naixement i desenvolupament d'una xarxa de petites viles a la vall del Tec a l'edat mitjana: Prats de Molló, Arles de Tec, Ceret, El Voló", *Journées d'études sur les petites villes*, febrer 2002, Lloret de Mar, *Quaderns de la Selva*, abril 2003, p. 7-20.

8. Aquesta estimació és sensiblement inferior a la de Ch. Guilleré i A. Pinto, que fixen el nombre en tres mil sense detallar-ne el compte.

ELS REGISTRES NOTARIALS INTEGRATS EN LA SUBSÈRIE 1B (PROCURACIÓ REIAL)

El registre que hem escollit d'editar aquí és la nòtula dels anys 1380-1381 de Bernat Frigola, notari de Cotlliure, conservat dins la sèrie B, a la cota 1B139. Aquest registre forma part dels cent trenta-un que s'han conservat en el fons de la Chambre du Domaine del Rosselló, que conté, pel que fa a la seva part medieval, l'arxiu de la Procuració Reial dels comtats del Rosselló i de la Cerdanya. En el prefaci a l'*Inventaire-sommaire des archives départementales antérieures à 1790*, establert l'any 1868 per Bernard Alart, el seu successor Auguste Brutails indica clarament en 1886: "Les archives du Domaine se composent en grande partie de registres où sont copiés les actes importants concernant cette administration ou émanés d'elle, de notules tenues par les notaires attachés à la Procuration, de manuels où ces mêmes notaires inscrivaient au fur et à mesure une analyse des affaires qui étaient traitées à la Cour." Continua indicant: "Ces archives furent organisées une première fois au mois de janvier 1614." Tot seguit, havent recordat les vicissituds d'aquest fons durant la Revolució, Auguste Brutails precisa que aquest fou classificat i en bona part analitzat pel seu predecessor Bernard Alart.

Els arxivers del segle xx, basant-se en un testimoni desconegut i sense cap prova que pugui donar-hi suport, atribueixen a Bernard Alart, que ha "classificat" i "analitzat" el fons de la Procuració Reial, una profunda reorganització del seu contingut. Ell hauria efectivament retirat, "aparentment sense justificació, 131 registres" de la sèrie E dels arxius notarials per classificar-los dins la Chambre du Domaine (subsèrie 1B). Aquesta afirmació ha estat represa sense matisos fins avui dia, qüestionant les motivacions del treball de Bernard Alart.⁹ Ja que el registre que

9. Philippe Rosset i Sylvie Caucanas expliquen en la seva presentació de l'Arxiu: "Dès la fin de l'Ancien Régime, il existait à Perpignan, auprès de la Chambre du Domaine, un important dépôt d'archives notariales regroupées là, pour la majorité d'entre elles, semble-t-il, vers 1785, par des notaires désireux de se soustraire à l'obligation d'acquitter une redevance attachée à la conservation des anciennes minutes. [...] J.-B. Alart constitua alors la série E notaires [...] Cependant, Alart en ôta, apparemment sans justification, 131 registres qu'il classa dans le fonds de la Chambre du Domaine (sous-série 1 B). De même d'autres prélèvements y furent encore effectués, au mépris du respect des fonds, pour constituer divers dossiers thématiques, par Alart et certains de ses successeurs, jusqu'au début du xxe siècle

publiquem aquí forma part d'aquests cent trenta-un registres notarials classificats en la sèrie 1B, hem intentat de saber-ne més i comprendre les raons de la presència d'aquest registre particular i, en general, d'aquests nombrosos registres, manuals i *notulas* notarials dels segles XIV i XV conservats dins la sèrie de la Procuració Reial. Afegim, d'entrada, que, gràcies a haver estudiat la vida i l'obra de Julià Bernat Alart i haver-ne redactat la seva ressenya biogràfica, la nostra opinió sobre el treball del gran arxiver és, i resta, el d'una profunda admiració pel seu rigor i la seva intel·ligència amb relació a l'estudi dels documents i de les qüestions històriques.

Es tractava, doncs, de determinar des de quan aquests registres notarials es trobaven en els arxius del poder reial. En aquest punt disposem d'una referència segura: la classificació d'aquest fons realitzada per Michel Rodo l'any 1613 i continuada al segle XVIII per François Borrell. De fet, un examen superficial, ràpid, del registre 1B139, la nòtula de Bernat Frigola de 1380-1381, ens mostra que l'enquadrernació porta en el dors una inscripció idèntica a la que es troba en el recto del primer foli: *Nota Barnat Frigola* seguida del dibuix d'una flor de vuit pètals i del nombre vuitanta-un en xifres aràbigues. Aquesta escriptura és, si no de la mateixa mà, almenys de la mateixa època i estil que la del títol del registre 1B1, primer registre de la subsèrie 1B, que és la *Rúbrica General Arxiu Rⁱⁱ Patⁱ*. Aquest primer registre és el que fou establert a partir de 1613 per Miquel Rodó, tal i com ens ho indica el registre 1B388 del mateix fons:¹⁰ "Instructions et lettres du visiteur général

(cf. notamment série D, sous-série 4^E ou série G supplément).", a Ph. ROSSET i S. CAUCANAS, *Guide des Archives des Pyrénées-Orientales*, Perpignan, 1984, p. 94. No podem dir res aquí a propòsit dels successors d'Alart ni de les altres sèries fora de la Procuració Reial, però almenys per aquesta, i pels cent trenta-un registres "[ôtés] par B. Alart... sans justification" podem afirmar, amb les proves a la mà, que aquesta afirmació és falsa. Joan Peytaví a reprès aquesta "informació" a la introducció, excel·lent d'altra banda, de la seva recent obra publicada en aquesta mateixa col·lecció: "Cal afegir, d'altra banda, que Alart va sostreure 131 manuals de qualsevol tipus o notari, generalment baixmedievals o de la primera part de l'edat moderna, que va col·locar en la sèrie 1 B, entre el fons de la Procuració Reial esdevinguda sota el règim francès, la Chambre du Domaine. Aquesta transferència de fons va ser feta sense cap mena de justificació, si no és a vegades per a constituir sèries temàtiques." *El manual de 1700 de Jaume Esteve, notari de Perpinyà*, Fundació Noguera, Barcelona, 2004, p. 13.

10. J. B. ALART, *Inventaire sommaire des Archives Départementales antérieures à 1790 : archives civiles série B, C. Tome premier, série B*, Archives Départementales des Pyrénées Orientales, 1868, p. 271a.

Joseph de Banyatos à Michel Rodo pour la mise en ordre et l'inventaire des archives de la Procuration royale de Roussillon et de Cerdagne, 1613". De fet, aquest mateix registre 1B388 indica que l'any 1635 "Michel Rodo remet le Llibre o índex et rúbrica general qu'il a fait des archives de la Procuration royale, "que sens ell estava lo arxiu real sens llum ni clarícia"". Tasca que fou realitzada sota el control de l'arxiver titular, ja que el registre 1B387¹¹ porta una menció de la "Procuration donnée à Michel Rodo alguazil ordinaire résidant à Barcelone et à François Jahen, bourgeois de Perpignan, par François Juallar, page du domaine, et par Guillaume Domenech, notaire et archiviste de Roussillon et de Cerdagne (âgé de 82 ans), pour rendre leurs comptes à don Mathias Bayetola, inspecteur général des offices royaux, 1630-1638". Miquel Rodó assegurà la successió de Guillem Domènech, com ho atesta en el registre 1B388 la "nomination de Michel Rodo aux fonctions d'archiviste de la Procuration royale en remplacement de Guillaume Domenech, décédé".

La *Rúbrica General de l'Arxiu Regii Patrimoni*, tot i no contenir, fins on ho hem pogut comprovar, l'inventari precís de tots els documents de la Procuració Reial, indica molt clarament que els registres notariais, els de Gabriel Resplant, Ramon Pastor o Pere Roure, formen part l'any 1613 del fons inventariat i classificat per Miquel Rodó. No és exacte, doncs, que Julià Bernat Alart sigui qui ha extret aquests registres del fons notarial (sèrie E) per integrar-los dins la sèrie B, car aquests ja estaven a l'arxiu de la Procuració Reial. Fins on podem jutjar, aquests registres sempre han estat conservats a l'arxiu reial, ja que constituïen la documentació original, redactada per aquests notaris, dels actes aprovats pel procurador reial. Un d'ells, Ramon Ferrer, és qualificat amb el títol de "notari de la Procuració Reial", un altre, Pere Roure, obté l'ofici d'escrivà de la Procuració Reial en substitució de Joan Colom (1B253); d'altres simplement són notaris de Perpinyà, de Vilafranca de Conflent o de Cotlliure, com Bernat Frigola; viles, totes elles, on resideix el procurador del rei o viles reials on els notaris són requerits pels actes de justícia, els pagaments, afranquiments, amortitzacions o concessions que concerneixen el patrimoni reial.

11. J. B. ALART, *Inventaire-sommaire...*, p. 270b.

Dos elements més ens inciten a pensar que fou Miquel Rodó qui organitzà la classificació d'aquests registres com una "subsèrie" particular de la Procuració Reial a principis del segle XVII.¹² En efecte, l'escriptura del títol del registre 1B139 (*Nota Barnat Frigola <flor> 81*), tant al dors com sobre el primer foli, és perfectament semblant a la del títol de la primera pàgina de l'inventari de Miquel Rodó. No hi ha cap dubte, en la nostra opinió, que les dues mencions, potser d'una mateixa mà, són en tot cas de la mateixa època. D'altra banda, l'examen atent del registre ens mostra que la seva enquadernació no és en absolut la d'un còdex dels segles XIV o XV, com els que el fons de la Procuració Reial conserva en gran nombre. Les enquadernacions d'aquests segles estaven fetes amb tauletes de fusta recobertes de pell, sovint de cuir bru, a vegades amb claus de cuir o de bronze sobre els plans de la coberta, a vegades amb tancadors metàl·lics. La del registre 1B139, però, és característica de les enquadernacions més tardanes, de vitel·la rossa, que pot correspondre al segle XVII, amb dos cordills de tancament també de vitel·la. L'estudi codicològic del registre confirma aquesta datació: els *folii* del segle XIV, ben reconeixibles pel seu gros paper de drap i gairebé encartonat, bastant trencadís, han estat "emmarcats", al principi i al final del còdex, al moment de l'enquadernació, per tres *folii* de paper molt fi, amb una filigrana marcada amb un escut en creu, un paper molt més recent perfectament conforme als del segle XVII.

Així doncs, la nostra deducció pel que fa a tots aquests elements és que, presents en el fons de la Procuració Reial des dels segles XIV i XV, aquests registres notariais estaven certament en mal estat a principis del segle XVII, sens dubte també tenien una presentació heterogènia. És aleshores que, per reorganitzar el fons i per permetre l'accés directe a les informacions que contenen, Miquel Rodó va establir un primer inventari, una sèrie d'índex i, amb la finalitat de fer més fàcil l'accés als registres, els va ordenar per tipologies (almenys, diferencia els que provenen dels notaris reials que van treballar per la

12. Els primers *folii* de la *Rubrica* classifiquen els registres per tipologies, entre les quals Miquel Rodó anota: "Manuals. Item 36 llibres intitulats manuals", als quals s'haurien d'afegir les *notulas*, molt més nombroses, per exemple la *Rubrica* menciona "15 notas de Guillem Roure q° notari intitulats de les lletres A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P.", i comptar a més els registres notariais inclosos posteriorment.

Procuració).¹³ Com que no en tenia prou amb classificar-los i ordenar-los, també va enquadernar-ne de nou un cert nombre, segurament els que es trobaven en pitjor estat. És el cas del registre 1B139 que editem.

Per què aquests registres notarials es troben conservats des del segle XIV en els fons de la Procuració Reial? És evident que la pràctica administrativa, així com la notarial, coneixen durant els segles XII-XIV una evolució paral·lela, titubant, en què hom resol els problemes de forma més aviat pragmàtica que teòrica, abstracta o reglamentària. La reglamentació segueix la pràctica, li dóna forma, l'organitza basant-se en el que funciona, en les estructures que s'instal·len progressivament. És d'aquesta manera que hem de entendre l'existència de registres particulars en aquest fons, en els quals es podien buscar les decisions originals de l'autoritat reial sobre una quantitat d'afers implicant persones privades, béns predials, decisions de justícia, rebuts, correus i missions enregistrats en presència dels notaris, detentors del seu càrrec per delegació de l'autoritat reial. Aquests notaris, que resideixen a Perpinyà, a Tuïr, a Vilafranca, a Cotlliure, són els mateixos que confeccionen els grans llibres de la Procuració Reial. Però pels actes entre els vassalls del rei, on la persona i l'autoritat reial només són evocats, sense estar al cor de l'acte ni al seu origen, aquests notaris escriuen en registres ordinaris, sens dubte diferents d'aquells on enregistren els actes del seu ofici quotidià dins la seva vila, i diferents també dels registres oficials de la Procuració. La Procuració Reial conserva aquests registres particulars a manera de llibres de processos quotidians per les principals ciutats i senyories Reials, perquè sovint ha de recórrer a aquests actes que concerneixen persones i béns lligats al patrimoni reial.

Certament, aquesta manera de fer sorprèn l'historiador de les institucions, i encara més, sens dubte, els especialistes contemporanis de la ciència arxivística, formats segons un rigor cartesí pel que fa a la diferència d'allò públic i d'allò privat. És el que explica sens dubte que hagin pensat en una classificació

---

13. L'objecte de la nostra introducció no és pas d'estudiar l'organització del fons de la Procuració Reial des de la seva constitució al segle XIV i les diferents etapes de la seva classificació en els segles següents, però certes anotacions de la Rúbrica de Miquel Rodó poden suggerir que ell ha emprès l'ordenació de tot el fons amb la utilització de símbols diferents segons el tipus de registres que havia d'inventariar.

arbitrària i aberrant de la part de Julià Bernat Alart, mentre que la presència d'aquests registres notariais, per a nosaltres sorprenent, és banal, i certament tant evident per als homes de l'edat mitjana com també per Miquel Rodó.

Si hem escollit d'editar aquest registre abans de transcriure'n d'altres, de les sèries de la vila de Perpinyà o de les viles veïnes, és perquè es troba en un estat de conservació i de lectura prou bo, i perquè conté, com veurem, una gran varietat d'actes amb el text integral, que permeten de veure un notari actuant en una petita societat diversa, on ha de tractar les qüestions socials, familiars, comercials, però també, a vegades, d'aspecte polític.

LA NOTARIA DE COTLLIURE ALS SEGLES XIV I XV. LA FAMÍLIA DE NOTARIS FRIGOLA

Conservem, des de l'any 1300, un document atestant que les rendes del rei de Mallorca a Cotlliure comprenen també les de l'escrivania (1B69). En el decurs del segle següent, els escrivans, és a dir els notaris de Cotlliure, reuneixen els elements d'una enquesta, feta per ordre del procurador reial l'any 1336, a propòsit de l'avaluació dels beneficis de la renda del mesuratge dels productes (1B70). En aquesta data hi ha almenys dos notaris en activitat a Cotlliure, ambdós encarregats, per manament del procurador reial, de realitzar una enquesta relativa a la percepció dels drets reials per part de l'arrendatari d'aquesta taxa sobre el mesuratge del gra a l'embarcament i al desembarcament al port de Cotlliure. L'atribució del càrrec de notari a Cotlliure passa, encara a principis del segle xv, per una infeudació reial, tal i com ho mostra la nominació de Guillem Jaume (1B236, 1413-1432).

Posseïm informacions sobre dos notaris de Cotlliure anomenats Frigola: Andreu Frigola i el seu fill Bernat. A l'Arxiu Departamental dels Pirineus Orientals es conserven dos registres d'Andreu Frigola: una nòtula de 1361 (cota 3E1/121) i un manual de 1370 (cota 3E1/125). Sabem que el setembre de 1372 Andreu Frigola ja és mort, i qui el succeeix no és pas son fill sinó Guillem Mercer, notari investit oficialment pel rei en la successió del càrrec públic de notari de Cotlliure. Un docu-

ment, conservat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó,¹⁴ registre 923, f. 37r, datat el 9 de setembre de 1372, indica que en aquesta data Andreu Frigola, notari de Cotlliure, ha mort sense haver fet cap provisió de les seves escriptures (el que significa, sens dubte, que no ha efectuat la transmissió de les seves escriptures al seu successor), per això el rei ordena que la transmissió de tots els protocols, notes i manuals, sigui feta a favor de Guillem Mercer, notari de Cotlliure. Coneixem el fill d'Andreu Frigola, Bernat, com a notari de Cotlliure des de 1380, gràcies al registre conservat dins la sèrie de la Procuració Reial (cota 1B139). El tornem a trobar els anys següents en dues nòtules conservades de l'any 1383 (cota 3E/236 i 3E1/383), una altra de 1390 (cota 3E1/238) i una sèrie de cinc volums de nòtules dels anys 1402, 1404, 1405-1407, 1421, 1428 (cotes 3E1/247 a 251).

Amb relació a l'activitat d'Andreu Frigola només tenim informació dels deu darrers anys que actuà com a notari a partir de dos registres, mentre que del seu fill tenim una visió més completa, amb quaranta-vuit anys d'activitat atestats pels documents conservats. El primer registre conservat de Bernat Frigola és la nòtula de 1380, data pròxima, sens dubte, als inicis de la seva activitat, ja que l'any 1372 no està en disposició de succeir el seu pare, atès que encara és massa jove. En el registre que editem aquí, varies vegades (actes núms. 12, 13, 37, 120, 124), l'escribà comet l'error (un *lapsus calami* clàssic) d'acabar l'acte amb la fórmula: "Quod ffuit actum et laudatum

14. ACA, Registre 923, f. 37r, 9 de setembre de 1372. "Nos Petrus etc attendentes Andream Frigola notarium ville de Coquolibero viam fuisse universe carnis ingressum nulla per eum facta provisione de scripturis eiusdem ad quorundam nostrorum familiarium supplicacionem humilem propterea nobis factam tenore presentis "vobis fidei nostro Guillemo Mercerii notario dicte ville de cuius idoneitate testimonium audivimus, merito comendandum scripturas easdem ducimus comittendas vobis per hanc eandem notas seu rogaciones, testamenta, codicillos, et quavis alia instrumenta quos, quas et que scripta vel notata in protocollis seu manuali dicti quondam notarii et alias repereritis in mundum redigendi seu redigi faciendi, redactaque auctoritatem nostram, impedimus huius serie et decretum vices nostras super eisdem et ex eisdem dependentibus seu exigentibus, incidentibus et connexis plenarie comittentes, mandantesque harum serie bajulo et judici dicte ville, ceterisque officialibus et subditis nostris presentibus et futuris quatenus comissionem et concessionem nostras huiusmodi firmas habeant, teneant et observent, vobisque tradant seu tradi faciant confessimus omnes et predictas scripturas per quoscumque ipsarum detentores et omnibus et singulis instrumentis, testamentis et codicillis per vos clausis et subscriptis in iudicio et extra iudicium adhibeant plenam fidem. Volumus tamen quod per presentem concessionem iuri successorum dicti notarii defuncti in aliquo non derogetur. In cuius rei testimonium presentem fieri iussimus nostro sigillo munitam. Date Barchinone nona die septembris anno a nativitate domini millesimo CCC° LXX° secundo. Visa Ra. Petrus de Gostemps [...]".

in Coquolibero die..., in presencia et testimonio... et mei Andree Ffrigole, notari publici, qui predicta recepi”. Quan s’adona de l’error, l’escrivà ratlla Andree i ho canvia, entre línies, per Bernardi. És el signe que el fill, Bernat, treballa amb el mateix escrivà que copiava els actes en els registres de nòtules del seu pare, Andreu, però també és el signe que aquest registre ha de ser dels primers d’en Bernat Frigola, ja que al cap d’un cert temps l’escrivà ja no devia equivocar-se... Un altre indicatiu és que un acte del nostre registre (núm. 99) evoca un contracte autènticat en 1379 pel notari Guillem Mercer, que exercia encara en aquesta data; l’any 1380, doncs, Bernat Frigola deu estar just començant a exercir l’ofici.

Així s’explicaria també la longevitat de Bernat i la durada de l’exercici de la seva funció, car en 1372 el fill és, sens dubte, massa jove i ell pren el relleu, l’any 1380, de Guillem Mercer, successor del seu pare, quan devia tenir prop de vint anys, la qual cosa implica que quan fa els seus darrers registres conservats s’acosti als seixanta anys.

L’any 1431, trobem un nou Frigola passant actes a Cotlliure, el notari Dalmau Frigola, potser fill de Bernat, en tot cas el seu successor immediat, els registres del qual forneixen una sèrie contínua des de 1431 fins a 1437, i encara dos més datats de 1440 i 1448 (3E1/2246 a 2256).

És impossible de saber, però, si el notari Joan Frigola, de Perpinyà, del qual conservem una quarantena de registres datats entre 1538 i 1568, forma part de la mateixa família.

EL REGISTRE 1B139, LA *NOTA DE BARNAT FRIGOLA*, 1380-1381 (O: <FLOR DE VUIT PÈTALS> 81)

Aspecte

El registre mesura 31,5 cm d’alçada per 24 cm d’amplada. Està relligat amb una vitel·la clara que porta la inscripció *Nota de Barnat Frigola* <flor de vuit pètals> 81. Les seves cobertes sobreposades estan lligades a la part superior i inferior del lloc amb dos cordills de vitel·la, avui trencats. El registre conté actualment 98 *folii* de l’edat mitjana, emmarcats, com hem assenyalat, per tres *folii* situats al davant i al darrere de les pàgines del registre medieval, disposats en el moment

de la seva enquadració, probablement al segle XVII. El registre original està deteriorat en alguns punts i falten alguns *folii*, la qual cosa explica algunes mancances: certs actes estan inacabats a la fi d'un foli verso (acte 79 al f. 48v) i un acte diferent comença, o ha estat començat, al foli recto següent (acte 80 al f. 49r, o tres línies cancel·lades al principi del f. 66r). El registre comprèn, també, relligats o intercalats que no estan cosits, pàgines de natura diferent, provinents o d'un manual o d'algunes notes volants preses al moment de la preparació de l'acte.

El paper de drap és aspre, dur, trencadís. L'anàlisi de les filigranes mostra la utilització per part del notari de paper provinent de cinc fabricants diferents, dels quals Bernat Frigola ha utilitzat alguns *folii* o algunes desenes de *folii* que se succeeixen en el registre. Hi trobem diverses filigranes clàssiques del darrer quart del segle XIV: la muntanya triple i coronada per una creu, els dos carrers amb un eix central, les pinces o forces, el corn de caça, l'arc armat d'una fletxa; filigranes que han estat estudiades per Yann Travella.¹⁵ Aquesta utilització de papers de qualitat però provinents de diverses "mans" ens mostra que el notari no realitza un registre prestigiós, pel qual només hauria utilitzat un mateix tipus de paper, sinó que reutilitza en aquest registre "ordinari" les restes de diversos tipus de papers diferents, almenys cinc.

Contingut

Els cent cinquanta actes inscrits en aquesta nòtula es reparteixen de la següent manera:

- Demandes, accions de la justícia, enquestes, processos, confiscacions de béns: 19
- Reconeixement de deutes, de comandes, de préstecs: 29
- Èpoques de reembossament, de pagament d'adquisicions, de treballs o de fiances: 24
- Demandes de nominació de procuradors o de tutors: 20
- Vendes o donacions a particulars: 27

15. Y. TRAVELLA, *Les filigranes dans les registres notariaux roussillonnais du xive siècle*, Université de Perpignan, Mémoire de Master 1, Histoire médiévale, 2004, 180 p.

- Lloguers: 7
- Confirmacions i acords de vendes per la part del procurador reial o el senyor: 11
- Inventaris de béns (el més sovint a l'inici de la tutoria dels menors): 5
- Testaments: 3
- Contractes de matrimoni: 6
- Renúncia d'herència: 1

Molts d'aquests actes estan directament relacionats amb el poder reial. Es tracta certament d'actes passats davant del tribunal del rei, o en nom de l'Infant Joan, comte de Girona; però també d'actes més corrents que el notari enregistra en aquest recull de nòdules per raó d'una relació llunyana, a vegades indirecta, amb els afers reials. El notari és de fet l'escrivà d'aquest tribunal, també fa l'ofici de notari del rei o del seu representant en els afers relatius al patrimoni, a les rendes, als drets o, més generalment, a l'autoritat del sobirà.

Els actes continguts en aquest registre que tracten dels afers familiars estan passats sota el control de la cort o, en tot cas, intervenen després d'una decisió de justícia del procurador reial de Cotlliure, principalment quan es nomenen els tutors dels infants menors d'edat, així com dels múltiples actes que acompanyen aquestes designacions i les seves conseqüències, en particular les vendes fetes pels tutors.

Els actes de venda i els lloguers, així com els deutes, estan també molt sovint relacionats amb l'autoritat reial: o bé el rei és el senyor eminent dels béns venuts (actes núms. 23, 24, 25, 30, 35, 36, 37, 38, 54, 108), amb la confirmació eventual de la venda per la part del procurador reial (actes núms. 109, 115, 118, 135); o bé el notari enregistra un acte que concerneix la propietat d'una institució eclesiàstica sota protecció reial. El registre conté també vendes de béns els senyors dels quals són el convent dels dominics de Cotlliure (actes núms. 22, 121, 122, 124), l'abadia de Sant Genís de Fontanes (acte núm. 98), l'hospital dels pobres de Cotlliure (acte núm. 41 i confirmació pel comanador de l'hospital, núms. 42, 43) i la comunitat de religiosos de Cotlliure (núm. 140).

En d'altres actes, els contractants fan menció explícita de la cort reial de Cotlliure com el lloc on s'han de portar les contestacions o s'han de percebre les multes (acte núm. 15), o

és ella qui ha nomenat els procuradors designats per la justícia reial (acte núm. 17).

L'examen detallat dels procediments que han conduït a la redacció dels actes, de les parts en causa d'aquests, així com l'anàlisi de les estipulacions jurídiques que contenen, demostren que el registre de Bernat Frigola conté gairebé exclusivament actes en què es pot copsar la relació amb la cúria del governador reial de Cotlliure. Així doncs, tant des del punt de vista de la seva antiga classificació i de les marques que porta en l'enquadernació, com des del punt de vista de la natura dels actes, dels quals conté les nòtules, aquest registre troba perfectament el seu lloc dins el fons de la Procuració Reial; no solament s'hi troba des d'antic sinó que, a més, aquest és el seu lloc adient. No hi ha pas un desplaçament per la part d'Alart, ni cap elecció arbitrària de classificació.

Preparació i redacció dels actes, el treball del notari

Per aquestes èpoques antigues del notariat és interessant de fer algunes observacions sobre la natura concreta del treball del notari: els seus desplaçaments, la seva manera de prendre les notes, de redactar els actes o la llengua que utilitza. Disposem en aquest aspecte d'un cert nombre d'indicis indirectes del procediment seguit pel notari; en efecte, aquest registre de nòtula comprèn, com és corrent en els segles xiv i xv, segons les recerques que hem pogut fer a l'arxiu dels Pirineus Orientals, un cert nombre de fulls intercalars (en nombre bastant petit en aquest registre en concret, molt més nombrosos en d'altres) que són un testimoni de les notes preses, de les redaccions d'esborranys o de versions preparatòries dels actes. Un cert nombre d'actes exposen el procediment per la publicació de decisions o s'adrecen oralment a particulars per avisar-los en veu alta de les decisions de la cort de justícia, escrits successivament en llatí i en català, o donen el text del pregó en català, testimonis preciosos sobre la llengua parlada i escrita al Rosselló al segle xiv.

Els escatocols dels actes mostren que n'hi ha diversos que són elaborats o passats, és a dir redactats o llegits, sota la seva forma original, en llocs exteriors a l'escrivania del notari, i a vegades a les viles veïnes: almenys en dos casos (actes

núms. 29 i 88) Bernat Frigola menciona que s'ha desplaçat al Port d'Amont de Cotlliure, davant la casa de les persones a qui ha de notificar certes decisions; en un altra ocasió, en dos actes (núms. 18 i 19) que concerneixen l'empara de mercaderies d'unes galeres de Barcelona, com que era a Portvendres, anomenat "Port Vendres de Cotlliure", el notari s'ha desplaçat al lloc mateix; finalment, per la venda d'una nau, l'acte s'ha redactat a Argelers (núm. 129).

D'aquests desplaçaments, el notari no en porta el registre, o en tot cas no sempre. Davant les pàgines que inclouen els actes núms. 18 i 19, s'han conservat dos fulls volants que incorporen el text dels actes copiats, amb algunes petites variacions que són correccions (per exemple sobre la moneda de referència) realitzades sobre el registre en el moment de la redacció de l'acte definitiu en el registre de nòtula. Aquests fulls volants no són, doncs, còpies sinó les versions originals, preactes o esborranys, testimonis de la primera etapa del procediment que s'ha esdevingut fora dels murs de l'estudi notarial. Els notaris rossellonesos conserven sovint, a l'edat mitjana, aquests fulls volants que contenen les primeres versions dels actes; a vegades, com en el cas dels testaments, dictats directament pels testadors, o establerts *in situ* en el moment de la redacció dels inventaris, per exemple.

La presència d'aquests fulls intercalars permet de fer algunes observacions sobre la manera de treballar dels notaris rossellonesos de l'edat mitjana. D'entrada, assenyala la seva capacitat per desplaçar-se. Sabem que en certs casos els notaris tenen registres especialitzats quan es desplacen regularment a les viles veïnes, i que s'intitulen en aquesta mateixa ocasió en tant que notaris de tal o tal lloc, segons l'indret on enregistren els actes. En el cas dels desplaçaments més puntuals o excepcionals, però, els notaris no porten sinó alguns fulls plegats, un tinter portàtil i una ploma per prendre les notes necessàries a la redacció definitiva de l'acte, que es farà en el registre que no ha sortit de l'estudi. Aquest registre és massa preciós per arriscar-se a perdre'l o a espatllar-lo en el transport. L'atenta conservació dels fulls d'"esborrany", gairebé sistemàtica, mostra que aquestes pàgines, fins i tot sense portar els signes de validació de l'acte definitiu, són considerades documents per guardar, que atesten, almenys pel mateix notari, si no davant una instància judicial, les etapes successives de l'elaboració de

l'acte. S'ha conservat, per exemple, un quadern bifoli numerat 63 bis-63 ter, a continuació del foli 63, que conté l'esborrany de cinc actes (núms. 100-105) que el notari havia previst copiar i completar en els folis 62v i 63r-v, deixats en blanc. Aquestes notes recullen les dades fonamentals dels actes (datació, noms dels participants, béns en qüestió, testimonis, etc.) sense els formulismes corresponents, en lloc dels quals el notari hi escriu l'expressió *et cetera*, en espera de ser completats ulteriorment per l'escrivà a l'estudi.

Quan els mercaders de Perpinyà fan emparar les naus i les mercaderies dels patrons de Portvendres i de Cotlliure (acte núm. 14), el notari enregistra la queixa dels mercaders de Cotlliure així com la sentència, que els és favorable, en confirmació i aplicació dels privilegis de la vila de Cotlliure. Al moment de redactar l'acte sobre el registre de nòtula, Bernat Frigola no disposa del text de privilegis en el seu estudi; indica, doncs, amb una perífrasi que aquests privilegis es troben en el llibre de privilegis del consolat de la vila. En un segon moment, però, el notari decideix suprimir aquesta perífrasi i copiar l'extret del privilegi confirmat. Ratlla, doncs, la perífrasi i escriu sobre la línia "que segueix", tot assenyalant amb una creu la referència a peu de pàgina on s'indica que l'extret de l'esmentat privilegi es troba al verso (de fet es troba al verso del foli següent perquè hi ha una mica d'espai per copiar-lo). Podem deduir que el notari ha fet la còpia d'aquest privilegi després d'haver redactat l'acte, i que en aquest moment ja havia fet copiar dos actes després d'aquell, així doncs ha hagut de situar aquest afegit una mica més lluny. Sens dubte s'ha desplaçat o ha enviat algun dels seus empleats (escrivà, clergue) a la casa del consolat de Cotlliure per registrar la còpia exacte del privilegi, però el notari no ha conservat el bocí de paper on es va fer aquesta còpia perquè no tenia cap valor jurídic, ja que no era pas el primer estat d'una redacció sinó tan sols una còpia de "transport" del text, des del lloc de conservació del llibre de privilegis a l'estudi notarial.

Llengua

La llengua de redacció dels actes és el llatí, un llatí ple de fórmules jurídiques estereotipades i repetitives que, en aquestes

nòtules, allarguen els dispositius de cautela i les precaucions jurídiques, a vegades, de forma penible per al lector. Però, el que no és pas cap descoberta, la llengua del país és el català, la qual cosa provoca una situació de “diglòssia administrativa” que deixa traces en la redacció dels actes; aquesta riquesa lingüística és un dels interessos de l’edició d’aquest registre.

En un recull essencialment llatí, hi figura un llarg text en català (acte núm. 18). Es tracta de la retranscripció d’una declaració feta en veu alta, en forma pública, als mariners i patrons de naus que no parlen ni comprenen pas el llatí. Sabem, almenys, que per assegurar la comprensió de la decisió de justícia, aquesta ha de ser comunicada en la seva llengua.

Arreu, però, gairebé per tot el registre, sorgeixen fragments en llengua catalana, ja sigui en el propi desenvolupament dels actes ordinaris, en els topònims, com en els noms de persona o de les professions. En certs casos, el català intervé per clarificar les ambigüitats de la llengua llatina: “neptis sive net” (acte núm. 37). És sobretot en els nombrosos inventaris que el català apareix com la llengua que serveix per designar amb precisió els objectes de la vida quotidiana, o l’equipament de les naus per exemple. A vegades, quan el notari s’adona que ha escrit una expressió catalana que podia ser expressada en llatí clàssic, ratlla l’expressió catalana i la reemplaça pel seu equivalent, la seva traducció llatina, per exemple en l’acte núm. 33 on “ab sal” és substituït per “cum sale”, o “blanques” per “panni albi”. A vegades la correcció del notari concerneix una ortografia dubtosa per certes grafies pròpiament catalanes, com la *ll*, o per exemple, en el mateix acte, la correcció de “grimeyll” en “grimeyl”. La riquesa semàntica del català de l’edat mitjana és particularment sensible en aquests inventaris, i a vegades ens ha plantejat problemes en la temptativa de trobar un equivalent precís per a cada terme utilitzat; notem, en matèria de vestits o de recipients culinaris per exemple, que aquests termes fan referència a diferències reals entre objectes que avui dia coneixem malament.

APORTACIONS A LA HISTÒRIA FAMILIAR, SOCIAL, ECONÒMICA I POLÍTICA

Una de les grans aportacions de les fonts notariales, en particular pel que fa a la història medieval, és de donar-nos una

visió concreta de la societat; els actes legislatius, les decisions polítiques i administratives, el contingut habitual dels registres de la Procuració Reial, no ens forneixen sinó una idea general d'aquella societat. Els registres notariaus permeten d'escriure la història dels homes, de les dones i dels infants enfrontats a les situacions més corrents de la vida quotidiana. El nostre objectiu aquí no és d'escriure aquesta història social o econòmica a la qual convida la lectura d'aquest registre, esperem tan sols, amb l'edició d'aquests actes, permetre als historiadors i als lectors curiosos de la nostra història de contemplar i de poder utilitzar, gràcies als detallats índexs, aquests testimonis preciosos.

Famílies

Un dels temes omnipresents del present registre és el de la vida familiar. Una cinquantena d'actes (gairebé un terç dels continguts en el registre) concerneixen les qüestions relatives a la vida dels individus en la família. L'essencial dels actes de natura familiar passats davant del notari són els que tenen un caràcter contractual. Diversos contractes de matrimoni (actes núms. 73, 83, 97, 143, 148, 149) són transcrits de nou i alguns actes tenen com a objectiu reglar els afers relatius al pagament del dot (núms. 87, 106, 150), de manera escalonada, i al reconeixement de la seva reglamentació. Un acte precisa la situació de la filla que ha rebut el seu dot i que renuncia així a la seva part de l'herència (núm. 74); un altre mostra que una vídua que s'ha tornat a casar rep dels fills que ha tingut amb el seu segon marit, difunt, el reembossament del dot que havia percebut el marit (núm. 78); en un altre, un pare és reembossat del dot de la seva difunta filla pel seu gendre, vidu (núm. 43).

Alguns actes, de caràcter sens dubte més anecdòtic, ofereixen una visió original sobre situacions personals reveladores. Una vídua ven una vinya (acte núm. 12) que prové de l'herència que li ha transmès el seu marit per raó de la seva vellesa i indigència. Una parella, casada fa deu anys per l'església i havent consumat la seva unió, decideix finalment, aconsellats pels parents i els amics, de contractar oficialment el matrimoni, és a dir: d'establir un contracte davant del notari (acte núm. 97). Un habitant de Cotlliure designa dos procuradors que seran, com de costum, encarregats dels seus béns, però també d'acusar la

seva muller d'adulteri i de recuperar el seu dot (acte núm. 70). Més sorprenent encara, una prostituta (*femina peccatrix*) és conduïda davant la cort per declarar si ella era l'esposa, o no, d'un home ja difunt, tal i com ho afirma el rumor (acte núm. 68). Les motivacions del pare de l'esmentat difunt, que emprèn aquesta acció, no són esclarides per l'acte: es tracta de defensar l'honor del seu fill (que podria ésser considerat un proxeneta) o d'evitar una reclamació de l'herència?

Un gran nombre d'actes de caràcter familiar concerneixen les tutel·les dels menors d'edat. L'accés al càrrec de tutor es desenvolupa segons un procediment complex que multiplica els actes passats davant del jutge reial i del notari. Diversos afers lliuren la sèrie completa d'aquests actes (actes núms. 33 a 35, núms. 57 a 59, núms. 60, 63, núms. 64 a 66, núms. 91 a 96). D'entrada, intervé la demanda de nomenament de tutors per a l'infant o els infants orfes de pare, feta sovint per la mare davant del jutge. Els tutors poden ser la mare o un altre parent, sovint l'oncle. Segueix l'acte de designació del tutor pel jutge; i molt sovint l'inventari dels béns dels pupils, realitzat a la demanda del tutor amb la finalitat de garantir-los contra tota contestació la possessió de la seva herència. A vegades, el tutor demana al jutge que li permeti, per subvenir les necessitats dels pupils, de vendre o d'empenyorar certs béns de la seva herència. Aquests inventaris, com hem dit, són d'un gran interès pel que fa al coneixement del vocabulari dels objectes de la vida quotidiana i de la casa, donen una imatge instantània i exacta dels interiors de les cases de la vila de Cotlliure de finals del segle XIV. D'altres actes isolats concerneixen les vendes de béns per part dels tutors (acte núm. 100), que necessiten el control de la cort reial i són copiats en aquest registre.

Més estranys són els testaments, certament en nombre molt inferior a les defuncions de la vila. Aquests s'enregistren excepcionalment en aquest registre particular (actes núms. 49, 139, 146); s'han enregistrat també dos inventaris fets després de la defunció (núms. 120 i 130), així com un afer de divisió de l'herència (núm. 51). Una donació en favor de la comunitat de sacerdots de l'església de Santa Maria de Cotlliure va acompanyada d'una demanda de misses pel fill difunt del donant (núm. 51).

En realitat, en el pla de la història familiar, la natura mateixa d'aquest registre, de caràcter oficial i jurídic, dóna una

imatge deformada de les qüestions familiars, en particular en vista als nombrosos nomenaments de tutors, presents en nombre molt important, i als quals hauria de correspondre un nombre ben superior de testaments o de contractes de matrimoni, per exemple; aquests, però, fora dels conflictes o contestacions possibles, són a priori enregistrats al manual i la nòtula ordinària del notari, i no en aquest registre especialitzat.

Mariners, mercaders, vaixells i mercaderies

Els actes passats a Cotlliure davant del notari donen testimoni del dinamisme econòmic de la vila i del port. Hi trobem la diversitat d'activitats professionals de tot petit centre urbà de l'època, però sobretot alguns actes ens ofereixen la imatge d'una societat oberta al món mediterrani, en totes les seves direccions, i vers els horitzons més llunyans de l'orient cristià. Hom pot imaginar l'animació de les platges dels dos ports de Cotlliure, el port d'Amont i el port d'Avall, amb els vaixells carregats i descarregats de productes del rerepaís rossellonès, de les fàbriques perpinyaneses, les negociacions dels mercaders francesos, catalans, aragonesos, de més lluny encara, crits de mariners i grumets parlant la *lingua franca* dels ports, la flaire de les espècies, els colors recarregats dels productes de luxe, de les teles de seda, el misteri dels esclaus, dels seus orígens i dels seus malaurats destins. Darrere dels actes de la nòtula, és aquesta la imatge de Cotlliure que s'esbossa, molt més vital i animada que la que podem trobar en els registres notariais de les petites viles rurals de l'interior dels comtats. És aquesta varietat, aquesta obertura al món i la riquesa de les informacions el que ens ha decidit també a escollir aquest registre en particular per la primera edició d'un registre notarial rossellonès de l'edat mitjana.

No voldríem donar la impressió de temptar aquí una història econòmica o social de Cotlliure, l'activitat del qual s'integra d'altra banda en aquella, més àmplia, de Catalunya, en els intercanvis al voltant de la Mediterrània, d'altres ja han endegat i reeixit aquests estudis.¹⁶ Nosaltres ens acontentarem,

16. D. COULON, *Barcelone et le grand commerce d'Orient au Moyen Âge : un siècle de relations avec l'Égypte et la Syrie-Palestine (ca.1330-ca.1430)*, Madrid, Casa de

doncs, amb evocar breument aquí alguns dels aspectes que aquest recull d'actes permet d'abordar.

Bernat Frigola no limita pas la seva activitat al port de Cotlliure, com hem vist. Es desplaça a vegades a Argelers o a Portvendres, així com a Banyuls de la Marenda, un altre port també mencionat en els actes i que es limita probablement a una platja accessible a les embarcacions (acte núm. 27: "portum sive plagiam de Banyullis de Maritimo"). Al nord i al sud, aquests ports són com annexos del port de Cotlliure, tal i com ho indica, d'altra banda, la designació de Portvendres com "el Port Vendres de Cotlliure) (acte núm. 151: "in Portu Veneris Coquiliberi").

Els orígens i les destinacions dels mercaders, de les naus i dels productes que arriben o marxen de Cotlliure i dels seus ports veïns dibuixa un mapa de navegacions i d'intercanvis circummediterranis, on Cotlliure hi té un lloc particular, intermediari entre dos països, pel seu contacte amb els ports de França, principalment Agde (núm. 71) i Marsella (núm. 127), i amb els de Catalunya, tant Barcelona, el port més abundantment citat, com Llançà (núms. 6, 7, 8, 45); i més al sud, els ports de les costes tarragonines i valencianes: Salou, Tamarit (núms. 112, 113) i València (núms. 19, 77, 129, 132). Cotlliure, més enllà d'aquest cabotatge coster, envia i rep també naus de les illes: Mallorca (núms. 18 i 19), Sicília (núms. 20 i 21), Sardenya (núm. 103), i fins a *Romania*, és a dir l'Imperi d'Orient, potser vers Constantinoble (núms. 145, 151) o, més lluny encara, vers un horitzó indefinit (núm. 151: "versus parte Romanie vel ad alias partes").

Els actes relatius a la marina i a les seves activitats comercials informen sobre els noms i l'equipament de les naus. La venda d'una nau (núm. 129) dóna, amb un detall remarcable, informacions precioses sobre l'equipament del lleny anomenat *Sant Antoni*, així com dels instruments i objectes que es troben a bord. Les activitats comercials generen tot un conjunt de petits oficis: transportadors (traginers, aventurers, actes núms. 49,

---

Velázquez; Barcelona, Institut Europeu de la Mediterrània, 2004, 933 p. i *L'expansió catalana a la Mediterrània a la Baixa Edat Mitjana*, actes del seminari organitzat per la Casa de Velázquez (Madrid) i la Institució Milà i Fontanals (CSIC, Barcelona), celebrat a Barcelona el 20 d'abril de 1998, Maria Teresa Ferrer i Mallol, Damien Coulon (eds.), 1999, 208 p.

53, 85, 107) al servei dels mercaders, amb llurs mules i cavalls (núms. 53, 93 i 151), i ferrers (actes núms. 98, 114, 127). Els termes dels contractes de comanda, forma particular d'inversió a riscos compartits entre els comandataris i el patró de la nau, amb una sàvia distribució dels beneficis esperats del viatge, són remarcablement ben exposats en els actes d'aquest registre (núms. 145 i 151) en una forma tan clara que podríem fer-ne models d'estudi.

Les mercaderies exportades són la mel, l'oli, i els draps de llana teixits de diversos colors. Els béns que s'espera vescanviar amb aquests productes a l'orient, i revendre profitosament al retorn, es deixen a l'elecció del patró del vaixell, prou versat en les demandes i en els preus com per fer una tria especulativa en els mercats llunyans. En una altra ocasió, el que desembarca a Cotlliure d'una nau que marxa cap a Sicília i que prové, potser, del País Valencià, són bales de draps, de safrà, i un esclau tàrtar (acte núm. 20).

Entre les funcions del procurador del governador reial i del jutge reial, figura la vigilància del comerç i dels mariners (actes núms. 14, 18, 19, 88, 89). En aquests casos, els còsols i el batlle de Cotlliure defensen sempre els interessos dels patrons de nau i mercaders de Cotlliure contra les pretensions o acusacions dels concurrents, ja siguin de Barcelona o d'arreu.

Conservem en el present registre dos afers de mar amb implicacions més polítiques que econòmiques. En primer lloc, l'afer de les galeres que el rei Pere ha enviat a l'illa de Sicília per recuperar la infanta, néta del Cerimoniós,¹⁷ capitanejades pels nobles Ximén Peris d'Arenós i Roger de Montcada (actes núms. 18-21). Aquests nobles, i les galeres que els acompanyen en aquesta missió vers el regne de Sicília, s'entreguen al pillatge al llarg de les costes catalanes¹⁸ i, un cop arribats a Cotlliure, el clavari d'aquestes galeres, Berenguer Guardiola, denuncia els fets davant del notari Bernat Frigola i de les autoritats del port a Portvendres (acte núm. 18). Sabem que al mateix temps, un cop assabentat dels esdeveniments, el rei ordena al veguer de Barcelona de capturar els esmentats nobles,¹⁹ però no coneixem

17. ACA, Canc. reg. 1405, f. 32v-33v i reg. 1270, f. 18v-19r.

18. ACA, Canc. reg. 1270, f. 33r; ACAC, Canc., reg. 1270, f. 33r-v.

19. ACA, Diversos y Colecciones, Consell de Cent, doc. Paper, caixa 2, Pere el Cerimoniós (1380-1386), 1381, gener, 19.

el desenllaç de l'afer. Esperem que les nostres recerques futures a l'Arxiu de la Corona d'Aragó siguin profitoses amb relació a aquest tema.

Un altre afer de mar és revelat per l'acte núm. 103. Aquest acte informal, desprovist de signes de validació, és l'enregistrament de les deposicions, molt breus, efectuades per quatre personatges presents a Cotlliure el març de 1381 i arribats de Càller (Cagliari), Sardenya. Aquests homes atesten haver vist Bernat d'Osona, d'Argelers, i Bernat de Llançà al castell de Cagliari, i com fugien després en una nau de guerra armada. La justícia del rei endega la recerca de Bernat d'Osona i fa recollir pels oficials reials totes les informacions disponibles sobre les seves accions. Ambdós episodis estan relacionats d'alguna manera? En tot cas, altre cop constatem com els actes d'aquest registre tradueixen el dinamisme i l'estreta relació d'aquests territoris ultrapirinencs, tant amb el Principat com amb els altres regnes de la Corona.

Societat

La societat d'un port és per definició cosmopolita, diversa, barrejada. És el cas de Cotlliure, com hem vist. Però el registre conté també moltes informacions sobre la composició i l'organització social de la vila. Pel fet de ser un registre destinat a conservar els actes que concerneixen els afers relatius a l'autoritat reial i a la seva administració, hi trobem naturalment decisions que afecten aquesta administració: el nomenament del procurador reial de Cotlliure, que és un "fidel" del rei, un mercader, prohoms de la vila, anomenat Ramon Traginer (acte núm. 136); o el pagament del salari del jutge ordinari de la cort reial de Cotlliure (núm. 141). En ocasió d'una enquesta davant del batlle per les violències i les ferides causades a un individu (núm. 116), els parents d'aquest demanen la inspecció del ferit per uns metges designats pel batlle i, seguidament, aquests diuen el seu diagnòstic; ambdós tràmits han estat redactats davant del notari Bernat Frigola.

Entre les decisions de la Procuració Reial, una afecta la millora del patrimoni immobiliari de la corona a Cotlliure, amb la comanda i el pagament dels treballs realitzats en el forn reial, a les drassanes i a la presó de Cotlliure (acte

núm. 84). A partir d'aquest document, una època, el mestre d'obres d'aquests treballs atesta haver treballat nou dies amb nou obrers i set ajudants (potser noies), els salaris diaris dels quals, els materials utilitzats, els llocs on s'han realitzat els treballs són d'un gran interès per la història d'aquests edificis i de les seves transformacions.

Diversos documents evocuen l'existència d'estructures socials corporatives; una d'elles, que esdevé molt rellevant al Rosselló durant l'època moderna,²⁰ és la de les comunitats de sacerdots, que administren a la manera d'un capítol parroquial els béns i els càrrecs eclesiàstics a les viles dels comtats (com a Elna, acte núm. 11 d'aquest registre). La comunitat de sacerdots de Cotlliure intervé en la gestió del patrimoni immobiliari de l'església de Santa Maria (actes núms. 90, 130, 140, 142). Més original, i més misteriós encara, és l'existència d'una "caixa dels llauradors" (acte núm. 73, *caixa laboratorum*: que hem traduït per "llauradors" abans que per "treballadors"), administrada per procuradors i que accepta els préstecs i estableix béns en emfiteusi. Es tracta, sens dubte, de la caixa de socors d'una confraria religiosa organitzada al voltant d'una corporació (raó per la qual suggerim que es tracta d'una corporació de pagesos propietaris i no pas de "treballadors", terme que englobaria els individus de branques molt diverses de l'economia, que són organitzades "verticalment", en corporacions, i no "horitzontalment", per categories socials). L'existència de la corporació, però sobretot la menció d'aquesta "caixa", és molt precoç i revela un nivell d'estructuració social i de solidaritat molt elaborat.

En una vila medieval, un dels criteris que permeten de distingir la petita vila exclusivament rural d'un centre econòmic, fins i tot els de mitjana importància, és la presència d'una comunitat jueva, l'activitat de la qual es manifesta en els registres notariais dels segles XIV i XV sota la forma del préstec d'argent. La vila de Cotlliure, en raó de la seva activitat mercadera, i del seu estatut de vila reial, on els jueus gaudeixen de proteccions

20. G. LARGUIER, "Les communautés de prêtres de la province du Roussillon au XVIIIe siècle", *Mélanges à la mémoire de Michel Péronnet*, tom 1, *Clergé, identité et fidélité catholiques*, dirigit per Jean Fouilleron et Henri Michel, Centre d'histoire moderne et contemporaine de l'Europe méditerranéenne et de ses périphéries, Montpellier, Université Paul Valéry, 2006, p. 469-483.

acordades pel rei,²¹ és una d'aquelles on existeix una petita i activa comunitat israelita. Cristians i jueus passen conjuntament actes, reconeixements de deutes i èpoques per préstecs consentits tant per jueus com per cristians (actes núms. 69, 79, 80, 81, 82, 117). Dos documents molt particulars evoquen aquests deutes entre els membres d'ambdues comunitats. L'acte núm. 123 és molt original: concerneix un deute de més de nou lliures que dos jueus de Cotlliure tenen envers un cristià de la vila, deute corresponent a l'adquisició per part dels jueus d'una certa quantitat de llana. Les modalitats del rembossament són, d'entrada, la satisfacció del deute abans de Nadal (l'acte és passat el 3 d'octubre) sota pena d'un augment del terç del deute a pagar en els cinc dies següents; d'altra banda, els jueus deutors es comprometen d'anar detinguts a la torre situada enfront de la casa del cristià, en qualitat d'hostatges, si el deute no fos reglat en els deu dies següents, i a no sortir-ne (“intrabimus intus turrām que est in domo vestra dicti Guillemi Pagesii et ibi, intus turrām, hostagia nomine vestro tenebimus et servabimus, et a dicta turra non exiemus nostris propriis pedibus”) fins al seu pagament. Els jueus deutors, doncs, poden ser detinguts per llur creditor dins la casa d'aquest (fortificada? un mas “cum turre?”). Un altre tret característic dels freqüents actes que impliquen jueus passats davant del notari Frigola, és que aquests mateixos jueus declaren haver jurat d'observar els compromisos “sobre els deu manaments que Déu va donar a la Muntanya del Sinaï” (“juramus super decem precepta quod Deus dedit in monte Senay, manibus quilibet nostrum sponte tacta”), la qual cosa significa que o bé han portat amb ells un exemplar de la llei de Moisès, o bé, més probable en la nostra opinió, que el notari en conserva un exemplar en el seu estudi, al costat dels evangelis, per fer jurar als jueus en el moment de passar els actes que la necessiten.

21. Fins i tot si el darrer terç del segle XIV es caracteritza per una deterioració molt greu de la situació dels jueus, sensible a Perpinyà entre el primer atac del call, dilluns 28 de juliol de 1370, i l'avalot de 1391, quan el call fou destruït i els jueus es van refugiar als fossars del castell reial de Perpinyà. Ignorem quina era la seva situació a Cotlliure al llarg d'aquesta generació. Després del període que concerneix aquest registre, l'avalot de 1391 s'inscriu en una cadena tràgica d'esdeveniments del mateix tipus que comportà nombrosos morts i destruccions en els barris jueus des de Castella fins a Catalunya (València, Mallorca, Lleida, Tarragona, Barcelona, Girona i Perpinyà); és indubtable que les informacions que acompanyen aquesta onada de violència no haguessin arribat ràpidament al port de Cotlliure.

En circumstàncies gairebé anàlogues, una parella de cristians de Cotlliure reconeix que deu a un jueu de Perpinyà i a un altre de Cotlliure una quantitat superior a sis lliures, que es comprometen a tornar abans de Sant Joan de juny (acte núm. 125); també prometen constituir-se voluntàriament en hostatges en cas de no reglar el deute en els següents deu dies, però “a la ciutat d’Elna”, entre els murs de la ciutat i sense sortir-ne (“intrabimus intus civitatem Elne, et ibi nomine vestro hostagia tenebimus et servabimus intus muros, et a dicta civitate non exiemus nostris propriis pedibus”) fins que el deute sigui satisfet. Les lleis discriminatòries i de segregació dels jueus que existeixen en aquesta època des de fa més de cent anys, i que s’han endurit al llarg del segle XIV, no poden permetre ni tan sols de preveure la submissió d’un cristià en poder d’un jueu, raó per la qual els cristians deutors estan obligats a fer-se hostatges a la ciutat episcopal, potser sota control de la justícia del bisbe. Curiosament, el jueu Isaac Asser, de Perpinyà, és anomenat “*judeo habitatori Perpiniani*”, quan sabem que el terme d’*habitor* és utilitzat a Perpinyà en aquesta mateixa data per designar els “ciudadans” de Perpinyà, els habitants que gaudeixen de tots els drets i privilegis dels membres de la universitat de la vila (Perpinyà no és pas una “ciutat”, ja que no té el rang de ciutat episcopal, i doncs els habitants no són mai anomenats “ciudadans” en els actes de l’edat mitjana). Els termes *habitans/habitor* serveixen per distingir el simple resident (*habitans*) d’aquell que gaudeix plenament dels drets de la ciutat (*habitor*).²² És ben evident, però, que un jueu de Perpinyà no pot formar part, de cap manera, de la *universitas* i que els drets dels perpinyanesos no se li apliquen; els jueus formen part de l’aljama de Perpinyà, la seva pròpia comunitat, sotmesa als seus propis drets i regles i sota l’autoritat directe del rei i dels seus representants a Perpinyà. La utilització del terme *habitor* per qualificar un jueu de Perpinyà és molt sorprenent i, sens dubte, no s’hi ha de veure més que un error o una imprecisió del notari.

22. És Philip Daileader qui ha aclarit aquesta distinció de manera particularment encertada, cf. Ph. DAILEADER, *De vrais citoyens. Violence, mémoire et identité dans la communauté médiévale de Perpignan, 1162-1394*, ed. Trabucaire, Perpinyà, 2004, 269 p.

*

Així doncs, no ens queda sinó deixar al lector que descobreixi la riquesa i la varietat dels actes continguts en aquest registre notarial; desitgem que els investigadors, curiosos i apassionats de la història de Catalunya i de la seva llengua hi trobin nombrosos temes de reflexió i de comparació; i esperem que d'altres registres notariais rossellonesos de l'edat mitjana siguin publicats en aquesta prestigiosa col·lecció, que dona testimoni de la vitalitat dels estudis sobre el notariat català, part constitutiva de la identitat i de la història del nostre país comú.

CONVENCIONS DE TRANSCRIPCIÓ

[f. 5v] Canvi de foli.

\vico/ Paraula interlineal afegida.

[...] Lletres, paraula o passatge il·legible que no han pogut ésser restituïts.

[Johannem] Paraula poc llegible o il·legible restituïda a partir del context.

[*minorem*] Paraula oblidada restituïda a partir del context.

<loco> Paraula cancel·lada (la indicació de la nota al final del document es troba al lloc de la paraula cancel·lada).

(*sic*) Error manifest de l'escrivà, la lliçó del qual ha estat respectada.

(*espai en blanc*) Nota dels editors.

DOCUMENTS

NOTA BARNAT FRIGOLA
Anno a nativitate domini [M CCC octuagesimo]

1

1380, juliol, 18. Cotlliure

Procés judicial endegat per Huguet Bussell a la cort de Cotlliure, en presència del jutge Francesc Resta, a propòsit de l'empara dels béns d'en Bernat Benet i la seva esposa Joana, acusats de certs crims per l'esmentada cort. Santhon Cohen, en tant que procurador de son pare, Juceff Cohen, reclama davant del jutge les quantitats que Bernat Benet i la seva muller s'havien compromès a pagar en dos contractes signats pel notari Andreu Frigola en 1367 i 1368: dos crèdits de seixanta-sis sous i de sis lliures i mitja, respectivament. El jutge ordena la confiscació dels béns dels esposos, el pagament de les quantitats reclamades pel creditor jueu i la subhasta pública dels esmentats béns.

ADP-O, 1B139, f. 1r-2r.

Noverint universi quod cum die quarta julii anno infrascripto comparuit [Hugetus Busello, procurator fiscalis in] curie de Coquolibero, coram venerabili et discreto Ffrancisco Resta, iudice ordinario dicte curie, [...] nomine curie predicte obtulit et presentavit coram dicto domino iudice quandam cedulam [papiri tenore] sequentis: «Súplica e requer Uget Buselo, procurador fiscal de la cort de Cochliure, [a mossèn] lo jutge, que·lls béns d'en Bernat Beneset e de na Johana, sa muler, sien confiscats [a la] cort per als uns crims comeses per aquells, dels quals són estats citats e bandeïats e no sien compareguts dins lo temps, perquè mossèn lo jutje, lo dit Huget per nom que

desus dit requer que-lls dits béns del dit Bernat Beneset e de na Johana, sa muler, sien confiscats a la cort, donant als béns curador.» Qua cedula oblata, dictus dominus iudex, volens in ipso provide[re], de justicia decernit in curatorem bonis predictis Andreas Germani, sagionis curie dicti loci, qui mandato iudicis predicti tradidit pro satisfaciendo instantibus dicto procuratori fiscali. Et Senthon Cohen, procurator et procuratorio nomine Juceff Cohen, patri suo, creditore dictorum coniugum, pro satisfaciendo predictis, et aliis in posterum aparentibus ad substandum et vendendum curritori publico dicte ville, prout more est in talibus fieri asuetum.

Post hec vero quinta die iulii comparuit dictus procurator fiscalis nomine predicto^a ex una parte, et dictus Senthon Cohen comparuit etiam ex altera. Qui de sua procuracione fidem fecit cum in instrumento facto in posse Berengarii Serrani, notarii de Coquolibero, XXV^a madii anno a nativitate Domini millesimo CCC LXX° septimo. Quiquidem judeus dixit et [proposuit] verbotenus quod Bernardus Benedicti et Johana eius uxor et eorum\dem/ bona sunt obligata et ypothecata in sexaginta sex solidos barchinonenses de terno, quos idem conjuges mutuo [confessi fuerunt] \dicto patri suo/ debere cum publico instrumento inde confecto et clauso per Andream Frigola, regia [auctoritate] notarium quondam dicti loci, vicesima secunda mensis septembris anno a nativitate Domini millesimo [CCC] LX° VII°. Item, ex alia parte, in sex libras et media barchinonenses de terno quas mutuo [confessi fuerunt] idem conjuges dicto judeo cum alio publico instrumento inde confecto per dictum Andream Ffrigola, notarium publicum quondam, III die mensis iulii anno a [nativitatis Domini] M CCC LX VIII°. Quare requisivit et suplicavit^b [...] iudici quantus satisfieri faciat eidem dictas [peccunie] quantitates [...] restantibus ad solvendum predictos conjuges de^c \dictis/ bonis [...] dicta eorundem bona ut proferturi sunt dicto judeo per aliis [...] [f. 1v] obligata et ypothecata, et sit eidem proximor tempore et potior jure ipsasque dicto judeo adjudicando, et dictum curatorem adeas sibi tradendas et deliberandas, dicto judeo condempnando, non obstantibus propositis supra per dictum procuratorem fiscalem qui locum non vendicant in hoc causam, et in hiis fieri justiciam expeditam. Quibus siquidem peractus dictus procurator fiscalis dixi et requisivit verbotenus in et super predictis per dominum iudicem pronunciari et declarari bona eorundem ad

notandam esse justiciam fieri expeditam in predictis. Et dictus iudex, attentis predictis, volensque justiciam expeditam facere in predictis, assignavit diem dictis partibus ad pronuntiandum et declarandum super predictis ad diem mercurii que fuit XVIII dies julii.

In qua die superius assignata die videlicet XVIII julii anno infrascripto, comparuit coram dicto domino iudice dictus procurator fiscalis nomine predicto, qui petiit et requisivit pronuciari et declarari per dictum dominum iudicem bona predicti delati fore adnotanda sibi nomine predicto, prout supra iam alias requisivit fieri et pronuciari. Demum vero dicta eadem die et hora comparuerunt in curia predicta coram dicto domino iudice Germanus Andree, curator bonorum predictorum ex parte una, et ex parte altera dictus Santhon Cohen, judeus predictus, qui petiit et requisivit bona predicti delati pronuciari et declarari fore sibi obligata et ypothecata pro dictis peccunie quantitibus superius designatis pro aliis creditoribus dictorum conjugum et circa predictam justitiam fieri et servari per dominum iudicem. Et dictus iudex auditis requisicionibus supra factis et instantibus partibus predictis, et de eorum voluntate et concensu die presenti eisdem ad pronunciandum super predictis assignata processit ad declarandum serie eiusdem prout sequitur: «Inde nos Ffranciscus Resta, iudex predictus, visa cedula et aliis pro parte dicte curie productis et allegatis, visis etiam requisicione et instrumentis per dictum judeum superius productis coram nobis, hiis omnibus et aliis superius^d accitatis, plenarie per lectis sedentes pro tribunali more solito iudice iudicante, Deum et sacrosancta quatuor Evangelia per oculis nostris habendo, ideo in hiis nostris scriptis, procedimus ad pronunciandum [sentenciam] prout sequitur: cum ex meritis presentis processus constat nobis bona Bernardi [Benedicti et Johana] eius uxoris, fore obligata et ypothecata dicto Juceff Cohen pro dictis [pecunie] quantitibus contentis in dictis instrumentis quasi aliis creditoribus dictorum Bernardi [Benedicti et Johane]. Idcirco dictas peccunie quantitates superius contentas dicto judeo seu dicto [f. 2r] eius procuratori, rationibus predictis tanquam prior tempore et iure potior, in ipsis bonis adjudicamus dictum curatorem bonorum predictorum ad eas tradendas et solvendas de bonis predictis. Condemnamus, scilenciumque cum hac eadem dicto procuratori fiscali de et pro predictis per ipsum superius petitis imponendo, Hec salvo et retento quod dictus

judeus habeat primitus ydonem asecurare de tornando dictas peccunie quantitates sibi adjudicatas, causa quo aliquid in posterum aparet prior tempore et potior jure in ipsis».

Lata fuit dicta sententia per dictum judicem pro tribunali in curia dicti loci Coquoliberi cedentem, lectaque et publicata per eundem presentibus partibus predictis die XVIII^a julii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, presentibus \testibus/ domino Berengario de Perapertusa milite, castellano et baiulo dicti loci, et Guillemo Mercerii notario, et me Bernardo Frigola notario quaquidem sententia lata dictus^e Santhon Cohen judeus^f petiit et requisivit de eadem et etiam de omnibus aliis superius accitatis, dictis et productis, sibi publicum confici instrumentum per me notarium infrascriptum ad memoriam predictorum.

Quod ffuit actum in dicto loco de Coquolibero die et hora, loco et anno, et presentibus testibus superius nominatis.

a. <et prout de sua parte>. b. <dicto judeo>. c. <eorumdem>. d. <productis>. e. <judeus>. f. <predictus>.

2

1380, juliol, 23. Cotlliure

Francesc Resta, jurisperit de Torroella de Montgrí i jutge del Vallespir, reconeix que ha rebut els quinze florins d'or d'Aragó que Pere Basí, de Maurellàs, li ha prestat, i es compromet a retornar-los-hi en dos terminis: per Santa Maria, a l'agost, i per Sant Andreu, a l'abril.

ADP-O, 1B139, f. 2r-2v.

Sit omnibus notum quod ego, Ffranciscus Resta^a jurisperitus de Turruella de Montegrino, judex Vallespirii, gratis et ex certa scientia, per me et meos, confiteor me debere Petro Basini de Maurelianis, absentí tanquam presenti, in posse cui^b vero notarii infrascripti nomine dicti absentis, stipulantis legitime et recipientis, et suis, quindecim florenos auri^c boni, fini rectique ponderis de Aragona, racione mutui gratuiti per dictum Petrum Basini, absentem predictum, michi bono animo amore de eisdem facti, de quibus ab ipso absente per pacatum me teneo et contentum. Renuncians inde excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli. Quos predictos quindecim^d florenos auri dicte absentí et suis solvere promito [per hos terminos]

sive soluciones infrascriptas, videlicet quinque florenos auri in primo venienti festo beate Marie mensis augusti, et [residuos] [f. 2v] [decem] florenos in subsequenti festo sancti Andree aprilis indilate, sub pena tercii ipsius peccunie quantitatis dicti debiti, que contra me curie domini vicarii Rossilionis vel alteri curie cui denunciare volueris, danda et solvenda quocienscumque comitatur dicto absentem medietate et altera curie supradicte in posse cui notarii publici infrascripti, nomine dicte curie stipulantem legitime et recipientem, sub cuiusquidem foro et districtu me et bona mea submitto, et per pactum omni foro meo et privilegio gratis renuncio, qua curia et officiales ipsius possint pro predictis exequendis et complendis ad me mittere sagionem et sagiones, quibus ego de meo proprio habeam et teneatur dare et solvere ratione eorum pedagii, pro singulis diebus quibus ad me mitentur decem solidos barchinonenses. Et si forte in dicto termino dictos dictis dicto (*sic*) absentem et suis, integre non persolvero promitto sibi, ex pacto quod mox dicto termino lapso sive aliqua monicione veniam intus locum de Maurelianis, et ibi nomine suo hostaticos tenere et servare promitto, et de ipso loco non exiam meis propriis pedibus nec alienis nec ulla arte vel ingenio, absque sui vel suorum speciali licencia et voluntate donec totum supradictum debitum sibi et suis fuerit integre persolutum, sub pena decem solidos barchinonenses pro qualibet die qua dictos hostaticos frangerem, et ipsos tenere et^f servare recussarem, danda et solvenda si comitatur per modum pena tercii supradicti, stipulatione^g per me dictum notarium in hac parte iterum repetita. Ita volens quod dictos hostaticos tenendo vel non tenendo et dicta pena semel vel pluries persoluta, exacta,^h comissa vel non comissa, nichilominus ego et bona mea compellamur ad solutionem omnium premissorum et observacionem eorundem. Et pro predictis omnibus et singulis dicto absentem et suis attendendis, servandis et complendis ut dicta sunt, necnon et pro omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse si quem vel quos, se vel suos, facere vel pati contigerit pro predictis de quibus volo et promitto sibi et suis teneri, obligo sibi et suis et dicte curie ac tibi dicto notario ut supra stipulanti pro predictis omnia bona mea, presentia et futura. Predictos vero hostaticos tenere et servare juro super sancta \Dei/ quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter gratis tacta, predictas renunciaciones omnes et earum qualibet ratas, gratas atque firmas semper habere et dictos hos-

taticos [tenere] prout superius continetur. Per quod juramentum renuncio omnibus privilegiis et graciis regiis et domine [inclite] regine, ipsius consortis et eorum officialium, et quarumcumque personarum mihi concessis et concedendis, et spacio trium et quatuor mensium et decem et quindecim dierum, et dilacioni quinquenali, et maioris et minoris temporis et oblacionibus, transcripto huius instrumenti et quibuscumque feriis et elongamentis premissis obviantibus quoquomodo.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die vicesima tertia julii anno a nativitate Domini M CCC LXXX, in presencia et testimonio Petri Maloylli marinerii de Coquolibero et Guillemi Pujolli scriptore civitatis Elnensis et [mei infrascripti] notarii in loco predicto].

a. <judex Vall>.   b. <vero/ notarii>.   c. <de>.   d. <solidos>.   e. <dare>.
f. <re>servare.   g. <legitime>.   h. <vel>.

3

1380, juliol, 19. Cotlliure

El jutge Francesc Resta ordena confiscar els béns de Bernat Beneset i la seva esposa Joana per vendre'ls en subhasta pública. El jueu Santhon Cohen, fill i procurador de Juceff Cohen, reclama els drets que son pare tenia sobre els béns dels esmentats esposos pel que fa als dos crèdits contractats davant el notari Andreu Frigola, de Cotlliure. El jutge ordena retornar la quantitat de set lliures a Santhon Cohen, provinents de la venda pública d'un hospici que els esmentats esposos posseïen a Cotlliure. Estruga, esposa de Jausbert, aventurer de Cotlliure, compra l'hospici per posseir-lo a canvi d'un cens anual de sis diners de Barcelona a satisfer per Nadal.

ADP-O, 1B139, f. 3r-4r.

Noverint universi quod cum Bernardus Beneset, habitator de Coquolibero, et Johana, eius uxor, ffuissent inculpati de quibusdam criminibus in curia de Coquolibero denunciatis contra ipsos, et ipsi fuissent legitime citati voce preconia et per consequens banniti in dicto loco et ipsi infra annum nec etiam postea nullatenus comparere curarunt, ymo se absentarunt ab omni juredictione regali, et ad huc absentati existunt et in contumacia ipsorum Hugetus Busuldini, procurator fiscalis dicti loci, instantissime nomine domini regis, petiit et requisi-

vit bona dictorum conjugum domino regi innotari ad manum curie, tanquam bona innotata et fischo regio adquisita sibi tradi. Tandem venerabilis Ffranciscus Resta, iudex ordinarius dicti loci, attendens requisita per procuratorem fiscalem, et viso processu inde actuato, volens justa procedere in predictis, dedit in curatorem bonis dictorum conjugum Germanum Andree, sagionem dicti loci, mandando ei quatenus preconizari faciat per dictum locum si aliquid intendit habere jus in dictis bonis. Quequidem preconizacio facta, comparuit Santhon Cohen, judeus de Coquolibero, filius Juceff Cohen, procurator et nomine procuratorio dicti Juceff Cohen cum in instrumento facto in posse Berengarii Serrani notarii de Coquolibero, die vicesima quinta madii anno a nativitate Domini M CCC LXX VII°, qui hostendit quod bona dictorum conjugum sunt obligata dicto Juceffo Cohen, patri suo, in sexaginta sex solidos, prout hostendit cum in instrumento facto in posse Andree Ffrigole quodam notarii de Coquolibero, die vicesima secunda mensis septembris anno a nativitate Domini M CCC LX° septimo, et ex alia parte dicto judeo in sex libras barchinonesem (*sic*) de terno pro ut hostendit cum alio in instrumento inde facto in posse dicti Andree Ffrigole quondam die III^a mensis julii anno a nativitate domini M CCC LX° VIII°. Quiquidem procurator fiscalis et judeus requisierunt instanter dicto domino iudici quatenus vendi faciat per dictum curatorem quoddam hospicium dictorum conjugum quod est in condomina dicti loci, inferius confrontatum. Et dictus dominus iudex certificatus quod dictum hospicium fuit publice subastatum legitimo tempore per Guilemum Oliveda, preconem publicum dicti loci, mandavit dicto Andree Germani, curatore predicto, quatenus de presenti vendat dictum hospicium plus danti et offerenti. Et dictus curator de mandato et ordinacione dicti domini iudicis, et cum auctoritate et decreto eiusdem vendidit, et titulo \huius/ vendicionis tradidit dictum hospicium \de celo in habissum vobis/ Struge uxori Jauberti Gregori aventurerii Coquoliberi, tanquam plus danti et offerenti et^a \vestris/ perpetuo \dictum hospicium/, quodquidem hospicium \est in loco de Coquolibero et/ affrontat cum cum (*sic*) tenencia Ffrancisci Domenech quondam, et cum tenencia Petri Gau, dicti loci, et cum via publica, totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinentiis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis quo supra nomine dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas

et que nomine \curatorio/ predicto habeo et habere debeo in predicto hospicio quod vobis vendo modo aliquo vel racione. [f. 3v] Constituendo etiam nomine quo supra inde nos ut in rem vestram propriam dominam et procuratricem contra omnes personas hanc autem vendicionem et iurium predictorum cessionem vobis et vestris ffacio perpetuo nomine predicto precio videlicet septem librarum barchinonensium de terno quitiarum quas realiter numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per paccatum me teneo et contentum renuncians exceptioni peccunie non numerate et non recepte et omni alii exceptioni et doli, et in factum accioni et illi etiam legi qua iuvantur qui ultra dimidiam iusti precii sunt decepti. Similiter renuncio dans et remitens vobis et vestris perpetuo gratis inter vivos siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto promitens vobis quod ego, curatorio nomine predicto, faciam vobis et vestris predictum hospicium bonum habere et tenere, in pace perpetuo possidere contra omnes personas, et teneor inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccionem et omni dampno, gravamine sumptibus et interesse litis et extra, si quos vel que vos vel vestros in causa eviccionis facere aut pati sive sustinere contigerit pro predictis, pro quibus omnibus et singulis supra dictis ut predictur vobis et vestris attendendis et complendis obligo vobis et vestris nomine curatorio predicto omnia bona dicte cure (*sic*) presentia et futura ubique, et incontinenti constituo me nomino quo supra predictum hospicium quod vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi donec inde plenam et corporalem aprehenderitis posecionem (*sic*) vel quasi quam possitis accipere vestra propria auctoritate, quicumque et quocienscumque placerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas, salvo cum semper in predicto hospicio jure illustrissimi domini nostri regis Aragonum et eius successorum in sex denariis barchinonenses de terno censualibus, sibi et suis dandis et solvendis quolibet anno in festo Natalis Domini, et in directo dominio, laudimio et foriscapium tociens quosciens dictum hospicium vendatur vel impignoretur in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam occulte vel manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito.

Et ego, dictus Santhon Cohen, judeus predictus confessus fuit habuisse et recepisse dictas septem libras ^bper manus dicti

curatoris/ in solutum pro rata dicti debiti, et promissit dicto curatori et dicto domino iudici et mei, notario publico infrascripto, tanquam publicem persone nomine omnium illorum, quorum interest vel interesse poterit, stipulantis dictas septem libras tornare in posse curie in causa quo apareat aliquid esse meliore in jure aut in jure potioem incontinenti, cum requisitus fuerit omne appellacione remota sine aliqua excepcione, et inde obligavit omnia bona sua, renunciavit \quantum ad hoc/ foro^c suo et submissit [f. 4r] se et bona sua sub foro et districtu dicte curie.

Et dictus^d Guillemus Oliveda, curritor publicus, confessus fuit predictum hospicium subastasse legitimo tempore et ipsum tradidisse dicte Struge, uxor dicti Jauberti Gregori, tanquam plus danti et offerenti^e \in eadem/.

Et dictus Ffranciscus Resta,^f iudex predictus dicte vendicioni tanquam rite et legitime facte et causa per ipsum cognita auctoritatem suam interposuit pariter et decretum preterea. Et [volun...] dicte partes presens instrumentum dictari ad noticiam unius sapientis vel notarii ad utilitatem dicte emptricis in forma publica radacta id et in iudicio producta vel non semel et pluries substancia et facti in aliquo non mutata.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die nona decima julii anno a nativitate Domini M CCC LXXX°, in presencia et testimonio venerabilis Berengari de Perapertusa, militis, Arnaldi Durandi, Ffrancisci Quillani et Bernardi Guillemi de Coquolibero, et mei Bernardi Ffrigole, notarii publici qui predicta recepi.

Die XXVIIIa novembris Johannes Hostalesi laudavit dictam vendicionem factam uxor d'en Jaubert, testes Bartholomeus Hostales et Johannes Egidi.

a. <suis>.   b. <barchinonenses de terno>.   c. <et districtu dicte>.   d. <Ffranciscus>.
e. <in dicto hospicio>.   f.<tanquam rite>.

1380, setembre, 2. Cotlliure

Bernat Ferrer, de Cotlliure, reconeix que Perpinyà Boquer, de Sureda, li ha tornat deu lliures de Barcelona de les trenta que

va prestar-li, tal i com consta en el contracte públic signat davant del notari Pere Tolosa, de la Roca.

ADP-O, 1B139, f. 4r.

Sit omnibus notum quod ego, Bernardus Ferrari de Coquolibero, gratis confiteor et recognosco vobis, Perpiniانو Boqueri, de Sureta, quod dedistis michi, et ego a vobis habui et recepi numerando omni mee voluntati decem libras barchinonenses de terno restantes per vos michi ad solvendum ex illis triginta libras^a dicte monete, quas michi fuistis confessus debere cum publico in instrumento facto in posse Petri Tolose, notarii de Ruppe, de quibus decem libras per pacatum me teneo et contentu, unde renunciando excepcioni peccunie non numerate et non recepte, et doli, facio vobis et vestris de predictis decem libras bonum finem perpetuum et apocha, ac pactum de ulterius aliquid non petendo a vobis vel vestris seu bonis vestris pro predictis decem libras vel eorum occasione.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero secunda die septembris anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo in presencia et testimonio Guillemi Oliba de Villalonga de Montis et Petri Textoris de Coquolibero, et mei Bernardi Ffrigole, notarii publici, qui predicta recepi.

a. <Barchinonenses>.

5

1380, setembre, 1. Cotlliure

Ramona, esposa de Bernat Fabre, i el seu fill homònim venen a Guillem Bruguera, pare de Perpinyà, un hospici situat en aquesta ciutat perquè el posseeixi durant tres anys a canvi de setze lliures i mitja de moneda de tern de Barcelona, que hauran de pagar durant el primer any en dos terminis.

ADP-O, 1B139, f. 4r-5r.

Sit omnibus notum quod \nos/ Raymunda, uxor Bernardi Fabri, quondam de Perpiniانو, et ego, Bernardus Fabri, filius dictorum conjugum, gratis et ex certa sciencia vendimus et titulo vendicionis cedimus et tradimus, sive quasi tradimus, vobis Guillemo Bruguera, paratore de Perpiniانو et vestris de^a prima die septembris ad tres annos tunc continue sequentes et completos, omnes ffructus, exitus et proventus cuiusdam

hospici \nostri/ quod habemus intus villam Perpiniani, in^b \vico/ vocato Jacmi de Mora, et affrontatur cum tenencia Raymundi Serragut et [f. 4v] et (sic) cum duabus partibus Bernardi Clayrani, de Perpiniano, totum integriter et generaliter sicut melius et plenius ac utilius dici, scribi, legi vel intelligi potest ad utilitatem vestri et vestrorum. Et titulo huius vendicionis damus et cedimus vobis et vestris omnes acciones et jura quas et que habemus et habere debemus in predicto hospicio per dictum tempus, quoquomodo, constituendo etiam inde ut in rem nostram propriam dominum et procuratorem contra omnes personas per dictum tempus. Hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facimus precio sexdecim librarum et mediam barchinonensium de terno per dictos tres annos, quas^c habeatis et teneatis nobis dare et solvere per hos terminos sive soluciones, videlicet de \prima/^d die \septembris/ ad medium annum^e continue sequentem et completum decem florenos auri de Aragonia, et de dicta die ad alium medium annum residuum dictarum sexdecim librarum et mediam barchinonenses de terno.^f Dans et remittens vobis et vestris si quid dicta vendicio modo plus valet vel^g \per dictum tempus/ valebit precio antedicto, promittens vobis quod nos et nostri faciemus vobis et vestris predictum hospicium que vobis vendimus bonum habere et tenere, et in pace^h possidere contra omnes personas per dictum tempus. Et tenebimur inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccionem et omni dampno gravamine sumptibus et interesse litis et extra pro quibus omnibus et singulis obligamus vobis et vestris quilibet nostrum in solidum omnia bona nostra, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituimus nos predictum hospicium que vobis vendimus vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem aprehenderit possessionem vel quasi quam possitis accipere vestra propria auctoritate quocumque et quocienscumque vobis placuerit et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates faciendas per dictum tempus. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniemus necⁱ \aliquem/ contravenire^j permittemus, nostra bona fide firmaque stipulacione vobis promittimus.

Et ego dictus Bernardus Fabri^k juro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia, manibus nostris sponte tacta, per quod juramentum renuncio omni juri minoris etatis et ignorancie et beneficio restitutionis in integrum et omni alii juri predictis obvianti et michi adjuvanti.

Et ego dictus Guillemus Burgera (*sic*) promito vobis quod ego solvam quolibet anno censsum qui fit pro dicto hospicio de meo proprio, et solvam^l \dictum precium/ per terminos et soluciones superius expressatas, et pro hiis actedendis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura. [f. 5r]

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero prima die septembris anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo, in presencia et testimonio Guillemi Oliva de Villalonga de Montis et Petri Textoris de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole, notarii publici qui predicta recepi.

a. <proximo>. b. <loco>. c. <quod>. d. <presenti>. e. <expletum>. f. <Promitens>. g. <a modo>. h. <perpetuo>. i. <venire faciemus>. j. <occulte vel>. k. <asserero me fore maiore viginti>. l. <dictas sexdecim libras et mediam>.

6

1380, agost, 17. Cotlliure

Benet de Madris, habitant de Cotlliure, reconeix que ha rebut les quatre lliures de moneda de Barcelona de tern que Bernat Hostalès, de Llançà, li va entregar en comanda, les quals promet retornar quan li siguin reclamades.

ADP-O, 1B139, f. 5r.

Sit omnibus notum quod ego Benedictus de Madris, habitator de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos confiteor et recognosco me habere et tenere in puro deposito sive pura comanda a vobis Bernardo Hostalesii de Lanciano et vestris quatuor libras barchinonenses de terno quas nomine depositi et comande michi tradidistis, de quibus per pacatum me teneo et contentum, renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli. Quas quatuor libras vobis aut vestris vel cui volueritis reddere et restituere promito voluntati et simplici requisicioni vestri et vestrorum, sine missione et dampno vestri et vestrorum et sine querela curie. Et si missiones aliquas pro predicta comanda a vobis vel vestris seu bonis vestris recuperandis ullomodo feceritis, aut dampna aliqua sive gravamina sustinueritis illas et illa, ex pacto vobis et vestris restituere et emendare promito voluntati vestri et vestrorum, pro quibus omnibus et singulis supradictus ut predicatur vobis et

vestris attendendis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea presentia et futura ubique, et personam meam ad capcionem^a secundum constituciones Cathalonie.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die XVII^a augusti anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, in presencia et testimonio Petri Saut presbiteri et Guillemi Senglada de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <renunciants super hiis>.

7

1380, agost, 17. Cotlliure

Benet de Madris, de Cotlliure, reconeix que Bernat Hostalès, de Llançà, li ha prestat les quatre lliures de Barcelona que aquest li va acordar en comanda.

ADP-O, 1B139, f. 5r-v.

Sit omnibus notum quod ego Benedictus de Madris, habitator Coquoliberi, gratis confiteor et recognosco vobis Bernardo Hostalesii de Lanciano quod vos dedistis et solvistis michi, et ego a vobis habui et recepi, numerando omni mee voluntati, omnes illas quatuor libras barchinonenses de terno quas hodie vobis fui confessus debere cum instrumento comande facto in posse notarii infrascripti, de quibus per pacatum me teneo et contentum, \unde/ renunciando excepcioni peccunie non numerate et non recepte, [f. 5v] et doli, facio vobis et vestris de predictis presens apoche instrumentum in testimonium premissorum.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XVII augusti anno predicto, in presencia et testimonio Petri Saut presbiteri et Guillemi Senglada de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

8

1380, agost, 17. Cotlliure

Bernat Hostalès, de Llançà, reconeix que Benet de Madris, de Cotlliure, li ha retornat íntegrament els deutes que aquest tenia contractats amb ell, exceptuant les darreres quatre lliures que Benet de Madris li ha entregat en comanda.

ADP-O, 1B139, f. 5v.

Sit omnibus notum quod ego Bernardus Hostalesii, de Lanciano, ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis Benedicto de Madris, habitatori de Coquolibero, et vestris, quod vos solvistis et satisfacistis michi plene et integre ad meam voluntatem, super omnibus debitis et obligationibus in quibus temporibus preteritis usque ad hunc presentem diem michi extiteritis obligatus, cum vel sine cartis, causis, modis et rationibus quibuscumque, de quibus solucione et satisfaccione per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni^a predictarum solucionis et satisfaccionis non habitarum et receptorum et peccunie non numerate et doli. Facio inde vobis et vestris de predictis omnibus et singulis bonum finem perpetuum et apocham de ulterius aliquid non petendo pro predictis vel eorum occasione. Salvo et retento michi et meis quod per presentem difinicionem non intendo michi fieri prejudicium in illo instrumento comande quatuor librarum quod die predicta fuit receptum per notarium infrascriptum. Et ego, dictus Benedictus de Madris, consentens predicta laudo et firmo.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die XVIIa augusti anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo, in presencia et testimonio Petri Saut presbiteri et Guillemi Senglada de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <peccunie non numerate et non recepte>.

9

1380, setembre, 24. Cotlliure

Pere Amat, prevere i sagristà de l'església de Garriguella (Alt Empordà), nomena com a procuradors legítims dels seus béns, mobles i immobles, Berenguer Gerard, beneficiat a la Seu de Girona, Nicolau Figuera, escrivà de l'esmentada ciutat, i Guillem Sa Fàbrega, de Garriguella.

ADP-O, 1B139, f. 5v-6v.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Amati^a sacriste eclesie de Garrigella, gratis et ex certa sciencia facio, creo, \constituo/ et ordino certos veros et indubitatos procuratores meos speciales ac etiam generales \vos/, Berengarium Geraldi^b beneficiatum in cede \civitatis/ Gerunde, Nicholau Figera scrip-

torem dicte \civitatis/, et Guillemum Sa Fabrega de Garrigella, absentes tanquam presentes, et quilibet^c vestrum in solidum. Ita quod occupantis \seu occupancium/ pocior conditio non existat sed quod unum^d \vel duos aut plures vestrum/ inceptum fuerit per^e \alium vel alios vestrum/ mediari valeat, \prosequi/ et finiri et duci ad effectum, videlicet ad petendum, habendum et recuperandum meo nomine et pro me universa et singula debita, credita, comandas, deposita, censsualia, redditus,^f exitus, proventus dictorum meorum beneficiorum [f. 6r]^g et alias res, bona et jura que michi debeantur, detineantur et pertineant ac pertinere dinoscantur undicumque per quasvis personas et quacumque de causa vel racione, et bona mea mobilia et immobilia vendendum, distrahendum, et eorum precia recipiendum, agendum quoque super predictis meo nomine^h \ad certum tempus vel in perpetuum, et cum incantu vel sine incantu, et illo precio seu preciiis illis personis quibus vobis aut vestris juverint videbitur et instrumenta vendicionum fieri faciendum, et omnia bona mea obligandum/, nec non ad permutandum et scambianum libere et absolute dictum meum beneficium cum illo vel illis beneficiis cum quibus vobis visum fuerit faciendum, et litteras ac cartas necessarias super ipso cambio seu cambis et permutacionibus impetrandum et habendum ab illis dominis quorum intererit. Et ad resignandum pure, libere et absolute in manibus et posse illorum dominorum et eorum comissariorum cui vel quibus collatioⁱ dicti mei beneficii pertineat, predictum meum beneficium cum omnibus et singulis juribus suis et collacionem, investituram et possessionem corporalem de predicto beneficio ex causa dicti cambii, et de omnibus et singulis juribus eorundem beneficiorum meo nomine recipiendum, et de resignacione collacione et investitura et aliis predictis agendis publicum et publica instrumenta fieri faciendum et requirendum. Et nichilominus in omnibus et singulis causis, litibus, controversiis, questionibus, petitionibus et demandis, motis et movendis, que inter me ex parte una vertantur seu verti sperantur, et alias quascumque personas cuiuscumque status, ordinis et condicionis existant ex altera, tam in agendo quam in defendendo quoquomodo, dans vobis et alteri vestrum plenam potestatem coram quocumque iudice, ecclesiastico vel seculari, ordinario, delegato vel subdelegato, comparendi, et per me si expedierit jus firmandi, et pro jure firmis bona mea obligandi petitionem et petitiones, ac libellos dandi et oferendi,

agendi, petendi, deffendendi, excipiendi, opponendi, obiciendi, allegandi, conveniendi, respondendi, replicandi et reconveniendi, jurandi quoque de calumpnia et de veritate dicenda, prestandi in animam meam cuiuslibet alterius generis iuramentum, testes, instrumenta et alia probacionum generi, producendi et productos ac producta ex adversa parti reprobandi, transhigendi, componendi in arbitrum vel arbitros de jure laudo vel amicabili compositione, cum pena vel sine pena compromitendi, sententiam vel sententias tam interlocutorias quam diffinitorias audiendi, et ab ea vel ab eis si vobis videbitur appellandi, et appellacionem vel appellaciones [f. 6v] persequendi, apostolos petendi, protestandi, requirendi verbo vel scriptis, et solucionem vel soluciones recipiendi, et apocham vel apochas de soluto et recepto, et instrumenta vendicionis, absolucionis, diffinicionis, cessionis et quecumque alia instrumenta in predictis necessaria, nomine meo faciendi et firmandi et concedendi et substituendi et distituendi, alium vel alios procuratorem vel procuratores qui similem habeant potestatem ante licem contestatam, et post quando et quosciens vobis videbitur expedire, et omnia alia et singula faciendi in predictis circa predicta que possunt et debent facere procuratores legitime constituti, et que ego facere possem, si personaliter presens essem, vobis enim supra predictis, trado et comito totum locum meum et liberam et generalem administracionem et specialem mandatum. Et volens vos et substituendos a vobis relevare ab omni onere satis dandi, promito vobis et vestris et notario infrascripto a me nomine vestro, et omnium illorum quorum interest vel intererit legitime stipulanti et recipienti iudicio sisti et iudicatum solvi cum omnibus suis clausulis universis, ratum, gratum et firmum habiturus, quicquid per vos et substituendos a vobis de et super predictis actum fuerit sive procuratum et nullo tempore revocabo sub bonorum meorum omnium obligacione.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXIII septembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX°, in presencia et testimonio Johanis Yserni presbiteri^k et Nicholay Scuderii de Perpignano et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <presbiter>.   b. \<presbiterem>/.   c. <ipsorum>.   d. <ipsorum>.   e. <alterum ipsorum>.   f. <existus>.   g. <peccunie quantitates>.   h. <et deffendendum>.   i. <ipsi>.   j. <omnia>.   k. <de Co>.

10

1380, setembre, 28. Cotlliure

Caterina, filla del difunt Castelló Patau, cavaller, i esposa de Pere Amorós, donzell de Cotlliure, reconeix que ha rebut de Ramon Ot, de Vilamulaca, les cinquanta-cinc lliures que aquest li havia de tornar per Sant Miquel (29 de setembre) per la venda d'un camp anomenat Queraig i la confessió signada davant de Lombarda, notari de Tuir.

ADP-O, 1B139, f. 6v-7r.

Sit omnibus notum quod ego Catarina, ffilia venerabilis Castilionis Patavi, militis quondam, uxor venerabilis Petri Amorosii \domicelli/ de Coquolibero, gratis de voluntate et consensu dicti viri mei presentis et michi asistentis, confiteor et recognosco vobis Raymundo Oti loci de Villamulacha^a absenti et vestris quod dedistis et solvistis michi, et ego a vobis habui et recepi plene et integre ad meam voluntatem, quinquaginta quinque libras barchinonenses de terno \de solucione/, quas michi dare et solvere debeatis in primo venienti festo Sancti Miquellis septembris, racione vendicionis quod \me/ vobis feci de quodam campo sive colomina vocata de Querayg. Quas quinquaginta quinque libras michi fuistis confessus debere ex maiori quantitate cum instrumento debiti facto in posse d'en Lombarda, notarii de Thoyrio, de quibus quiquaginta quinque libras per pacata me teneo et contenta. \Unde/ renunciando excepcioni peccunie non numerate [f. 7r] et non recepte, et doli, facio vobis et vestris de predictis^b quinquaginta quinque libras bonum finem perpetuum et apocha, ac pactum de ulterius aliquid non petendo a vobis vel vestris seu bonis vestris pro predictis quiquaginta quinque libras vel eorum occasione. Et quia sum minor viginti quinque annis maior vero X septem juro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter sponte tacta, adversus predicta vel aliquid predictorum beneficium restitutionis in integrum non impetrare nec contra facere vel venire pretextu minoris etatis vel alia racione quacumque.

Et ego dictus Petrus Amorosii, vir dicte Caterine, hec laudo tanquam de mei^c voluntate fore facta.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die vicesima octava septembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, in presencia et testimonio Hugueti Busuldinii

et Jacobi Vitalis de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <et>. b. <quadraginta>. c. <fo>.

11

1380, octubre, 13. Cotlliure

Guillem Boscà, de la ciutat d'Elna, reconeix els nombrosos serveis oferts per Ramon Rotllà, de Palau del Vidre, per raó dels quals li fa donació d'un oliverar que posseeix als termes d'Elna, pel qual Ramon Rotllà haurà de pagar en nom seu trenta-quatre sous a Bartomeu Closes, prevere; vint sous a Jaume Remir; quaranta sous a Joan Feliç, prevere; vint-i-quatre sous a Guillem Paulet; quinze lliures a en Màger i a en Cabrit, jueus de Perpinyà; deu lliures a Brullà, de Brullà; sis lliures a Domènec, de Perpinyà, i vint-i-quatre lliures a la comunitat de preveres de l'església d'Elna.

ADP-O, 1B139, f. 7r-v.

Sit omnibus notum quod ego Guillemus Boscani, civitatis Elne in spectis multis magnis et gratuitis serviciis que vos^a Raymundus Rotlandi de Palacio michi multotiens fecistis et impenditis et facere non definitis, ideo in remuneracione aliquantulum huiusdem serviciorum gratis et ex certa sciencia ad hoc non inductus vi, dolo, fraude nec maxinacione aliqua, verborum circumventus, sed meo proprio motu donacione pura mera^b simplici et irrevocabili que dicitur inter vivos dono vobis^c Raymundo Rotlandi,^d tanquam bene merito et vestris a quibus volueritis perpetuo ad omnes vestras voluntates perpetuo faciendas, quandam aulivedam meam cum omnibus auliveriis plantis qui ibidem sunt, quam habeo in terminis de Elna. Et affrontatur cum tenencia Jacobi Aularii et cum tenencia d'en Exernit dicte civitatis, et cum quodam senderio, salvo et retento mei quod vos teneamini et sitis astrictus solvere pro me et nomine meo Bartholomeo Clauses presbitero triginta quatuor solidos, item Jacobo Remir viginti solidos, item Johane Felici presbitero quadraginta solidos, item Guillemo Pauleti viginti quatuor solidos, item mossen Mager et a-n Cabrit, judei Perpiniani, inter ambos quindecim libras, item a-n Bruylan de Bruylano decem libras, item a-n Demonech (*sic*) de Perpinian, sex libras, item

comunitati prebiterum ecclesie dicte civitatis viginti quatuor libras. Et sub hiis pactis et retentionibus facio [f. 7v] vobis, dicto Raymundo Rotlandi, predictam donacionem integriter et generaliter sicut melius dici potest et intelligi ad voluntatem vestri et vestrorum. Et titulo huius donacionis dono vobis dicto^e \Raymundo Rotlandi/ et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo^f in predicta auliveda que vobis dono quoquomodo, constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas. Et incontinenti constituo me predicta que vobis dono vestro nomine posidere vel quasi donec inde plenam et corporalem aprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quancumque et quocienscumque vobis placuerit et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas, salvis^g retentionibus^h per me superius expressatis. Ego enim renuncio super hiis omnibus juribus dicentibus donaciones factas ob causam ingratitudinis posse revocari et alteri legi dicenti donacionem excedentem summam quingentorum aureorum vel solidorum absque iudicis seu presidis insinuacionem factam no (*sic*) valere, et omnibus aliis juribus et legibus predictis obviantibus et michi adjuvantibus. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam occulte vel manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito.

Et ego dictus Raymundus Rotlandi, dictam donacionem sub pactis predictis acceptans a vobis dicto Guillemo Boscani de eadem vobis gratis refero copiosas.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die tercia decima octobris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, in presencia et testimonio Nicholay Companys de Coquolibero et Laurencii Boschani de Elne et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Barth>.   b. <que dicitur inter vivos>.   c. <dicto Rotlandi de>.   d. <dono vobis>.   e. <ffilio meo>.   f. <in predictis>.   g. <et>.   h. <michi>.

1380, octubre, 8. Cotlliure

Dolça, vídua de Pere Sogre, de Cotlliure, i hereva universal dels béns del seu difunt marit, ven per la seva subsistència a

Domènec Tauler, de l'esmentat lloc, una vinya situada a Cotlliure, al lloc anomenat Palmola, pel preu de vint-i-cinc lliures, perquè la posseeixi pagant l'onzena part dels seus fruits a Gregori de Tezà, que en té el domini eminent. Dolça reconeix igualment que ha rebut les vint-i-cinc lliures de l'esmentada venda.

ADP-O, 1B139, f. 7v-9r.

Noverint universi quod ego Dulcia, uxor quondam \Petri Sogre, de Coquolibero/, et heres universalis^a \cum testamento dicti viri attendens me esse positam in magna senectute et inopia, sic quod sine vendicione infrascripta non possem sustentare vita meam, ideo pro vite mee sustancione ad hec non inducta vi, dolo, fraude nec maxinacione verborum circumventa, nec seducta pollicionibus sed/ gratis et ex certa sciencia per me et^b \omnes heredes et successores mei/, vendo et trado sive quasi trado vobis, Domenico Taularii dicti loci, et vestris et quibus volueritis perpetuo quandam vineam meam cum terra in qua est plantata, que est in terminis dicti loci, [f. 8r] in loco vocato Palmola, et affrontat cum tenencia Petri Garrigella et cum tenencia Petri Laur quondam, et cum tenencia Petri Garriga, et cum tenencia Thome Abbatis, et cum tenencia Petri Cistellerii de Coquolibero, et cum via publica, totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinentiis suis et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predicta vinea, quoquomodo constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facio perpetuo, precio videlicet viginti quinque librarum barchinonensium de terno quitiarum, quas realiter numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per pacata me teneo et contenta. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et omni alii excepcioni et doli et in factum accioni, et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renuncio. Dans et remittens vobis et vestris perpetuo gratis inter vivos siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promittens vobis quod ego et successores mei faciemus vobis et vestris predictam \vineam/ que vobis vendo bonam habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et

teneor inde vobis et vestris sine \fraude de omni eviccione et omni/ dampno, gravamine sumptibus et interesse litis et extra. Et si per aliquam personam extraneam vel privatam vobis aut successoribus vestri super dicta vinea seu parte aliqua fiet vel movebitur questio, petitio vel demanda, \lis aut controversia/ statim^c et incontinenti promito dictam rem disbrigare et onus litigii in me et meos suscipere et causam et litem meis et meorum successorum propriis sumptibus et expensis ducere et tractare a principio litis usque ad talem difinituram sententiam, a qua ulterius non liceat appellari, verum tamen si vos aut vestri malveritis huiusdem littem seu questionem ducere et tractare hoc liceat vobis et vestris^d facere meis et successoribus mei propriis sumptibus et expensis nulla denunciacione per vos vel vestros michi vel meis vel aliis quibuscumque personis fienda. Remitens vobis et vestris ex pacto expresso onus et necessitatem denunciandi questiones predictas. [f. 8v] Renuncians sciente omni iuri dicenti quod emptor debet et tenetur motam questionem denunciare et dicere venditori et quod alias emptori venditor de eviccione reii vendere non tenetur. Et legi dicenti solvendo interesse liberatur volens et ex pacto consenciens vobis et vestris quod ego et mei non possemus in prudenciam iudicis aut procuratoris negligenciam allegare et quod vos vel vestri fuissetis in predictis negligens vel remissi. Et insuper vobis et vestris dare, solvere et restituere promito quascumque expensas quas in et per predictis feceritis vos vel vestri sive obtinueritis sive subcumbuistis juste vel injuste nam predicta sit inter nos et in limine \huiusdem/ contractus, ex pacto acta fuerunt taliter et conventa. Et sive nos ipsas questiones, petitiones et demandas ducamus, sive vos vel vestri et sive (*sic*) obtinueritis sive subcumbueritis juste vel injuste, nichilominus ego et successores mei tenebimur vobis et vestris de omni eviccione majori et minori, totali et particulari, et de omnibus et singulis dampnis, gravaminibus sumptibus et interesse pro quibus omnibus et singulis supradictis ut predicatur vobis et vestris attendendis et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea presentia et futura ubique, et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem apprehenderitis possessionem vel quasi quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quocienscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo

faciendas. Salvo tamen semper in predicta vinea jure venerabilis Georgii de Tacione^e et suorum in undecima parte omnium fructuum ex dicta vinea proveniencium, et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quosciens dicta vinea vendatur vel alienetur in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam occulte vel manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito \ et etiam juro per Deum et eius sancta IIIIor Evangelia manibus meis corporaliter gratis tacta per quod juramentum renuncio omnibus juribus, legibus^f consuetudinibus ac constitucionibus predictis obviantibus et michi adjuvantibus./

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die · VIII · octobris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, in presencia et testimonio Guillemi Velofi, Petri Puyg [f. 9r] et Johannis Aupich de Coquolibero, et mei^g Bernardi Frigole, notarii publici qui predicta recepi.

a. <Petri Sogre, de Coquolibero>. b. <meos>. c. <vel>. d. <meis>. e. <nonne in>. f. <predictis, obviantibus a mei adjuvantibus privilegiis>. g. <Andree>.

13

1380, octubre, 18. Argelers

Jordi de Tezà, donzell, aprova la venda que Dolça, vídua de Pere Sogre, de Cotlliure, va fer a Domènec Tauler, de l'esmentat lloc, d'una vinya al lloc de Palmola, sobre la qual ell posseix el domini eminent.

ADP-O, 1B139, f. 9r.

Sit omnibus notum quod ego Georgius de Tacione, domicellus, gratis^a per me et meos laudo et approbo vobis Domenico Taulari, de Coquolibero^b totam illam vendicionem vobis factam per Dulciam uxorem Petri Sogre quondam \de Coquolibero/, de quadam vinea cum terra in qua est plantata, que est in terminis de Coquolibero, loco vocato Palmola, et affrontatur cum tenencia Petri Garriga et cum tenencia Petri Garrigella et cum tenencia Petri Laur quondam et cum tenencia Thome Abbatis et cum tenencia Petri Cistelleri, quam pro me sub juribus^c infrascriptis et directo dominio tenetur, precio viginti quinque librarum barchinonensium de terno, cum publico \instrumento/ inde facto die^d octava octobris anno infrascripto, scripto, sig-

nato et clauso per Bernardum Frigola, notarium infrascriptum. Salvo tamen semper jure mei et meorum in undecima parte omnium fructum in dicta vinea exressencium, et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quosciens predicta vinea et terra sua vendantur vel^e alienentur, in toto vel in parte et in omnibus per omnia. Et de foriscapio michi pertinenti ex dicta vendicione per pacatum me teneo et contentum. Renuncians inde excepcioni dicti foriscapi non habiti et non recepti et doli.

Quod fuit actum et laudatum in loco de Argileriis, die XVIII^a octobris anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo, in presencia et testimonio Johannis Orts presbiteri et Raymundi Desona de Argileriis, et mei^f Bernardi Ffrigola notarii publici qui predicta recepi.

a. <et ex certa sciencia>. b. <et vestris>. c. <predictis>. d. <vicesima nona oct>. e. <impignorentur in toto vel in parte>. f. <Andree F>.

14

1380, octubre, 25. Cotlliure

Procés judicial entre certs mercaders de Perpinyà i el batlle de Cotlliure, Berenguer de Perapertusa, a propòsit de l'empara de les naus dels patrons Pere Terrassa i Ramon Banyes, de Cotlliure. Els mercaders compareixen a la cort del jutge Francesc Resta acompanyats dels cònsuls i un gran nombre de prohoms de la vila de Cotlliure, en defensa dels privilegis que els mercaders de Cotlliure i els seus béns tenen en aquesta vila. La sentència és favorable a l'observació dels privilegis reials, motiu pel qual el jutge fa revocar l'empara de les naus.

ADP-O, 1B139, f. 9r-10v.

Noverint universi, quo cum \die octobris anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo fuisset/ questio vel controversia^a inter Guillemum Rogerii Suau, Petrum Fabri, Anthonium^b Baiuli, Bernardum Fabri, [Johannem] [f. 9v] Fabri, Petrum [...], et Bernardum Alaisero, Bernardum Raymundi, Bernardum Castilionis, Petrum Verneti, Petrum Arnaldi, Raymundum Ermengaldi, Berengarium Mira, Guillemum Crestiani, Guillemum Pastoris, Jacobum Canta, Arnaldum Blanch, Petrum Andree, Nicholaum Causerii, Petrum Patrequini, Guillemum Serra, Raymundum Gasayn, omnes mercatores Perpiniani ex una

parte, et venerabilem Galcerandum de Rosanis, commissarium deputatum per dominum nostrum regem Aragonum ex altera, ad habendum certas peccunie quantitates in quibus homines de Perpiniano et bona eorum tenentur prout dictus commissarius asserebat. Et hac de causa dictus commissarius petiit et requisivit emparari bona dictorum mercatorum existentium in quibusdam navibus, una quarum est patronus Petrus Terrassa et alia Raymundus Bayns de Coquolibero, existentium in Portu Veneris dicti loci. Qui quidem commissarius de sua commissione fecit fidem venerabili domino Berengario de Perapertusa militi, capitaneo et baiulo dicti loci Coquoliberi, per literam dicti domini regis, que data fuit Barchinone XXX die julii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo. Et dictus dominus capitaneus, visa dicta commissione, fecit^c emparari dictas naves et bona dictorum mercatorum in eis existentium. Postea vero die crastina sequenti comparuerunt dicti mercatores in curia dicti loci de Coquolibero, coram dicto venerabili baiulo et Francisco Resta, iudice ordinario dicti loci, una cum Bartholomeo Anthoni consule et Petro Gau, Petro Palomerii, Johanne Garrigella, Raymundo Traginerii, Bernardo Ermengaldi, et non nullis aliis probis hominibus dicti loci qui requisiverint dictis domino baiulo et iudici, quantus dictas emparas revocarent seu revocari faciant ex eo et pro eo quia prenominati mercatores et bona eorum sunt gidati et assecurati juxta privilegium dicti loci. Et incontinenti prenominati mercatores fecerunt fidem [f. 10r] quilibet de eorum guidaticis per scripturam factam in libris [curie dicti loci] in mense presenti octobris anno presenti et infrascripto. Et dicti consules fecerunt fidem de dictis privilegiis prout^d sequitur +/.^e Et prenominati baiulus et iudex volendo servare contenta in dictis privilegiis prout sunt astricti per^f juramentum per ipsos prestitum in principio regiminis ipsorum officiorum dictus dominus iudex assignavit diem ad audiendam declaracionem super predictis ad horam vesperorum in qua die et hora comparuerunt dicti mercatores in dicta curia, et consul et probi homines et requisiverunt prout supra, videlicet dictas emparas revocari et dicta privilegia observari. Et tunc dictus dominus iudex cedendo pro tribunali, ut moris est iudicis judicantis in presencia dictorum consulum et proborum hominum et mercatorum et plurium aliorum, declaravit in modum qui sequitur: «Presente et ibidem existente domino capitaneo et dictus iudex, visis privilegiis superius productis et incertis

per dictos venerabiles consules, et aliis inde supra accitatis et contentis plenarie attentis, et recognitis matura deliberacione subsecuta super predictis, consulit dicto venerabili baiulo presenti, quantus privilegia preinserta superius denotata exequatur et exequi faciat juxta ipsorum seriem et tenorem, virtute quorum empara est relaxanda. Et incontinenti dictus dominus capitaneus et baiulus, volendo exequi et compleri consilium dicti domini iudicis ibidem revocavit et pro revocatis habere vol[uit] dictas emparas, absolvendo dictos mercatores et bona ipsorum et dictas naves, non obstante dicta empara quam voluit esse nulla possint ire ubicumque voluerint pro eorum libito voluntatis. De quibus omnibus et singulis supradictis, tam dicti consulis et probi hominis ad conserva~[f. 10v]cionem dictorum privilegiorum, et universitatis et dicti mercatores ad conservacionem jurium eorum petierunt^e eis fieri publicum instrumentum per me notarium infrascriptum, adhendum memoriam in futurum.

Que omnia ffuerunt acta intus curia dicti loci \die XXV mensis octobris anno predicto/, presentibus dictis consulibus et probis hominibus et mercatoribus ac presentibus etiam testibus Guillemo Mercerii notario, Hugeto Busuldini \de Coquolibero/ et me Bernardo Frigola, notario qui predicta omnia recepi.

a. <fuisset>. b. <Fabri>. c. <inv>. d. <in libro consulatus privilegiorum lacius continetur>. e. *Nota al marge inferior del foli*: + Vide a parte retro, in tale signo +o// et invenis tenor privilegiorum inseratur in dicto signo. [f. 11v]: +o// <prout sequitur> Primum vero incipit. Et mando quod nemo extraneus vel privatus sit pignoratus vel marcatu in Coquolibero nisi fuerit debitor aut fidejussor in propria persona. Secundum vero incipit. Item quilibet potest guidare homines extraneos et bona eorum in villa Perpini in eundo et redeundo nisi guidatus fecisset corporalem injuriam alicui de Perpini vel nisi is qui nollet eum guidari diceret quod tale non guidaretur postea enim non potest guidari ab aliquo qui scienter hoc illud dixisse. f. <privilegium>. g. <tam dicti consules et probi homines quam dicti mercatores>.

15

1380, agost, 17. Cotlliure

Francesc Resta, jurisperit de Torroella de Montgrí, reconeix que deu a Ponç Mir, de Perpinyà, sis lliures i set sous, per raó del lloguer d'un dels seus cavalls de càrrega, que pagarà en dos terminis, cinquanta-cinc sous per Sant Miquel i setanta-dos sous abans de la Quaresma.

Sit omnibus notum quod ego, Ffranciscus Resta, jurisperitus de Turruella de Montegrino, gratis et ex certa sciencia confiteor et recognosco me debere vobis, Poncio Miri de Perpiniano aventurerio et vestris sex libras et septem solidos barchinonenses de terno, racione logerii cuiusdam ronsini vestri. Et ideo renunciando excepcioni predictarum sex librarum et septem solidorum per me vobis ex causa predicta^a debitarum et doli. Quas sex libras et septem solidos vobis aut vestris dare et solvere promito per hos terminos sive soluciones, videlicet quinquaginta quinque solidos in primo venienti festo Sancti Miquellis septembris, et residuos septuaginta duos solidos de dicto festo sancti Miquellis in proxime instanti festo Carnisprivi Quadragesime, sub pena tercii^b quantitatis dicti debiti que contra me denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti obligando inde vobis et vestris^c et dicte curie inde jus danti pro parte dicte pene si comiteretur in posse notarii publici subscripti omnia bona mea presentia et futura ubique.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die XVII^a augusti anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, in presencia et testimonio Hugueti Busuldini de Coquolibero et Guillemi Puiolli scriptoris civitatis Elne et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <non>.   b. <dicti>.   c. <omnia>.

16

1380, desembre, 3. Cotlliure

Guillem Trilles, Alamanda, la seva esposa, i Guillema, vídua de Raixard de Vincestre, de Cotlliure, venen un censal de deu sous anuals a satisfer per Nadal, a Francesca, vídua de Bernat Martí, moliner de l'esmentat lloc, pel preu d'onze lliures de Barcelona, les quals reconeixen que han rebut.

ADP-O, 1B139, f. 11r-v.

Sit omnibus notum quod^a nos Guillemus Triyles de Coquolibero, et [Alamanda, eius] uxor, et Guillema, uxor Raixardi de Vincestre, quondam \dicti loci/ gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros et quibus nostrum, in solidum vendimus, statuimus et assignamus vobis Francischa, uxori Bernardi Martini monerii quondam dicti loci, et vestris et quibus volueritis

perpetuo, in et super omnibus et singulis bonis nostris mobilibus et immobilibus, presentibus et futuris, quecumque sint et ubique, decem solidos barchinonenses de terno censuales, rendales et annuales et perpetuales, per vos et vestros a nobis et a bonis nostris et successorum nostrorum habendis et percipiendis quolibet anno perpetuo in festo natalis Domini. Promittentes vobis quilibet nostrum in solidum quod nos aut nostri incipiemus vobis aut vestris solvere dictum censsum in primo veniente festo natalis Domini, et deinde anno quolibet successive perpetuo^b sub pena tercii solucionis cessate vobis et vestris totaliter acquirenda. Et titulo huius vendicionis damus et cedimus vobis et vestris \quolibet nostrum in solidum/ omnes acciones et jura quas et que habemus et habere debemus in predictis decem solidis censualibus et \annualibus/, racione eorundem in dictis bonis nostris. Quoquomodo constituendo etiam inde vos ut in rem vestram propriam dominam et procuratricem contra omnes personas hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facimus precio videlicet undecim librarum barchinonensium de terno, quas realiter numerando nobis dedistis et solvistis de quibus per pacatos nos tenemus et contentos \quolibet nostrum in solidum/. Renunciantes excepcioni peccunie non numerate et non recepte et omni alii excepcioni et doli et in factum accioni. Et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renunciamus, quilibet nostrum in solidum dantes et remittentes vobis et nostris perpetuo gratis inter vivos siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promittentes vobis quilibet nostrum in solidum quod nos et successores nostri faciemus vobis et vestris predictos decem solidos censuales bonos [f. 11v] habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et tenebimur etiam quilibet nostrum in solidum inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse litis et extra, atque pro predicta eviccione et pro predictis decem solidis^c censualibus vobis et vestris quolibet anno dicto termino perpetuo exsolvendis et pro omnibus aliis et singulis supradictis vobis et vestris firmiter attendendis et complendis, obligamus vobis et vestris quilibet in solidum omnia bona nostra et cujuslibet nostrum presentia et futura ubique. Renunciantes super hiis remedio epistole divi Adriani, et beneficio nove constitutionis et dividende actionis

et consuetudini Coquiliberi dicenti utrumque reorum prorata conveniri et nos dicte mulieres certificate de jure nostro per notarium infrascriptum, renunciamus beneficio senatusconsulti Velleyani quo mulieres intercedentes pro aliis adjuvantur et illi autentice incipienti si qua mulier prohibenti uxorem cum suo proprio viro in uno eodem instrumento obligare, et omnibus aliis juribus et legibus predictis obviantibus. Et quod contra predicta non veniemus nec venire faciemus occulte vel manifeste, nostra bona fide firmaque stipulacione quilibet nostrum in solidum vobis promittimus, nos dicti conjuges et \ego dicta/ Guillema, uxor dicti Raxardi de Vincestre quondam. Et etiam per Deum tactis corporaliter sacro sanctis quatuor Evangeliiis, manibus nostris sponte juramus.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero tercia die mensis decembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, in presencia et testimonio Guillemi Scolani de Coquolibero et Guillemi Febrerii de Apiliis et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <ego>. b. <successive>. c. <et quan>.

17

1380, novembre, 19. Cotlliure

Ferrer Capmany, de Cotlliure, procurador de Joana, muller de Pere Serra, metge de Castelló d'Empúries, lloga per dos anys complets a Pere Colom, de Cotlliure, una vinya que Joana posseeix a l'esmentada vila, al lloc de Mora, a canvi que la treballi i d'un cens de dos florins d'or d'Aragó a satisfer anualment.

ADP-O, 1B139, f. 12r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Ferrarius Capmany, de Coquolibero, procurator et nomine procuratorio ut dixi Johanne, uxor Petri Serra, phisici de Castilione Impuriarum, nomine procuratorio predicto loco et titulo locacionis trado vel quasi vobis Petro Columbi dicti loci de Coquiliberi et quibus volueritis, de presenti die ad duos annos proximos sequentes, ad habendum dua expleta annualia quandam vineam^a dicte Johanne quam habet in terminis dicti loci Coquiliberis, loco vocato Mora. Et affrontatur cum tenencia Johannes Abbatis et cum

tenencia Bernardi Borrelli et Guillemi Pos. Hanc vero locatione vobis facio de dicta vinea sub istis condicionibus et retentionibus quod nos teneamini^b in fine dicti temporis relinquere et dimittere dictam vineam cavatam et podatam, et nichilominus teneamini mei dare pro quolibet anno duos florenos auri de Aragonia \pro logerio dicte vinee/. Et^c sub predictis condicionibus promito vobis nomine predicto dictam vineam predictum tempus bonam habere, tenere et possidere contra cunctos et inde vobis et vestris de omni eviccione, dampno, et interesse per dictum tempus teneri nomine predicto promito. Et pro predictis attendendis et servandis obligo vobis^d omnia bona dicte Johanne presentia et futura ubique, cedendo et dando vobis pro predicta vinea per dictum tempus omnia jura, loca et acciones meas, reales et personales, et alias quoscumque michi in eisdem competentes et competituras \nomine predicto/. Quibus juribus et actionibus predictis possitis^e uti agere experiri prout ego facere poteram ante presentem locacionem, et posse nunc nec etiam postea quencumque ffaciendo et constituendo inde vos \nomine predicto/ verum dominum et procuratorem in rem vestram^f per dictum tempus, et confiteor interim \nomine predicto/ predicta que vobis loco vestro nomine possidere donec inde^g possessionem acciperitis corporalem quam liceat vobis accipere quando vobis placuerit, et ipsam per dictum tempus vobiscum retinere. Et si plus a vobis \nomine predicto/ habere deberem totum illud plus a vobis dono et remito preterea, promito vobis nomine predicto predictam locacionem et omnia supradicta rata et firma habere et ea tenere et servare et non contravenire jure aliquo sive causa adhoc.

Ego, dictus Petrus Columbi consenciens laudo et firmo predicta et recipiens a vobis dicto Fferrarrio, dictam locacionem sub pactis et conditionibus predictis, promito vobis dicto Fferrarrio solvere dictos duos florenos quolibet anno absque contradictione et impedimento aliquo et dimittere supra [f. 12v] dictam vineam cavatam et podatam in fine dicti temporis. Et pro predictis attendendis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea presentia et futura.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XVIII novembris anno a nativitate Domini M CCC^o octuagesimo, presentibus testibus Bernardo Pavelli de Collibus Profundis, Francisco Gotmarii et Guillemo Baseyla de Coquolibero et^h me Bernardo Ffrigola notario publico qui predicta recepi.

a. <meam>.   b. <d>.   c. <sub hiis pactis>.   d. <et vestris>.   e. <vel>.
 f. <propriam>.   g. <plenam>.   h. <mei ant b >.

18

1380, desembre, 30. Cotlliure

Còpia de dues escriptures públiques o cèdules. La primera feta per la demanda de Berenguer Guardiola, clavari de tres galeres de Barcelona, en què declara la substracció de certes mercaderies d'aquestes galeres pels nobles Ximén Pexis d'Arenós i Roger de Montcada, que en són capitans; i una segona escriptura, el protest que aquests nobles demanen redactar contra l'anterior.^a

ADP-O, 1B139, f. 12v-13v.

Noverint universi quod^b prima die mensis^c januarii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, coram me notario publico et testibus subscriptis, Berengarius de Gordiola clavarius trium galearum civitatis Barchinone existens personaliter constitutus^d in Portu Veneris dicti loci Coquoliberis, in presencia nobilium dominorum Ximen Peris Darenos et Rogerii de Moncada, capitaneorum trium galearum, tradidit michi iam dicto notario,^e et per me legi et publicari petiit coram dictis nobilibus, quandam papiri cedulam scriptam cuius tenor talis est:^f

“Stant davant la vostra presència, de vosaltres honorables mossèn Ximen Peris d'Arenós e mossèn Roger de Moncada, és comparegut en Berenguer Gordiola clavari de^g tres galees de les quals vosaltres dits^h nobles senyors sots capitansⁱ dient que con vosaltres dits senyors aiats livades ho fetes livar alunes^j robes e mercaderies de alunes fustes, les quals robes e mercaderies són axí de mercaders de Barchinona con d'altres lochs, e vesent^k que les damunt dites robes e mercaderies no són de bona gerra e tement-se que d'aquí avant^l ho per temps esdevenidor vosaltres dits senyors no fossets cars semblant, per çò a escusació del dit Berenguer Gordiola, clavari^m jadit, e per consegent queⁿ dampnatge negun al dit clavari ni en los seus béns ne posqués ésser imputat per les dites rahons. Diu [f. 13r] que no consent ne consentir vol^o ne permet en la presa que vosaltres dits^p nobles senyors de les robes e mercaderies dels dits mercaders^q feta ne per consegent consent ne consen-

tir vol en presa d'altres mercaders^r ho robes si per aventura d'aquí avant ne fasiets^s \ne/ premets que no fos de bona gerra, ans de tot en tot s'en descarrega e a escusació sua protesta de tots dampnatges e mesions, greujes e despeses que per aquesta rahó li-n pugués esdevenir. E d'assò requer^t vos, notari, que d'aquestes coses fassats al dit Berenguer carta pública, la qual puscha produhir e mostrar tota vegada que mester hi sia, a escusació sua e de sos béns”.^u

Qua quidem cedula per me dictum notari lecta et publicata, dictus^v Berengarius Gordiola petiit et requisivit de predictis leccione et publicacione sibi fieri publicum instrumentum^w que fuerunt acta in Portu Veneris Coquoliberi die tricesima decembris anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo, in presencia et testimonio venerabilis Simonis Salzet^x militis, et Miquellis de Gorea domicelli, Berengarii Balini civitatis Majorice, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta^y requisitus recepi postquam die predicta dicti nobiles tradiderunt michi, iamdicto notario, et per me legi et publicari petierunt coram testibus predictis^z et superius nominatis quandam papiri cedulam scriptam cuius tenor talis est:

“Los dits nobles responen a la protestació feta per vos en Berenguer Gordiola,^{aa} clavari de les dites galees, que con ells per manament de lur^{ab} senyor aien prè les dites robes e per fer pagà a les dites galees segons per eyl^{ac} manat los era, e axí matex en l'esdevenidor^{ad} aian^{ae} semblant manament si necessari lurs era. E per çò ells^{af} no consenten en la dita [f. 13v] protestació, ans en aquella disen^{ag} tant con en ells és, e requeren al notari que-n fassa carta pública e que continuu (*sic*) al peu.”^{ah}

Quod fuit actum dicto loco, die et anno et testibus predictis.

a. *S'ha conservat la primera versió des de la qual han sigut redactats aquests actes en un paper que figura intercalat entre els f. 12v-13r, en la redacció dels quals intervenen dues mans.* b. <die>. c. <decembris>. d. <in presencia>. e. <quandam papiri cedulam scriptam cuius>. f. *Aquesta cèdula original es conserva dins el registre, entre els folis 12 i 13, i consta com a f. 12 bis. Anotarem aquí sota, entre {}, les diferències que comporta aquest original amb la còpia del registre notarial.* g. {<dues> \tres/}. h. {<honorables> \nobles/}. i. {capitants}. j. {alscunes}. k. {vasent}. l. {avant \ho per temps esdevenidor que vosaltres dits/ no fossets}. m. {ja dit/}. n. {que negun dampnatge a <el> \dit/ ni en los seus}. o. {\ne permet/}. p. {<honorables> \nobles/}. q. {\feta/}. r. {mercaderies}. s. <ho> {\<ho> ne premets/}. t. {<vo-sal>}. u. *L'original porta a sota: [Los dits nobles responen a la protesta feta per vos...]. Donem aquí sota entre {} les diferències entre les dues versions.* v. <Pet>. w. <Et post aliquam pausam>. x. <Miquel>. z. <recepti>. aa. <quand>. ab. {<major> \senyor/}. ac. {ell}. ad. {en les devenidor} *La còpia també separa la paraula.* ae. {aien}. af. {els}. ag. {disencen}. ah. <qua cedula oblata> *L'original porta al final del text de protesta: [Testes venerabilis <Sime> Simon Salzet et Miquell de Gorea coparius domini infantis, Berengarius Balini civitatis Maiorice].*

19

1380, desembre, 3. Cotlliure

Jaume Ricolf, patró de la galera Sant Jaume, de la ciutat de València, reconeix que Berenguer Guardiola, clavari de tres galeres de la ciutat de Barcelona, li va satisfer els mil cinc-cents quaranta-dos florins d'or d'Aragó que els nobles Ximén Peris d'Arenós i Roger de Montcada, capitans de les esmentades tres galeres, van ordenar pagar-li, corresponent al salari del mes que Jaume Ricolf va servir a aquests nobles amb la seva galera. Aquesta quantitat procedeix del rescat de les mercaderies que les esmentades galeres van capturar.

ADP-O, f. 13v.

Sit omnibus notum quod ego Jacobus Ricolff patronus cuiusdam galee vocate Sancti Jacobi, civitatis Valentie, gratis confiteor et recognosco vobis, Berengario Gardiola civitatis Barchinone, clavario trium galearum, quod dedistis et solvistis michi de mandato^a nobilium dominorum Ximen Peris Darenos et Rogerii de Moncada, capitaneorum dictarum trium galearum, et ego a vobis habui et recepi numerando omni mee voluntati mille quingentis quadraginta^b \duos/ florenos^c \auri/ de Aragonia pro solucione sive paga unius mense dicte mee galee. Qua moneta habita fuit^d et recepta tam de mercatoribus Barchinone quam de aliis locis pro rescato de raubarum et mercium per nos de dictis mercatoribus^e acceptarum. De quibus mille quingentis quadraginta II florenos per pacatum me teneo et contentum, renunciando excepcioni peccunie non numerate et non recepte^f et doli. Facio vobis et vestris de dictis mille quingentis^g quadraginta duobus florenis \presentem/ apocham de soluto.

Quod fuit actum in Portu Veneris Coquoliberi die tricesima decembris anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo, in presencia et testimonio Bernardi Borrelli junior et Berengarii Belini civitatis Majorice, et Johannis de Termens dicte civitate Majorice, et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <venerabilis>. b. <II>. c. <barchinonenses de terno>. d. <tam de mercatoribus>. e. <captarum et recep>. f. <et omni alii excepcioni>. g. <duo>.

20

1380, desembre, 3. Cotlliure

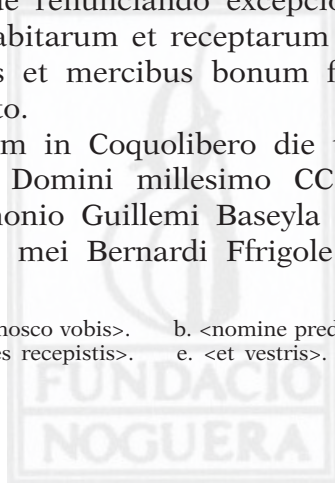
Simó Salset, conseller i algutzir del senyor duc de Girona, reconeix que Berenguer Guardiola, clavari de tres galeres que van en nom del rei a l'illa de Sicília, li ha satisfet per ordre dels nobles Ximén Peris d'Arenós i Roger de Montcada, capitans de les esmentades galeres, les setanta-dos bales de draps, safrà i d'altres mercaderies, així com un esclau tàrtar, anomenat Llätzer, que se li devien per ordre del duc.

ADP-O, 1B139, f. 14r.

Sit omnibus notum quod ego, Simon Salset, miles, consiliarius et algutzirius illius domini ducis Gerundis, gratis \nomine algutzirii predicti/, confiteor et recognosco vobis Berengario \de/ Gordiola, clavarii trium galearum, nunc in Portu Veneris Coquiliberi existencium, cum quibus Deo concedente attendere debetis de mandato domini nostri regis Aragonum apud insula Scicilie,^a quod \vos/ dedistis et solvistis mihi,^b de mandato nobilium dominorum Ximen Peris Darenos et Rogerii de Moncada capitaneorum dictarum trium galearum, vigore cuiusdam \mandati/ dictis nobilibus facti cum litera dicti domini ducis que date fuit Barchinone die XXIII decembris anno infrascripto, septuaginta duas inter balas et balones pannorum et de safran et aliarum^c rerum et mercium, et unum servum vocatum Latzer, de progenie Tartatorum,^d de quibus raubis et mercibus \nomine predictis/ per pacatum me teneo et contentum. Unde renunciando excepcioni dictarum rerum et mercium non habitarum et receptarum et doli, facio vobis^e de predictis raubis et mercibus bonum finem perpetuum et apocham de recepto.

Quod fuit actum in Coquolibero die tricesima decembris anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo, in presencia et testimonio Guillemi Baseyla et Bernardi Morera de Coquolibero, et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <confiteor et recognosco vobis>.   b. <nomine predicto \clavario/>.   c. <mercium>.   d. <quas merces recepistis>.   e. <et vestris>.

21

1380, desembre, 3. Cotlliure

Joan Hostalès, de Cotlliure, reconeix que Berenguer Guardiola, clavari de tres galeres que van vers l'illa de Sicília al servei del rei d'Aragó, va satisfer per ordre dels nobles Ximén Peris d'Arenós i Roger de Montcada, capitans de les esmentades galeres, les dues bales de safrà que se li devien per ordre del duc de Girona, les quals varen ser robades de l'embarcació de Berenguer Castell, de la ciutat de Barcelona.

ADP-O, 1B139, f. 14r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Johannes Hostalesii, de Coquolibero, gratis confiteor et recognosco vobis Berengario de Gordiola, clavarario trium galearum nunc in Portu Veneris Coquiliberi existencium, cum quibus Deo concedente ire debetis de mandato domini regis Aragonum apud insula Scicilie, quod vos dedistis et solvistis mihi de mandato nobilium dominorum Ximen Peris Darenos et Rogerii de Moncada, capitaneorum dictarum trium galearum, vigore cuiusdam mandati dictis nobilibus facti cum litera dicti nobili ducis que data fuit Barchinone die XXIII decembris anno infrascripto, duos balones de safran, quorum unus est Petri Auseyllo civitatis Barchinone, aliud est de quondam Castello. Quos balenos [f. 14v] simul cum aliis mercibus ffuerunt captos de barcha Berengarii Castelli civitatis Barchinone, de quibus^a per paccatum me teneo et contentum, renunciando excepcioni^b dictorum balonorum non habitorum et receptorum et doli. Facio inde vobis presentem apocham de recepto.

Quod fuit actum in Coquolibero, die tricesima decembris anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo, in presencia et testimonio venerabilis Simonis Salsset militis, Guillemi Baseyla, et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <duo>.   b. <peccunie non numerate>.

22

1380, desembre, 11. Cotlliure

Pere Renard reconeix que deu cinquanta-dos lliures de Barcelona a Bartomeu Rotllà, prior del convent dominicà de Cotlliure,

per raó de la venda d'un hospici situat al port inferior de l'esmentada vila, es compromet a pagar la quantitat fixada en dos terminis, trenta-dos lliures per Pasqua i les restants vint lliures per Tots Sants.

ADP-O, 1B139, f. 14v-15r.

Sit omnibus notum, quod ego Petrus^a Renardi de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, confiteor et recognosco me debere vobis venerabili fratri Bartholomeo Rotlandi, priori conventus ffratrum predicatorum Coquiliberi^b nomine dicti conventus et vestris quinquaginta duas libras barchinonenses de terno,^c racione precii cuiusdam hospicii quod fuit Andree Remerii^d \quondam dicti loci, quod est in Portu Inferiori dicti loci, mihi venditi per Berengarium Serrani, curatorem datum per curiam Coquiliberi bona dicti Andree, que quidem quinquaginta due libre dicto conventu pertinent juxta declaracionem factam per judicem dicti loci, vigore diffinicionis dicto conventu facte per ffratrem Petrum Bauloni dicti conventus^e cui dicto ffratri Petro Bauloni dicte quinquaginta due libre ffuerunt adjudicatas per dictum judicem^f prout in processu inde accitato lacijs continetur./ Quas quinquaginta duas libras vobis dicto ffratri Bartholomeo, nomine dicti conventus, aut vestris dare et solvere promito videlicet per hos terminos sive soluciones, videlicet de^g \hic/ ad festum Pasche proxime venientem triginta libras barchinonenses de terno, et residuas viginti duas libras in subsequenti festo Omnium Sanctorum,^h indilate sub pena tercii quantitatis dicti debiti que contra me denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera curie Coquiliberi. Et si missiones aliquas pro predictis dineriis a me vel meis recuperandis ullo modo feceritis aut dampna aliqua sive gravamina sustinueritis, illas et illa ex pacto vobis, nomine predicto \aut dicti conventus/ et vestris, restituere et emendare promito voluntati vestre et vestrorum, obligando inde vobis et vestrisⁱ et dicte curie^j pro parte dicte pene si coiteretur in posse notarii publici^k subscripti nomine dicte curie stipulantis \personam meam ad capcionem et/ omnia bona mea presentia et futura ubique.^l Renuncians super hiis spacio trium et quatuor mensium et decem et quindecim dierum et maioris et minoris temporis et oblacioni libelli et demande et transcripto huius instrumenti et omnibus graciis et privilegiis et iuribus atque legibus predictis obviantibus et mei adiuvantibus, et dono vobis^m dicto \venerabilis/ ffratri Bartholomeo, nomine dicti conventus, in fidejussorem predictis Bernardum

Borrelli, maiorem dierum dicti loci Coquiliberi, adque ego dictus Bernardus Geraldus \Borrelli/ minor, et procurator dicti Petri Renardi de predictis, vobis, dicto ffratri Bartholomeo, nomine dicti conventus et vestris fidejussorem meⁿ constituo in vi[ta et in morte], renunciens [illi legi qua cavetur quod per me conveniatur] principalis [quam fidejussor] et predictis omnibus et singulis attendendis [...] [f. 15r] [...] subscripti ut [...].

[Quod fuit actum et laudatum] in Coquolibero undecima die decembris anno LXXX^a in presencia [et testimonio] Ffrancisci Resta [judicis ordinarii], Ffrancisci Riba conventus Coquiliberi, Hugonis Busulduni de Coquolibero, et mei Bernardi Ffrigole [notarii] publici qui predicta recepi.

Per presentem vero instrumentum, ego dictus prior non intendo fieri iudicium [dictus conventus] iure quod habet supra dictis bonis juxta sententiam indelatam in audiencia domini ducis.

a. <Durandi>. b. <et vestris>. c. <ratione de>. d. <de quibus per pacatum me teneo et contentum et renunciens exceptioni peccunie non numerate et non recepte et doli>. e. <habui>. f. <dicti loci>. g. <presenti die>. h. <proxime ven>. i. <omnia bona mea>. j. <inde>. k. <infrascripti>. l. <Et personam meam ad capcionem>. m. <nomine>. n. <instituto>.

23

1380, desembre, 10. Cotlliure

Arnau Duran de Cotlliure ven a Pere Pos i al seu fill homònim una vinya amb un tros de bosc contigu, provinent del dot de la seva esposa Beneguda, situada als termes de l'esmentada vila, al lloc d'Arqueta, per quaranta lliures de Barcelona, n'exceptua els drets que el rei d'Aragó hi té com a senyor eminent: la catorzena part dels seus fruits, així com el dret de foriscapi.

ADP-O, 1B139, f. 15r-16r.

Sit omnibus notum quod ego, Arnaldus Durandi de Coquolibero, gratis^a et ex certa sciencia, per me et meos heredes et successores, vendo et trado, sive quasi trado vobis, Petro Pos^b et Petro Pos, filio vestro, et vestris, quandam vineam meam cum terra in qua est plantata^c et cum quodam trocio boschi^d eodem contiguo quam habeo in terminis dicti loci vocato Arqueta. Et affrontat cum tenencia Bernardi Vitalis et cum tenencia Guillemi Basini, et cum tenencia Bernardi Rocha, et cum

tenencia Miquellis Solani, et cum via publica que transit per medium dicte vinee et boschi, totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo quoquomodo, constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominum et procuratorem contra omnes personas. Hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facio perpetuo, precio videlicet quadraginta librarum barchinonensium de terno quitiarum^e \quas numerando michi dedistis et solvistis/, de quibus per paccatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et omni \alii excepcioni,^f et doli et in factum (*sic*) accioni, et illi etiam legi quam juvantur qui ultra dimidiam iusti precii sunt decepte similiter renuncio. Dans et remittens vobis et vestris siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promittens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predicta que vobis vendo bonum habere et tenere et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et teneor inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccionem et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse litis et extra.^g Et si per aliquam personam extraneam vel privatam vobis^h aut successoribus vestrisⁱ super dicta vinea \et boscho/ seu parte aliqua fiet vel movebitur questio, petitio vel demanda, lis aut controversia, statim et incontinenti [*f. 15v*] promitto dictam rem disbrigare et onus litigii in me et meis suscipere, et causam seu litem meis et meorum successorum propriis sumptibus et expensis ducere et tractare, a principio litis usque ad talem diffinitivam sententiam a qua ulterius non liceat appellari verum cum si vos aut vestri malveritis huius \di/ litem seu questionem ducere et tractare hoc liceat vobis et vestris facere, meis et successorum mei propriis sumptibus et expensis nulla denunciacione per vos vel vestros michi vel meis vel aliis quibuscumque personis fienda. Remittens vobis et vestris ex pacto expresso honus et necessitatem denunciandi questiones predictas, renuncians scienter omni juri dicenti quod emptor debet et tenetur motam questionem denunciare et dicere venditori et quod alias emptori venditor de eviccionem reii vendite non tenetur, et legi dicenti solvendo interesse liberatur volens, et ex pacto consenciens vobis et vestris quod ego et mei non

possemus in prudenciam iudicis aut procuratoris negligenciam alegare et quod vos vel vestri fuissetis in predictis negligens vel remissi. Et insuper vobis et vestri dare, solvere et restituere promito quascumque expenssas quas in et pro predictis feceritis \vos/ vel vestri sive obtinueritis sive subcumbueritis juste vel injuste nam predicta^j sit inter nos in limem huius\modi/ contractus ex pacto acta ffuerunt taliter et conventa. Et sive vos ipsas questiones, petitiones et demandas ducamus, sive vos vel vestri et sive obtinueritis sive subcumbueritis juste vel injuste, nichilominus ego et successores mei tenebimur vobis et vestris de omni eviccione maiori et minori, totali et particulari, et de omnibus et singulis dampnis, gravaminibus, sumptibus et interesse. Pro quibus omnibus et singulis supradictis ut predictur vobis et vestris attendendis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi donec inde plenam et corporalem aprehenderitis possetionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quocienscumque vobis placuerit et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Salvo tamen semper in predicta vinea jure illustrissimi domini nostri regis Aragonum et eius successorum in XIII^a partem omnium fructuum ex dicta vinea proveniencium, et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quosciens dictam vineam \cum dicto trocio boscho/ vendatur vel impignoretur in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam occulte vel manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito.

Et ego, Beneguda, uxor dicti Arnaldi Durandi, huic vendicioni presens et consenciens ipsam et omnia supradicta laudo, et gratis et ex certa sciencia per me et meos dono, cedo vobis dictis Petro Pos et Petro filio vestro et vestris perpetuo totum quicquid jure accionis vetus,^k questionis^l et demande habeo et habere debeo et michi pertinet et pertinere potest et debet, nunc et in futurum, in supradicta vinea \et bosco/ racione dotis mee et donacionis propter nupcias aut alterius cuiuscumque jure tituli, cause seu rationis, \confitens vobis, dictis emptoribus quod in residuis bonis dicti viri mei esse mei satis omnium tutum et securum in dictis dote mea et propter nupcias donacione/. Ego enim virtute juramenti

infrascripti per me prestiti renuncio omni juri ypothecarum mearum, dotis et propter nupcias donacionis, et omnibus aliis juribus michi adjuvantibus [*f. 16r*] et predictis obviantibus. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec [venire] faciam occulte vel manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito, [et etiam] juro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia manibus meis corporaliter tacta.^m

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, decima die decembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, in presencia et testimonio Jacobi Mates, Anthoni Sella et Petri Pujolli de Coquolibero, et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <per me>. b. <maior dierum>. c. <qua>. d. <quam>. e. <quas>. f. <et doli>. g. <pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea, presencia et futura>. h. <fieret vel movebiturquestio>. i. <fieret vel movebitur questio>. j. <nichilominus ego et successores mei tenebimur vobis et vestris de omni eviccione>. k. <questionis>. l. <proprieta-tis>. m. <per quod juramentum renuncio>.

24

1380, octubre, 7. Cotlliure

Joan Hostalès, procurador reial al lloc de Cotlliure, confirma la venda feta per Arnau Duran a Pere Pos d'una vinya amb un tros de bosc, n'exceptua els drets que el rei d'Aragó hi té.

ADP-O, 1B139, f. 16r.

Et ego Johanes Hostalesii^a Coquoliberi procurator et nomine procuracione legitime ad infrascripta constitutus a magnifico domino Johanem, illustrissimi domini nostri regis primogenito, duce Gerunde, cum carta sua pergamenea cum sigillo suo pendente, que data fuit Barchinone die XI marcii anno a nativitate Domini M CCC LXX VIII, qui quidem domino duci locus Coquoliberi cum omnibus juribus et redditibus eiusdem est consignatus per dominum regem, nomine procuratorio predicto, et ex potestate michi inde atributa, gratis laudo et firmo vobis Petro Pos et Petro filio vestro predictam vendicionem vobis factam per dictum Arnaldum Durandi de dicta vinea et boscho^b confrontata, salvo jure dicte domini regis Aragonum et suorum successorum in quartadecima parte omnium fructuum ex dicta vinea proveniencium, et in directo domino laudimio et foriscapio tociens quosciens dicta vinea et boscho vendatur

vel impignoretur in toto vel in parte. Salvo et retento quod non possit dari, vendi, alienari nec impignorari sanctis clericis, militibus nec eorum uxoribus, ymo sit semper in illa servitute in qua nunc est. Et de foriscapio inde dicto domino duci pertinenti ratione presentis vendicionis ego a vobis habui et recepi nomine predicto medietatem et rendarii \jurium/ reddituum dicti loci, aliam prout est fieri asuetum de quo quidem foriscapio per modum predictum a vobis bene paccatum me teneo et contentum. Renunciando excepcioni peccunie non numerate et dicti foriscapii non habiti et doli.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero per dictum procuratorem die septima octobris anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo, in presencia et testimonio Johannis Abbatis et Petri Serra de Coquolibero, et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <procurator>. b. <vendatur vel impignoretur in toto vel in parte, salvo et retento superius>.

25

1380, setembre, 2. Cotlliure

Abril Godafreu, pescador de Cotlliure, i el seu fill Bartomeu reconeixen que han rebut les deu lliures que Bartomeu Mataplana, de l'esmentada vila, els ha cedit en comanda, es comprometen a retornar-les sense causar-li cap perjudici.

ADP-O, 1B139, f. 16v.

Sit omnibus notum quod ego, Aprilis Godafreu, piscator de Coquolibero, prestans auctoritatem meam paternam super infrascriptis peragendis Bartholomeo, filio meo, et ego dictus Bartholomeus, auctoritate dicti patris mei, nos ambo simul in unum et quilibet nostrum in solidum, cofitemur et recognoscimus nos habere et tenere in puro deposito sive pura comanda a vobis Bartholomeo Mataplana, dicti loci, et vestris, decem libras barchinonenses de terno quas nomine depositi et comande nobis tradidistis de quibus per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciantes excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli. Quas decem libras vobis aut vestris^a et cui volueritis reddere et restituere promitimus, voluntati et simplici requisicioni vestri et vestrorum, sine missione et dampno vestri et vestrorum, et sine querela curie. Et si mis-

siones aliquas pro predicta comanda a nobis vel nostris recuperanda ullo modo feceritis aut dampna aliqua sive gravamina sustinueritis, illas et illa ex pacto vobis et vestris restituere et emendare promittimus, voluntati vestre et vestrorum, obligantes inde vobis et vestris quilibet in solidum omnia bona nostra et cuiuslibet nostrum presentia et futura ubique, et personas nostras ad capicionem carceris juxta constitutiones Cathalonie generales de puris comandis loquentibus. Renunciantes super hiis omnibus iuribus et legibus predictis obviantibus et nobis adjuvantibus. Et^b \quia ego/ dictus Bartholomeus Godafreu^c \sum minor/ viginti quinque annis, maior^d viginti, juro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia per me tacta, contra predicta vel aliquid predictorum non venire racione minoris etatis vel alia racione quacumque, ymo virtute dicti juramenti, renuncio super hiis omni juri minoris etatis et ignorancie et beneficio restitutionis in integrum.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die secunda septembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX°, in presencia et testimonio Jacobi Serra,^e Thome Vanoerii et Raymundi Costa de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 17r]

a. <dare>.   b. <ego>.   c. <asserio me esse minorem>.   d. <tamen>.   e. <et>.

26

1380, desembre, 3. Cotlliure

Francesca, vídua de Bernat Martí, moliner de Cotlliure, reconeix la venda que Guillem Trilles, Alamanda, la seva esposa, i Guillema, vídua de Ratxard de Vincestre, li van fer d'un censal de deu sous de Barcelona anuals pel preu d'onze lliures. Francesca es compromet a revendre'ls el censal quan aquests ho voldran pel mateix preu.

ADP-O, 1B139, f. 17r.

Sit omnibus notum quod ego, Ffrancisca, uxor Bernardi Martini quondam monerii de Coquolibero, sciens et attendens vos, Guillemum Triylles et Alamanda, uxorem vestram, et Guillemam, uxorem Ratxardi de Vincestre quondam dicti loci de Coquolibero, fecistis vendicionem et cofirmacionem michi et meis de decem solidos barchinonenses de terno annualibus et rendalibus insuper omnibus universis et singulis bonis ves-

tris, mobilibus et immobilibus, quolibet anno solvendis^a michi et meis in festo Natalis Domini, et hoc pro precio videlicet^b \ undecim/ librarum barchinonensium de terno quas ego vobis exsolvi et vos illas a me fuistis confessus habuisse et recepisse prout hec et plura alia in instrumento \vendicionis/ inde facto per notarium infrascriptum die presenti^c \largius/ sunt contenta. Ideo ex pacto inhito inter me et vos antecontra[ctantes] vendicionis, predicto pacto sollempni stipulacione vallato, promito vobis dictis Guillemo Triyles et Alamande uxori vestre, et^d \Guilleme/ uxori dicti Ratxardi de Vincestre quondam, quancumque volueritis emere seu redimere a me vel meis predictos decem solidos censuales et annuales, quod ego et mei vendemus et remitemus vobis et vestris dictos decem solidos censuales et annuales, et inde^e faciamus et firmabimus vobis instrumentum vendicionis et remissionis cum pactis, paccionibus, cautelis et bonorum meorum obligacionibus et jurium atque legum renunciacionibus et aliis clausulis necessariis et oportunis et omnibus aliis que in contractibus empti et venditi fieri debent et requiruntur, tam de consuetudine quam de jure, ad noticiam unius jurisperiti vel notarii quem vobis placuerit. Et reddamus^f et restituemus vobis aut vestris predictum instrumentum dictorum decem solidos censualium vobis tamen aut vestris dantibus et solventibus michi et meis pro precio et nomine precii, undecim libras barchinonenses de terno quitias, promitens vobis predictam convencionem et omnia alia et singula supradicta attendere, servare et complere et rata atque firma habere et in nullo contrafacere vel venire sub bonorum meorum obligacione et ypotheca.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, tertia die decembris anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo, in presencia et testimonio Guillemi Scolani de Coquolibero et Guillemi Febrerii de Apiliis et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 17v]

a. <de>. b. <decem>. c. <seriosius>. d. <Alamanda>. e. <faciemus>. f. <vobis \et vestris/>.

1381, gener, 22. Cotlliure

Bernat Carbonell, de Freixe (terme d'Espolla, Alt Empordà), reconeix que deu a Bartomeu Mataplana, de Cotlliure, sis quintars

de mel que aquest darrer va comprar-li i es compromet a entregar-los al mes de maig i a transportar-los fins al port de Banyuls de la Marenda.

ADP-O, 1B139, f. 17v.

Sit omnibus notum quod ego Bernardus Carbonelli, de Fraximo, diocesis Gerundencis, gratis et ex certa scientia, per me et meos confiteor et recognosco me debere vobis^a Bartholomeo Mataplana de Coquolibero et vestris sex quintales mellis bone^b receptibilis et mercaderie, recti ponderis quintalis Coquoliberi, racione vendicionis quam inde feci vobis de eadem certo precio, quod confiteor me a vobis habuisse et recepisse numerando, de quo quidem precio toto dicte mellis per paccatum me teneo et contentum. Renuncians exceptioni predicti precii non habiti et recepti et peccunie non numerate atque predicti sex quintales mellis per me vobis non debiti ex causa predicta, et doli. Quos quidem sex quintales mellis vobis aut vestris dare et solvere promito in mense madii proximo venturo, \portatos meis propriis sumptibus et expenssis intus portum sive plagiam de Banyullis de Maritimo/, sine missione et dampno vestri et vestrorum et sine querela curie, sub pena tercii dicti debiti seu valoris dicte^c \mellis/ danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti. Pro quibus omnibus et singulis supradictis attendendis et complendis, obligo vobis et dicte curie inde jus danti, pro parte dicte pene si comiteretur, in posse notarii publici subscripti, nomine dicte curie stipulantis, me et bona mea presentia et futura ubique. Ego enim super hiis renuncio spacio quatuor mensium quod conceditur pro bonis^d immobilibus distrahendis et decem et quindecim dierum, et meo proprio foro ponens, et submitens me et bona mea sub foro et districtu cuiuscumque curie cum qua volueritis me et bona mea pro predictis convenire et compelli facere, que curia et eius officiales ad simplicem requisicionem vestri et vestrorum possint et valeant ad me et super me^e et bonis meis^f mitere sagionem et sagiones pro predictis exequendis, quibus et cuilibet ipsorum ego promito dare et solvere de meo proprio pro eorum pedagio sive salario, pro quolibet die quo ad me et super me pro predictis mitententur (*sic*), tres solidos barchinonenses de terno. Renuncio in quibusquam omnibus iuribus et legibus predictis \acordamentis/ obviantibus et michi adjuvantibus.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die XXII janerii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo

primo, in presencia et testimonio Aprilis Godafreu et Petri Godafreu de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Berengario>. b. <et bene>. c. <lane>. d. <dist>. e. <pro predictis mitentur>. f. <super me>.

28

1381, gener, 29. Cotlliure

Febrer Terrèn, de Banyuls de la Marenda, reconeix que deu a Bartomeu Mataplana, de Cotlliure, quinze quintals de mel, els quals es compromet a satisfer el proper mes de maig.

ADP-O, 1B139, f. 17v.

Sit omnibus notum quod ego, Ffebrerius Terreni, de Banyullis de Maritima, gratis et ex certa scientia, per me et meos confiteor et recognosco me debere vobis Bartholomeo Mataplana, de Coquolibero et vestris quindecim quintales mellis bone fiat ut supra. Quos quidem quindecim quintales dicte mellis^a vobis aut vestris dare et solvere promito in mense madii proxime venturo fiat ut supra.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXVIII janerii anno predicto, in presentia et testimonio Guillemi Triyles et Ffrancisci Vela de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii [publici, qui predicta recepi]. [f. 18r]

a. <pro>.

29

1381, gener, 14. Cotlliure

Antoni Paracolls, de Cotlliure, es va presentar al port superior de l'esmentada vila, en presència de Jaume Valentí i del notari Bernat Frigola, per demanar la còpia pública d'una cèdula que conté el protest d'Antoni Paracolls contra la decisió de Jaume Valentí d'endegar un viatge pel qual, al seu entendre, no té la companyia necessària, al seu lleny.

ADP-O, 1B139, f. 18r.

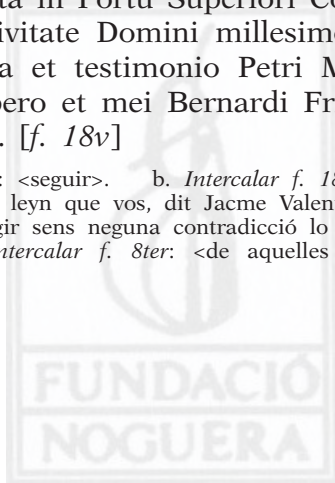
Noverint universi quod die XIII janerii anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, coram me notario publico et tes-

tibus subscriptis, Anthonius Paracolls de Coquolibero, existens personaliter constitutus in Portu Superiore Coquiliberi, \ante ianuam hospicii Miquellis Palaudans dicti loci/, in presencia Jacobi Valentini \Coquiliberis/, et tradidit michi iamdicto notario et per me legi et publicari petiit coram dicto Jacobo Valentini, quandam papiri cedulam scriptam, cuius tenor talis est:

«A la protestació per vós, en Jacme Valentí, feta a-n Anthoni Paracolls, diu e respon lo dit Anthoni que no està per eyll de seguir^a lo viatge que vós dit Jacme Valentí entenets a fer, ans és prest e apareyllat de seguir^b aquell, encars però que vós, dit Jacme Valentí, aiats compaya aquella que fa mester e és necessària al^c dit vostre leyn, e^d ahuda aquella se offer appareyllat de seguir^e lo dit viatge sens neguna contradicció perquè lo dit Anthoni Paracolls en loch^f de la sua resposta \e responent/ al protest per vós, dit Jacme Valentí, a eyll fet, diu^g que no està per eyll de seguir lo dit viatge, ans està per colpa vostre, dit Jacme Valentí, qui no avets la compaya qui mester vos fa al dit leyn, perquè lo dit Anthoni protesta \contra vós, dit Jacme Valentí/, de tots dampnatges, messions, \trebaylls/, que per aquesta rahó li'n avengués a ffer ni a sostenir, les quals entén a aver de vós ho \de/ vostres béns, ara ho en temps esdevenidor, e requer vós, notari, que de la damunt dita sua resposta fassats a eyll carta pública a escusació del dit Anthoni Paracolls e per aver memòria de^h les dites coses per temps esdevenidor». ⁱ Qua quidem cedula per me dictum notarium lecta et publicata, dictus Anthonius Paracolls petiit et requisivit de predicta leccione et publicacione sibi fieri publicum instrumentum.

Que fuerunt acta in Portu Superiori Coquiliberi, die XIII^a janerii anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio Petri Moloylli et Johannis Rocha de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 18v]

a. *Intercalar f. 18ter*: <seguir>. b. *Intercalar f. 18ter*: <seguir>. c. *Intercalar f. 18ter*: <necessària al leyn que vos, dit Jacme Valentí, patroneiats>. d. <d>. e. *Intercalar f. 18ter*: <seguir sens neguna contradicció lo dit viatge>. f. <de sa>. g. <e respon/>. h. *Intercalar f. 8ter*: <de aquelles per temps esdevenidor>. i. <supradictis>.

30

1381, gener, 2. Cotlliure

Sibil-la, esposa de Vicenç Dalmau, de Cotlliure, ven a Joan Palomer, de l'esmentat lloc, un hospici situat en aquesta vila pel preu de quinze lliures de Barcelona, les quals reconeix que ha rebut, i n'exceptua els drets que el rei d'Aragó posseeix sobre aquest hospici en tant que senyor directe: dotze diners de Barcelona anuals així com el foriscapi.

ADP-O, 1B139, f. 18v-18r bis.

Sit omnibus notum quod ego Sibilia, uxor Vincencii Dalmacii de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos, de consensu et voluntate dicti viri mei presentis et mei asistentis, vendo et trado sive quasi trado vobis Johanni Palomerii dicti loci et vestris et quibus volueritis, perpetuo, quoddam hospicium meum quod habeo intus villam Coquiliberi. Et affrontatur cum tenencia Guillemi Matalcalda, et cum tenencia Bernardi Balladorii \quondam/ et cum tenencia Bernardi Coquorelli quondam et cum via publica. Totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis, dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predicto hospicio. Quoquomodo constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominum et procuratorem contra omnes personas, hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facio perpetuo, precio quindecim librarum barchinonensium de terno quitiarum, quas realiter michi dedistis et solvistis, de quibus per paccatum me teneo et contentum. Unde renunciado excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli et in factum accioni et illi etiam legi qua jvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renuncio. Dans et remitens vobis et vestris perpetuo gratis inter vivos siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promitens vobis quo ego et mei faciemus vobis et vestris predictam vineam (*sic*) bonam habere et tenere et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et teneor inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse litis et extra. Pro quibus omnibus et singulis^a \attendendis et complendis/ obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique.

Et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi donec inde plenam et corporalem apprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quocienscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnia vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Salvo \semper/ jure \illustrissimi/ domini nostri regis Aragonum et eius successorum in XII denariis barchinonensibus de terno censualibus, rendalibus et annualibus quolibet anno, sibi et suis dandis et solvendis in festo Natalis Domini, et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quosciens dictum hospicium vendatur vel impignoretur in tototo (*sic*) vel in parte. Et [f. 18r bis] quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire [faciam occulte] vel manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die secunda janerii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo,^b in presencia et testimonio Raymundi Eymerich et Geraldi Dunci de Coquolibero et mei Bernardi Frigole, notarii publici, qui predicta recepi.

a. *repetit*: <primo>. b. *repetit*: «locus Coquiliberi cum omnibus juribus et redditibus eiusdem est consignatus».

31

1381, gener, 2. Cotlliure

Joan Hostalès, procurador reial a Cotlliure, confirma la venda precedent (aquí es parla d'una vinya) a l'esmentada vila de Cotlliure, n'exceptua els drets del rei d'Aragó i reconeix tot seguit el pagament del dret de foriscapi per part del comprador.

ADP-O, 1B139, f. 18r bis.

Et ego, Johannes Hostalesii Coquiliberi procurator et nomine procuratorio legitime ad infrascripta constitutus a magnifico domino Johanne, illustrissimi domini nostri regis primogenito, duce Gerunde, cum carta sua pergemanea cum sigillo suo pendentis, que data fuit Barchinone die undecima marcii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o LXXVIII, qui quidem domino duci, locus Coquiliberi cum omnibus juribus et redditibus eiusdem est consignatus^a per dominum regem nomine procuratorio predicto et ex potestatem mei inde atributa,

gratis laudo et firmo vobis dicto Johanni Palomerii predictam vendicionem vobis factam per dictum Berengarium Serrani de dicta vinea (*sic*) superius confrontata. Salvo jure dicti domini regis Aragonum et suorum successorum in quartadecima parte omnium ffructum ex dicta vinea poveniencium, et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quosciens dicta vinea vendatur vel impignoretur in toto vel in parte, salvo et retento quod non possit^b vendi, alienari nec impignorari sanctis clericis,^c militibus nec eorum uxoribus, ymo sit semper in illa servitute in qua nunc est, et de foriscapio inde dicte domino^d duci pertinenti. Racione presentis vendicionis, ego a vobis habui et recepi nomine predicto medietatem et rendarii jurium et reddituum dicti loci aliam, prout est fieri asuetum de quoquidem foriscapio per modum predictum, a vobis bene per paccatum me teneo et contentum, renunciando excepcioni peccunie non numerate et^e dicti foriscapii non^f \habiti/ et doli.

Quod fuit \actum et/ laudatum \in Coquolibero/ per dictum procuratorem die et anno et testibus predictis.

a. <dari>. b. <personis religiosis>. c. <regine>. d. <non recepte>. e. <recepti>. f. <p>.

32

1381, gener, 2. Cotlliure

Joan Palomer, de Cotlliure, reconeix que deu set lliures i mitja de Barcelona a Vicenç Dalmau, de l'esmentat lloc, per raó de la venda d'un hospici que li va fer Sibil·la, esposa de Vicenç Dalmau, les quals es compromet a retornar en els quatre anys següents.

ADP-O, 1B139, f. 18r-v bis.

Sit omnibus notum quod ego, Johannes Palomerii, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos, confiteor et recognosco me debere vobis Vincencio Dalmacii \dicti loci/ et vestris, septem libras et mediam barchinonenses de terno, racione vendicionis michi facte per Sibil·la, uxorem vestram, de quodam hospicio cum publico instrumento^a hodie facto in posse notarii infrascripti \continetur/. Et licet vos in dicto instrumento vendicionis fueritis confessus habuisse et recepisse dictas septem libras et mediam et inde renunciaveritis excepcioni peccunie non numerate et non recepte. Est enim certum

et ita faceor quod predicte VII libras et mediam debentur per me vobis ad hiis ex causa predicta, et ideo renunciando exceptioni predictarum VII librarum et medie per me vobis ex causa predicta non debitarum et doli, predictas VII libras et mediam vobis aut vestris dare et solvere promito de presenti die ad quatuor annos proxime venientes et completos, sub pena tercii fiat ut in [instrumento] Bernardi Carbonelli a parte retro notato continetur.

Quod fuit actum die et anno et testibus superius notatis.

Die vicesima nona desembris anno a nativitate Domini M CCC^o LXXX° tercio fuit cancellatum de voluntate Vincencio Dalmacii [testes Berengarius Fabri presbiter et Johannis ...] [f. 18v bis]

a. <est tamen verum quod ad huc restant vobis ad solvendum>.

33

1380, novembre, 20. Cotlliure

Ermeniardis, vídua de Pere Sabater, mariner de Cotlliure, com a tutora de Pere Joan i Joan, els seus fills, fa inventari dels béns del seu difunt marit, mort intestat, per evitar qualsevol frau en l'herència dels pupils esmentats.

ADP-O, 1B139, f. 18v bis-20r.

Noverint universi quod cum ob doli maliciam evitandam omnemque fraudis suspiccionem tollendam, tutores et curatores de bonis pupillorum et adhultorum inventarium seu repertorium^a facere teneantur, nedum in lucrum sperant, in dampnum incidant, ideo ego Ermeniardis, uxor Petri Sabaterii \marinerii/ quondam de Coquolibero, tutrix data et confirmata per curiam dicti loci Petro Johane ac Johanni, pupillis, filiis meis et filiis^b heredibus ab intestato dicti viri mei quondam, preheunte venerabili^c sig+no sancte Crucis, ffacio inventarium de bonis dictorum pupillorum que ad manus meas seu noticiam pervenerunt. Et primo confiteor me invenisse in bonis predictis una tabulam, item unum scanuum, item unum barrillum^d \tenendi/ sardam salsam, item unam balistam, unum croch, unum broquerium modici valoris, unam fruyteriam, tres gerrells terre tenendi aquam, unum garbeyl, unum bassinum, item unam pannam cum sua giradora, item quasdam gravillis, item uns ferres de

foch, item duas lacias, item unam carabassiam, III cupines terre, duas casolas terre, unam ollam, unum orinal, item aliam carabassiam, item^e \unam/ embuderiam terre, II dorchs terre, item duas astes de lansa, item una borratxina de cuyr, unum cossi terre vestit, item II cossis terre, item unum torn filandi,^f item unam sacham plenam lane de matalasses^g \circa/ unum quintale et medium, item unum garbeyll^h cum sale, item unum scannum de colga, item unam culcitram, item unum taban, item tres tunichas domeⁱ panni albi, item alia tunica^j de \panni lividi/, item unum juponum de fustani modici valoris, item duas tunicas de fustani^k sutiles, item unum par caligarum panni albi, item duo capucia de blau, item IIII camisses et quatuor familiaria, item duas libras lini pentinat, item unam alnam panni stupe, item unum barrillum disfonatum, item inter taylladors, fustis et terre, unam duodenam et mediam, item unum murterium lapidis, item duas boxes^l fustis, item unum murterium fustis, item sexdecim cabasses nous dolliveylla, item II enses sutilles, item quamdam cuyrasses, item unam capellinam, item unum broquerium, item duo matalafia, item unam flaciatam lane, item unum cohopertorium sutilem, duo pulvinaria sive traversers, item unum stoyg de palma, item sex linceamina sutilles, item duas colgas quamlibet cum suo saccileto, item duas tovaylles, [f. 19r] item II sachs sive doblers d'estam, item^m \alium/ doblerium, itemⁿ unum \alium/ doblerium, item unam alphabiam cum uno^o \mudico/ farine, item unam pasteriam, item unam postem paniteriam, item unum sedas ciritis, item unam lanternam ffractam, duo crucibula, quatuor cabasses, VIII cistellas, quatuor deschs, III cellas cedendi, item unam archam cum pedibus, item unam caxiam marmorescham, I ast ferri, item unam caciam argenti parvam, item^p II carratellos vacuos, item quatuor^q carratellos cum vino aquarum, item unam boitam mene plenam de vinagre, item quasdam balansias de tabula cum pensis minutis pesandi, item mediam rovam de formatges, item quatuor manoylls daylls, item duos forchs separum, item quatuor libras de candelas de seu, item duodenas de graneres, item XII troxellas, item unam gerram olieram plenam oley, item IIII mensuras mensurandi oleum, item unum olierium, item unam caxiam magnam cum pedibus, item quatuor gerras olierias vacuas, item II barrillos vacuos, item medium cartonum de lentiles, \item unum cofretum parvum, item uns paternostres de lambre,

item unam corrigiam argenti, duos voylls ciricis et duas cofas. Item inveni in hospicio quod est intus ville Coquiliberi/ primo unam tinam de rana triginta saumatarum, item duos vixellis vacuos, item unum alium vixellium plenum vini vermili de rana septem saumatarum vel inde circa, item^r unum vixellum vacuum de rana decem saumatarum, item unum scannum, unum arquibanchum de duobus caxonis, unam caxetam parvam, unum mirayl, item unam colgam, item unam flaciatam lane cum listis, \item^s II vanoas, tres tacias argenti, sexdecim annas de lino et stupe, duas tovalloles/, item quatuor semalls, item II sagins de porc, item unum gorp, uns ferres de foch, item unum garbeyll, item duas gerras olierias vacuas, unum^t grimeyl, item^u \unam/ taylolam de duabus poligiis, item septem manollers stupe de calaffat,^v item unam capllinam cupri de poar ayga, item unes cardes primes, item quasdam cardasses, item duos barrillos sarde vacuos, item II^w rasores mensurandi bladum, unam corda passant, item III manoylls de fil de spart, II semals, I pages fustis tenendi lumen, item unam capsam en que stan peses, item unum seil de palma, duas massas linerias, II aspies, II lo[s...]/ [f. 19v] Item quasdam balanses ponderandi lanam, item unum circum cere pensi IIII librarum vel inde circa, item quasdam tovaylloles, item II pugessalls en fer stam et lana filat et a filar, item I carcaris cum XXXXII passadors, item unam cartam navigandi cum duabus sestis, item quasdam balansias parvas ponderandi salsam, item unam mensuram fustis, item I scrivenia de scriure \cum suo calamo/, item duas duodenas de gavinetis sens foures, item unum citrellum,^x I^o cartono olierium vacuum, item duas destralls, una gran, altre pocha, item unam boteyllam, item unum sagin de porch, item II carters de carn salada petits, I seyil doyllas, unam ollam terre, unam casolam terre, unam cohopertoriam ferri, aliam cohopertoriam terre, item II embuts de carabassa, I^y olierium, aliud mensurandi vinum, item unes debanadores de \debanar/ lana, item I^a cana de^z canar drap de Montpeller, II cuyllitors, I^{aa} cistella,^{ab} II darts, I asta de dart, item I fortoyl ferri, item III berengerases terre, unam parvam et duas magnas, item unam stucam rotundam, item unam bressolam, item tres conchas fustis, item unum brager, item duas sclapes de rems, item unum boix de picar sen, item unam sarriam cum uno modico sale vetulo, item unam polleriam, item III ariscles de sedas, item III ollas terre, item II palmellos portandi panem, item unam pala ab d'altres aspies

de forn, item II pedasses de flaçada^{ac} modici valoris, item viginti I cabasses sive boateylls, item duas baluernas,^{ad} I^a panni mixti, aliam panni de ferrat, item I mantellum mesclat, item alium mantellum panni viridi, item IIII cots domine modici valoris, item duas tunicas per domine, item I fasset \modici valoris/ panni albi modici valoris (*sic*), item unum tros vanee modici valoris, unum pelisso, unum cuxinum modici valoris, item unam vaneam, item unum sach fractum, item unam tabulam^{ae} et unum scanium. Item inveni in domo \quod dictus Petrus Sabater habebat intus villam Coquiliberi/, primo I scannum de [col]ga, item quatuor butas viverias mene \vacuas/, item aliam butam mene disfonatam, item octo carratellos vacuos, item lo cercs del forniment de la barcha \qu-el dit Pere quondam avia ab los altres parsoners/, item duas borrasses, item unam tunicam modici valoris, item [*f. 20r*] unum bovedor gallinarum fustis, item unam rasoram redendi panem, item unum librum^{af} sive romans, item unum saltirium, item unum pavessium, item unum calestonum ferri. Item^{ag} habui ^{ah}pro tertia parte fustis dicte/ barche, pro parte dictorum pupillorum \pertinente/ quadraginta solidos. Item quoddam hospicium quod est intus villam Coquiliberi, et affrontatur cum tenencia^{ai} d'en Burgada, et cum via^{aj} publica. Item alium hospicium quod est in Portu Superiori, et affrontatur cum tenencia^{ak} heredis Jacmi Andree quondam, et cum tenencia d'en Bonet. Item quandam vineam que est in loco vocato Coyll de la^{al} Lausa, et affrontatur cum tenencia^{am} Jacobi Petri. Item aliam vineam que est a la Comeylla, et affrontatur cum tenencia Jacobi Berengarii et cum tenencia d'en Mascaró.^{an} Et cum plura bona dictorum pupillorum non invenerim pergens claudio inventarium protestando quod si alia bona dictorum pupillorum invenero illa in hoc presenti inventario miti et conscribi faciam aut de alliis aliud speciale inventarium \confici/ faciam, \in quidem bona mobilia et inmobilia dicta Ermeniardis confessa fuit tenere et [penes] se ipsam remanere racione ypothece sue/.

Que fuerunt acta et laudata in Coquolibero, die vicesima novembris anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo, in presencia et testimonio^o discreti Ffrancisci Resta iudicis Coquiliberi, Raymundi Bayns, Berengarii Serrani notarii, Germani Andree sagionis curie dicti loci, et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <tenean>. b. <dicti quondam viri mei>. c. <signo sancte cru+cis>. d. <cum uno modice>. e. <aliam>. f. <lan>. g. <item>. h. <ab sal>.

i. <blanques>. j. <panni de blau>. k. <modici>. l. <Item>. m. <unum sach sive>. n. <alium>. o. <parvo>. p. <sex>. q. <carrll>. r. <alium>. s. <unum arqubanchum armarium pinctum de duobus caxonis>. t. <grimeyll>. u. <caloban>. v. <unum poal>. w. <de>. x. <qui tenetur>. y. <de>. z. <m>. aa. <II>. ab. <s>. ac. <ss>. ad. <sen>. ae. <fractam>. af. <voc>. ag. <confiteorquod>. ah. <ex parte barcha fusis quod exivit>. ai. <den>. aj. <publica>. ak. <Jacobi>. al. <Losa>. am. <de na Romanina et cum tenencia>. an. <Item quatuor>. ao. <Francisc>.

34

1380, novembre, 20. Cotlliure

El jutge Francesc Resta concedeix la tutoria de Pere Joan i Joana, menors, a sa mare Ermeniardis, vídua de Pere Sabater, mariner de Cotlliure, per administrar els béns i els drets dels esmentats pupils.

ADP-O, 1B139, f. 20r-21r.

Noverint universi. Quod die et anno infrascriptis existens personaliter constituta intus curiam Coquiliberi ante presenciam venerabilis et discreti Ffrancisci Resta, iudicis ordinarii dicti loci, Ermeniardis, uxor Petri Sabaterii quondam, mater Petri Johane atque^a Johannis filiorum [f. 20v] suorum et dicti quondam Petri Sabaterii, viri sui. Quequidem^b Ermeniardis nomine predicto proposuit et suplicavit quod dicti Petrus Johan atque Johane, pupilli predicti, non habeant persona aliqua qui ipsos et bona eis pertinencia et jura petat, exhigat, regat, et gubernet atque manuteneat et deffendat, quod sibi placeat et velit eisdem pupillis providere de aliquo ydoneo tutore qui dictos pupillos et bona ac jura eorumdem regat, gubernet, administret et deffendat. Qua requisicione facta ibidem dictus dominus iudex attendens ipsa fore justa et rationi consona causa prius per ipsum legitime cognita, eisdem pupillis in tutorem dedit et concessit dictam Ermeniardem, matrem dictorum pupillorum, presentem tanquam^c illa cui melius pertinet quam ad aliam personam cuiquidem^d Ermeniardi dictus dominus iudex dedit et concessit plenam et liberam potestatem petendi, exhigendi et demandandi omnia et singula bona et jura mobilia et inmobilia dictorum pupillorum quecumque sint et ubique eisdem pertineant ac regendi et gubernandi eosdem et bona ipsorum nec non deffendendi et manutenendi ipsos et eorum bona et omnia alia faciendi, exercendi et gubernandi que legitimus tutor in et de rebus et bonis pupillorum facere potest et debet. Mandans

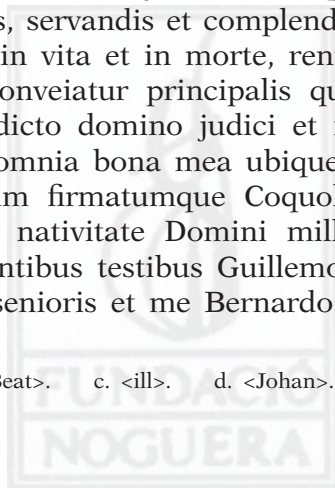
et injungens dicta tutrice quos dictos pupillos et eorum bona ac negocia fideliter atque bene regat, gubernet, administret, manuteneat et deffendat, et utilia eorumdem agat et in utilia in quantum poterit, pretermittat quod inventarium de bonis et rebus ac juribus dictorum pupillorum conficiat et quod tempore finite dicte tutele huius administrationis computum et rationem dictis pupillis vel cui voluerint reddat et reddere teneatur et que debuerit eisdem restituat.

Et ego, dicta Ermeniardis, recipiens dictam tutelam et honus eisdem in me promito vobis, dicto domino judici et notario infrascripto, nomine dictorum pupillorum et aliorum quorum interest vel poterit interesse, a me legitime stipulanti et recipienti, dictos pupillos et eorum bona [f. 21r] bene et fideliter regere, gubernare, et administrare, et omnia alia predicta ad implere et utilia eorumdem procurare et in utilia in quantum potero evitare et inventarium de bonis et rebus dictis pupillis pertinentibus confitere et tempore finite \tutele/ dicte administrationis, computum et rationem dictis pupillis vel cui voluerint reddere siquid debuero restituere. Et pro predictis attendendis, servandis et complendis, obligo vobis, dicto domino judici et notario infrascripto ut supra stipulanti omnia bona mea ubique habita et habenda, ac etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia, per me corporaliter tacta, et ad maiorem securitatem premissorum dicta Ermeniardis dedit in fidejussorem Vincencium Burch, dicti loci.

Et ego dictus Vincencius Burch, precibus et amore dicte Ermeniardis, instituo me fidejussorem de predictis omnibus et singulis attendendis, servandis et complendis, cum dicta Ermeniardis et sine ea, in vita et in morte, renuncians illi legi qua cavetur ut prius conveiatur principalis quam fidejussor obligando inde vobis dicto domino judici et notario infrascripto, ut suprastipulanti omnia bona mea ubique habita et habenda.

Quod fuit actum firmatumque Coquolibero, die vicesima novembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, presentibus testibus Guillemo Mercerii notarii et Bernardo Borrelli senioris et me Bernardo Ffrigola notarii qui predicta recepi.

a. <Johan>.   b. <Beat>.   c. <ill>.   d. <Johan>.   e. <quod>.

35

1381, gener, 31. Cotlliure

Joana, vídua de Pere Roger, de Cotlliure, i tutora de son fill Joan, hereu del seu difunt marit, ven a Ramon Paracolls, de l'esmentat lloc, un tros de bosc que aquell pupil posseeix al lloc anomenat Ferrera per vint-i-dos sous, els quals reconeix que ha rebut, n'exceptua els drets que el rei d'Aragó i els seus successors tenen com a senyors directes d'aquest domini: la catorzena part dels fruits provinents del bosc i el dret de foriscapi.

ADP-O, 1B139, f. 21r-22r.

Sit omnibus notum quod ego Johana, uxor Petri Rogerii quondam de Coquolibero, tutrix Johannis, pupilli filii mei, et filii et heredis universalis dicti viri mei quondam, ob utilitatem dicti^a \filii mei/, gratis et ex certa sciencia, per me et omnes meos successores^b et per dictum pupillum et suos, vendo et trado sive quasi trado vobis Raymundo Paracolls, dicti loci et vestris et quibus volueritis perpetuo, tanquam plus danti et offerenti de precio, quoddam trocium boschi quod dictus pupillus habet in terminis dicti loci, loco vocato Ferrera. Et affrontatur [f. 21v] cum tenencia Johannis Vela et cum tenencia vestra, dicti Raymundi Paracolls, et cum via publica. Totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo, et dictus pupillus habet et habere debet in predicto boscho quoquomodo constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominum et procuratorem contra omnes personas hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facio perpetuo precio videlicet viginti duorum solidorum barchinonensium de terno quitiorum, quos numerando mei dedistis et solvistis, de quibus per paccatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et omni alii excepcio-ni et doli, et in factum accioni. Et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justi precii sunt decepti similiter renuncio. Dans et remitens vobis et vestris siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promitens vobis quo supranomine quod ego et successores mei^c et dictus pupillus, faciemus vobis et

vestris predictum boschum bonum habere, tenere et, in pace perpetuo, possidere contra omnes personas. Et tenebimur inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra, si quos vel que vos vel vestros facere aut paci sive sustinere contigerit pro predictis pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea et dicti filii mei, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me predictum boschum vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem apprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quancumque et quocienscumque vobis placuerit et penes vos vestrosque etiam retinere, ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Salvo jure domini nostri regis Aragonum in XIII parte omnium fructuum ex dicto^d boscho/ proveniencium, et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quociens dictum boschum vendatur vel impigno~/f. 22r- retur in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam^e predicto occulte vel manifeste, mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito. Et etiam juro per Deum et eius sancta quantuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta.^f

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXXI^a janerii anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Petrus (*sic*) Bugarelli et Petri Fontana de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole, notarii publici, qui predicta recepi.

a. <pupilli>. b. <in dicta tutela>. c. <faciemus>. d. <vineas>. e. <nec de nomine>. f. <predicta>.

36

1381, març, 25. Cotlliure

Joan Hostalès, procurador reial als termes de Cotlliure, confirma la venda precedent d'un tros de bosc al lloc de Ferrera, n'exceptua els drets que el rei d'Aragó hi té com a senyor directe i reconeix el pagament del dret de foriscapi per part de Ramon Paracolls.

ADP-O, 1B139, f. 22r.

Et ego Johannes Hostalesii Coquiliberi, procurator et procuratorio nomine legitime ad infrascripta constitutus a magnifico domino Johanne, illustrissimi domini nostri regis primogenito, duce Gerunde, cum carta sua pergamenea cum sigillo suo pendenti, que date fuit Barchinone die XI marcii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o LXX^a VIII^l, cui quidem domino duci locus Coquiliberi cum omnibus juribus et redditibus eiusdem est consignatus^b per dominum regem nomine procuratore predicto et ex potestatem^c inde michi atributa per dictum dominum ducem, gratis laudo et firmo vobis, dicto Raymundo Paracolls, predictam vendicionem vobis factam per dictam Johanam, uxorem Petri Rogerii quondam, de dicto boscho superius confrontato. Salvo jure dicti domini Aragonum regis et suorum successorum in quarta decima parte omnium ffructuum ex dicto boscho provenientes, et in directo dominio, laudimio et foriscapio, tociens quociens dictum boschum vendatur vel impignoretur, in toto vel in parte, et salvo et retento quod non possit dari, vendi, alienari nec impignorari sanctis clericis, personis religiosis, militibus nec eorum uxoribus, ymo sit semper in illa servitute in qua nunc est. Et de foriscapio inde dicto domino duci pertinenti, racione presentis venditionis ego a vobis habui et recepi, nomine predicto, medietatem et rendarii reddituum et jurium dicti loci, aliam prout est fieri asuetum. De quoquidem foriscapio per modum predictum a vobis bene per paccatum me teneo et contentum, renunciando excepcioni peccunie non numerate et^d dicti foriscapii non habiti et doli.

Quod fuit laudatum per dictum procuratorem in Coquolibero, die XXV^a marcii anno^e in presencia et testimonio Nicholay Compayns et Petri Bugarrelli. /-f. 22v-

a. <X primo>. b. <domino duci locus Coquiliberi>. c. <michi>. d. <non recepte>. e. <predicto domini millesimo>.

37

1381, gener, 13. Cotlliure

Jauma, vídua de Guillem Erbossera, de Cotlliure, ven a Castelló Martí, de l'esmentat lloc, una vinya que posseeix en aquesta jurisdicció, al lloc anomenat Cerverol, per trenta lliures, les quals reconeix que ha rebut, i n'exceptua els drets que el rei d'Aragó i els seus successors tenen com a senyors directes d'aquesta vinya. Bartomeu Duran, fill del difunt Pere Duran

i nét de Jauma, confirma la venda i renuncia als drets que hi pogués tenir.^a

ADP-O, f. 22v-23v.

Sit omnibus notum quod ego \Jacoba/ uxor Guillemi Erbossera quondam de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia per me et meos heredes et successores vendo et trado, sive quasi trado vobis Castiliono Martini dicti loci et vestris et quibus volueritis, perpetuo, quandam vineam meam cum terra in qua est plantata quam habeo in terminis dicti loci, loco vocato Cerverol. Et affrontatur cum tenencia Jacobi Comar alias Uget et cum tenencia hospitalis pauperum, et cum tenencia Petri Johannis sutoris dicti loci et cum via que transit per medium dicte vinee, totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinentiis suis et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis, dono et cedo vobis et vestris, perpetuo, omnes acciones et jura qua et que habeo et habere debeo in predicta vinea, quoquomodo constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominum et procuratorem contra omnes personas. Hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris ffacio perpetuo, precio triginta librarum barchinonensium de terno quitiarum, quas michi dedistis et solvistis, de quibus per pacatum me teneo et contentum, renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, et in factum accioni. Et illi etiam legi qua jvantur qui ultra dimidiam justi precii sunt decepti similiter renuncio, dans et remitens vobis et vestris siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio ante dicto. Promitens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictam vineam bonam habere et tenere et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et teneor inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse litis et extra. Et si per aliquam personam extraneam vel privatam vobis aut successoribus vestri super dicta vinea seu parte aliqua fiet vel movebitur questio, peticio vel demanda, lis aut controversia, statim et incontinenti promito dictam rem disbrigare, et honus litigii in me et meos suscipere et causam seu litem meis et meorum propriis sumpibus et expensis ducere et tractare a principio litis usque ad talem diffinitivam sentenciam a qua ulterius non liceat appellari. Verum tamen si vos aut vestris malveritis huiusdem litem seu questionem ducere et tractare, hoc liceat vobis et vestris face-

re meis et successorum mei proprii sumptibus et expensibus, nulla denunciacione per vos et vestros michi vel meis vel aliis quibuscumque personis fienda. Remitens vobis et vestris ex pacto expresso onus et necessitatem denunciandi questiones prealiasdictas. Renuncians scienter omni juri dicenti quod emptor debet et tenetur motam questionem denunciare et dicere [f. 23r] venditori, et quod alias emptori venditor de eviccione rey vendere non tenetur. Et legi dicenti solvendo interesse liberatur volens et ex pacto consenciens vobis et vestris quod ego et mei no possemus inprudencia judicis aut procuratoris negligenciam allegare, et quod vos vel vestri^b fuissetis in predictis negligens vel remissi, et insuper vobis et vestris dare et restituere promito quascumque expenssas quas in et pro predictis feceritis sive obtinueritis sive subcumbueritis, juste vel injuste. Nam predicta sicut inter nos et in limine huiusdem contractus ex pacto acta ffuerunt taliter et conventa. Et sive vos ipsas questiones, petitiones et demandas ducamus sive vos vel vestri sive obtinueritis sive subcumbueritis juste vel injuste, nichilominus ego et successores mei tenebimur vobis et vestris de omni eviccione maiori et minori, totali et particulari, et de omnibus et singulis dampnis, gravaminibus, sumptibus et interesse pro quibus omnibus et singulis \supradictis/ attendendis et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura \ubique/. Et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem aprehenderitis posescionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quoscienscumque vobis placuerit et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Salvo tamen semper in predicta vinea jura illustrissimi domini nostri regis Aragonum et eius successorum in XIII^a partem omnium ffructuum ex dicta vinea proveniencium, et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens, quosciens dicta vinea vendatur vel impignoretur in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam, occulte vel manifeste, mea bona fide firmaque stipulacione, vobis promito. Et etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia manibus meis corporaliter tacta, per quod juramentum renuncio omnibus juribus, legibus, privilegiis et consuetudinibus ac constitutionibus predictis obviantibus et michi adjuvantibus.

Et ego Bartholomeus Durandi, filius Petri Durandi quondam de Coquolibero, neptis sive net dicte domine Jacobe, laudo vobis, dicto Castiliono Martini et vestris predictam vendicionem vobis factam per dictam dominam Jacobam, uxorem dicti Guillemi Erbossera quondam, et gratis et ex certa sciencia dono, cedo, solvo, diffinio, penitusque remito vobis dicto Castiliono et vestris, perpetuo, omnes acciones et jura quas et que ego habeo et habere debeo, et mei competit et competere potest et debet, nunc et in futurum, in et supra dicta vinea seu parte aliqua quoquomodo, constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominum et procuratorem contra omnes. Et quod contra^c predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire [f. 23v] faciam occulte vel manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito et etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia, manibus mei corporaliter tacta, per quod juramentum assero me esse minorem viginti quinque annis maior tamen sexdecim, et per idem juramentum renuncio omni juri minoris etatis et ignorancie et beneficio restitutionis in integrum et omni alii juri in contrarium venienti.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero die tricesima I^a janerii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o LXXX primo, in presencia et testimonio Guillemi Senglada et Petri Rayners de Coquolibero et mei^d Bernardi Ffrigole, notari publici, qui predicta recepi.

a. *El document porta al mig del foli 22, al marge, la paraula «vacat» de la mateixa data, mateixa tipologia d'escriptura i, potser, mateixa mà, però d'una tinta diferent, més fosca. En aquesta part el document està cancel·lat amb ratlles llargues paral·leles i d'altres més petites a la part inferior del foli, que les tallen formant unes creus. Al cap del foli següent hi ha també aquestes mateixes ratlles formant una creu. Aquesta paraula i aquestes ratlles indiquen que l'acte no ha estat acabat per culpa o decisió d'una de les parts.* b. <s>. c. <pro>. d. <Andree>.

1381, març, 9. Cotlliure

Joan Hostalès, procurador reial de Cotlliure, confirma la venda que Jauma, vídua de Guillem Erbossera, va fer a Castelló Martí d'una vinya a Cotlliure, n'exceptua els drets que el rei d'Aragó i els seus successors hi tenen com a senyors directes i reconeix tot seguit el pagament del dret de foriscapi.

Et ego Johannes Hostalesii, procurator et procuratorio nomine legitime ad infrascripta constitutus a magnifico domino Johanne, illustrissimi domini nostri regis primogenito, duce Gerunde, cum carta sua pergamenea cum sigillo suo pendenti, que data ffuit Barchinone die undecima marcii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o LXX° VIII, cui quidem domino duci locus^a Coquiliberi cum omnibus juribus et redditibus eiusdem est consignatus per dominum regem nomine procuratorio predicto, et ex potestatem inde michi atributa per dictum dominum ducem, gratis laudo et firmo vobis, dicto Castilione Martini, predictam vendicionem vobis factam per dictam Jacobam, uxorem dicti quondam Guillemi Erbossera, de dicta vinea superius confrontata. Salvo jure dicti domini Aragonum regis et suorum successorum in XIII^a parte omnium ffructuum ex dicta vinea proveniencium, et in directo dominio, laudimio et foriscapio, tociens quosciens dictam vineam (*sic*) vendatur vel impignoretur in toto vel in parte, et salvo et retento quod non possit dari, vendi, alienari nec impignorari sanctis clericis, personis religiosis, militibus nec earum (*sic*) uxoribus, ymo sit semper in illa servitute in qua nunc est. Et de foriscapio inde dicto domino duci pertinenti, racione presentis vendicionis, ego a vobis habui et recepi nomine predicto medietatem et rendarii reddituum et jurium dicti loci aliam prout est fieri asuetum, de quo quidem foriscapio per modum predictum a vobis bene per pacatum me teneo et contentum, renunciando excepcioni peccunie non numerate et dicti foriscapii non habiti et doli.

Quod fuit laudatum per dictum procuratorem in Coquilibero die nona marcii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Petri Gau et Petri Terrassa de Coquilibero.

a. <est>.

1381, gener, 21. Cotlliure

Castelló Martí, de Cotlliure, ven per trenta lliures a Jauma, vídua de Guillem Erbossera, de l'esmentat lloc, un censal de quaranta sous anuals, a pagar per la festa de Santa Maria de febrer.

Sit omnibus notum quod ego Castilio Martini de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos, vendo, statuo et assigno vobis domine Jacobe uxori quondam Guillemi Erbossera, [f. 24r] dicti loci et vestris et quibus volueritis, perpetuo in et super omnibus et singulis bonis meis mobilibus, presentibus et futuris, quecumque sint et ubique, quadraginta solidos barcinonenses de terno censuales, annuales^a et perpetuales per vos et vestros^b a me et a bonis meis^c et successorum meorum habendis et percipiendis quolibet anno perpetuo, videlicet de primo venienti festo beate Marie febroari, ad unum annum proxime venturum, et de inde anno quolibet in dicto festo beate Marie promitens vobis quod ego et mei incipiemus solvere dictum censsum de dicte festo beate Marie ad unum annum et de inde anno quolibet perpetuo successive, sub pena tercii^d solutionis cessate, danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti. \Et si forte aliquam solucionem de predictis per me vel meos cessari contigerit, volo et concedo quod officialis curie inde jus facienti mitat ad me et miteri possit sacionem qui execucionem faciat de omnibus et singulis supradictis, qui sagio habeat pro salario suo pro quolibet die, de bonis meis, tres solidos quo ad me et super me mitentur/. Et titulo huius venditionis, dono et cedo vobis et vestris omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predictis quadraginta solidis censualibus et racione eorundem in dictis bonis meis, quoquomodo, constituendo etiam vos inde ut in rem vestram, propriam dominam et procuratricem, contra omnes personas. Hanc autem venditionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris ffacio precio videlicet triginta librarum barchinonensium de terno, quas numerando michi dedistis et solvistis. De quibus per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte, et omni alii excepcioni et doli, et in factum accioni. Et illi etiam legi qua jvantur qui ultra dimidiam justa precii sunt decepti, similiter renuncio, dans et remitens vobis et vestris perpetuo, gratis inter vivos, siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promitens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictos^e quadraginta solidos censuales bonos habere et tenere et in pace perpetuo possidere, contra omnes personas. Et tenebimur etiam inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse litis et extra. Sicque pro predicta eviccione et pro

predictis quadraginta solidis censualibus vobis et vestris quolibet anno dicto termino perpetuo exsolvendis, et pro omnibus et singulis^f supradictis, vobis et vestris firmiter attendendis et complendis, obligo vobis et vestris^g omnia bona mea presentia et futura ubique. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam occulte vel vel (*sic*) manifeste, mea bona fide firmaque stipulacione, vobis promito. Et etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXI janerii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio Guillemi Senglada et Petri Rayners de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

Nota al marge inferior del foli: fiat instrumentum generale [f. 24v]

a. <quolibet anno vobis et vestris>. b. <a nobis>. c. <mobilibus et immobilibus>. d. <quantitatis dicti debiti que contra me denunciari volueritis>. e. <triginta sex solidos>. f. <dampnis>. g. <quolibet anno>.

40

1381, gener, 7. Cotlliure

Antoni Salvà, de Cotlliure, reconeix que el seu gendre, Pere Paitaví, va tornar-li íntegrament la quantitat que li devia per raó del dot de la seva difunta esposa, Francesca, filla de l'esmentat Antoni Salvà.

ADP-O, 1B139, f. 24v.

Sit omnibus notum quod ego Anthonius Salvani de Coquolibero gratis^a et ex certa sciencia \per me et meos/ confiteor et recognosco vobis Petro Paytavini, genero meo, et vestris, quod vos solvistis et satisfacistis michi plene et integre ad meam voluntatem super omnibus et singulis debitis, creditis, depositis, comandis et aliis quibuscumque obligacionibus tam racione dotis Ffrancische, filie mee, uxoris vestre quondam, quam aliis racionibus quibuscumque in quibus temporibus preteritis usque adhunc presentem diem michi extiteritis obligatus, cum vel sine cartis, causis modis et racionibus quibuscumque, de quibus quidem solucionem et satisfactionem per paccatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni^b predictarum solucionis

et satisfactionis non habitarum et receptarum, et peccunie non numerate et doli, per me et meos, facio vobis et vestris de predictis omnibus et singulis bonum finem perpetuum et apocham ac pactum de ulterius aliquid non petendo vobis vel vestris vel bonis vestris pro [predictis] vel eorum occasione, et de non agendo nec movendo contra vos vel vestros aut bona vestra ullam de cetero questionem, petitionem vel demandam pro predictis. Volens quod omnes carte et omnes alie scripture publice vel private in et pro quibus apareat vos michi teneri vel obligari temporibus preteritis usque adhunc presentem diem a modo nullius sint valoris seu efficacie, et in iudicio vel extra nullam de cetero obtineant roboris firmitatem sed pro cassis et abolitis ubique perpetuo habeantur.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, de vicesima septima janerii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Guillemi Baseylla et Bernardi Seylles de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <per me et meos>.   b. <peccu>.

41

1381, febrer, 6. Cotlliure

Joan Arentiga, habitator de Sureda, ven a Guillem Llançà, de Cotlliure, una vinya que posseeix al lloc anomenat Vall de Pintes, dins la jurisdicció de Cotlliure, per setanta sous, els quals reconeix que ha rebut, i n'exceptua els drets que l'Hospital dels pobres de l'esmentada vila posseeix en tant que senyor eminent d'aquest domini.

ADP-O, 1B139, f. 24v-25v.

Sit omnibus notum quod ego Johannes Arentiga, habitator de Sureta, gratis et ex certa scientia, per me et omnes meos heredes et successores, vendo et trado sive quasi trado vobis Guillemo Lanciani de Coquolibero, et vestris et quibus volueritis, perpetuo, quandam vineam meam cum terra in qua est plantata quam habeo in terminis dicti loci loco vocato Vayl de Pintes, et affrontatur ex una parte cum tenencia [f. 25r] Petro Casaldava, et^a ex alia parte cum tenencia den Maureyl et cum tenencia den Votregar et cum quodam corrego. Totum integriter et generaliter,

cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predicta vinea. Quoquomodo constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominum et procuratorem contra omnes personas, hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris ffacio precio videlicet septuaginta solidorum barchinonensium de terno, quos numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per paccatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte, et omni alii excepcioni et doli, et in factum accioni. Et illi etiam legi qua iuvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renuncio. Dans et remitens vobis et vestris siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promitens vobis quod ego et \successores/ mei faciemus vobis et vestris^b predictam^c vineam bonam habere et tenere et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et teneor inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccioni et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse litis et extra. Et si per aliquam personam extraneam vel privatam vobis^d aut successoribus vestri super dictam vineam seu parte aliqua fiet vel movebitur questio, peticio vel demanda, lis aut controversia, statim^e et incontinenti incontinenti (*sic*) promito dictam rem disbrigare et onus litigii in me et meos suscipere et causam seu litem meis^f et meorum successorum propriis sumptibus et expenssis nulla denunciacione per vos vel vestros michi vel meis vel aliis quibuscumque personis fienda. Remitens vobis et vestris ex pacto expresso, onus et necessitatem denunciandi questiones predictas. Renuncians scienter omni juri dicenti quod emptor debet et tenetur motam questionem denunciare et dicere venditori et quod alii emptori venditor de eviccione rey vendint non tenetur. Et legi dicenti solvendo interesse liberatur, volens et ex pacto consenciens vobis et vestris, quod ego et mei non possemus in prudenciam iudicis aut procuratoris negligenciam allegare et quod vos vel vestri fuissetis in predictis negligens vel remissi. Et insuper vobis et vestris dare, solvere et restituere promito quascumque expenssas quas in et [f. 25v] [pro predictis nobis vel nostris] feceritis vos vel vestri, sive obtinueritis sive subcumbueritis juste vel injuste, nam predicta sit inter nos et in limine huiusdem contractus ex pacto acta fuerunt

taliter et conventa, et sive vos ipsas questiones, petitiones et demandas ducamus, sive vos vel vestri et sive obtinueritis sive obcumbuitis juste vel injuste nichilominus ego et successores mei tenebimur vobis et vestris de omni eviccione majori et minori totali et particulari et de omnibus et singulis dampnis, gravaminibus, sumptibus et interesse, pro quibus omnibus et singulis^g supradictis ut predicatur vobis et vestris attendendis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem possessionem vel quasi quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quocienscumque vobis placuerit et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestras (*sic*) voluntates perpetuo faciendas, salvo tamen semper in predicta vinea jure hospitalis pauperum dicti loci Coquiliberi et eius successores in (*espai en blanc*) parte omnium fructum ex dicta vinea proveniencium, et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quosciens dicta vinea vendatur vel impignoretur in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam occulte vel manifeste, mea bona fide firmaque stipulacionem vobis promito. Et etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia manibus nostris corporaliter tacta, per quod juramentum renuncio omnibus juribus, legibus, privilegiis et consuetudinibus ac constitutionibus predictis obviantibus et michi adjuvantibus.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die sexta febrerii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo \primo/, in presencia et testimonio Johannis Torroni alias Gibern^h de Bayullis, Bernardi Yle de Collibus Profundis, Johannis Nicola de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <cum>. b. <si>. c. <que>. d. <si vel>. e. <vel>. f. <sumptibus>. g. <supradictis \ut predicatur/ vobis et vestris>. h. <Bernardi Yle>.

1381, febrer, 8. Cotlliure

Ramon Palet, comanador de l'hospital dels pobres de Cotlliure, confirma la venda feta per Joan Arentiga a Guillem Llançà

d'una vinya, n'exceptua els drets que l'hospital dels pobres hi té com a senyor directe i reconeix que ha rebut el pagament del foriscapi.

ADP-O, 1B139, f. 25v.

Et ego ffrater Raymundus Paleti, comendator hospitalis pauperum \dicti loci Coquiliberi/, predictam vendicionem^a dicto Guillemo Lanciani factam per \dictum/ Johannem Arentiga \de dicta vinea/ laudo, salvo jure \dicti/ hospitalis^b in juribus sibi dare asuetis, et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quosciens dicta vinea vendatur vel impignoretur in toto vel in parte et de foriscapis mei pertinenci ex eviccione predicta per paccatum me teneo et contentum.

Quod fuit actum et laudatum per dictum comendatorem in Coquolibero, die VIII febrerii anno predicto, in presencia et testimonio Petri Sconsa et Petri Puyg de Coquolibero. [f. 26r]

a. <laudo vobis>. b. <inde>.

43

1380, desembre, 18. Cotlliure

Procés a la cort de Cotlliure, en presència del jutge Francesc Resta, entre Joan Garriguella, tutor de Pere Guillem i Beatriu, fills del difunt Pere Garriguella, Jaume Prada, prevere de l'hospital dels pobres de Cotlliure, i Ramon Palet, comanador de l'Hospital, d'una banda, i Pere Duran, jurista, de l'altra, a propòsit dels drets sobre un hospici situat a Cotlliure.

ADP-O, 1B139, f. 26r-27r.

Noverint universi quod cum in quadam causa que in curia Coquiliberi ducta ffuit inter Johannem Garrigella, tutor^a Petri Guillemi et Beatricis, pupillorum filiorum Petri Garrigella quondam, et Jacobum Prada presbiterum hospitalis pauperum de Coquolibero, et ffratrem Raymundum Paleti comendatorem dicti Hospitalis ex una parte et venerabilem Petrum Durandi, in utroque jure professorem ex altera, oblato libello per dictum venerabilem Petrum Durandi tenoris sequentis: «Coram vobis venerabili domino judici Coquiliberi seu locumtenenti vestro ad informandum animum vestrum ponit, asserit ac si negatum fuerit probare intendit Petrus Durandi juris utrique doctor contra Johannem Garrigella condam loci predicti, per modum

qui sequitur. Primo ponit quod dictus Petrus Garrigella emit quoddam hospicium inferius confrontatum. Item ponit quod dictum hospicium tenetur inde directi domini pro dicto Petro Durandi, laudimio et foriscapio quosciens vendatur vel alienetur, sub annuo censu VI denariorum barchinonensium censualium solvendorum eidem Petro Durandi anno quolibet in festo Natalis Domini. Item ponit quod dictus Petrus Durandi et sui predecesores, Raymundus Straderii et alii, sunt in possessione recipiendi censsum predictum. Item ponit quod dictus Petrus Garrigella,^b pater dictorum pupillorum, occupavit et intravit de facto possessionem hospicii predicti et ipsum tenuit dum vixit. Item ponit quod dictam possessionem hospicii recepit et tenuit sine concensu et laudimio ipsius Petri Durandi, domini directi hospicii supradicti. Item quod de hiis est fama inter illos qui hec scire veri similiter poterint. Unde cum ex causis predictis hospicium^c pretactum ceciderit in commissum et sit realiter commissum, de jure dicto Petro Durandi, domino directo, pro tanto petit memoratus Petro Durandi,^d per vos dominum iudicem ipsum hospicium fore et esse commissum et realiter tradendum eidem Petro Durandi domino directo, compellique dictum Johannem Garrigella tanquam tutorem prenominatorum pupillorum, et ipsos pupillos ad tradendum et deherendum dictum hospicium cum suis pertinentiis eidem Petri Durandi, tanquam^e ad tradendum vero dominio directo cum expenssis factis, protestando de faciendis [f. 26v] que petit ut melius de jure potest, salvo jure adden (*sic*), minuendi, mutandi et corrigendi. Petit autem ante omnia interrogari dictum tutorem an ipse seu nominati pupilli possideant aut teneant dictum hospicium seu aliis pro eis, affrontabat autem dictum hospicium olim, scilicet tempore recognitionis facte per Jacobam uxorem Arnaldi Comitum de Coquolibero quondam, Raymundo Straderii, predecesore ipsius Petri Durandi, scitum in Portu Superiori dicti loci, ex una parte cum tenencia Nicholay Sabaterii et Petri Taulari et in viis publicis, nunc autem affrontat ex una parte cum tenencia Nicholay Sabaterii et duabus viis publicis.»

Quo^f libello/oblato per dictum venerabilem Petrum Durandi/ ad audiendam sententiam partibus pretactis, plures assignaciones facte fuissent tandem die XVIII decembris anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo, et eiusdem diei, hora vesperorum, quo anno dicta causa fuerat incepta, que dies fuit

ultimo ad dictam audiendam sententiam^g pretactis partibus per dictum iudicem infrascriptum assignata, ipse idem dominus Ffranciscus Resta, iudex sedens in dicta curia, pro tribunali ut est moris, et sacro sanctis quatuor Dei evangeliiis coram eo positis et venerabilis sancte crucis signo promisso, ad suam proferendam sententiam in dicta causa processit per hunc modum. Unde nos, Ffranciscus Resta, iudex predictus, viso processu presentis cause et omnibus in eodem accitatis, viso inquam libello seu petitione pro parte venerabilis Petri Durandi contra Johannem Garrigellam, nomine tutorio predicto, coram nobis oblato, et omnibus aliis que dicte \partes/ dicere, allegare et producere voluerunt, nec non omnibus meritis huiusdem cause cum diligencia per scrutatis et examinatis, dum habendo per oculos sacro sanctis Dei evangeliiis [coram] nobis positis, ut de vultu Dei iudicium nostrum prodeat, et oculi nostri videant semper equitatem habito super permissis omnibus peritorum consilio signo venerabile sancte crucis pervenientis, in nomine Patris et Filii, Spiritus Sancti, ad nostram diffinitivam sententiam in hac causa ferenda, sedentes pro tribunali more iudicatis procedimus, et dictis partibus [f. 27r] ad audiendam dictam sententiam ad diem et horam presentem assignatam. Et per ipsam sententiam pronunciamus, declaramus et sententiamus partem dictorum pupillorum et hospitalis predicti, et supra petitis contra ipsos pro parte dicti Petri Durandi fore absolvendos solucionium sed et de predictis petitis eisdem imponendo, neutramque parte ex causa in expensis condempnando, presentibus testibus^h [*espai en blanc, més o menys 4 paraules*], cumque a dicto domino iudice et ab eius dicta pronunciacione per parteⁱ preffati venerabilis Petri Durandi^j appellatum et provocatum fuisset. Et dictus iudex licet juste et legitime supra predictis protulit suam sententiam et absque gravamine extitit appellatum, admisit dictam appellacionem, si et in quantum de jure sit ad mitenda et alias non neque ultra prefigendo terminum parti appellanti, quod se presentaverit hinc ad crastinam diem Sancti Juliani proxime venturi, coram iudice, ad quem appellavit pro prosequendo appellacionem predictam presentem vero responcionem locorum apostolorum diminuorum eidem parti appellanti, concedendi post hec dicta die et hora et anno^k dictus Jacobus Prada \presbiter/^l et Raymundus Paleti, comendator nomine dicti hospitalis, et Johannes Garrigella, nomine dictorum pupillorum petierunt et requisiverunt per me notarium et curie predicte scriptorem,

ad eternam \rei/ memoriam, de predictam sentenciam et pronunciacionem habendam eis nominibus predictis de eadem fieri publicum instrumentum quod fuit eis concessum, presentibus testibus proxime dictis.

a. <et nomine nomine (sic) tutoris>. b. <occupavit>. c. <hospicium>. d. <domino directo>. e. <tutorem prenominatorum pupillorum et ipsos pupillos ad tradendum>. f. <capitulo>. g. <presentibus partibus>. h. <et ab>. i. <venerabilis>. j. <ad iudicem primarum appellacionum>. k. <jam>. l. <Johannes Garrigellanomine>.

44

1381, gener, 22. Cotlliure

Bartomeu Mataplana, de Cotlliure, nomena Guillem Fonts, notari de Perpinyà, com a procurador seu i dels seus béns.

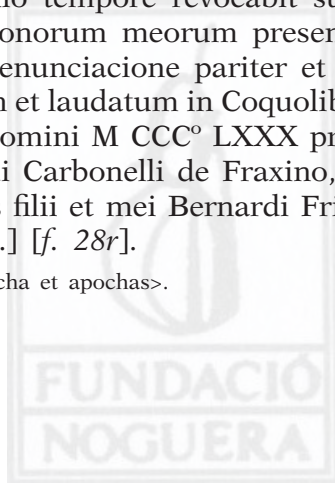
ADP-O, 1B139, f. 127r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Bartholomeus Mataplana, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia ffacio, constituo et ordino certum verum et indubitatum procuratorem meum specialem et ad infrascripta generalem, vos discretum Guillemum Fontis notarium Perpiniani, absentem tanquam presentem, videlicet ad petendum, exhigendum, [f. 27v] recipiendum et recuperandum per me et nomine meo, in iudicio et extra, et in omni curia et coram iudicibus quibuscumque, omnia et singula debita, credita, deposita, comandas, res bona et alia quecumque jura que michi debentur et a me detinentur ubique fuerunt, a quibusvis personis habeantur et detineantur, cum vel sine cartis aut testis vel codicillis, causis, modis et rationibus quibuscumque agendum, quoque super predictis meo nomine et deffendendum, conquerendum et reconquerendum libellum et libellos, insuper dandum et offerendum ac recipiendum, oblatisque ex adverso respondendum lites, contestandum, excipiendum, ponendum, proponendum, replicandum, duplicandum et triplicandum juramentum, calumpnie et veritatem dicende, et quodlibet aliud juramentum in animam meam, jurandum testes, instrumenta et alia probacionum genera produciendum, et productos sive producta ex adverso reprobandum, probandum, improbandum, obiciendum et contradicendum, protestandum, supplicandum, requirendum, monendum, et de jure meo monstrandum et allegandum, sentenciam et sentencias quascumque petendum et audiendum, et ab ea seu eis et a quolibet alio gravamine appellandum apos-

tolos, petendum appellaciones, prosequendum et eis cedendum et renunciandum, componendum quoque transhigendum et^a paciscendum et compromitendum in arbitrum, arbitratōres seu amicabile compositores, cum pena et sine pena, et pro ipsa pena, bona mea obligandum, literam et literas tam simplices quam legendas grāciam vel justiciam continentes impetrandum et obiciendum, procuratōres substituendum et eos destituendum, et de soluto ac recepto^b instrumentum et instrumenta solucionis, diffinicionis, quitacionis et apocha, ac pactum de non petendo meo nomine faciendum et firmandum, et demum omnia alia, universa et singula ad predicta decentia necessaria seu etiam oportuna, et que merita earum et premissorum postulant et requirunt etiam si mandatum exhigerent speciale, et que ego personaliter constitutus facere possem generaliter faciendum, tractandum, procurandum et exercendum. Quam vobis, dicto procuratori meo, supra dictis omnibus et singulis et ex eis dependentibus seu emergentibus modis quibuslibet, plenam dono et confero potestatem et auctoritatem et plenare comito vices meas cum liberali et generali administracione. Et relevans vos dictum procuratorem meum et substitutos ac substituendos a vobis in et super predictis ab omni onere satisfaciendi de iudicato solvendo et ratiacione inde me fide iubendo promitto notario publico subscripto, nomine omnium illorum quorum interest vel poterit interesse, stipulanti iudicio sisti et iucatum solvi cum suis clausulis universis. Et me semper habere ratum gratum atque firmum, quicquid per vos, dictum procuratorem meum supradictis, actum, factum, gestum et alias quovis modo fuerit procuratum, et nullo tempore revocabit sub ypotheca et obligatione omnium bonorum meorum presencium et futurorum, et sub omni iure renunciacione pariter et cautela.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXII janerii anno a nativitate Domini M CCC^o LXXX primo, in presencia et testimonio Bernardi Carbonelli de Fraxino, Aprilis Godafreu et Petri Godafreu eius filii et mei Bernardi Frigole [notarii publici qui predicta recepi.] [f. 28r].

a. <pai>.   b. <apocha et apochas>.

1381, febrer, 22. Cotlliure

Bartomeu Hostalès i Jaume Valentí, de Cotlliure, nomenen Bernat Hostalès, de Llançà, procurador en la venda d'un lleny al preu que consideri i fent redactar els instruments necessaris.

ADP-O, 1B139, f. 28r.

Sit omnibus notum quod nos, Barthlomeus Hostalesii et Jacobus Valentini de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, facimus, constituimus et ordinamus certum, verum et indubitatum procuratorem nostrum et cuiuslibet nostrum, vos Bernardum Hostalesii de Lanciano, absentem tanquam presentem, videlicet ad vendendum, distrahendum et alienandum alias quovis modo perpetualiter pro nobis et nomine nostro, in encantu et sine encanto, illi vel illis personis et precio quibus vobis, dicto procuratori nostro, videbitur faciendum, quendam lembutum nostrum et precium recipiendum, et de ipso precio apocham et finem faciendum et firmandum, et emptorem sive emptores \de/ dicto lembuto in corporalem possessionem eiusdem lembuti ponendum et inducendum ipsisque emptoribus sive emptori \de/ dicto lembuto, pro eviccionem et interesse, bona mea \et cuiuslibet nostrum/ obligandum. Et ipsis etiam emptori sive emptoribus, instrumentum et instrumenta vendicionis, distraccionis et alienacionis, cum cursibus, clausulis et bonorum meorum obligacionibus et iurium et legum renunciacionibus promissionibus et omnibus aliis que in contractu empti et venditi fieri debent et requiruntur, tam de consuetudine quam de jure, nostro nomine faciendum seu fieri faciendum et firmandum. Et quodcumque volueritis juramentum in animas nostras prestandum, et omnia alia et singula que in predictis necessaria fuerint et oportuna nostre nomine faciendum, tractandum, procurandum et exercendum, que nos personaliter constituti in predictis facere possemus. Quam vobis, dicto procuratori nostro super predictis omnibus et singulis et ex eis dependentibus seu emergentibus modis quibuslibet, plenam damus et conferimus potestatem et auctoritatem et plenare comitimus vices nostras cum libera et generali administracione. Promittentes notario publico infrascripto nomine omnium illorum quorum interest vel poterit interesse stipulanti, \et/ nos^a \semper/ habere ratum, gratum atque firmum quicquid per vos, dictum procuratorem

nostrum, super predictis actum, factum, gestum et alias quovis modo fuerit procuratum et nullo tempore revocabiter sub ypotheca et obligacione omnium bonorum nostrorum presencium et futurorum et sub omni juris renunciacione pariter et cautela.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXII februarii anno a nativitate Domini M^o CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Guillemi Baseylla, Petri Salt de Coquolibero, et mei Bernardi Ffigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 28v]

a. <a quibuslibet semper>.

46

1381, març, 2. Cotlliure

Joan Garriguella i Joan Garí, mercaders de Cotlliure, nomenen procurador dels seus béns Jaume Romaguera, de l'esmentat lloc, patró d'un lleny anomenat Sant Nicolau.

ADP-O, 1B139, f. 28v-29r.

Sit omnibus notum quod nos, Johannes Garrigella et^a Johannes Garini mercatores Coquiliberi, gratis et ex certa scientia, facimus, constituimus et ordinamus certum et verum et indubitatum procuratorem nostrum et cuiuslibet nostrum vos, Jacobum Romagera, dicti^b \loci/, patronum^c cuiusdam lembi vocati Sant Nicholau, videlicet omnes, universas et singulas, causas, lites, questiones, petitiones et demandas ac controversas, tam per nos vel alios, nomine nostro, contra quascumque personas motas pendentes et movendas in quibuscumque curiis, ecclesiasticis et secularibus, et coram iudicibus quibuscumque ratione cuiusdam servi per vos dictum Jacobum Romagera, empti in civitatis Janue, de quadam Jannuense vocato misser Lima de Veratxo, prout in instrumento vendicionis vobis facto per dictum januensem de dicto servo latius continetur, agendum quoque super predictis nostro nomine in deffendendum, conquerendum et reconquerendum libellum et libellos, insuper dandum et offerendum ac recipiendum oblatisque, ex adverso respondendum, lites constestandum, excipiendum, ponendum, proponendum, replicandum, duplicandum et triplicandum, protestandum, suplicandum, requirendum, monendum, et de jure nostro monstrandum et allegandum testes, instrumenta, et alia

probacionum genera producendum in productos sive producta ex adverso reprobandum, probandum, improbandum, obiciendum et contradicendum juramentum, calumpnie et veritatis dicende, et quodlibet aliud juramentum in animas nostras jurandum et peridem ex adverso propositis respondendum sententiam et sententias tam interlocutorias quam diffinitivas et alias quascumque petendum et audiendum, appellandum et apostolos petendum et presentandum, appellaciones prosequendum, eisque cedendum et renunciandum, judicem et iudices impetrandum et suspectos recusandum, literam et literas tam simplices quam legendas gratiam vel justiciam continentes impetrandum, et in obtinendum, componendum, [f. 29r] quoque transhigendum, paciscendum et compromitendum in arbitrum arbitros [arbitra]tores seu amiables compositores cum pena vel sine pena et pro ipsa pena bona nostra obligandum procuratorem unum vel plures ante litem contestatam et post substituendum substituendum (*sic*) et eos destituendum et revocandum et alios revocandum, et quecumque instrumenta in predictis necessaria fieri petendum et recipiendum. Et demum omnia alia universa et singula ad predicta decencia necessaria seu etiam oportuna et que merita earum premissorum postulant et requirunt etiam si mandatum exhigerent speciale, et que nos personaliter constituti facere possemus generaliter faciendum, tractandum, procurandum et exercendum. Quam vobis, dicto procuratori^d meo super predictis omnibus et singulis et ex eis dependentibus seu emergentibus modis quibuslibet plenam damus et conferimus potestatem et auctoritatem et plenarie comitimus vices nostras cum libera et generali administracione. Et relevans vos dictum procuratorem nostrum et substitutos ac substituendos a vobis in et super predictis ab omni onere satis dandi de iudicato solvendo et ratiacione inde nos fide jubentes, promittimus notario publico subscripto nomine omnium illorum quorum interest vel poterit interesse stipulanti iudicio sisti et iudicatum solvi cum suis clausulis universis. Et nos semper habere ratum, gratum atque firmum quicquid per vos^e dictum procuratorem nostrum et substitutos ac substituendos a vobis in et super predictis actum, factum, gestum et alias quovismodo fuerit procuratum et nullo tempore revocabitur sub ypotheca et obligacione omnium bonorum nostrum, presencium et futurorum, et sub omni juris renunciacione pariter et cautela.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero,^f secunda die marcii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo

primo, in presencia et testimonio Petri Puyg \de Coquolibero/, Johannis Fabri de Perpignano, Guillemi Ferrarii cedis (*sic*) urgelensis, et mei Bernardi Ffigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 29v]

a. <Bernardus>. b. <de Coquolibero>. c. <lembi>. d. <ribus>. e. <dictus pro>. f. <di>.

47

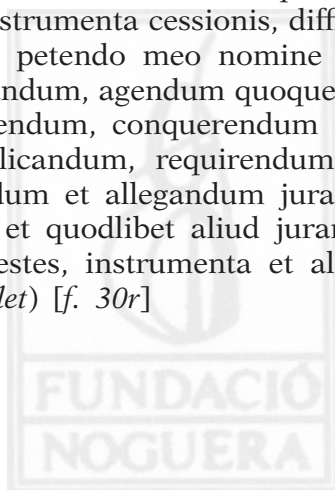
Sense data

Pere Pellicer, de Cotlliure, nomena procurador Guillem Esteve, patró d'un lleny, perquè exigeixi en presència d'un jutge tots els deutes i comandés que li deu Pere Desponts, fuster de la ciutat de València.

ADP-O, 1B139, f. 29v.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Pellicerii^a de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, facio, constituo et ordino certum, verum et indubitatum procuratorem meum vos, Guillemum Stephani, patronum cuiusdam lembuti privilegiati, presentem, videlicet ad petendum, exigendum et recipiendum per me et nomine meo in iudicio et extra, et in omni curia et coram iudicibus quibuscumque a Petro Desponts, fusterius civitatis Valencie et bonis suis, omnia et singula debita, credita, deponita, comandas, res bona et peccunie quantitates per me sibi comendatis cum cartis vel sine cartis, causis, modis et racionibus quibuscumque. Et inde solucionem et soluciones recipiendum, et de recepto instrumentum et instrumenta cessionis, diffinitionis et apocham ac pactum de non petendo meo nomine faciendum seu fieri faciendum, et firmandum, agendum quoque super predictis meo nomine et deffendendum, conquerendum et reconquerendum, protestandum, suplicandum, requirendum, monendum et de jure meo mostrandum et allegandum juramentum, calumpnie et veritate dicendi et quodlibet aliud juramentum in animam meam jurandum testes, instrumenta et alia probacionum generalem... (*incomplet*) [f. 30r]

a. <de Coq m>.

1381, març, 6. Cotlliure

Berenguer Serrà, notari de Cotlliure, hereu universal de Caterina, la seva difunta esposa, ven a Pere Pellicer, de l'esmentat lloc, una vinya que fou de Caterina situada al lloc de Palmola, dins la jurisdicció de Cotlliure, pel preu de nou lliures i un sou de Barcelona que reconeix que ha rebut, n'exceptua els drets que el rei d'Aragó i els seus successors posseeixen en tant que senyors directes d'aquest domini. Joan Hostalès, procurador reial a Cotlliure, confirma l'esmentada venda.

ADP-O, 1B139, f. 30r-v.

Noverint universi quod ego, Berengarius Serrani, notario de Coquolibero, heres universalis Catarine, uxor mee \quondam/, gratis et ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et successores, vendo et trado, sive quasi trado, vobis Petro Pellicerii dicti loci, et vestris et quibus volueritis, perpetuo, quandam vineam que^a ffuit dicte uxor mee et que mei provenit racione dicte hereditatis cum terra in qua est plantata,^b que est in terminis dicti loci, in loco vocato Palmola. Et affrontatur cum tenencia Guillemi Orlati et cum tenencia Petri Stephani, et cum ripparia, totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus \et viam (*sic*)/ qua^c habeatis per vineam dicti Petri Stephani et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris, perpetuo, omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predicta vinea quoquomodo, constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominum et procuratorem contra omnes personas. Hanc autem vendicionem et jurem predictorum cessionem vobis et vestris facio perpetuo precio^d novem librarum et unum solidi barchinonensium de terno quitiarum, quas realiter numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per pacatum^e me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte, et omni alii excepcioni et doli, et in factum accioni et illi etiam legi qua jvantur qui ultra dimidiam justi precii sunt decepti, similiter renuncio, dans et remitens vobis et vestris, perpetuo, siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promitens vobis et vestris quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictam vineam bonam habere et tenere et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et teneor

inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra, et si per aliquam personam extraneam vel privatam vos aut successoribus (*sic*) vestri super dicta vinea seu parte aliqua fiet vel movebitur questio, peticio vel demanda, lis aut controversia statim et incontinenti promito dictam rem disbrigare et onus litigii in me et meos suspicere et causam seu litem meis et meorum successorum sumptibus et expenssis ducere et tractare, a principio litis usque ad talem diffinitivam sentenciam, a qua ulterius non liceat appellari verum tamen si vos aut vestri malveritis huiusdem [*f. 30v*] litem seu questionem ducere et tractare, hoc liceat vobis et vestris facere mei et successorum mei^f sumptibus et expenssis nulla denunciacione per vos vel vestros michi vel meis vel aliis quibuscumque personis fienda, remittens vobis et vestris ex pacto expresso onus et necessitatem denunciandi questiones predictas, renuncians scienter omni iuri dicenti quod emptor debet et tenetur motam questionem denunciare et dicere venditori et quod alias emptori venditor de eviccione rey vendite non tenetur, et legi dicenti solvendo interesse liberatur. Volens et ex pacto consenciens vobis et vestris quod ego et mei non possemus in prudenciam iudicis aut procuratoris negligenciam allegare et quod vos vel vestri fuissetis in predictis negligentes vel remissi. Et insuper vobis et vestris dare et solvere et restituere promito quascumque expenssas quas in et pro predictis feceritis vos vel vestri sive obtinueritis sive subcumbueritis juste vel injuste nam predictam sit inter nos et in liminum huiusdem contractus ex pacto acta ffuerunt taliter et conventa. Et sive nos ipsas questiones, petitiones et demandas ducamus sive vos vel vestri et sive obtinueritis sive subcumbueritis juste vel injuste nichilominus ego et successores mei tenebimur vobis et vestris de omni eviccione maiori et minori totali et particulari et de omnibus et singulis dampnis, gravaminibus, sumptibus et interesse. Pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem aprehenderitis posescionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quoscienscumque vobis placuerit et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas, salvo tamen semper in predicta

vinea jure illustrissimi domini nostri regis Aragonum et eius successorum in^g \XIII/ parte omnium ffructuum ex dicta vinea proveniencium, et in directo dominio, laudimio et foriscapio, tociens quosciens dicta vinea vendatur vel inpignoretur in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec [venire faciam occulte] vel mani[f. 31r] feste, mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, sexta die marcii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio venerabilis domini Berengarii de Perapertusa militis, Petri Gras presbiteri, et Johannes Au-prich de Coquolibero, et mei Bernardi Ffigole notarii publici qui predicta recepi.

Et ego, Johannes Hostalesii, de Coquolibero, procurator et nomine procuratorio...*(document incomplet, el notari ha deixat vint ratlles lliures per continuar-lo, però no ho ha fet)*

a. <michi>. b. <quod>. c. <s>. d. <quindecim librarum>. e. <per pacatum>. f. <propriis>. g. <undecima>.

49

1381, febrer, 26. Cotlliure

Jauma, esposa de Bernat Moxons, de Cotlliure, fa testament i nomena el seu marit i Tomàs Vanoer, teixidor de l'esmentat lloc, marmessors perquè distribueixin els seus béns tal i com ella els ordena en el testament. Escull sepultura al cementiri de l'església de Santa Maria de Cotlliure i fa diverses deixes a l'esmentada església, al convent de dominics del lloc i a diversos membres de la seva família.

ADP-O, 1B139, f. 31r-v.

Quod nullus in carne positus mortem evadere potest corporalem, idcirco in Dei nomine ego, Jacma, uxor Bernardi Moxons de Coquolibero, in meo bono sensu firmaque loquella ac memoria integra, existens hoc meum facio, condo et ordino testamentum in quo dispositio omnium meorum scripta reperiatur et ordinata. In primis igitur facio et constituo meos manumissores et huius mei testamenti executores, scilicet dictum virum meum et Thomam Vanoerii, textorem dicti loci, quibus dono et confero plenum posse, licenciam et auctoritatem solvendi et distribuendi legata mea infrascripta. Et eligo copori meo sepulturam in

cimiterio ecclesie beate Marie dicti loci. Et accipio de bonis meis pro anima mea salvanda legata infrascripta, primo lego pro missis [f. 31v] celebrandis in dicta ecclesia beate Marie, quindecim solidos^a et quod presbiteri teneantur celebrare quindecim missas. Item lego conventus ffratrum predicatorum dicti loci alios quindecim solidos pro missis celebrandis. Item lego cuilibet nepti (*sic*) mei sive nets, \filiis Petri Font quondam et Ffrancische filie mee/, jure institutionis et nomine hereditatis^b \et legitime et pro toto alio jure/ eis pertinenti in bonis meis, quinque solidos barchinonenses in quibus mei heredes instituo. Item lego super hospicio meo in quo nunc habitamus centum solidos pro uno aniversario fiendo et celebrando quolibet anno perpetuo pro anima mea in ecclesia beate Marie Coquiliberi, tali die quali obiero. Preterea volo et mando quod heres meus universalis infrascriptus et sui possint tenere dictos centum solidos tantum quantum volunt, solvendo quolibet anno quinque solidos barchinonensem (*sic*) de terno presbiteris dicte ecclesie die qua celebrabitur dictum aniversarium. Item lego Ffrancische, filie mee, uxori Petri^c Puyg, alias Font, jure institutionis et nomine hereditatis sue et legitime maternelle et pro toto alio jure ipsi pertinente in bonis meis jure nature, quandam vineam meam^d cum terra in qua est plantata quam habeo in terminis dicti loci, loco vocato Port Venres. Et affrontatur cum tenencia Bernardi Guillemi et cum tenencia Bernardi Ferrari et cum via publica, ad omnes suas voluntates perpetuo faciendas. Item lego dicto viro meo ad omnes suas voluntates faciendas quoddam hospicium meum cum quodam patuo quod sunt in condomina dicti loci. Et affrontatur dictum hospicium cum tenencia Castilionis Saura, et cum tenencia Bartholomei Jordani et cum via publica, et dictum patuum affrontat cum tenencia den Saura et cum via publica, hoc tamen pacto quod dictus maritus meus teneatur solvere dictos quinque solidos quolibet anno pro dicto aniversario. In omnibus vero aliis bonis meis, mobilibus et immobilibus, presentibus et futuris, atque juribus et accionibus quecumque sint et ubique solutis cum legaminis predictis et debitis que debeo et tempore mortis mee debebo, facio et instituo mihi heredem meum universalem dictum Bernardum Moxons, virum meum, ad omnes voluntates suas perpetuo faciendas. Et hec est mea ultima et expressa voluntas quam laudo et concedo et volo valere jure testamenti vel ultime voluntatis mee que si non valet vel non valebit jure testamenti

vel ultime voluntatis mee valeat salute jure^e codicillorum vel altero quolibet jure quo valere poterit inde.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero per dictam testatricem die XXVI fe[bruarii] anno a nativitate Domini millesimo CCC^o LXXX primo, in presencia et testimonio ad hec per dictam [testaricem] vocatorum et rogatorum Thome Vanoerii, Jacobi Mates, Bernardi^f Egidii, Ffrancischi Bartolomei Sala (*sic*), Jacobi Valentini, Bernardi Martini, Petri Rocha, omnium de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui [requisitus] et rogato a dicta testatrice predicta recepi. [f. 32r]

a. <item lego>. b. <eorum>. c. <Font>. d. <quam>. e. <cond>. f. <Geli>.

50

Sense data

Arnau Duran, de Cotlliure, hereu universal de son pare Pere Duran, intestat, ven a Pere Serra... (incomplet).

ADP-O, 1B139, f. 32r.

Sit omnibus notum quod ego Arnaldus Durandi de Coquolibero, heres universalis ab intestato^a et cum beneficio inventari Petri Durandi quondam patris mei dicti loci, gratis et ex certa sciencia, per me et meos heredes et successores, inspecta utilitate mea et dicte hereditatis, vendo et trado sive quasi trado vobis, Petro Serra... (*document incomplet*).

a. <Petri Durandi p>.

51

1381, març, 2. Cotlliure

Pere Fabre, paraire de Perpinyà, fill de Pere Fabre i de la difunta Joana, habitants de l'esmentada ciutat, reconeix que el seu germà Guillem Fabre li va satisfer les cinquanta lliures de Barcelona que sa mare li va deixar segons el seu testament, i les setanta-cinc lliures que corresponen a la meitat de les cent cinquanta de llurs germans i germana morts abans d'heretar.

ADP-O, 1B139, f. 32r-v.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Fabri, parator ville Perpiniani, filius Petri Fabri habitatoris dicte ville^a et domine

Johane eius uxoris condam, gratis et ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis, Guillemo Fabri, ffratri meo ex utroque latere, filio et heredi universali cum testamento dicte domine matris mee condam et vestris, quod dedistis et solvistis michi plenarie et integre et ego a vobis habui et recepi numerando omni mee voluntati omnes illas quinquaginta libras barchinonenses de terno quas dicta domina Johane, mater mee, michi legavit in suo ultimo testamento. Item ex alia parte solvistis michi et ego a vobis habui et recepi, ut heredi predicto, numerando ad meam voluntatem septuaginta quinque libras barchinonenses de terno, quas michi vos ut heredi preffato solvere debebatis ex illis centum quinquaginta libras barchinonenses quas dicta domina mater nostra legavit in dicto suo testamento, videlicet Honorato filio suo, quinquaginta libras et alias quinquaginta libras barchinonenses Bernardo, filio suo, et alias quinquaginta libras barchinonenses Blanche filie sue, fratrum et sororis nostrorum, sub condicione quod si dicti liberi obierint infra pupillarem etatem legatum sich morientis seu morientium ffuisset alterorum seu alterius superviventis equis partibus prout hec et alia latius continetur in dicto suo testamento. Qui quidem Honoratus, Bernardus et Blancha mortui sunt infra pupillarem etatem, et per consequens dictas centum quinquaginta libras barchinonenses vobis et michi pervenire et tornare debebant juxta ordinacione dicti testamenti. Quas quidem peccunie quantitates superius expressatas solvistis michi semel tam et non amplius in quibus tamen peccunie quantitibus intelliguntur et comprehenduntur omnes et quecumque instrumenta et albaranam per me et vobis factam in posse quorumcumque notariorum racione predicta. De quibus peccunie quantitibus superius expressatis per modum predictum per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni excepcioni (*sic*) peccunie non numerate et non recepte doli, facio vobis et vestris de predictis centum viginti quinque libras bonum finem perpetuum et apocham ac pactum de ulterius aliquid non petendo a vobis nec a bonis vestris occasione predicta.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die secunda mensis marcii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio Castilionis Spaserii, Petri Saut et Petri Castelli de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta requisitus recepi. [f. 32v]

a. <tunc viventis>.

52

1393, octubre, 22. Perpinyà

Amb còpia de l'acte precedent, el lloctinent del governador del Rosselló adreça a tots els notaris públics del comtat la demanda de fer-li arribar tots els instruments i actes públics que posseeixen que concerneixen a aquest afer.

ADP-O, 1B139, f. 32v.

Instrumentum superius notatum Guillemi Fabri fuit traditum Deuslosal Flors, civitatis Elne, de mandato locumtenentis domini gubernatoris^a cum litera sua tenoris sequentis:

“Vitalis Grimaldi, burgenssis Perpiniani, locumtenens nobilis viri domini Gilaberti de Crudiliis, gubernatoris et capitanei generalis comitatum Rossilionis et Ceritanie, discretis quibuscumque notariis infra comitatum Rossilionis constitutis quavis utantur auctoritate, salutem et prosperitatem. Cum Deuslosal, avus maternus Periconi, pupilli filii et heredis Guillemi Fabre quondam de Perpiniano, cuius est mater et tutrix Celia, uxor ipsius Guillemi Fabre quondam, et filia dicti Deuslosal Flors ut conjuncta persona dicti pupilli et matris sue proposuerit coram nobis quod diversa instrumenta et scripture sunt in posse vestro facientia et facientes pro dicto pupillo et ob hoc supplicaverit nobis ut ad indepnitatem dicti pupilli evitandam et eius utilitatem procurandam, dignaremur in hiis mediantis justicia providere, ea propter dicta supplicacione suscepta, benigne vobis et unicuique vestrum mandamus expressius injungentes, sub pena centum fflorenorum auri erario regio aplicandorum, quatenus omnia instrumenta et scripturas publicas et autenticas pro dicto pupillo faciencia et facientes prefate tutrici seu dicto eius patri ut conjuncte persone illius tradatis et deliberitis satisfaccione debita proeunte quibusvis maliciis et excepcionibus pro termissis.”

Date Perpiniani XXII die octobris anno a nativitate Domini M CCC^o nonagesimo tercio. Visa Jordani.

a. <te>.

53

1381, abril, 1. Cotlliure

Joan Prats, tragner de Cotlliure, reconeix que deu a Ramon Martí, tragner de l'esmentat lloc, sis lliures i un sou, per raó de la

venda d'una mula que aquest darrer li va fer. Joan Prats es compromet a retornar l'esmentada quantitat per Sant Joan.

ADP-O, 1B139, f. 32v.

Sit omnibus notum quod ego, Johannes Prats, traginerius de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, confiteor et recognosco me debere vobis Raymundo Martini^a traginerio dicti loci et vestris, sex libras et unum solidum barchinonenses de terno, racione vendicionis per vos michi facte de quadam mula vestra pili virmilii. Quas sex libras et unum solidum vobis et vestris dare et solvere promito de hodie que presens conficitur instrumentum ad proxime veniente festum Sancti Johannis de junio, sub pena tercii quantitatis dicti debiti que contra me denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti, et ad quam recursum habebitis pro predictis. Et si missiones aliquas pro predictis ullo modo^b feceritis, fiat ut in instrumento Petri Squert a parte^c \retro in XLIII folii/ notato continetur.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die prima aprilis anno a nativitate Domini M CCC LXXX, in presencia et testimonio Petri Podii de Coquolibero et Johannis Fabri de Perpiniano et mei Bernardi Frigole.

de qua mula per pacatum me teneo et contentum, renuncians excepcioni predictae mule non habite et recepte, et dictarum sex librarum et unum solidum vobis per me non debitarum ex causa predicta et doli. [f. 33r]

a. <dicti>. b. <fe>. c. <retro \ante/>.

54

1380, juliol, 19. Cotlliure

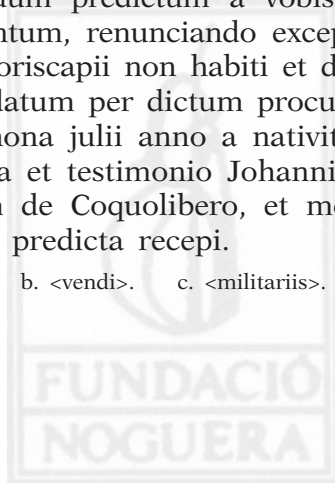
Joan Hostalès, procurador reial de Cotlliure, confirma la venda d'un hospici, situat al port superior de Cotlliure, que Jaume Roure, d'aquest lloc, va fer a Estruga, esposa de Ramon Arsà de la ciutat d'Elna, el 18 de juliol de 1380, i n'exceptua els drets que el rei d'Aragó i els seus successors tenen com a senyors directes d'aquest hospici: una lliura de pebre i el foriscapi.

ADP-O, 1B139, f. 33r.

Sit omnibus notum quod ego, Johannes Hostalesii de Coquolibero, procurator et nomine procuratorio legitime ad infrascripta constitutus a magnifico domino Johanne, illustrissimi domini nostri regis Aragonum primogenito, duce Gerunde, cum carta sua pergamenea^a cum sigillo suo pendenti que data fuit Barchinone die undecima marcii anno a nativitate Domini M CCC LXX° nono, cuiquidem domino duci locus Coquiliberi cum omnibus iuribus et redditibus eiusdem est consignatus per dominum regem nomine procuratorio predicto et ex potestate inde michi atributa per dictum dominum duce, gratis laudo et firmo vobis Jacobo Roure dicti loci de Coquolibero, totam illam vendicionem vobis factam de quodam hospicio per Strugam, uxorem Raymundi Arsani civitatis Elnis, cum publico instrumento facto in posse Johannis Missoni clerici dicte civitatis, die XVIIIa julii anno a nativitate Domini M CCC LXXX°, quod hospicium est in portu superiori dicti loci de Coquolibero, et affrontatur cum tenencia Petri Terrassa et cum tenencia Petri Pellicerii, et cum duabus viis publicis. Salvo jure domini nostri regis Aragonum in dicto hospicio \in una libra piperis/ et in directo dominio, laudimio et foriscapio, tociens quosciens dictum hospicium vendatur vel impignoretur, in toto vel in parte, et salvo et retento quod non possit^b dari, vendi, impignorari sanctis clericis, personis^c religiosis, militibus nec earum uxoribus, ymo sit semper in illa servitute in qua nunc est. Et de foriscapio inde dicto domino duci pertinenti rationi presentis vendicionis, ego a vobis habui et recepi nomine predicto \medietatem/ et rendarii reddituum et jurium dicti loci, aliam prout fieri est asuetum, de quo quidem foriscapio per modum predictum a vobis bene per pacatum me teneo et contentum, renunciando excepcioni peccunie non numerate et dicti foriscapii non habiti et doli.

Quod fuit^d laudatum per dictum procuratorem in Coquolibero, die decima nona julii anno a nativitate Domini M CCC LXXX, in presencia et testimonio Johannis Orts et Petri Castayerii presbitorum de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole, notarii publici, qui predicta recepi.

- a. <que data fuit>.   b. <vendi>.   c. <militariis>.   d. <act>.

55

1380, desembre, 11. Cotlliure

Bernat Illa, de Cosprons, reconeix que deu sis lliures i un sou a Bartomeu Mataplana, de Cotlliure, per la venda que aquest li ha fet d'un ase, es compromet a retornar l'esmentada quantitat per Sant Pere i Sant Feliu (1 d'agost), i escull com a fidejussor Jaume Oriol, de Cotlliure.

ADP-O, 1B139, f. 33r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Bernardus Yla, de Collibus Profundis, gratis et ex certa sciencia, confiteor et recognosco me debere vobis Bartholomeo Mataplana de Coquolibero et vestris, sex libras et unum solidum barchinonenses de terno, racione vendicionis per vos michi \hodie/ facte de quodam aseno vestro. Et ideo renunciando excepcioni predictarum sex librarum et unum solidum per me vobis ex causa predicta non debitarum et doli, predictas sex libras et unum solidum vobis aut vestris dare et solvere promito, videlicet in primo venienti festo Sancti Petri et Felicis, sub pena tercii dicti debiti, danda vobis medietate et altera [f. 33v] medietate curie inde jus danti, pro execucione premissorum, et hoc sine missione vestri et vestrorum. Et si missiones aliquas vos vel vestri feceritis ob moram solucionis predictae, illas vobis et vestris reddere et restituere promito, voluntati vestre. Pro quibus omnibus et singulis supradictis firmiter attendendis et complendis, obligo vobis et vestris^a et dicte curie inde jus danti pro parte dicte pene si comiteretur, in posse notarii publici subscripti nomine dicte curie stipulantis, omnia bona mea presentia et futura ubique. Renuncians super hiis spacio quatuor mensium et decem et quinque dierum, et maioris et minoris temporis, et oblationi libelli et demande et transcripto huius instrumenti et meo proprio foro et fori privilegio ponens, et submitens me et bona mea sub foro et districtu illius curie ad quam recursum habebitis cum qua et iudicis ac officialibus eiusdem vos et vestri possitis me et bona mea convenire et compelli facere pro predictis, et dicta curia et eius officiales ad simplicem requisicionem vestri et vestrorum possit ad me, et super me et bonis meis, miterere sagione et sagiones pro predictis exequendis, quibus et cuilibet ipsorum ego promito dare et solvere de meo proprio pro eorum pedagio sive salario pro quolibet die quo ad me et super me et bonis meis, pro predictis mitentur, tres solidos barchinonenses

de terno. Nichilominus ad maiorem securitatem premissorum dono vobis in fidejussorem dicti Bartholomei Mataplana, Jacobum Auriolli de Coquolibero.

Adque ego, dictus Jacobus Auriolli, precibus et amore dicti Bernardi Yla, fidejussorem me constituo vobis dicto Bartholomeo in vita et in morte, et pro predictis omnibus et singulis \supradictis/ attendendis et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea presentia et futura ubique, renunciando super hiis autentice dicenti reum principalem primo fore conveniendum.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero XI^a die decembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX° in presencia et testimonio Johannis Roure^b et Bernardi Copi de Foix et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <omnia bona mea, presencia et futura ubique>. b. <de Coquolibero>.

56

1381, març, 19. Cotlliure

Bartomeu Mataplana, de Cotlliure, reconeix que Pere Femades, àlies Cornell, de Cosprons, ha retornat cadascun dels deutes que tenia contractats amb ell, li ha fet una època o rebut i n'ha exceptuat els darrers vint-i-cinc sous que aquest li ha prestat i que Pere Femades s'ha compromès a retornar-li en un altre instrument públic.

ADP-O 1B139, f. 33v.

Sit omnibus notum quod ego Bartholomeus Mataplana de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos confiteor et recognosco vobis, Petro Femades, alias Corneyl, de Collibus Profundis, quod solvistis^a ac satisfacistis michi super omnibus et singulis debitis, creditis, deponitis et aliis quibuscumque obligationibus in quibus temporibus preteritis usque ad hunc presentem diem michi extiteritis obligatus, cum vel sine cartis, causis, modis et rationibus quibuscumque, de quibus solucione et satisfaccione per pacatum me teneo et contentum. Unde renunciando excepcioni predictarum solucionis et satisfaccionis non habitarum et receptarum, et peccunie non numerate et doli, facio inde vobis et vestris de predictis omnibus et singulis bonum finem perpetuum et apocham ac pactum de ulterius aliquid non petendo, protestor cum quod per presentem apo-

cham non intendo mihi fieri prejudicium in illis viginti quinque solidos quod hodie mihi fuistis confessus debere cum publico instrumento facto in posse notarii infrascripti. Et ego, dictus Petrus^b Corneyl, consenciens predicta, hec laudo.^c

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XIX marcii anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Guillemi Basella et Guillemi Triyles de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 34r]

a. <michi super omnibus>. b. <Femades, alias>. c. <et firmo>.

57

1381, abril, 4. Cotlliure

Joana, vídua de Francesc Seguer, demana davant del lloctinent del jutge de la cort de Cotlliure, Ramon Cayot, que es designi als seus fills, Jaume, Pere i Estruga, un tutor que vetlli pels seus béns i drets. Joana nomena, a petició del jutge, Berenguer Seguer i Antoni Sella, avi i cosí dels esmentats pupils, per exercir la tutoria.

ADP-O, 1B139, f. 34r-v.

Noverint universi quod die et anno infrascripto, existens personaliter constituta intus curiam Coquiliberi, ante presenciam venerabilis et discreti^a Raymundi Cayoti, locumtenentis Ffrancisci Resta judicis ordinarii dicti loci, Johana, uxor Ffrancisci Segerii quondam, mater Jacobi, Petri atque Struge, filiorum suorum et filiorum dicti^b Ffrancisci Segerii viri sui quondam, quequidem Johana, nomine predicto, proposuit et suplicavit quod dicti Jacobus,^c Petrus atque Struge, pupilli predicti, non habeant persona aliqua qui ipsos et bona eis pertinencia et jura petat, exhigat, regat et gubernet atque manuteneat et deffendat, quod sibi placeat et velit eisdem pupillis providere de aliquo ydoneo tutore, qui dictos pupillos et bona ac jura eorumdem regat, gubernet,^d administret et deffendat.^e Qua requisicione facta, ibidem dictus dominus judex accendens ipsa fore justa et racioni consona causa^f prius per ipsum \legitime/ cognita^g interrogavit dictam Johanam si volebat onus dicte tutele recipere, que respondit \et dixit/ quod non, et dictus^h judex iterum interrogavit dictam Johannam ut nominaret proximor dictorum pupillorum qui onus dicte tutele recipiat, que nominavitⁱ \Be-

rengarium/ Segerii, avum dictorum pupillorum, et Anthonium Sella, dicti loci, consobrinum germanum dictorum pupillorum. Et tunc dictus dominus iudex interrogavit dictos^j \Berengarium/ Segerii, \avum dictorum pupillorum/, et Anthonium Sella, si volebant recipere onus dicte tutele, qui responderunt quod sich. Qua interrogacione facta ibidem dictus dominus iudex dedit et concessit in tutores dictis pupillis dictum^k \Berengarium/ Segerii, avum dictorum pupillorum, et \dictum/ Anthonium Sella,^l presentes tanquam illi quibus melius pertinet quam ad alias personas, cuiquidem Ffrancisci (*sic*) et^m Anthonii dictus dominus iudex dedit et concessit plenam et liberam potestatem petendi, exhigendi et demandandi omnia et singula bona et jura, mobilia et immobilia dictorum pupillorum quecumque sint et ubique eisdem pertineant, ac regendi et gubernandi eosdem et bona ipsorum necnon deffendendi et manutenendi ipsos et eorum bona et omnia alia faciendi, exercendi et gubernandi que legitimi tutores in et de rebus pupillorum facere potest et debet. Mandans et injungens dictis tutoribus quod dictos pupillos et eorum bona ac negocia fideliter atque bene regant, gubernent, administrent, \manuteneant/ et deffendant, et utilia eorundem agant, et in utilia in quantum poterint pretermittant [f. 34v] quodque inventarium de bonis et rebus ac juribus dictorum pupillorum conficiat, et quod tempore finite dicte tutele huius administracionis comptum et racionem dictis pupillis vel cui voluerint \reddant/ et reddere teneantur et que debuerint eisdem restituant.

Et nos, dictiⁿ \Berengarius/ Segerii et Anthonius^o Sella, recipientes dictam tutelam et honus eiusdem in nos promittimus vobis, dicto domino iudici et notario infrascripto, nomine dictorum pupillorum et aliorum quorum interest vel poterit interesse^p a nobis legitime stipulanti et recipienti, dictos pupillos et eorum bona bene et fideliter regere, gubernare et administrare, et omnia alia predicta adimplere, et utilia eorundem procurare, et in utilia in quantum poterimus evitare et inventarium de bonis et rebus dictis pupillis \pertinentibus conficemus et tempore finite dicte tutele, dicte administracionis comptum et racionem dictis pupillis/ vel cui voluerint reddere siquid debuerimus restituere. Et pro predictis attendendis, servandis et complendis, obligamus vobis, dicto domino iudici et notario infrascripto, ut supra stipulanti \quilibet nostrum insolidum/ omnia bona nostra, ubique, habita et habenda, ac etiam ju-

ramus per Deum et eius sancta quatuor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta. Et ad maiorem securitatem premisorum firmamus et fidejussores/ nos statuimus⁹ uno pro alio, in vita et in morte. Renunciantes illi legi qua cavetur ut prius conveniatur principalis quam fidejussor obligando inde vobis, dicto domino iudici et notario infrascripto, ut supra stipulanti quilibet nostrum insolidum uno pro alio omnia bona nostra et cuiuslibet nostrum presentia et futura.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, quarta die aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Guillemi Basella et Hugeti Busuldinii de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Ffrancisci Resta, iudicis ordinari>. b. <viri ipsi quondam Petri>. c. <Johannes>. d. <et>. e. <quod sibi placeat et velit eisdem pupillis providere>. f. <prius>. g. <eisdem pupillis>. h. <locumtenens>. i. <Ffranciscum>. j. <Ffranciscum>. k. <Ffranciscum>. l. <conso>. m. <Petri>. n. <Ffrancisci>. o. <Segerii>. p. <nomine dictorum pupillorum et>. q. <in>.

58

1381, abril, 4. Cotlliure

Berenguer Seguer i Antoni Sella, ambdós de Cotlliure, tutors confirmats per la cort de l'esmentada vila de Jaume, Pere i Estruga, hereus del difunt Francesc Seguer i de Joana, la seva vídua, fan inventari dels béns dels pupils per evitar qualsevol frau.

ADP-O, 1B139, f. 34v-36r.

Noverint universi quod cum ob doli maliciam evitandam, omnemque fraudis suspicionem tollendam, tutores et curatores de bonis pupillorum et adhultorum inventarium seu repertorium facere teneantur, nedum in lucrum sperant, in dampnum incidant, ideo nos^a \Berengarius/ Segerii et Anthonius Sella^b de Coquolibero, tutores dati et confirmati per curiam dicti loci Jacobo, Petro et Struge,^c pupillos filiis \et heredibus ab intestato/ Ffrancisci Segerii quondam, et Johane, eius uxor preheunte venerabili signo [f. 35r] Sancte Cru+cis, ffacimus inventarium de bonis dictorum pupillorum que ad manus nostras seu noticiam pervenerunt. Et primo confitemur nos invenisse in bonis predictis, videlicet in domo in quo dictus deffunctus habitabat,

primo duas butas mene vacuas. Item unam butam bastardam vacuum. Item unum carratellum de muscato quod venditur. Item unum alium carratellum plenum de vino albo de una saimata. Item unum barrillum de quatuor gerris cum uno modico^d vini quam bibit dicta Johana, uxor dicti Ffrancisci Segerii quondam. Item unum carratellum modici valoris de octo gerris. Item duas semals. Item unam butam de tribus saumatis vacuum. Item unum vas de sex saumatis plenum vini, quod vas est de na Rogera, vinum est dictorum pupillorum. Item aliud vas plenum vini puri de quinque saumatis. Item unam butam plenam vini virmilii puri de quatuor saumatis. Item aliam butam mene de quatuor saumatis plenam vini. Item unum^e carratellum de tribus barrallis vacuum. Item unum banchum de tina. Item unum torn filandi lanam cum sua pua ferri. Item quasdam cardes et quasdam pintes. Item unum scannum. Item tres quarterios carniū \et unam libram/ salsarum. Item unum saginem. Item modicum de entravey. Item decem novem pessis de mensuris mensurandi vinum intus unam cistellam. Item unum embut liurandi vinum. Item unam bressolam fractam. Item quandam scauseriam. Item unam xopam panni burelli modici valoris. Item unam lanceam et quandam ensem que dicuntur esse dicti Ffrancisci (*sic*) Segerii, tutoris predicti. Item duas amphoras. Item unum arquibanchum de tribus caxonis modici valoris. Item unum scannum. Item unam mensam. Item aliud scannum. Item unum pastryr modici valoris. Item septem lusses sechs. Item II milans. Item undecim cistoria et unum magnum fustis. Item unum sedas gros. Item unam scutellam grossam. Item unum barrillum in quo habet CC^{as} sardas vel inde circa \salsas/. Item unum peyrol cupri modicum. Item unum murterium lapideum. Item unam salseriam. Item unam postem paniceriam. Item unum durneum terre. Item unam podadoram. Item unum palmellum parvum modici valoris. Item duas cistellas modici valoris. Item unum stuyg terre modici valoris. [f. 35v] Item unum scudelerium fustis. Item unam laciam et unam scarsadoriam feri. Item duos citrellos. Item unam giradoram. Item unum sertaginem. Item quinque scutellas terre.^f Item unam scutellam magnam de terra. Item unum boxum. Item quosdam tripodes. Item unam concham fustis fractam. Item unam palam, unam axadam et unum pich ferri. Item unam sellam modici valoris. Item mediam fullam. Item unum cavech. Item unam natam modici valoris. Item, in

camera, unum crucibulum. Item unum martellum. Item unam caxiam cum medio quartono^g farine de frumento. Item unum sachum de I^a eymina. Item unam colgam fustis fractam cum uno saccileto. Item unam flaciatam modici valoris. Item duo linceamina modici valoris. Item unam flaciatam cum listis lividis. Item unam aliam flaciatam cum listis croceys. Item unum traverserium modici valoris. Item unam caxiam de noyer. Item duas ffruyterias modici valoris. Item unam tunicam panni rusi hominis. Item unam gramasiam panni russi.^h Item unam gramasiam de ros modici valoris. Item mediam canam panni russi. Item unam cota (*sic*) ardiam novam panni albi hominis. Item unam flotxiam panni virmilii. Item quasdam caligas doliveta. Item unum capucium panni russi.ⁱ Item unum cotum panni russi cum camssada^j argenti procuraturis cum tribus pomeris perlarum. Item unam camisiam et quandam famelariam. Item quasdam mapas. Item II tissors. Item quasdam mapas. Item I tessor cum listis lividis. Item quasdam pecias panni albi, circa unum capucium. Item triginta capdeylls entre stupe et lini vel inde circa. Item quasdam mapas modici valoris. Item unam cofam. Item unum vel modici valoris ciricis. Item unum \alium/ vel ciricis modici valoris. Item unam cofam modici valoris. Item unam cofam virmiliam modici valoris. Item unam corrigiam et unam bussam pauci valoris. Item unum cofretum. Item II capdeylls de fil. Item duas puyerias de faves. Item unum pavesium. Item unam colgam cum suo saccileto et cum una borrassia. Item unum traverserium bonum, duo linceamina modici valoris. Item unam flaciatam borre cum listis lividis. Item unum cedas ciricis. Item unam capellinam. Item unam capam listadam panni russi. Item ut dicitur debet Ffrancischo [f. 36r] Aganeti, de Perpiniano, decem novem fflorenos racione mutui. Item ut dicitur debet Anthonius Sella duos fflorenos. Item ut dicitur debet en Torner unum fflorenum. Item invenimus in bonis immobilibus dicte tutele quoddam hospicium in quo dictus deffunctus habitabat et affrontat cum tenencia de na Ribes et cum tenencia d'en Logaya et cum via publica. Item unam vineam que est a Sargelageres, et affrontatur cum hospitalerio de Argileriis et cum tenencia d'en Verdera et cum tenencia Jacobi Massot. Item aliam vineam a Pradelles, et affrontatur cum tenencia Guillemi Matalcalda et cum tenencia Guillemi Arnaldi et cum via publica. Item unum pugestal et medium lane de vedila cum quadam sacha. Item quoddam ins-

trumentum vendicionis de quadam vineam que est a Pradelles qui incipit in prima linea «Noverint universi quod ego Jacobus Gasch» et fuit actum nona die julii anno LXX sexto, receptum per Guillemum Mercerii. Item aliud instrumentum donacionis qui incipit «Noverint universi quod ego Berengarius Segerii» et fuit actum XXIII junii anno LXX secundo, receptum per Guillemum Mercerii. Item aliud instrumentum donacionis de quodam hospicio quod incipit «Noverint universi quod ego Berengarius Segerii» et fuit actum die nonadecima augusti anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXX secundo, receptum per dictum Guillemum Mercerii. Item quoddam instrumentum antichum, cuiusdam vinee que est a Sargelageres, quod fuit actum octavodecimo kalendas octobris anno Domini M CCC XXX nono, receptum per Bernardum Truyllani, notarii Elne. Item unum desch, et cum \plura^k bona dictorum pupillorum^l non invenerimus presens claudimus inventarium protestando quod si alia bona dictorum pupillorum invenerimus illa in hoc presenti inventario miti et conscribi faciemus aut de illis aliud speciale inventarium confici faciemus, \et venerabilis Raymundus Cayoti, regens judicaturam de Coquolibero pro Ffrancisco Resta, auctoritatem suam judicariam interposuit pariter et decretum/.

Que ffuerunt acta et laudata in Coquolibero die quarta aprilis anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio Castilionis Saura et Germani Andree, Bernardi Martini, sagionibus de Coquolibero, et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Ffranciscus>. b. <tutores>. c. <fil>. d. <Item unum b>. e. <bar-
rillum de>. f. <s>. g. <frumenti>. h. <modici valoris>. i. <cum>. j. per
«camissada»? k. <alia>. l. <inveneri>.

1381, abril, 4. Cotlliure

Joana, vídua de Francesc Seguer, de Cotlliure, compareix a la cort de Cotlliure, davant de Berenguer de Perapertusa, batlle, i Ramon Cayot, lloctinent del jutge Francesc Resta a la judicatura de l'esmentada cort, per demanar una taxació dels béns dels seus fills, Jaume, Pere i Estruga, i per la concessió d'una part d'aquests per garantir l'aprovisionament dels pupils.

Noverint universi quod die et anno infrascriptis, in curia Coquiliberi coram venerabili domino Berengario de Perapertusa et milite, capitaneo et baiulo dicti loci, et^a discreto Raymundo [f. 36v] Cayoti, regente in judicaturam dicte^b \curie/ pro \discreto/ Ffrancisco Resta, jurisperito, comparuit Johana, uxor Ffrancisci Segerii quondam dicti loci, mater Jacobi, Petri et Struge, filii \suis/ et dicti viri^c sui quodam, et suplicavit dicto domino judici quantus de bonis eiusdem pupillis taxaret ipsi^d \Johane/ provisionem pro dictis pupillis. Quiquidem dominus regens dictam judicaturam videns dictam suplicacionem fore justa et juri ac rationi consonam inspecta ad oculum personis dictorum pupillorum, inspectoque valore bonorum dictorum pupillorum ttaxavit provisionem dictis pupillis,^e videlicet de presenti die ad unum annum, in antea continue numerandum et completum, videlicet decem libras \barchinonenses/ et sex saumatas vini, videlicet quinque saumatas vini primi et unam saumatam vini migerii, \solvendas dictas sex saumatas vini per hos terminos sive soluciones, videlicet modo de presenti tres saumatas vini primi et^f residuas tres saumatas in primo venienti festo Sancti Miquellis/, et tres quarterios carniū sal-sarum et I^a libram cum uno sagimine et unam xopam panni burelli^g ad opus dictorum pupillorum. Hoc pacto quod dicta domina provideat dictis pupillis, filiis suis, per^h totum dictum annum in comissione, potu, vestitu, calciatu et in omnibus aliis dictis pupillis necessariis \tam in infirmitate quam in sanitate/. Cuiquidem ttaxacioni et omnibus aliis supradictis dictus dominus regens dictam judicaturam, auctoritatem suam judicaria, interposuit pariter et decretum.

Quod fuit actum et laudatum in Coquilibero quarta die aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Guillemi Bassella, Petri Stephani sartoris, et Ugeti Busuldini et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <alias et>. b. <loci>. c. <mei>. d. <tutrici>. e. <ad unum annum>. f. <duas>. g. <de qua xopa dicta domina debet>. h. <dictum>.

1381, abril, 5. Cotlliure

Francesca, vídua de Pere Font, demana al lloctinent del jutge de la cort de Cotlliure, Ramon Cayot, que es designi als seus

fills, Guillem, Joana i Guillema, un tutor que vetlli pels seus béns i drets. Ramon Cayot concedeix la tutoria a Francesca.

ADP-O, 1B139, f. 36v-37v.

Noverint universi quod die et anno infrascriptis existens personaliter constituta intus curiam Coquiliberi, ante presenciam venerabilis et discreti Raymundi Cayoti, regente judicaturam dicti loci^a pro discreto Ffrancisco Resta jurisperito, Ffrancisca, uxor Petri Font quondam dicti loci, mater Guillemi, Johane et Guilleme, filiorum suorum et dicti Petri Font viri sui, quequidem Ffrancischa nomine predicto proposuit et supplicavit quod dicti^b Guillemi, Johane et Guilleme, pupilli predicti, non habeant persona aliqua qui ipsos et bona eis pertinencia et jura petat, exhigat, regat et gubernet atque manuteneat et deffendat, quod sibi placeat et velit eisdem pupillis providere de aliquo ydoneo tutore qui dictos pupillos et bona ac jura eorundem regat, gubernet, administret et deffendat. Qua requisicione facta ibidem, dictus dominus regens dictam [f. 37v] judicaturam attendens ipsa fore justa et rationi consona causa prius per ipsum legitime cognita^c \interrogavit dictam Ffranciscam si volebat onus dicte tutele recipere que respondit quod sich/. \Qua interrogacione facta ibidem dictus dominus locumtenens dedit et concessit/^d dictis pupillis in tutorem^e dictam Ffrancischam matrem dictorum pupillorum pupillorum (*sic*), presentem tanquam^f illa cui melius pertinet quam ad aliam personam. Cuiquidem Ffrancische dictus dominus judex dedit et concessit plenam et liberam potestatem petendi, exhigendi et demandandi omnia et singula bona et jura mobilia et immobilia dictorum pupillorum quecumque sint et ubique eisdem pertineant, ac regendi et gubernandi eosdem et bona ipsorum, necnon deffendendi et manutenendi ipsos et eorum bona et omnia alia faciendi, exercendi et gubernandi, qui legitimus tutor in et de rebus et bonis pupillorum facere potest et debet. Mandans et injungens dicta tutrice quod dictos pupillos et eorum bona ac negocia fideliter atque bene regat, gubernet, administret, manuteneat et deffendat, et utilia eorundem agat, et in utilia in quantum poterit pretermitat. Quodque inventarium de bonis et rebus ac juribus dictorum pupillorum conficiat et quod tempore finite dicte tutele huius administrationis compotum et rationem dictis pupillis vel cui voluerint reddat et reddere teneatur, et que debuerit eisdem restituat.

Et ego dicta Ffrancischa, recipiens dictam tutelam et honus eiusdem, in me promito vobis, dicto domino iudici et notario infrascripto, nomine dictorum pupillorum et aliorum quorum interest vel poterit interesse a me legitime stipulanti et recipienti dictos pupillos et eorum bona, bene et fideliter regere, gubernare et administrare, et omnia alia predicta adimplere et utilia eorundem procurare, et in utilia in quantum potere evitare, et inventarium de bonis et rebus dictis pupillis conficere et tempore finite tutele dicte administracionis comptum et racionem dictis pupillis vel vui voluerint reddere si quid debuero [f. 37v] restituere. Et pro predictis attendendis, servandis et complendis, obligo vobis dicto domino \locumtenente/ iudicis omnia bona mea habita et habenda, ac etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia per me corporaliter tacta. Et ad maiorem securitatem premissorum dicta Ffrancisca dedit in fidejussorem Guillemum Bes de Miliariis.

Et ego, dictus Guillemus Bes, precibus et amore dicte Ffrancische, instituo me fidejussorem de predictis omnibus et singulis attendendis, servandis et complendis cum dicta^g Ffrancischa et sine ea in vita et in morte. Renuncians illi legi qua cavetur ut prius conveniatur principalis quam fidejussor, \et submito me et bona mea sub foro et districtu curie Coquiliberi/, obligando inde vobis dicto domino locumtenente iudicis et notario infrascripto, ut supra stipulanti, omnia bona mea ubique, habita et habenda.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die quinta aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Petri Puyg, Bernardi Moxons, Ugeti Busulduni de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole notari publici qui predicta recepi.

a. <pro Fr>. b. <P>. c. <interrogavit dictam Ffrancischam si volebat onus dicte tutele recipere, que respondit et dixit quod non, et dictus locumtenens inde regens dictam iudicaturam iterum interrogavit dictam Johanam si volebat dicte tutele recipere que respondit et dixit quod non. Et dictu locumtenens inde regens dictam iudicaturam iterum interrogavit dictam Johanam si volebat dicte tutele recipere que respondit quod non. Et tunc dictus dominus regens dictam iudicaturam dixit et interrogavit dictam Ffrancischam ut nominaret proximor in gradu et parentela dictorum pupillorum qui onus dicte tutele recipiat. Et tunc dicta Ffrancischa nominavit Berengarium Segerii, et dixit quod sich.>. d. <eisdem>. e. <dedit et concessit>. f. <illi>. g. <Gui>.

1381, abril, 5. Cotlliure

Francesca, vídua de Pere Font, de Cotlliure, i tutora confirmada per la cort de l'esmentada vila dels seus fills Guillem, Joana i Guillema, hereus del difunt Pere Font, fa inventari dels béns dels pupils per evitar qualsevol frau.

ADP-O, 1B139, f. 37v-38v.

Noverint universi quod cum ob doli maliciam evitandam, omnemque ffraudis suspicionem tollendam, tutores et curatores de bonis pupillorum et adhultorum inventarium seu repertorium facere teneantur, nedum in lucrum sperant, in dampnum incidant, ideo ego Ffrancischa, uxor Petri Font quondam de Coquolibero, tutrix data et confirmata per curiam dicti loci Guillemo, Johane et Guilleme, pupillis filiis meis et filiis \et heredibus/ dicti viri mei quondam, preheunte venerabili signo sancte^a Cru+cis, ffacio inventarium de bonis dictorum pupillorum que ad manus meas seu noticiam pervenerunt. Et primo confiteor me invenisse in bonis predictis, videlicet in domo in quo dictus defunctus habitabat, unam butam de mena vacuum de quatuor saumatas vel inde circa. Item unam butam de duabus saumatis cum dimidia vacuum. Item unam butam de mena ubi sunt circa due saumatas vini virmilii. Item unum carratellum plenum de aseto de duabus generiis. Item duos corbells. Item unam tinardam. Item unum scannum. Item unam axadam. Item unam podadoram modici valoris. Item unum axonum. Item unam [f. 38r] massam lineriam. Item unum desch. Item unum cabas modici valoris. Item quatuor pontits. Item quoddam hospicium in quo dicta Ffrancischa habitat, quod est solutum usque ad festum natalis proxime venientem. Item quandam vineam quod est a Sargelageres, et affrontatur cum tenencia Ugeti Durandi et cum tenencia Hugeti Comar, et cum boscho de na Martina et cum via. Item unam barrillam sarderiam. Item unum scannum. Item unam mensam modicam. Item unum armarium. Item unam amphoram. Item unum bossellum. Item unum sagimen. Item unum garbellum. Item unum coffretum. Item unam coffetam. Item unum velum de cotono. Item unam cofam. Item unum capucium modici valoris. Item quasdam tovalles, unum capucium panni virmilii. Item unum arquibanchum de duobus caxonis. Item unam vaneam modici valoris. Item unam podadoram. Item tres boxos, unum dischum, unum cullitor. Item unum cedas, unum crucibulum.

Item unam conquatam terre parvam. Item unum tinardum cum uno porcho^b salso parvo. Item unum scannum. Item unam caxiam modici valoris. Item duos ferres de foch. Item unum ast. Item unam gerram olieriam. Item unam caxiam modici valoris. Item unum pastyn, III dorchs. Item unum cotum panni lividi modici valoris. Item unam capam^c panni burelli modici valoris. Item unum ensem, unam colgam cum uno traverserio. Item unum capsal. Item unum cuylitor. Item unam caxiam de noyer. Item duas camises modici valoris. Item unum linceamen, tres famlars. Item duos tovallonos. Item unum cotum et tunicam domine panni virmilii. Item aliam colgam cum uno traverserio modici valoris. Item unam flaciatam lane. Item aliam flaciatam modici valoris. Item unum broquerium. Item unam lanceam. Item unum tornet. Item unam capam listatam. Et cum plura alia bona dictorum pupillorum non invenerim presens, claudio inventarium, protestando quod si alia bona dictorum pupillorum invenero, illa in hoc presenti inventario miti et scribi faciam aut de illis aliud speciale inventarium confici faciam. Et venerabilis^d Raymundus Cayoti, regens judicaturam de [f. 38v] Coquolibero pro Ffrancisco Resta iudice, auctoritatem suam judicariam interposuit pariter et decretum.

Que ffuerunt acta et laudata in Coquolibero, die quinta aprilis anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Petri Puyg, Bernardi Moxons, Ugeti Busuldini de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Crucis>. b. <paso>. c. <bu>. d. <Ffranciscus>.

62

1381, abril, 5. Cotlliure

Francesca, vídua de Pere Font i tutora confirmada dels seus fills, Guillem, Joana i Guillem, demana al lloctinent del jutge de Cotlliure, Ramon Cayot, llicència per vendre certs béns dels esmentats pupils per pagar els deutes contrets per la sepultura del seu difunt marit així com per la provisió dels pupils.

ADP-O, 1B139, f. 38v.

Noverint universi quod^a Ffrancischa, uxor Petri Font quondam de Coquolibero, comparuit ante presenciam venerabilis Raymundi Cayoti, locumtenenti Ffrancischi Resta iudicis ordinari dicti

loci,^b tutrix data et confirmata per curiam dicti loci Guillemi, Johane et Guilleme, filiis suis et dicti quondam viri sui, dicens quod bona dictorum pupillorum tenentur in aliquibus debitis et expensis sepulture ipsius Petri. Ideo suplicavit dicto domino locumtente quantus concederet ipsi Ffrancisce licenciam vendendi de bonis^c dictorum pupillorum pro solvendo dictis debitis et pro provisione sua et filiorum suorum. Quiquidem dominus locumtenens attenta dicta requisitione fore juri consona, presente Petro Puyg, fabro dicti loci, consobrino dictorum pupillorum, contulit licenciam dicte Ffrancische vendendi de bonis mobilibus pro solvendis predictis debitis et pro provisione sua et dictorum filiorum suorum. Cuiquidem actui dictus dominus iudex auctoritatem suam judicariam interposuit et decreto.

Quod fuit actum in Coquolibero, die quinta aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Petri Puyg Bernardi Moxons, Ugeti Busulduni de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Alamanda>.   b. <dicens>.   c. <mobilibus>.

63

1381, abril, 5. Cotlliure

Francesca, vídua de Pere Font i tutora confirmada per la cort de Cotlliure dels seus fills, Guillem, Joana i Guillema, nomena com a representants seus en els afers que concerneixen l'esmentada tutoria Pere Puig, de Cotlliure, i Jaume Català, d'Argelers.

ADP-O, 1B139, f. 38v-39r // 41v.

^aSit omnibus notum quod ego Ffrancischa, uxor Petri Font quondam de Coquolibero, tutrix data et confirmata per curiam dicti loci Guillemi, Johane et Guilleme, filiis meis \et filiis et heredis/ dicti quondam viri mei, gratis et ex certa sciencia,^b \attendens me non posse vacare personaliter ad infrascripta negocia peragenda, ideo auctoritate et decreto domini locumtendentis iudicis infrascripti et constituo/, ffacio^c et ordino actorem meum^d vos, Petrum Podii fabri dicti loci et Jacobus Catalani de Argileriis, presentes, [f. 39r] \oficium huiusdem actorie gratis acceptantes/ et quolibet ipsorum insolidum, ita quod non

sit melior condicio negotium occupantis sed quod per unum ipsorum inceptum fuerit per alterum mediari valeat et finiri et ad efectum deduci, videlicet ad^e petendum, exhigendum, recipiendum et recuperandum pro me et nomine meo, et^f in iudicio et extra, et in omni curia et coram iudicibus quibuscumque, omnia et singula debita, credita, deposita, legata, facta dicto viro meo quondam, aut dictorum pupillorum comandas, res, bona et alia quecumque jura que michi debentur et a me detinentur ubique fuerunt nomine dictorum pupillorum, filiorum meorum, a quibus^g vis/ personis habeantur et detineantur cum vel sine cartis aut testamentis vel codicillis, causis, modis et rationibus quibuscumque, agendum quoque super predictis meo nomine et dictorum pupillorum, et deffendendum, conquerendum et reconquerendum libellum et libellos, insuper dandum et offerendum ac recipiendum oblatisque ex adverso respondendum, lites contestandum, excipiendum, ponendum, proponendum, replicandum, duplicandum et triplicandum juramentum, calumpnie et veritatis dicende, et quodlibet aliud juramentum in animam meam jurandum, testes, instrumenta et alia probacionum genera producendum et productos sive producta, ex adverso reprobandum, probandum, improbandum, obiciendum et contradicendum, protestandum, suplicandum, requirendum, monendum, et de jure meo seu dictorum pupillorum monstrandum et allegandum, sentenciam et sentencias quascumque petendum et audiendum, et ab ea seu eis et a quolibet alio gravamine appellandum, apostolos petendum, appellaciones prosequendum, eis que cedendum et renunciandum, et de soluto ac recepto instrumentum et instrumenta solucionis, diffinicionis, quitacionis et apocham ac pactum de non petendo meo nomine faciendum et firmandum, procuratores ad lites substituendum quoque absolucionis a quacumque excomunicacionis, suspencionis et interdicti sententia ab homine vel a jure prolata vel proferenda, petendum et obiciendum, iudicem et iudices impetrandum, et suspectos recusandum, literam et literas tam simplices quam legendas gratiam vel justiciam cominentes impetrandum et obtinendum. Et demum omnia alia universa et singula ad predicta decencia necessaria seu etiam oportuna, et que merita causarum et premissorum postulant et requirunt etiam si mandatum exhigerent speciale. Et que ego personaliter constituta facere possem generaliter faciendum, tractandum, procurandum et exercendum quam vobis, dicto^h

actori meo, super predictis omnibus et singulis et ex eis +ⁱ [f. 41v] + dependentibus seu emergentibus plenare, comito vices meas cum libera et generali administracione. Et relevans vos, dictos actores meos, et substitutos ac substituendos a vobis in et super predictis ab omni onere satis dandi de iudicato solvendo et ratiacione inde me fidis iubendo, promito notario subscripto nomine omnium illorum quorum interest vel poteri interesse stipulanti, iudicio sisti et iudicatum solvi cum suis clausulis universis, et me semper habere ratum, gratum atque firmum quicquid per vos dictos actores meos vel alterum vestrum super predictis actum, factum, gestum et alias quovismodo procuratum fuerit, et nullo tempore revocabitur sub ypotheca et obligacione omnium bonorum meorum presencium et futurorum, et sub omni iure renunciacione pariter et cautela. \Etⁱ venerabilis Raymundus Cayoti, locumtenens iudicis Coquiliberi, auctoritatem suam interposuit pariter et decretum./

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero quinta die aprilis anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Bernardi Moxons, Ugeti Busuldini et Germani Andree sagionis de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. // [f. 39v]

a. <Noverint universi quod die et anno infrascripti>. b. <de voluntate et licencia domini locumtenentis iudicis infrascripti>. c. <creo>. d. <et dictorum pupillorum>. e. <omnes>. f. <dictorum pupillorum>. g. <cumque>. h. <procuratori>. i. *Nota a la part inferior del foli*: <A parte ante in tercia folia inveneritis notatum istud instrumentum in tali signo +>. j. <nos>.

64

1381, abril, 5. Cotlliure

Francesca, vídua de Bernat Batlle, demana al lloctinent del jutge de la cort de Cotlliure, Ramon Cayot, que s'assigni als seus fills, Antoni i Estruga, un tutor que vetlli pels seus béns i drets. Ramon Cayot concedeix la tutoria a Antoni Batlle, oncle dels esmentats pupils, i a Andrea, vídua de Joan Batlle.

ADP-O, 1B139, f. 39v-40r.

Noverint universi quod die et anno infrascriptis, existens personaliter constituta intus curiam Coquiliberi, ante presencia venerabilis et discreti Raymundi Cayoti locumtenenti Ffrancischi Resta iudicis ordinari dicti loci,^a Ffrancischa, uxor Bernardi Batle quondam, mater Anthonii et Struge, filiorum suorum

et filiorum dicti Bernardi Batle viri sui quondam, quequidem Ffrancischa nomine dictorum \pupillorum/, filiorum suorum, proposuit et suplicavit quod dictos Anthonium et Struge^b non habeant persona aliqua qui ipsos et bona eis pertinencia et jura petat, exhigat, regat et gubernet, atque manuteneat et deffendat, quod sibi placeat et velit eisdem pupillis providere de aliquo ydoneo tutore qui dictos pupillos et bona et jura eorundem regat, gubernet, administret et deffendat. Qua requisicione facta ibidem dictus dominus iudex attendens ipsa fore justa et rationi consona, causa prius per ipsum \legitime/ cognita, interrogavit dictam Ffranscham si volebat onus dicte tutele recipere, que respondit et dixit quod non, et dictus locumtenens iudicis iterum interrogavit dictam^c Ffranscham si volebat onus dicte tutele recipere, que respondit quod non. Et tunc dictus locumtenens iudicis dixit et interrogavit dictam Ffranscham ut nominaret proximor in gradu et parentele dictorum pupillorum qui onus dicte tutele recipiat. Et tunc dicta Ffrancischa nominavit Anthonium Batle \avunculum dictorum pupillorum/ et Andreuam uxorem Johanis Baiuli quondam, aviam dictorum pupillorum. Et tunc dictus dominus iudex interrogavit dictos Anthonium Batle et Andreuam, uxorem Johanis Baiuli quondam, si volebant recipere honus dicte tutele, qui responderunt quo sich. Qua interrogacione facta ibidem dictus dominus iudex dedit et concessit in tutores dictis pupillis dictos Anthonium Baiuli et Andreuam uxorem dicti Johanis Baiuli quondam, presentes, tanquam illis cui melius pertinet quam ad alias personas. Cuiquidem^d Anthonii et Andreua dictus dominus^e locumtenens iudicis dedit et concessit plenam et liberam potestatem petendi, exhigendi et demandandi omnia et singula bona et jura mobilia et immobilia dictorum pupillorum quecumque sint et ubique eisdem pertineant, ac regendi et gubernandi eosdem et bona ipsorum, necnon deffendendi et manutenendi ipsos et eorum bona [f. 40r] et omnia alia faciendi, exercendi et gubernandi que legitimi tutores in et de rebus pupillorum facere possent et debent. Mandans et injungens dictis tutoribus quod dictos pupillos et eorum bona ac negocia fideliter atque bene regant, gubernent, administrent, manuteneant et deffendant, et utilia eorundem agant, et inutilia in quantum poterint pretermitant. Quodque inventarium de bonis et rebus ac juribus dictorum pupillorum conficiant et quod tempore finite dicte tutele huius administracionis comptum et racionem dictis pupillis vel cui voluerint reddere teneantur et que debuerint eisdem restituant.

Et nos, dicti Anthonii Baiuli et Andrea uxore Johannis Baiuli \quondam/, recipientes dictam tutelam et honus eiusdem in nos promittimus vobis dicto domino locumtenenti iudicis et notario infrascripto nomine dictorum pupillorum et aliorum quorum interest vel poterit interesse a nobis legitime stipulanti et recipienti, dictos pupillos et eorum bona bene et fideliter regere, gubernare et administrare, et omnia alia predicta adimplere, et utilia eorundem procurare et inutilia in quantum poterimus evitare, et inventarium de bonis et rebus dictis pupillis pertinentibus conficere et, tempore finite tutele dicte administrationis, computum et rationem dictis pupillis vel cui voluerint reddere si quid debuerimus restituere. Et pro predictis attendendis, servandis et complendis, obligamus vobis dicto domino locumtenenti iudicis et notario infrascripto ut supra stipulanti, quilibet nostrum in solidum omnia bona nostra ubique, habita et habenda, ac etiam juramus per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia manibus nostris corporaliter tacta. Et ad maiorem securitatem premissorum firmamus et fidejussores nos statuimus uno pro alio in vita et in morte. Renunciantes illi legi qua cavetur ut prius conveniatur principalis quam fidejussor, obligando inde vobis, dicto domino locumtenenti iudicis et notario infrascripto ut supra stipulanti, quilibet nostrum in solidum uno pro alio, omnia bona nostra et cuiuslibet nostrum, presentia et futura \ubique/.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, quinta die aprilis anno a nativitate Domini M CCC LXXX° primo, in presencia et testimonio Guillelmi Basella et Bernardi Dosona de Argileriis et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 40v]

a. <Johana>. b. <pupillos predictos>. c. <Johanam>. d. <Ffrancisci>. e. <judex>.

1381, abril, 5. Cotlliure

Antoni Batlle i Andrea, vídua de Joan Batlle, tutors confirmats per la cort de l'esmentada vila d'Antoni i Estruga, fills i hereus del difunt Bernat Batlle i Francesca, la seva vídua, fan inventari dels béns dels pupils per evitar qualsevol frau.

Noverint universi quod cum ob doli maliciam evitandam omnemque fraudis suspiccionem tollendam, tutores et curatores de bonis pupillorum et adhultorum inventarium seu repertorium facere teneantur, nedum in lucrum sperant, in dampnum incidant, ideo nos, Anthonius Baiuli et Andrea, uxor quondam Johannis Baiuli de Coquolibero, tutores dati et confirmati per curiam dicti loci^a Anthonio et Struge, pupillis filiis et heredibus ab intestato^b Bernardi Baiuli quondam dicti loci, et Ffrancische, eius uxoris, preheunte venerabili signo sancte^c Cru+cis, ffacimus inventarium de bonis dictorum pupillorum que ad manus nostras seu noticiam pervenerunt. Et primo confitemur nos invenisse in bonis predictis, videlicet in domo in quo dictus deffunctus habitabat, primo unam caxiam modici valoris. Item unum sedas. Item unum scannum. Item unam flaciatam borrhase bonam cum listis lividis. Item unam caxietam modicam. Item duos paveses. Item tres garniments de filats veylls modici valoris desarmats. Item unum tinterium terre. Item unam discam. Item unam caxietam. Item tres lansolls modici valoris. Item unam caxiam. Item unam colgam. Item unum barraganum modici valoris. Item unum cofinum cum modico de filo,^d circa unum cartonum. Item mediam brassam de filat. Item quinquaginta bresolls sine amis. Item IIII carabasses. Item II cuylitors. Item quasdam mapas cum duobus tovallons. Item tres banchs. Item unam postem paniceriam. Item unum sertaginem cum suo (*sic*) giradora. Item unum boix. Item unam postem modici valoris. Item unum murterium futis. Item unum torn cum sua pua. Item II tallados fustis. Item II talladores terre, duas scutellas. Item unam lociam. Item unam ollam et unam casolam terre. Item unum boix. Item uns ferres de foch. Item octo nanses. Item unum carratellum medium vini de rana, circa unum barral. Item unum barrillum vacuum. Item unum carratellum vacuum. Item unum carratellum^e unius saumate cum modico vino circa una gerra modici valoris. Item unam butam de mena vacuum. Item aliam butam mene vacuum. Item unam gramasiam [*f. 41r*] et unam tunicam et unum capucium virmilium. Item duos telos. Item de bonis immobilibus quoddam hospicium in quo dictus deffunctus habitabat, et affrontatur^f \cum/ via publica et cum tenencia den Seper et cum \tenencia/ d'en Gili. Item quandam vineam loco vocato Coll de les Portes, et affrontatur cum \tenencia/ Jacobi Plan et cum \tenencia/ Raymundi Pini et cum via publica. Item aliam

vineam in loco vocato Vayl de Pintes, et affrontatur ex una parte cum Petro Pastoris et cum via publica et cum boscho. Item invenimus in dictis bonis in pecunia septem fflorenos et unum solidum quod dicta tutrix habuit de exercia quam vendidit de consensu baiuli dicti loci. Et cum plura alia bona dictorum pupillorum non invenerimus, pro presens claudimus inventarium protestando quod si alia bona dictorum pupillorum invenerimus illa in hoc presenti inventario miti et conscribi faciam aut de illis aliud speciale inventarium cofici (*sic*) faciam. Et venerabilis Raymundus Cayoti, regens et locumtenens iudicis dicti loci, qui presens fuit ad conficiendum presentem inventarium auctoritatem suam iudiciariam interposuit pariter et decretum.

Que ffuerunt acta et laudata in Coquolibero, die quinta aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Bernardi Doson de Argileriis, Laurencii Rocha, Bernardi^g Martini sagionis curie Coquiliberi et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Jacobo>. b. <Ffr>. c. <cruci>. d. <un qua>. e. <circa>. f. <in>. g. <Dosona>.

66

1381, abril, 5. Cotlliure

Francesca, vídua de Bernat Batlle, de Cotlliure, compareix a la cort de Cotlliure, davant de Ramon Cayot, lloctinent del jutge Francesc Resta a la judicatura de l'esmentada cort, per demanar una taxació dels béns dels seus fills, Guillem (sic)^a i Estruga, per garantir la seva provisió i la de la seva filla.

ADP-O, 1B139, f. 41r-v.

Noverint universi quod die et anno infrascriptis in curia Coquiliberi, coram venerabili et discreto Raymundo Cayoti, regenti et locumtenenti iudicis Coquiliberi, comparuit Ffranchisca, uxor Bernardi Baiuli dicti loci quondam, mater Guillemi et Struge, filiis suis et dicti viri sui quondam, et suplicavit dicto domino \locumtenente/ iudicis, quatenus de bonis eiusdem pupillis taxaret^b \ipsi/ (*sic*) Ffranchische pro se et pro^c \Struga, filia sua/, provisionem, et nichilominus petiit et requisivit sibi tatarum aliquid de quo possit se induere anni luctus. Quiquidem dominus regens dictam [f. 41v] judicaturam videns dictam

supplicationem justam et juri ac rationi consonam, inspectoque valore bonorum ditorum pupillorum ttaxavit provisionem dicte domine et dicte Struge, filie sue, videlicet de presenti die ad unum annum in antea continue numerandum et completum^d septem libras barchinonenses de terno, de quibus septem libras dentus (*sic*) dicte domine de presenti quinquaginta solidos de quibus possit se induere anni luctus et unam^e \eyminiam/ frumenti boni et bene receptabilis. Residuum vero dictarum septem libras dentur dicte domine prout sibi necessarium fuerit hoc pacto quod dicta domina provideat dicta Struga, filia sua, pro totum dictum annum in comestione, potu, vestitu et calciatu, et in omnibus aliis dicte pupille necessariis tam in infirmitate quam in sanitate. Cuiquidem ttaxacioni et omnibus aliis supradictis, dictus dominus regens dictam judicaturam, auctoritatem suam judicariam, interposuit pariter et decretum.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die quinta aprilis anno a nativitate domini millesimo CCC^o octuagesimo^f primo, in presencia et testimonio Nicholay Pos, Bernardi Dosona et Laurencii Rocha de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi. [*f. 42r*]

a. *En els dos documents anteriors, el nomenament de tutors i l'inventari dels béns dels pupils, el fill de Francesca, vídua de Bernat Baille, és anomenat Antoni.*
 b. <eidem>. c. <filiis suis>. d. <videlicet>. e. <unum sach>. f. <septimo>.

67

1381, desembre, 5. Cotlliure

Arnau Banyuls, Joan Garriguella i Arnau Duran, de Cotlliure, encarregats per Ermengol Grimau, batlle de Perpinyà, d'estimar els béns del difunt Jaume de Pla, de Cotlliure, confirmen i reconeixen Bernat Ermengol, de l'esmentat lloc, que els va satisfer deu florins d'Aragó per raó de la tasca d'estimació dels béns esmentats.

ADP-O, 1B139, f. 42r.

Sit omnibus notum quod nos, Arnaldus Bayulls, Johannes Garrigella et Arnaldus Durandi, de Coquolibero, ^a\habentes plenum posse a/ venerabile Ermengaldo Grimaldi, burgense et baiulo ville Perpiniiani, ad extimandum bona que quondam fuerunt Jacobi de Plano quondam de Coquolibero, cum litera dicti domini baiuli^b \et prout in dicta litera continetur/, gratis et ex certa sciencia confitemur et recognoscimus vobis, Bernardo

Ermengaldi dicti loci de Coquolibero, quod dedistis et solvistis nobis pro labore dicte extimationis predictorum bonorum et nos a vobis habuimus et recipimus, numerando omni nostre voluntati, decem fflorenos^c de Aragonia, de quibus per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciantes excepcioni predictorum decem florenorum non habitorum et receptorum et doli, unde facimus vobis \et vestris/ de predictis decem florenis bonum finem \perpetuum/ et apocham de soluto.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die quinta decembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX, in presencia et testimonio Guillemi Mercerii notarii, et Ugeti Busuldini de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <extimatores electos per>. b. <que data fuit Perpiniani, die [espai en blanc] anno a nativitatis Domini M CCC LXX primo>. c. <barchinonenses>.

68

1381, abril, 18. Cotlliure

Joan Hostalès, batlle de Cotlliure, a instància de Pere Brugada, cita a la cort de l'esmentada vila Francoia, prostituta (femina pecatrix) de Castelló de Borriana, per interrogar-la sobre els rumors del seu matrimoni amb el difunt Bernat Brugada, fill de l'esmentat Pere, la qual nega tres vegades aquest rumor.

ADP-O, 1B139, f. 42r-v.

Noverint universi quod cum fama publica fuisset inter nonnullos homines de Coquolibero quod Ffrancoya, femina pecatrix de Castilione de Borriana, afirmavit et sponsavit^a \Bernardum/ filium^b \Petri/ Brugada, dicti loci de Coquolibero, ideo ad removendam et tollendam dictam famam/ ad instanciam et requisicionem dicti^c \Petri/ Brugada, patris dicti Bernardi,^d Johannes Hostalesii, baiulus dicti loci de Coquolibero, fecit citari coram ipso^e et coram me notario et testibus infrascriptis, venire dictam Ffrancoyam. Et incontinenti dictus dominus baiulus interrogavit dictam Ffrancoyam si ipsam afirmavit nec sponsavit dictum Bernardum Brugada, filium dicti^f \Petri/ Brugada, que respondit et dixit,^g coram dicto baiulo et coram me notario et testibus infrascriptis, quod non. Iterum fuit interrogata per dictum dominum baiulum si^h dicta Ffrancoyaⁱ afirmavit nec sponsavit dictum Bernardum Brugada, que respondit prout supra

dixit et respondit iterato,^j \que fuit tercia vice dictus/ dominus baiulus fecit jurare dictam Francoyam et interro (sic) ipsam virtute juramenti per ipsam prestiti [f. 42v]^k si ipsa numquam \afirmavit nec/ sponsavit dictum^l \Bernardum/ Brugada, quod non dicet timore dicti ^m\Petri Brugada/, patrisⁿ \dicti viri/, nec favore vel amore \alicuius/.^o \Et tunc dicta Ffrancoya dixit quod virtute juramenti per ipsam prestiti/ eaque^p \non dixit nec deponuit/ timore dicti ^q\Petri Brugada/ nec^r favore vel amore \alicuius/^s quia ipsa nunquam affirmavit nec sponsavit dictum filium d'en Brugada, interrogata si fuit instructa, docta, rogata vel alii subordinata ut sic periberet in predictis et dixi quod non. De quibus omnibus et singulis supradictis et de dictis interrogationibus factis per dictum dominum baiulum et de respontionibus factis per dictam Ffrancoyam, dictus \Petrus/ Brugada, pater dicti ^u\Bernardi/ petiit et requisivit sibi fieri publicum instrumentum per me notarium infrascriptum, ad scusacionem dicti \Bernardi/, filii sui.

Quod fuit actum et laudatum \per dictam Ffrancoyam/ in Coquolibero, die octava decima aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Petri Textoris, Bartholomei Hostalesii, Johannis Boneti, Guillemi Oliveda, Petri Fabri, Germani Andree sagionis, omnium de Coquolibero, et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Petrum>. b. <Berengarii>. c. <Berengarii>. d. <fecit venire dicte Francoya coram \venerabilis/>. e. <venire>. f. <Berengarium>. g. <quod>. h. <ipsa>. i. <nunquam>. j. <fuit interrogata>. k. <per dictum dominum baiulum>. l. <Petrum>. m. <Berengarii>. n. <sui>. o. <Et dixi quod ipsa non dixit>. p. <dixit>. q. <Berengarii>. r. <alicuius nec>. s. <Interro(gata) si fuit>. t. <Berengarius>. u. <PetriBrugada>. v. <Petri>.

69

1381, abril, 27. Cotlliure

Jaume Blanc, llaurador de Cotlliure, reconeix que deu quarantacinc sous a Jacoet Leo, jueu de l'esmentat lloc, per raó del préstec contractat entre ells, i es compromet a retornar-los per Sant Miquel de setembre.

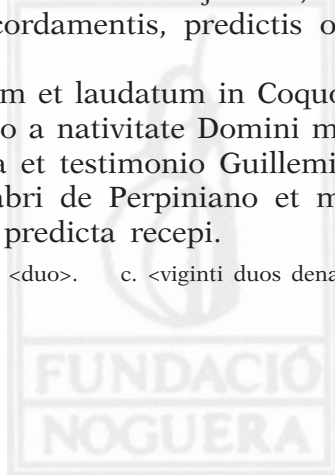
ADP-O, 1B139, f. 42v-43r.

Sit omnibus notum quod ego, Jacobus Blancus, laborator de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos

confiteor et recognosco me debere vobis, Jacoet Leo, judeo dicti loci et vestris, quadraginta quinque solidos barchinonenses de terno, racione mutui per vos michi facti de eisdem, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, quos denarios vobis aut vestris, vel cui volueritis, dare et solvere promito in proximo venturo festo Sancti Miquellis septembris, sub pena tercii dicti debiti danda vobis medietate et altera curie inde jus danti. Et si ob moram solucionis predictae, expensas aliquas feceritis aut dampna aliquae sive gravamina sustinueritis, illas et illa vobis restituere et emendare promito, voluntati vestre obligando inde vobis et vestris et dicte curie inde jus danti propter dicte pene si comiteretur in notarii publici subscripti, [f. 43r] nomine dicte curie stipulantis me et omnia bona mea, presentia et futura ubique. Renuncians super hiis spacio quatuor mensium et decem et quindecim dierum et majoris et minoris temporis et meo proprio foro et^a fori privilegio, ponens et submitens me et bona mea sub foro et districtu curie domini vicarii Rossilionis, cum qua et iudicis ac officialibus eiusdem vos et vestri possitis me et bona mea convenire et compelli facere pro predictis. Et dicta curia et eius officiales, ad simplicem requisicionem vestri et vestrorum, possint et valeant ad me et super me et bonis meis mitere sagionem et sagiones pro predictis exequendis, quibus et cuilibet ipsorum ego promito dare et solvere de meo proprio pro eorum pedagio sive salario, pro quolibet die quo ad me et super me et bonis meis pro predictis mitentur,^b viginti duos denarios pro qualibet leuca.^c Renuncio inquam omnibus aliis iuribus, legibus, privilegiis et consuetudinibus acordamentis, predictis obviantibus et michi adjuvantibus.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die vicesima septima aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Guillemi Ferrari sedis Urge-lensis, Johannis Fabri de Perpignano et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <districtu>.   b. <duo>.   c. <viginti duos denarios Barchinonenses>.

70

1381, maig, 9. Cotlliure

Ramon Casals, fabre de Millars, actualment habitator de Cotlliure, escull com a procuradors seus Francesc Blanquet, notari de Perpinyà, i Guillem Bes, de Millars, per administrar i defensar els seus béns i drets, així com per acusar la seva dona Maria d'adulteri i per recuperar-ne el dot.

ADP-O, 1B139, f. 43r-v.

Sit omnibus notum quod ego, ^a\Raymundus/ Casalls, \faber/ de Milariis,^b nunc habitator de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia facio et constituo et ordino certos veros et indubitatos procuratores meos vos, Ffrancischum Blanqueti notarium Perpiniani, absentem, et Guillemum Bes de Milariis, presentem, et quolibet ipsorum insolidum. Ita quod non sit melior condicio negocium occupantis sed quod per unum ipsorum inceptum fuerit per alterum, mediari valeat et finiri et^c ad effectum deduci, videlicet ad omnes universas et singulas causas, lites, questiones, petitiones et damandas ac controversias, tam per me vel alios nomine meo, contra quascumque personas et earum^d bona.^e Et \ad/ acusandum^f de adulterio Maria, uxor mea, et ad recipiendum \et recuperandum/ dotem suam quam michi atulit racione dicti adhulterii per ea facti et comissi, \et ad conveniendum dictam uxorem meam et quocumque alias personas michi obligatas/ in quibuscumque curiis, ecclesiaticis vel secularibus, [f. 43v] \+ coram iudicibus quibuscumque/^g agendum quoque super predictis meo nomine et deffendendum, conquerendum et reconquerendum libellum et libellos, insuper dandum et offerendum ac recipiendum lites, contestandum, excipiendum, ponendum, proponendum, replicandum, duplicandum et triplificandum, protestandum, suplicandum, requirendum, movendum et de jure meo monstrandum et allegandum testes, instrumenta et \omnia/ alia probacionum genera producendum, juramentum calumpnie et veritate dicendi et quodlibet aliud juramentum in animam meam jurandum, sentencias quascumque petendum et audiendum, appellandum, apostolos petendum, appellaciones prosequendum, eisque cedendum et renunciandum, procuratores ad lites substituendum. Et demum omnia alia et singula ad predicta decencia neccessaria seu etiam oportuna, et que merita causarum et premissorum postulant et requirunt etiam si mandatum exhigerent speciale. Et que ego personaliter constitutus

facere possem generaliter faciendum, procurandum et exercendum. Quam vobis, dictis procuratoribus meis, super predictis omnibus et singulis et ex eis dependentibus seu emergetibus (*sic*) modis quibuslibet plenam dono et confero potestatem et auctoritatem et plenare comito vices meas, cum libera et generali administracione. Et relevans vos, dictos procuratores meos et substitutos ac substituendos a vobis in et super predictis, ab omni onere satisfaciendi de iudicato solvendo et ratiacione, inde me fide iubendo, promitto notario publico subscripto, nomine omnium illorum quorum^h intererit stipulanti, iudicio sisti et iudicatum solvi, cum suis clausulis universis. Et me semper habere ratum, gratum atque firmum quicquid per vos dictos procuratores meos et substitutos a vobis in et super predictis actum, factum, gestum, et alias quovismodo fuerit procuratum et nullo tempore revocabitur sub ypotheca et obligacione omnium bonorum meorum presencium et futurorum sub omni juris renunciacione pariter et cautela.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die nona madii anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX primo, in presencia et testimonio discreti Raymundi Cayoti jurisperiti Perpiniani et Berengarii Serrani notarii de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [*f. 44r*]

a. <Raymundus>. b. <h>. c. <duci>. d. <per>. e. <in quibuscumque curiis>. f. <et conveniendum>. g. <Et quascumque alias personas michi obnoxias seu obligatas, et monendum et contra eam dictam uxorem meam, ea seu eas et qualibet protestandum>. h. <interest>.

71

1381, maig, 21. Cotlliure

Pere Glori, mariner de Cotlliure, escull com a procurador seu Pere Castelló, mariner de Serdinyà, per demanar i recuperar en nom seu els trenta-quatre francs d'or de França que li deu Berenguer Torra, mestre d'aixa de la ciutat d'Agde, per raó d'unes fustes que Berenguer va demanar-li que construís.

ADP-O, 1B139, f. 44r-v.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Glori marinerius de Coquolibero, ex certa sciencia, facio et constituo per procuratorem meum vos, Petrum Castilionis marinerium de Seriyano, absentem tanquam presentem, videlicet ad petendum, exigendum, recipiendum et recuperandum, per me et nomine meo,

in iudicio et extra et in omni curia et coram iudicibus quibuscumque, omnes illos triginta quatuor ffranchos \ffrancie/ auri fini et justis ponderis^a a^b Berengario Torra, magistro axie civitatis Agathe, quos michi debet^c ratione cuiusdam fuste quam michi construere et facere debebat infra certum tempus, \quos triginta quatuor franchos sibi bistraxi propter dictam fustam/, et ad omnes alias personas michi obligatas cum cartis vel sine cartis, causis, modis et rationibus quibuscumque. Dans et concedens vobis, dicto procuratori meo, super predictis plenum posse, licenciam et auctoritatem de predicto debito et de omnibus aliis personis michi obligatis solucionem et soluciones recipiendi, et de soluto ac recepto instrumentum et instrumenta solucionis, quitacionis, diffinicionis, cessionis et apocham ac pactum de non petendo meo nomine faciendi et firmandi, et ad cancellandum^d instrumentum \et instrumenta/ in quo Berengarius Torra^e \sit/ michi obligatus, conquerendi et reconquerendi lites, contestandi libellos, dandi et offerendi, excipiendi, ponendi, proponendi, replicandi, duplicandi et triplicandi, protestandi, suplicandi, requirendi, monendi, et de jure meo monstrandi et allegandi, penam et penas denunciandi et recipiendi testes, instrumenta et alia probacionum genera producendum, et^f quodlibet iuramentum in animam meam jurandi, sentencias quascumque petendi et audiendi, appellandi, apostolos petendi, appellaciones prosequendi, eis que cedendi et renunciandi, composiciones et avinencias faciendi, procuratores substituendi. Et demum omnia alia et singula ad predicta decencia necessaria seu etiam oportuna et que merita causarum et premissorum postulant et requirunt, etiam si mandatum exigerent speciale et que ego personaliter constitutus facere possem generaliter faciendi, procurandi et exercendi. Quam vobis, dicto procuratori meo, super predictis omnibus et singulis, et ex eis dependentibus seu emergentibus modis quibuslibet, plenam dono et confero potestatem et auctoritatem et plenare comito vices meas cum libera et generali administracione. Et relevans vos, dictum procuratorem meum, et substitutos ac substituendos a vobis, in et super predictis, ab omni onere satisfaciendi de iudicato [f. 44v] solvendo et ratiacione inde me fide jubendo promitto notario publico subscripto nomine omnium illorum quorum intererit stipulanti, iudicio sisti et iudicatum solvi, cum suis clausulis universis. Et me semper habere ratum, gratum atque firmum quicquid per vos, dictum procuratorem meum et substitutos a vobis, in et super predictis actum, factum gestum et aliis

quovismodo fuerit procuratum, et nullo tempore revocabitur sub ypotheca et obligacione omnium bonorum meorum presencium et futurorum, et sub omni juris renunciacione pariter et cautela.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die vicesima prima madii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Petri Puyg fabri de Coquolibero,^g Nicholay Peyroler civitatis Barchinone et Johanis Fabri de Perpiniiano et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Ffrancie quos me>. b. <Guillemo>. c. <et sibi bistraxi>. d. <quoddam>. e. <est>. f. <quoddam>. g. <et>.

72

1381, abril, 4. Cotlliure

Ramon Cayot, jurisperit de Perpinyà i regent de la judicatura de Cotlliure en nom del jutge Francesc Resta, reconeix que Berenguer Seguer i Antoni Sella, tutors confirmats per l'esmentada cort dels béns del difunt Francesc Seguer, van satisfer els quinze sous que li devien per raó dels instruments que els tutors van fer redactar: la confirmació de la tutoria, l'inventari i la provisió prevista per la vídua de Francesc Seguer.

ADP-O, 1B139, f. 44v.

Sit omnibus notum quod ego, Raymundus Cayoti, jurisperitus Perpiniiani,^a regens judicaturam de Coquolibero pro Ffrancisco Resta jurisperito, iudice ordinario dicti loci de Coquolibero, confiteor et recognosco vobis, Berengario Segerii et Anthonio Sella, tutoribus per me et per dictam curiam^b de Coquolibero datis et confirmatis bonis que condam ffuerunt Ffrancisci Segerii,^c quod dedistis et solvistis michi quindecim solidos barchinonenses de terno quos michi debebatis racione decretorum per me in tutela et in inventario et in instrumento^d provisionis Johane, uxoris dicti Ffrancisci Segerii \quoddam/, positorum et aliorum laborum per me sustentorum, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renunciens excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, \unde/ facio vobis,^e dictis tutoribus, de dictis quindecim solidos presens apoche instrumentum, de ulterius aliquid non petendo a vobis \nec a bonis dictorum pupillorum/.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die IIII aprilis anno a nativitate Domini M CCC° LXXX primo, in presencia et testimonio Guillemi Bes de Millariis et Bernardi Martini sagionis de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 45r]

a. <locumtenens>. b. <datis>. c. <quondam>. d. <rat>. e. <presens>.

73

1381, abril, 8. Cotlliure

Estruga, filla de Jaume Auger i Francesca, de Cotlliure, de consens amb els seus parents i amics, contrau matrimoni amb Joan Alamany, de l'esmentat lloc, i aporta un dot de quinze lliures en diners, un aixovar amb el vestit de noces i d'altres peces de roba d'ús personal i de la casa, i una vinya al lloc de La Ferrera. Igualment, Joan Alamany, amb el consens de sa mare Caterina i dels seus amics, pren Estruga per legítima muller, reconeix el pagament del dot i li entrega un esponsalici de cent sous, pel qual obliga tots els seus béns.

ADP-O, 1B139, f. 45r-v.

Sit omnibus notum quod ego Struga, filia Jacobi Augerii et Ffrancischa eius uxor, de Coquolibero, adhuc vivencium, de consensu et expresso mandato dictorum parentum meorum et aliorum amicorum meorum, gratis et bono animo ac spontanea voluntate, volo, cupio et affero vos, Johannem Alamayn, dicti loci, in legalem maritum habere, meque ipsam in legalem uxorem vobis trado et ex vobis, Deo dante, legales cupio habere infantes, et dono et constituo vobis, dicto viro meo, in dotem et ratione dotis mee, quindecim libras barchinonenses de terno in denariis, et unum vestitum nuptie et unum lectum pannorum, videlicet unum traverserium, unam flaciatam de borra et unum par linceaminum. \Item/ quasdam tovallas. Item II tessors. Item unam archam nuvialem. Et amplius quandam vineam que est in loco vocato La Ferrera, et affrontatur cum tenencia Jacobi Petri et cum tenencia uxoris den Palauda, et cum via publica. Hoc pacto quod quamdiu ego et vos,^a dictus maritus meus, insimul vixerimus, predictam dotem meam habeamus et teneamus cum infante et sine infante. Et si forte vos, dictus maritus meus, michi supervixeritis, volo quod habeatis, et penes nos ex pacto nuptiale, de predicta dote mea retineatis pro vestro sponsalicio

sive donationem propter nuptias, centum^b solidos \barchinonenses/ ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Residuum vero totum dicte dotis mee, incontinenti me mortua, deveniat \et revertatur/ infantibus nostris comunibus ex me et vobis natis pariter et procreatis, qui si infantes nobis defuerint, quod Deus avertat, dictum residuum revertatur dicto patri meo aut eius heredibus.

Simili modo ego, dictus Johannes Alamayn,^c gratis bono animo, de voluntate et consensu domine Caterine, matris mee, et aliorum amicorum meorum, volo, cupio et affero vos, dictam Strugam, in legalem uxorem habere, meque ipsum in legalem maritum vobis trado et ex vobis, Deo dante, legales cupio habere infantes. Et gratis et ex certa sciencia, per me et meos, confiteor et recognosco vobis, dicte uxori mee et vestris, me a vobis seu a dictis parentibus vestris habuisse et recepisse totam vestram supradictam dotem, de qua bene per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni predicte dotis vestre non habite et recepte, et peccunie non numerate et doli. Ego vero dono vobis, dicte uxori mee et vestris, de meo proprio, si michi super vixeritis, pro vestro sponsalicio et in donationem propter nuptias, alios centum solidos dicti valoris, quos cum dicta dote vestra vobis, dicte uxori mee et vestris, laudo et assigno habere per vinculum super omnibus bonis meis, mobilibus et immobilibus, presentibus et futuris, quecumque sint et ubique. Et pro predictis dote vestra et donacione propter nuptias, vobis, dicte uxori mee et vestris, fore [f. 45v] salvis,^d reddendis et restituendis, in omni causa et eventu repeticionis seu restitutionis dotis obligo et ypotheco vobis, dicte uxori mee, omnia bona mea predicta, ffructibus^e inde exeuntibus per vos vel vestros percipiendis, in sortem nec insolittum dictarum dotis et propter nuptias donacionis, minime computandis sed eis habendis et percipiendis, gratis inter vivos pro dono meo et bono matrimonii ac pro vestro vestrorumque interesse. Hoc pacto quod quamdiu ego et vos, dicta uxor mea, insimul vixerimus, habeamus, teneamus predictam dotem vestram cum infante et sine infante. Et si forte vos, dicta uxor mea, michi supervixeritis, volo quod incontinenti me mortuo, habeatis et recuperetis totam vestram supradictam dotem et donacionem propter nuptias per me vobis constitutam, quam habeatis ad vestras vestrorumque voluntates perpetuo faciendas.

Et ego,^f dicta Caterina,^g mater dicti Johannis, uxor quondam Petri Alamayn, predicta laudo et concedo tanquam de mei

voluntate et consensu fore facta. Et gratis et ex certa sciencia asecuro vobis, dicte Struge, uxori dicti Johannis filii mei, et vestris, super omnibus bonis meis mobilibus et immobilibus, presentibus et futuris, totam vestram supradictam dotem, per vos dicti Johannis, filii mei, superius constitutam. Et pro predictis dote vestra et donacione propter nuptias, vobis, dicte Struge, uxori dicti Johannis, filii mei, fore salvis, reddendis et restituendis, in omni causa et eventu repeticionis seu restituicionis dotis obligo vobis, dicte Strugue et vestris, omnia bona mea presentia et futura, ubique.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, octava die mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo primo, in presencia et testimonio Ffrancisci et Jacobi Alamayn de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

ABC

a. <dicta uxor mea ins>. b. <\barchinonenses/>. c. <de>. d. <et>. e. <vero>. f. <Ca>. g. <uxor>.

74

1381, abril, 8. Cotlliure

Estruga, esposa de Joan Alamany, renuncia a qualsevol demanda sobre l'herència dels seus pares, Jaume Auger i Francesca, i reconeix que ha rebut d'ells un dot de deu lliures, un vestit de noces, un llit amb els seus llençols, una arca nupcial, unes estovalles, unes tisoires i una vinya al lloc de La Ferrera.

ADP-O, 1B139, f. 45v-46r.

Sit omnibus notum quod ego, Struga, filia Jacobi Augerii et Ffrancische, eius uxoris de Coquolibero, adhuc vivencium,^a \sponaque/ Johannes Alamayn^b dicti loci, gratis et ex certa sciencia, per me et meos heredes et successores, de voluntate et consensu dicti^c \sponsi/ mei presentis, firmantis et laudantis, absolvo, diffinio penitusque remito vobis, dictis^d \parentibus/ meis vestrisque heredibus et successoribus, perpetuo, totum quicquid et quantum juris, racionis, questionis, petitionis et demande ego habeo et habere debeo, et michi competunt et competere possunt et debent, in omnibus et singulis [f. 46r] bonis vestris, mobilibus et immobilibus, et juribus quecumque sint et ubique, racione hereditatis et legitime mee paterne et maternelle, vel ra-

cione doni lexie vel legati, michi dati et facti per quoscumque cum testamento vel alias, vel racione successionis, institucionis ac substitutionis vel alias, quovismodo, sicut melius et utilius dici et intelligi potest, ad vestrum vestrorumque bonum et sanum intellectum. Cedendo et dando vobis et vestris in predictis totum locum meum et jus omnesque voces, raciones et acciones meas, reales et personales, utiles, mixtas, atque michi in eisdem competentes et competituras. Quibus juribus, vocibus et accionibus predictis, possitis vos et vestri a modo uti agere et experari et alia facere, in iudicio et extra, quem admodum ego facere poteram ante presentem difinicionem et possem nunc et etiam postea quandocumque, faciendo et constituendo vos in hiis veros dominos et procuratores, in rem vestram propriam. Et pro hac diffinicionem et absolucione, confiteor et recognosco me habuisse et recepisse a vobis decem libras barchinonenses de terno et unum vestitum nuptie et unum lectum pannorum munitum et unam archam nuvialem, et quasdam mapas et unum par de tissors et amplius quandam vineam que est a La Ferrera, et affrontatur cum tenencia Jacobi Petri et cum tenencia uxoris den Palauda, que omnia ego hodie constitui dicto viro meo in dotem propter nuptias, de quibus a vobis per pacata me teneo et contenta. Renunciando excepcioni^e non numerate peccunie, et aliarum rerum non habitaram et non receptarum, et omni excepcioni et doli, et accioni in factum et restitutioni in integrum et legi que subvenit deceptis ultra dimidiam justii precii. Et si forte plus inde a vobis habere, debere aut michi competit et competere potest et debet, totum illud plus vobis et vestris dono et remito, propterea promitto vobis et vestris et etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia per me corporaliter tacta, predictam difinitionem et omnia supradicta, semper rata et firma habere et non contravenire, aliqua racione, per quod juramentum cum sum minor viginti quinque annis maior tamen [*espai en blanc*] renuncio juri minoris etatis et beneficio restitutionis in integrum et omni alii juri in contrarium venienti.

Adhuc ego Johannes Alamayn, vir dicte Struge, consenciens ac confitens predicta fore^f facta de mei licencia et voluntate, laudo et firmo predicta.

Quod fuit actum et laudatum die et anno et testibus proxime dictis. [*f. 46v*]

a. <uxorque>. b. <per>. c. <virii>. d. <patri et matri>. e. <peccunie>. f. <vera>.

75

1381, maig, 10. Cotlliure

Deuslosal Flors d'Argelers, habitator de Perpinyà, reconeix que deu dues-centes setanta-cinc lliures al seu gendre Guillem Fabre, de Santa Maria la Mar, habitator de Perpinyà, per raó d'un préstec que aquest darrer li va fer, es compromet a tornar-li l'esmentada quantitat en el termini d'un any a partir de la redacció de la present escriptura.

ADP-O, 1B139, f. 46v.

Sit omnibus notum quod ego, Deuslosal Fflors de Argileriis, habitator ville Perpiniani, gratis et ex certa sciencia, per me et meos confiteor et recognosco me debere vobis Guillemo Fabri, filio Petri Fabri, de Sancta Maria de Mari, habitatori dicte ville Perpiniani, genero meo, \presenti et stipulanti/, et vestris, ducentas septuaginta quinque libras barchinonenses de terno, racione gratuiti mutui per vos michi et in meis necessitatibus facti, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli. Quas ducentas septuaginta quinque libras vobis aut vestris dare et solvere promito, videlicet de presenti die, qua presens conficitur instrumentum, ad unum annum continue sequentem et completum, sub pena tercii illius peccunie quantitatis quam contra me denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti. Et si missiones aliquas feceritis pro predictis ducentis septuaginta quinque libris barchinonenses \a me vel meis/ recuperandis, illas vobis restituere promito voluntati vestre. Pro quibus omnibus et singulis firmiter attendendis et complendis, obligo vobis et vestris et dicte curie inde jus danti, omnia bona mea, presentia et futura, ubique. Renuncians super hiis spacio quatuor mensium et decem et quindecim dierum, et maioris et minoris temporis, et oblacioni libelli et demande et transcripto huius instrumenti, et meo proprio foro et fori privilegio, ponens et submitens me et bona mea sub foro et districtu illius curie ad quam recurssum habebitis pro predictis. Renuncians in quam omnibus aliis juribus et legibus predictis obviantibus et michi adjuvantibus.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die decima mensis madii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo primo, in presencia et testimonio Petri Saut, Petri Podii fabri, Guillemi Senylada et Petri Raynes vicinium

de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

Sit omnibus notum quod ego, Deuslosal Flors [*acte incomplet*] [*f. 47r*].

76

1381, maig, 23. Cotlliure

Guillem Arnau i Sança, la seva esposa, de Cotlliure, reconeixen que deuen trenta sous a Pere Brugada, Nicolau Companys i Joan Palomer, procuradors de la caixa dels llauradors de l'esmentat lloc, que els hi han donat, provinents d'aquesta caixa o de l'acapte de Sant Antoni, i es comprometen a retornar el deute en el termini d'un any.

ADP-O, 1B139, f. 47r-v.

Sit omnibus notum quod ego Guillemus Arnaldi et^a Xansia, eius uxor, Coquiliberi, nos ambo dicti conjugues, renunciantes remedio epistole divi Adriani et beneficio novarum constitutionum et dividendarum accionum, et ego dicta mulier de jure meo certificata per subdictum notarium, sic quod aliquam de jure vel de facto ignoranciam pretendere nego, renuncio autentice siqua mulier beneficio senatus consulti Velleyani quo mulieres se juvant, juri que dotis mee et donacionis propter nuptias, et juri dicenti obligationem factam per conjugatam mulierem ex sui feudo \vel juri/ dotali eius matrimonio constante non valere, quisque nostrum insolidum renunciantes ut supra confitemur et recognoscimus nos debere vobis,^b Petro Brugada, Nicholao Compayns et Johanni Palomerii dicti loci, \procuratores caxie laboratorum et vestris/, triginta solidos barchinonenses de terno quos vobis mutuastis de \dicta/ caxia laboratorum,^c videlicet de acaptitio Sancti Anthoni, de quibus per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciantes excepcioni peccunie non numerate et non recepte,^d et doli. Quos denarios quisque nostrum insolidum, renunciantes ut supra, vobis aut vestris dare et solvere promitimus,^e videlicet de presenti die ad unum annum^f continue sequentem et completum, sub pena tercii quantitatis dicti debiti que contra me denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti. Et pro predictis vobis et vestris attendendis, servandis et compledis (*sic*)^g necnon pro omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, si qui vel quos

vos^h \aut/ vestri facere sive sustinere contigerit, pro predictis de quibus volumus et promittimus vobis teneri. Obligamus vobis et vestris quisque nostrum in solidum, renunciantes ut supra, omnia bona nostra presentia et futura ubique. Renunciantes super hiis spacio quatuor mensium et decem et quindecim dierum, et maioris et minoris temporis, tradicioni et oblacioni libelli, ductioni cause, et transcripti huius instrumenti, feriis et nundinis, pignore mobilis et immobilis, tradicioni et assignacioni, et omnibus graciis, privilegiis et elongamentis nobis concessis, et deinceps concedendis per quemcumque, et omni alii legitimo auxilio et presidio. \Et quia de predictis sint per nos renunciatis nolumus uti nec experiri in iudicio et extra,/ contra vos vel vestros que vergant in vestri detrimentum et debiti, presentis lesionem etⁱ perjudicium ymo renunciantes quo ad nos casse et irritate existant.

Quod fuit actum et laudatum [f. 47v] in Coquolibero, die vicesima tertia madii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Jacobi Roure de Coquolibero et Arnaldi Garriguella de Garriguella et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Xanx> <Sansia>. b. <Ffrancische uxori>. c. <dicti loci>. d. <Quos>. e. <de>. f. <tunc>. g. <obligo vobis>. h. <vel>. i. <et>.

77

1381, maig, 18. Cotlliure

Bartomeu Antoni i Margarida, la seva esposa, ambdós de Cotlliure, lloguen a Guillem Buros i Domènec de Jaucat, habitadores d'Elna, un bosc que pertany a Margarida situat al terme d'Elna, prop del pont sobre el Tec, durant set anys a comptar de Tots Sants.

ADP-O, 1B139, f. 47v-48r.

Sit omnibus notum quod ego, Bartholomeus Anthoni de Coquolibero et Margarita, eius uxor, nos ambo dicti conjugues, gratis et ex certa sciencia, locamus et titulus huius locationis tradimus sive quasi tradimus vobis, Guillemo Buros et Domenico de Jaucat, habitadores Elne, et vestris, de primo venienti festo Omnium Sanctorum ad septem annos^a \tunc continue/ sequentes et completos, omnes fructus, exitus et proventus cuiusdam boschi mei, dicte Margarite, quod habeo infra terminos de

Elna, juxta pontem del Tech. Et affrontatur cum tenencia heredis den Carmona et cum tenencia den Tohir, et cum tenencia Petri Royre et cum Theco, totum integriter et generaliter sicut melius et plenius et utilius dici, scribi, legi vel intelligi potest ad utilitatem vestri et vestrorum. Et titulo huius locationis, damus et cedimus vobis et vestris omnes acciones et jura quas et que habemus et habere debemus in dicto boscho per totum dictum tempus quoquomodo. Constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominos et procuratores, contra omnes personas per dictum tempus. Hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facimus, precio tresdecim librarum^b et quindecim solidorum per totum dictum tempus, quas nobis dedistis et solvistis, de quibus per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciantes exceptioni peccunie non numerate et non recepte et doli et in factum accioni. Et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renunciamus, dans et remittens vobis et vestris siquid dicta vendicio modo plus valet vel per dictum tempus valebit precio antedicto, promittens vobis quod nos et nostri faciemus vobis et vestris predictum boschum per totum dictum tempus bonum habere et tenere et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et tenebimur inde vobis et vestris [f. 48r] sine fraude de omni evictione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse^c litis et extra. Pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis obligamus vobis et vestris quilibet nostrum insolidum omnia bona nostra, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituimus nos predictum boschum quem vobis vendimus vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem apprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quocienscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas per totum dictum tempus. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniemus nec aliquem contravenire^d \faciemus/ nostra bona fide firmaque stipulatione vobis promittimus.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, dia octava-decima madii anno a nativitate Domini M^o CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Johannis Puyg de Perpiniano et Raymundi Casals habitator de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <proxime>.   b. <barchinonensium de>.   c. <pro quib>.   d. <promitemus>.

78

1381, abril, 25. Cotlliure

Francesca, esposa de Ramon Paracolls, de Cotlliure, reconeix que Guillem Tauler, fill seu i del seu segon marit, homònim, li ha satisfet plenament tot el que li devia per raó del seu dot, constituït pel segon marit, difunt.

ADP-O, 1B139, f. 48r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Ffrancischam uxor Raymundi Paracolls, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, de voluntate et consensu dicti viri mei presentis et michi asistentis, confiteor et recognosco vobis, Guillemo Taularii, filio meo et filio Bartholomei Taularii condam sutoris dicti loci,^a \secundi/ viri mei, quod vos solvistis et satisfecistis michi plene et integriter ad meam voluntatem super omnibus debitis^b et obligacionibus in quibus temporibus preteritis usque ad hunc presentem diem michi extiteritis obligatus racione dotis \mee/, per me dicti patris vestri constitutis^c \vel quibuscumque aliis causis et racionibus/ cum vel sine cartis, causis, modis et racionibus quibuscumque, de quibus solucionem et satisfaccionem per pacata me teneo et contenta. Renuncians exceptioni predictarum solucionis et satisfacionis non habitarum et receptarum, et pecunie non numerate et doli, facio inde vobis et vestris de predictis omnibus et singulis bonum finem perpetuum et apocham de ulterius aliquid non petendo pro predictis vel eorum occasione.

Et ego, dictus Raymundus Paracolls, maritus dicte Ffrancische, [f. 48v] consenciens predicta et de mei voluntate fore facta, hec laudo.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXV aprilis anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° primo, in presencia et testimonio Bernardi Ferrari, Bernardi Stephani et Bernardi Martini de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <primi>. b. <creditis, deponitis et comandis>. c. <vel quibuscumque aliis racionibus>.

79

Sense data

Bernat Roires, de Cotlliure, obligat a retornar certa quantitat a Santhon Cohen, jueu de l'esmentat lloc, per raó d'uns préstecs

contractats amb Juceff Cohen, pare de l'esmentat jueu, ven a Pelegrina, vídua de Joan Fabre, de Cotlliure, una vinya als termes d'aquesta vila, al lloc de Dosi, pel preu de deu lliures [abans d'aquest acte en consta una primera versió incompleta i cancel·lada].

ADP-O, 1B139, f. 48v.

Sit omnibus notum quod ego Bernardus Royros, de Coquolibero, sciens et accendens me teneri et esse obligatus in aliquibus debitis et specialiter Santhon Cohen, \judeo/, nomine Juceff Cohen, patris sui... [*acte incomplet i cancel·lat*].

Sit omnibus notum quod ego Bernardus Royres de Coquolibero, ad hec non inductus vi, dolo, fraude nec maxinacione seductus, pollicacionibus aut maxinacionibus aut modo aliquo circumventus, pro evidenti utilitate mea et pro solvendis^a aliquibus debitis in quo sum obligatus et spaliter (*sic*) Santhon Cohen, judeo dicti loci, \nomine Juceff Cohen, patris sui/, in aliquibus peccunie quantitativibus, ideo pro solvendo dicto \judeo/ et aliis debitis \in quibus sum obligatus/, per me et omnes heredes et successores mei, vendo et titulo pure et perfecte vendicionis cedo et trado sive quasi trado vobis, Palegrine, uxori Johannis Fabri quondam, de Coquolibero, et vestris et quibus volueritis perpetuo, quandam vineam mea quam habeo in terminis dicti loci, loco vocato Dosi, et affrontatur cum tenencia ex una parte Petri Ugonis et cum tenencia Anthonii Costella, et cum via publica, et cum quodam corrego, totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predicta vinea quoquomodo. Constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominam et procuratricem contra omnes personas hanc autem venditionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facio perpetuo, precio videlicet decem librarum barchinonensium de terno quitiarum, quas numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per pacatum me teneo... [*acte incomplet*] [*f. 49r*]

a. <de>.

80

1381, juny, 29. Cotlliure

Dos documents incomplets. Al primer hi manca l'encapçalament; es tracta d'un préstec contractat per Arnau Banyuls i Jaume Auger al jeu Samiel Estruch Bofill, de Cotlliure, d'una quantitat de vint-i-dos lliures. El segon només conté l'encapçalament del préstec contractat per Bernat Mauris, bracer d'Elna, Arnau Banyuls i Jaume Auger, de Cotlliure, a Santhon Cohen, jeu de Cotlliure, de set lliures a satisfer per Sant Miquel de setembre. Manca la data d'aquest darrer préstec.

80a

ADP-O, 1B139, f. 49r.

[...] si comiterentur in posse notarii publici subscripti nomine dicte curie stipulantis omnia bona nostra \et cuiuslibet nostrum/, presentia et futura ubique. Renunciantes super hiis remedio epistole divi Adriani et beneficio nomine constitutionis, et dividende actionis et consuetudini dicenti utrumque reorum prorata conveniri et nostro proprio foro \et fori privilegio ponentes et submitentes nos et bona nostra sub fore/ et districtu curie dictum vicarii Rossilionis, cum qua possitis nos et bona nostra convenire et compelli facere pro predictis, et dicta curia possit super nos et bonis nostris mitere sagionem et sagiones pro predictis exequendis quibus et cuilibet ipsorum nos promittimus dare et solvere de nostro proprio pro eorum pedagio pro quolibet die quo ad nos et super nos et bonis nostris pro predictis mitentur quinque solidos barchinonensem (sic).^a Renunciamus etiam omnibus iuribus et legibus predictis obviantibus et nobis^b adjuvantibus. Volumus tamen quod omnes carte et omnes scripture^c \que sint nec invenirentur inter vos et Bernardum Mauris, bracerium Elne,^d tam per cessionem/ vobis factam per Vitalem Sauses, judei Perpiniანი,^e adversus et contra \dictum/ Bernardum Mauris^f quam pro aliis scripturis in et pro quibus apareret dictum Bernardum Mauris, vobis vel alteri vestrum temporis preteriti teneri et esse obligatus \solutis tamen per nos vobis aut vestris predictis viginti duabus libris per vos nobis restituantur tanquam ex tunc in antea fracte/. Et ego, dictus Samiel Struch Bofyl, hec laudo.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die vicesima nona junii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio^g Geraldi Dominici et Alaxandri Nichola de Coquolibero et mei Bernardi Ffrigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <de terno>. b. <obl>. c. <cessionis>. d. <et per>. e. <contra>. f. <bracerium civitatis Elne>. g. <Bernardi>.

80b

ADP-O, 1B139, f. 49r.

Sit omnibus notum quod ego, Bernardus Mauricii, bracerius civitatis Elne, Arnaldus Bayulls et Jacobus Augerii, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia per nos et nostros simul in unum et quilibet nostrum insolidum, confitemur et recognoscimus nos debere vobis Santhon Cohen, judeo de Coquolibero, et vestris, septem libras barchinonenses de terno \pura sorte/ racione mutui per vos nobis facti de eisdem, de quibus per pacatos nos tenemus et contentos. Renuncinates exceptioni pecunie non numerate et non recepte \et omni alii excepcioni et doli/ et doli (*sic*). Quas septem libras^a vobis aut vestris vel cui volueritis dare et solvere promitimus in primo venienti festo Sancti Miquellis septembris proxime veniente, sub pena tercii illius pecunie quantitatis quam contra nos denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera^b medietatem curie inde jus danti preterea si termino supra [...] [*f. 49v*]

a. <barchinonenses de terno>. b. <curie>.

81

1381, juny, 29. Cotlliure

Àpoca o rebut de les vint-i-dos lliures prestades per Samiel Estruch Bofill a Arnau Banyuls i Jaume Auger, de Cotlliure.

ADP-O, 1B139, f. 49v.

Sit omnibus notum quod^a nos, Arnaldus Bayulls et Jacobus Augerii, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia confitemur et recognoscimus^b vobis, Samiel Struch Bofiy, judeo Perpinianni, et vestris, quod dedistis et tradidistis nobis, et nos a vobis numerando habuimus et recepimus^c semel tamen ad nostram

voluntatem omnes illas viginti duas libras barchinonensem (sic) quas vobis hodie confessi fuimus debere ratione mutui cum publico instrumento inde facto in posse notarii publici infrascripti prout in eo lacijs continetur. De quibus quidem viginti duabus libras per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciando excepcioni peccunie non numerate et non habite et doli, facimus inde vobis presentem apocham et confessionem.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die et anno \et testibus/ proxime dictis.

a. <ego>. b. <nos debere>. c. <a vo>.

82

1381, juny, 29. Cotlliure

Àpoca o rebut de les set lliures prestades per Santhon Cohen a Bernat Mauris, bracer d'Elna, Arnau Banyuls i Jaume Auger, de Cotlliure.

ADP-O, 1B139, f. 49v.

Sit omnibus notum quod^a \nos/ Bernardus Mauris, bracerius de Elna, Arnaldus Bayuls et Jacobus Augerii de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, confitemur et recognoscimus vobis Santhon Cohen, judeo de Coquolibero, quod dedistis et tradidistis nobis, et nos a vobis habuimus et recepimus semel tamen ad nostram voluntatem omnes illas^b septem libras barchinonenses de terno quas vobis hodie confessi fuimus debere rationi mutui cum publico instrumento inde facto in posse notarii publici infrascripti prout in eo latius continetur. De quibusquidem^c septem libras per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciando excepcioni peccunie non numerate et non habite et doli, facimus inde vobis presentem confessionem et apocham.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die et anno proxime dictis et testibus superius notatis. [f. 50r]

a. <ego>. b. <viginti>. c. <viginti duabus l>.

83

1381, juliol, 21. Cotlliure

Guillema, filla de Guillem Vidal, de Cotlliure, de consens amb els seus parents, contrau matrimoni amb Pere Arnau, de

l'esmentat lloc, fill de Guillem Arnau, i aporta un dot de setanta una lliures i mitja en diners, un aixovar amb el vestit de noces i d'altres peces de roba d'ús personal i domèstic. Igualment, Pere Arnau, amb el consens dels seus parents i amics, pren Guillema per legítima muller, reconeix el pagament del dot i li entrega un esponsalici de cent sous, pel qual obliga tots els seus béns.

ADP-O, 1B139, f. 50r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Guillema, filia Guillemi Vitalis et [espai en blanc], eius uxor, de Coquolibero, ad huc vivencium de voluntatem et expresso mandato dictorum parentum meorum et Johannes Vitalis et Jacobi Vitalis, fratrum meorum, et Ferrarii Capmayn^a et Bernardi Vitalis et Marini Vitalis, consobrinorum^b \meorum/, gratis et bono animo ac spontanea voluntate volo, cupio et affero vos Petrum Arnaldi, filium Guillemi Arnaldi, dicti loci, in legalem maritum habere meque ipsam in legalem uxorem vobis trado et ex vobis Deo dante legales cupio habere^c infantes. Et dono et constituo vobis dicto viro meo in dotem et ratione dotis mee septuaginta ·I· libras et medie barchinonensem (sic) de terno, in denariis, et unum vestitum nuptie et unum lectum pannorum munitum \bonum et sufficientem/, videlicet unum matalasium et unum traverserium et unum par linceaminum et unam flaciatam borre, et quasdam tovalles et unam archam. Hoc pacto quod, quamdiu ego et vos, dictus maritus meus, insimul vixerimus, predictam dotem meam habeamus et teneamus cum infante et sine infante. Et si forte vos, dictus maritus meus, michi supervixeritis volo quod habeatis et penes vos^d ex pacto nuptiale de predicta dote mea retineatis pro vestro sponsalicio sive donacione propter nuptias centum solidos ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Residuum vero tamen dicte dotis mee incontinenti me mortua deveniat et revertatur infantibus nostris comunibus, ex me et vobis natis pariter et procreatis, qui si infantes nobis defuerint, quod Deus avertat, dictum residuum revertatur dicto patri meo aut eius heredibus, exceptis inde decem libris de quibus in vestroque cause predictorum possim testari, codicillari et alias meas facere voluntates.

Simili modo ego, dictus Petrus Arnaldi, \filius dicti Guillemi Arnaldi/, gratis et^e bono animo de voluntate et consensu dicti patris mei et ffratris Guillemi Salomonis, avinculi (sic) mei et aliorum amicorum meorum volo, cupio et affero vos, dictam^f

Guillemam, in legalem uxorem habere meque ipsum in legalem maritum vobis trado et ex vobis, Deo dante, legales cupio habere infantes, et gratis et ex certa sciencia per me et meos confiteor et recognosco vobis, dicte uxori mee et vestris, me a vobis seu a dictis parentibus et ffratribus vestris habuisse et recepisse totam vestram supradictam dotem, de qua bene per pacatum me teneo et contentum. Renuncians [f. 50v] exceptioni predictae dotis vestre non habite et recepte, et peccunie non numerate et doli. Ego vero dono vobis dicte uxori mee et vestris, de meo proprio si michi supervixeritis pro vestro sponsalicio et in donacionem propter nuptias alios centum solidos dicti valoris, quos cum dictam dotem vestram vobis, dicte uxori mee, et vestris laudo et asigno habere per vinculum super omnibus bonis meis, mobilibus et immobilibus, presentibus et futuris, quecumque sint et ubique. Et pro predictis dote vestra et donacione propter nuptias vobis dicte uxori mee et vestris fore salvis, reddendis et restituendis in omni cause et eventu repeticionis seu restitutionis dotis obligo et ypotheco vobis, dicte uxori mee, et vestris omnia bona mea predicta ffructibus inde exeuntibus per vos vel vestros percipiendis in sortem nec insolutum dictarum dotis et propter nuptias donacionis minime computandis sed eis habendis et percipiendis gratis inter vivos pro dono meo et bono matrimonii ac pro vestro vestrorumque interesse. Hoc pacto quod quamdiu ego et vos, dicta uxor mea, insimul vixerimus predictam dotem vestram habeamus et teneamus cum infante et sine infante. Et si forte vos, dicta uxor mea, michi supervixeritis volo quod, incontinenti me mortuo, habeatis et recuperetis totam vestram supradictam dotem et dictam donacionem nuptie per me vobis constitutam quam habeatis ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas.

Et ego, Guillemus Arnaldi, pater dicti Petri, predicta laudo \et concedo/ tanquam de mei voluntate et consensu fore facta et gratis et ex certa sciencia^g asecuro vobis dicte Guillemae, uxori dicti Petri, filii mei, et vestris, super omnibus bonis meis mobilibus et immobilibus, presentis et futuris, totam vestram supradictam dotem per vos dicti Petri filii mei \superius/ constitutam et pro predictis dote vestra et donacione propter nuptias vobis, dicte Guillemae, \uxore dicti filii mei/, fore salvis, reddendis et restituendis in omni causa et eventu repetitionis seu restitutionis dotis obligo^h vobis, dicte Guillemae et vestris, omnia bona mea, presentia et futura ubique.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXI julii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Johannis Auprich, Johannis Egidi et Arnaldi Castelli de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 51r]

a. <consobrini mei>. b. <germanum dicti patris mei>. c. <et dona>. d. <\ ex pacto/ retineatis>. e. <et ex certa sciencia>. f. <Ermessendem>. g. <con>. h. <et ypotheco>.

84

1381, juny, 13. Cotlliure

Guillem Arnau, picapedrer de Cotlliure, reconeix que Joan Hostalès, procurador de l'infant Joan, duc de Girona, li ha pagat per les obres al forn reial, a les drassanes i a la presó de l'esmentada ciutat, per raó dels nou dies treballats: quatre sous i mig per jornada per a Guillem, dos sous i mig per als treballadors que l'acompanyaven i catorze diners per a les noies que hi van servir; i pel material utilitzat en aquestes obres, que consta en dues escriptures fetes per Pere Castanyer prevere: tretze lliures, deu sous i dos diners.^a

ADP-O, 1B139, f. 51r.

Sit omnibus notum quod ego, Guillemus Arnaldi, lapicida Coquiliberi, gratis^b et ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis^c venerabili Johanni Hostalesii dicti loci, procuratori magnifici domini Johannis illustrissimi domini nostri regis primogeniti, ducis Gerunde, quod de pecunia dicte procuracionis solvistis michi, et ego a vobis habui et recepi, numerando omni mee v[olun]tati, pro operibus per me factis tam in furno ville Coquiliberi quam in dera[sanis] domini regis eiusdem ville, quam in domo in qua captos detinentur, pro racione laboris persone mee per novem dies per quos laboravi in dictis operibus et per novem homines qui mecum laboraverunt infra dictos dies et per [...] septem puellas que deserverunt in dictis operibus, per dictos dies, ad rac[ionem] quatuor solidorum cum dimidio pro qualibet die pro labore meo et duorum solidorum et [dimidium] denariorum pro labore dictorum hominum pro qualibet die, et pro labore dictarum [puellarum] pro die quatordecim denariorum. Nec non pro tegulis et secmento et cayronis et pro quandam viga et pro alia fusta necessaria in dictis operibus

et clavis f[erri], clavells, candelis, canis necessariis in dictis operibus tresdec[im] libras et decem solidos et duos denarios barchinonenses de terno, prout hec omnia constat per duas cedulas pipiri (*sic*) per me vobis traditas amenut scriptas manu propria Petri Castayerii, presbiteri. De quibus per pacatum me teneo et contentum. Unde renunciando excepcioni predictarum tresdecim librarum et decem solidorum et duorum denarios (*sic*) barchinonensium non habitarum et receptorum et doli, facio vobis et vestris de predictis omnibus et singulis^d presens (*sic*) apoche instrumentum in testimonium premissorum, in posse notario infrascripto, nomine vestro et omnium aliorum quorum interest vel potuerit interesse legitime stipulantis.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, terciadecima junii anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Petri Castaxerii, presbiteri, et Petri Bugarrelli, de Coquolibero, et mei Bernardi [Frigole, notarii publici, qui predicta recepi].

a. Del compte fet consta quel mestre d'obres cobra 4 s 6 d per dia, durant nou dies, que fan 2 lliures i 6 diners, cada un dels obrers 2 sous i 6 d per dia, que fan per ells junts 10 lliures 2 sous i 6 diners, i els ajudants 2 diners cada un al dia, que fan per els set tots junts, i per nou dies, 12 sous i 6 diners, que fan per la paga dels treballadors un total de 12 lliures 13 sous i 6 diners, la resta del pagament, es a dir 16 sous i 8 diners, correspon al preu dels materials esmentats. b. <co>. c. <J>. d. <facio vobis>.

85

Sense data

Àpoca de les quantitats pagades per Joan Hostalès, procurador de l'infant Joan, duc de Girona, a Pere Bugarrell, traginer de Cotlliure (document incomplet).

ADP-O, 1B139, f. 51v.

Sit omnibus notum, quo ego, Petrus Bugarrelli, traginerius de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis, venerabili Johanni Hostalesii, dicti loci, procuratori magnifici domini Johannis, illustrissimi domini nostri regis primogeniti, ducis Gerunde, quod de peccunie dicte procurationis solvistis michi et ego a vobis habui et recepi, numerando omni mee voluntati pro labore persone mee quo laborarii cum aseno meo... (*acte incomplet*) [f. 51v] (*en blanc*) [f. 52r]

1381, juliol, 24. Cotlliure

Joan Garriguella, mercader de Cotlliure, constitueix com a representants seus en els afers de la tutoria de Guillem i Beatriu, fills i hereus del seu difunt germà, Pere Garriguella, Jaume Garriguella, prevere, i Pere Escapat, notari de Perpinyà.

ADP-O, 1B139, f. 52r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Johannes Garriguella, mercator de Coquolibero, tutor datus per curia dicti loci Guillemi et Biatricis \pupillis/, filiis et heredis Petri Garriguella dicti loci, ffratris mei quondam, attendens me non posse vacare personaliter ad infrascripta negocia peragenda, ideo periculo rerum maritimarum auctoritate et decreto domini iudicis infrascripti intervenientibus, gratis et ex certa sciencia, nomine tutoris predicto, \citra tamen revocationem aliorum procuratorum vel actorum per me olim constitutorum ratificando et confirmando, quicquid per procuratores meos vel alterium ipsorum insolidum actum et procuratum extitit nomine meo ut tutori et officium huiusdem actorie gratis acceptantes^a/, facio, ordino et constituo actores meos vos, dominum Jacobum Garriguella, presbiterum, et Petrum Scapati, notarium de Perpiniano, absentes tanquam presentes, et quilibet ipsorum insolidum. Ita quod non sit melior condicio negocium occupantis sed quod per unum ipsorum inceptum fuerit per alterum mediari valeat et finiri et ad effectum deduci, videlicet ad omnes universas et singulas causas, lites, questiones, petitiones et demandas ac controversias, tam per me, nomine tutoris predicto, contra quascumque personas et earum bona, quam contra me, nomine predicto, et bona dictorum pupillorum per quasvis personas motas et movendas, in quibuscumque curiis ecclesiasticis et secularibus, et coram iudicibus quibuscumque, agendum quoquoque super predictis meo nomine, et deffendendum libellum et libellos, insuper dandum et offerendum ac recipiendum, oblatisque ex adverso respondendum litem et lites, contestandum, excipendum, ponendum, proponendum, replicandum, duplicandum et triplicandum, protestandum, suplicandum, requirendum, monendum et de jure meo nomine dictorum pupillorum docendum et allegandum juramentum, calumpnie et veritatis dicende et quodlibet aliud juramentum in animam meam jurandum et per idem ex adverso propositis respondendum, et in iudicio et extra

nomine meo \et dictorum pupillorum/ comparendum, docendum et allegandum iudicem et iudices impetrandum, et suspectos recusandum, sententiam et sentencias, tam interlocutorias (*sic*) quam diffinitorias et alias quascumque, petendum et audiendum, et ab ea seu eis et a quolibet alio gravamine appellandum, apostolos petendum, recipiendum et presentandum.^b Et demum omnia alia et singula ad predicta decencia necessaria seu etiam oportuna et que merita causarum et premissorum postulant et requirunt, etiam si mandatum exhigerent speciale et que ego personaliter constitutus facere possem generaliter faciendum, tractandum, procurandum et exercendum. Quam vobis, actoribus [*f. 52v*] meis supradictis, omnibus et singulis et ex eis dependentibus seu emergentibus plenare comito vices meas cum libera et generali administracione. Et relevans vos, dictos actores meos,^c ab omni onere satis dandi, de iudicato solvendo et rathicione inde me fide jubendo, promito notario publico subscripto, nomine omnium illorum quorum interest vel poterit interesse, stipulanti iudicio sisti et iudicatum solvi cum suis clausulis universis. Et me semper habere ratum, gratum atque firmum quicquid per vos, dictos actores meos vel alterius vestrum, super predictis actum, factum, gestum et alii quovismodo procuratum fuerit et nullo tempore revocabitur sub ypotheca et obligacione omnium bonorum meorum, presencium et futurorum, et sub omni iure renunciacione pariter et cautela.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXIII julii anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Guillemi Aulomarii et Johannis Garini, de Coquolibero, et mei, Bernardi Frigole, notarii publici, qui predicta recepi.

a. <super infrascriptis>.   b. <iudicem et iudices>.   c. <in e>.

1381, juliol, 21. Cotlliure

Pere Arnau, picapedrer de Cotlliure, reconeix que el seu sogre, Guillem Vidal, li ha satisfet cinquanta-cinc lliures de les setanta-cinc lliures i deu sous que li deu per raó del dot de Guillema, esposa de l'esmentat Pere.

Sit omnibus notum quod ego,^a Petrus/ Arnaldi, peyrerius ville Coquiliberi, gratis et ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis, Guillemo Vitalis, dicti loci, socero meo, quod dedistis et solvistis michi^b quinquaginta quinque libras barchinonenses de terno ex illis septuaginta una libras et decem solidos barchinonenses de terno, quas et quos michi promisistis dare in dotem cum Guillema, filie vestra uxoreque mea, prout in instrumentis nuptiarum inter me et ipsam hodie confectis \in posse notario infrascripto/ latius continetur. De quibus quinquaginta^c quinque libris per pacatum me teneo et contentu. Renunciens excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, ffacio vobis et vestris de predictis presens apoche instrumentum in testimonium premissorum.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die et anno et testibus^d in instrumento nuptiarum superius notato contentis. [f. 53r]

a. <Guillemus>.   b. <omnes il>.   c. <lib>.   d. <p>.

88

1381, juliol, 5. Cotlliure

Bernat Morera, mariner de Cotlliure, compareix al port superior de l'esmentada vila, en presència de Berenguer de Perapertusa, batlle, i de Ramon Santa Maria, jutge, amb una ordenança de l'infant Joan, duc de Girona, relativa a una sentència promulgada pels cònsols de mar de Barcelona contra Joan Albert i els seus fidejussors, Joan Garriguella i Pere Riamald. L'esmentat Bernat Morera demana una còpia pública de la sentència.

ADP-O, 1B139, f. 53r-v.

Noverint universi quod die quinta julii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, coram me notario publico et testibus subscriptis, Bernardus Morera, marinerius de Coquolibero, existens personaliter constitutus in Portu Superiori dicti loci Coquiliberi, in presencia honorabilis domini Berengarii de Perapertusa militis, capitanei et baiuli dicti loci, et in presencia^a venerabilis Raymundi Sancta Maria, iudicis dicti loci, et tradidit michi iamdicto notario et per me legi et publicari petiit, coram dictis venerabilis baiulo et iudici, quandam papiri cedula scriptam cuius tenor talis est: «Existens et personaliter constitutus

in nostri honorabilis viri baiuli Coquiliberi presencia, Bernardus Morera dicit quod cum quadam sententia fuerit promulgata per consules maris Barchinone, iudices in hac causa pro ipso contra Johannem Alberti, et per consequens contra Johannem Garriguella et Petrum Riambaldi, fidejussores et principales debitores, prout hec latius continentur in publicis instrumentis earundem sententiarum. Quequidem instrumenta fuerit exhibita domino duci et de eisdem sentenciis sibi fuit plenarie facta fides, propter quod dominus dux mandavit et mandat per suas literas executorias vobis, dicto domino baiulo, tanquam mero executori nudum ministerium vobis tantum modo demandando quatenus predictas sentencias executioni demadaretis (*sic*) juxta earum seriem et tenorem penam super hoc^b adiciendo si mandatum suum neclexeritis ad implere. Quasquidem literas executorias predictus Bernardus vobis sepe et sepius cum omni ea quam potuit et decuit instancia presentavit et adhuc iterum presentat et nichilominus requirit vos prout et alii requisivit quantus contra predictos Johannem Garriguella et Petrum Riambaldi, fidejussores et principales reos debendi, quorum de jure condempnato uno condempnatur et reliquis execucione faciatis in eorum bonis usque ad summam in predictis sentenciis contentam et plene et integre eidem Bernardo satisfacere faciatis. Alias si predicta facere recusaveritis quod non credit protestatur contra eosdem fidejussores prout et alias protestatus fuit de expenssis dampnis et interesse. Et protestatur etiam contra vos, iamdictum baiulum, de accedendo et de habendo recursum ad dominum ducem in deffectu justicie. Et nichilominus requirit vos, notarium, quod, si requisitus fueritis de hiis, conficiatis unum vel plura publicum seu publica instrumenta.» Quaquidem cedula per me dictum notarium lecta et publicata dictus Bernardus Morera petiit et requisivit de predictis leccione et publicacione sibi fieri publicum instrumentum. Et dictus^c honorabilis dominus Berengarius \de Perapertusa/, baiulus predictus, et dictus judex petierunt, de dicta cedula coram eis lecta, eis dari copiam et translatum, quod fuit eis concessum et traditum.

Que ffuerunt acta et laudata in Portu Superiori Coquiliberi, die et anno superius contentis et expressatis, in presencia et testimonio venerabilis [f. 53v] Raymundi de Vilanova militis et Johannes Hostalesii de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <etiam>. b. <addiciendo>. c. <ve>.

1381, juliol, 9. Cotlliure

Resposta del batlle de Cotlliure a l'ordenança del duc de Girona relativa a l'execució de la sentència dels còsols de mar de Barcelona contra Joan Garriguella i Pere Riambald, fidejussors de Joan Albert. El batlle al·lega que no té intenció d'executar la sentència presentada a instància de Bernat Morera, ja que ni en el protest ni en la carta del duc de Girona no apareix la condemna contra els esmentats Joan Garriguella i Pere Riambald. Bernat Morera presenta a la cort del batlle una resposta contra la negativa del batlle d'executar l'ordenança precedent contra els fidejussors de Joan Albert.

ADP-O, 1B139, f. 53v-54r.

Post hec die sequenti, que fuit VI dies^a mensis et anni superius expressatis, dictus^b honorabilis baiulus et iudex tradiderunt michi, iamdicto notario, quandam^c papiri cedula scriptam cuius tenor talis sequitur in hunc modum: «Et dictus baiulus respondens predicte protestacioni dicit quod est paratus obedire cum reverencia mandatum domini ducis in litera ducali contentum justa eius seriem et tenorem prout in dicta protestacione sit mencio addendo tamen dicit, quod ipse baiulus non est intencionis facere execucionem contra Johannem Garriguella nec contra Petrum Riambaldi de presenti ad instanciam dicti Bernardi Morera, rationibus in dicta protestacione contentis cum non appareat ipsos esse condempnatos per consules maris civitatis Barchinone, nec in predicta litera executoria domini ducis continetur quod fiat execucio contra ipso aliquo modo, quare cum predicti Johannes Gariguella et Petrus Riambaldi non invenintur condempnati, sequitur quod execucio contra ipsos fieri non possit. Et hanc responcionem etc. Que ffuerunt acta die et anno proxime dictis» Post hec, die martis que fuit nona julii anno superius contento dictus Bernardus Morera coram dicto honorabili baiulo et coram me notario comparuit^d et tradidit michi, iamdicto notario, et per me legi^e petiit coram dicto baiulo, quandam cedula papiream tenore sequentem: “Responcioni facte per dictum baiulum prenommatum, replicando dicit iamdictus Bernardus Morera quod verba ac mens littere exequorie domini ducis satis comprehendunt exequcionem fieri contra fidejussores ipsius Johannis Alberti, in eo quod mandat dominus dux execucionem

fieri pro re judicata juxta seriem sentenciarum presertim cum idem baiulus Coquiliberi non inueniat alia sub iurisdictione sua in quibus exequatur, et loquendo cum reverencia non est sufficiens, responcio baiuli precedentis fidejussores non fuisse nominatos in litera exequatoria cum nec principalis nominetur sed constat per instrumenta producta et domino baiulo hostensa et adhuc hostendenda et videre voluerit prenominatos Johannem Garriguella seu eius patrem, cuius idem Johannes Garriguella est heres, et Petrum Riambaldi fuisse et esse pro sententia seu re judicata fidejussores et principales paccatores quare sepe fecimus." [f. 54r] Bernardus Morera percistens in antea requisitis et protestatis russum cum debita reverencia requirit dictum baiulum antefatum quatenus viriliter exequatur pretactas sentencias juxta mandatum domini ducis, ne pro hac causa regressum oporteat habere ad dominum ducem, alias protestatur de dampnis interesse et sumptibus reverenter contra dictum baiulum et eius bona, et de habendo recurssum ad eius superiorem, si et cum dicto Bernardo visum fuerit expedire, petens per subscriptum notarium sibi fieri de hiis unum et quot habere voluerit publica instrumenta. Quod fuit actum in Coquolibero nona die julii anno predicto. Et eadem die et hora dictus venerabilis dominus Berengarius de Perapertusa, baiulus predictus, dixit et respondidit quod ipse erat paratus stare ad consilium sui iudicis.

Quod fuit actum die, hora et anno superius expressatis.

a. <dicti>. b. <venerabilis>. c. <cedulam>. d. <et produxit>. e. <et publicari>.

90

1381, juny, 29. Cotlliure

Jaume Prada i Bartomeu Palau, beneficiats de l'església de Santa Maria de Cotlliure, com a procuradors de la comunitat de preveres de l'esmentada església, lloguen per un termini de dos anys a Bartomeu Vicenç, d'Argelers, un camp que la comunitat posseeix sota el territori parroquial (o decimari) de Sant Martí, a canvi de quatre aimines i un cartró de forment segons la mesura d'Argelers.

ADP-O, 1B139, f. 54r-v.

Sit omnibus notum quod nos, Jacobus Prada et Barthomeus Palacii, presbiteri beneficiati in ecclesia beate Marie Coquiliberi,

procuratores et syndici comunitatis presbiterorum dicte ecclesie, gratis, nominibus predictis, locamus et titulo locacionis tradimus vel quasi^a vobis Bartholomeo Vincencii, de Argileriis, et quibus volueritis, videlicet de primo venienti festo Sancti Petri et Felicis ad duos annos proximos sequentes, ad habendum unum expletum annualem quendam campum dicte comunitatis quod habet sub decimali Sancti Martini. Et affrontatur cum tenencia ex una parte hospitalis pauperum Coquiliberi, et ex alia parte cum orto Guillemi Bausicges et cum via publica, vocata de Camart qua^b tendit ad marem, et cum quodam campo Petri Martini. Hanc vero locationem vobis facimus, nominibus predictis, sub hac condicione et retencione, quod vos teneamini \in fine dicti temporis/ nobis, nomine dicte comunitatis, dare pro^c logerio dicti campi quatuor eyminas et unum cartonum frumenti, boni et bene receptabilis ad mensuram de Argileriis,^d ad novem mensuras pro qualibet eymina, et teneamini recipere dictum frumentum a la era vel in domo vestra, dicti Bartholomei Vincenci. Et sub prehabitis conditionibus promittimus vobis nominibus predictis dictum campum bonum habere,^e tenere et possidere contra cunctos et inde vobis et [f. 54v] et vestris de omni eviccione, dampno et interesse per dictum tempus teneri nominibus predictis promittimus. Et pro predictis attendendis et^f \complendis/ obligamus vobis omnia bona dicte comunitatis, presenciam et futura ubique, cedendo et dando vobis per dictum tempus omnia jura, loca et acciones meas, reales et personales, et alias quascumque nobis in eisdem componentes et competituras nominibus predictis. Quibus juribus et accionibus predictis possitis uti agere experiri prout ego facere poteram ante presente locacionem et possem nunc et etiam postea quandocumque nominibus predictis ffaciendo et constituendo inde nos nominibus predictis verum dominum et procuratorem jurem vestram per dictum tempus. Et confitemur interim nominibus predictis predicta que vobis locamus vestro nomine possidere donec inde possetionem acciperitis corporalem quam liceat vobis accipere quando vobis placuerit^g et ipsum predictum tempus vobiscum retinere. Et si plus a vobis^h habere deberemus totum illud plus a vobis damus et remittimus. Preterea promittimus vobis, nominibus predictis, predictam locationem et omnia supradicta rata et firma habere et ea tenere et servare et non contravenire jure aliquo sive causa ad hec ego, dictus Bartholomeus Vincencii, consenciens laudo et firmo predicta et recipiens a vobis, dictis Jacobo Prada et Bartholomeo Palau, dictam locacionem sub

pactis et condicionibus predictis, promito vobis, dictis Jacobo Prada et Bartholomeo Palacii \nomine dicte comunitatis/ solvere dictas quatuor eyminas et unum cartonum frumenti in fine dicti temporis, ad mensuram de Argileriis, videlicet novem mensuras pro qualibet eymina, hoc pacto quod vos seu dicte comunitatis habeatis recipere dictum frumentum in era vel in domo mea. Et pro predictis attendendis obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura.

Quod fuit \actum/ et laudatum in Coquolibero, die XXVIII junii anno a nativitate Domini M CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Bernardi Boxeda et Ffrancisci Perades de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 55r]

a. <tradimus>. b. <tenditur>. c. <dicto>. d. <p>. e. <et>. f. <servandis>. g. <et penes vos vestrosque>. h. <nominis predictis>.

91

1381, juliol, 23. Cotlliure

Estruga, vídua de Jausbert Gregori, aventurer de Cotlliure, demana davant del jutge de la cort de l'esmentada vila, Ramon Santa Maria, que es designi a la seva filla Francesca un tutor que vetlli pels seus béns i drets. Estruga nomena, a petició del jutge, Pere Colom, avi matern de la pupila, perquè exerceixi la tutoria i Joan Auprich, cirurgià de Cotlliure, com a fidejussor de l'esmentat Pere.

ADP-O, 1B139, f. 55r-v.

Noverint universi quod die et anno infrascriptis, existens personaliter constituti intus curiam Coquiliberi, ante presenciam venerabilis et discreti Raymundi Sancta Maria, iudicis oridinarium dicti loci, Struga, uxor Jauberti Gregori^a aventurerii quondam dicti loci, mater Ffrancische, filie sue et dicti viri sui quondam, et Petrus Columbi, pater dicte Struge, uxor dicti Jauberti Gregorii quondam, et dominus Bartholomeus Palacii, presbiter dicti loci, et Petrus Palacii, carnifex, consobrinorum dicte pupille. Quequidem^b \Struga/, nomine predicto, et dicti Petrus Columbi, \eius/ pater,^c et dominus Bartholomeus Palacii, presbiter, et Petrus Palacii, eius ffrater, proposuerunt et suplicarunt quod dicte^d Johane, pupille predicte, non habeat persona aliqua qui ipsa et bona sibi pertinencia et jura petat,

exhigat, regat et gubernet atque manuteneat et deffendat, quod sibi placeat et velit eidem pupille providere de aliquo ydoneo tutore qui dictam pupillam et bona ac jura sibi pertinencia regat, gubernet atque manuteneat et deffendat. Qua requisitione facta, ibidem dictus dominus iudex attendens ipsa fore justa et rationi consona causa prius per ipsum legitime cognita interrogavit dictam Strugam si volebat onus dicte tutele recipere, que respondit et dixit quod non. Et dictus dominus iudex iterum interrogavit dictam Strugam ut nominaret proximior^e dicte pupille qui onus dicte tutelle recipiat, que nominavit Petrum Columbi, avum dicte pupille. Et tunc dictus dominus iudex interrogavit dictum Petrum Columbi si volebat recipere onus dicte tutele, qui respondit quod sich. Qua interrogacione facta ibidem, dictus dominus iudex dedit et concessit in tutorem dicte pupille dictum Petrum Columbi, avum dicte pupille presente tanquam illi cui melius pertinet quam ad alias personas cui quidem Petri Columbi dictus dominus iudex dedit et concessit plenam et liberam potestatem petendi, exhigendi et demandandi omnia et singula bona et jura mobilia [f. 55v] et immobilia dicte pupille quecumque sint et ubique sibi pertineant, ac regendi et gubernandi eadem et bona ipsius, necnon deffendendi et manutenendi ipsam et eorum bona et omnia alia faciendi, exercendi et gubernandi, que legitimus tutor in et de rebus pupillorum facere potest et debet. Mandans et injungens dicto tutore quod dictam pupillam et^f bona ipsius et negocia, fideliter atque bene regat, gubernet, administret, manuteneat et deffendat, et utilia ipsius agat, et in utilia inqua poterit pretermitare. Quodque inventarium de bonis et rebus ac juribus dicte pupille conficiat, et quod tempore finite dicte tutele, huius administrationis computum et racionem dicte pupille vel cui voluerit reddat et reddere teneatur, et que debuerit eidem restituat.

Et ego, dictus Petrus Columbi, recipiens dictam tutelam et honus eiusdem in me, promito vobis, dicto domino iudici et notario infrascripto, nomine dicte pupille et aliorum quorum interest vel poterit interesse, a me legitime stipulanti et recipienti dicte pupille et^g bona ipsius bene et fideliter regere, gubernare et administrare, et omnia alia predicta adimplere et utilia ipsius procuratore et in utilia in quantum potero evitare et inventarium de bonis^h et rebus dicte pupille conficere et tempore finite tutele dicte administracionis computum et racionem dicte pupille vel cui voluerit reddereⁱ si que debuero restituere. Et pro predictis attendendis, servandis et complendis,

obligo vobis, dicto domino judici, omnia bona mea habita et habenda, ac etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia, per me corporaliter tacta. Et ad maiorem securitatem premissorum dictus Petrus Columbi dedit in fidejussorem Johannem Auپرچ, surrurgicum (*sic*) dicti loci de Coquolibero.

Et ego, dictus Johannes Auپرچ, precibus et amore dicti Petri, instituo [*f. 56r*] me fidejussorem de predictis omnibus et singulis attendis, servandis et complendis cum dictus^l Petrus Columbi et sine esse in vita et in morte. Renunciatis illi legi qua cavetur ut prius conveniatur principalis quam fidejussor obligando inde vobis, dicto domino judici et notario infrascripto, ut supra stipulanti omnia bona mea ubique habita et habenda.

Quod fuit actum firmatumque Coquolibero, die XXIII julii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo,^k presentibus testibus Bernardo Ermengaldi, Germano Andree, sagione, et Raymundo Casalls, de Coquolibero, et me Bernardo Frigola notario publici, qui predicta recepi.

a. <traginerii>. b. <Johana>. c. <dicte Struge>. d. <pupille>. e. <dictorum>. f. <eorum>. g. <eor>. h. <eius>. i. <sibi>. j. <Ermeniardis>. k. <in presencia>.

92

1381, juliol, 23. Cotlliure

Estruga, vídua de Jausbert Gregori, aventurer de Cotlliure, demana davant del jutge de la cort de l'esmentada vila, Ramon Santa Maria, que s'assigni a l'infant del qual està embarassada un tutor que vetlli pels seus béns i drets. Estruga nomena, a petició del jutge, Pere Colom, avi matern de l'infant, perquè exerceixi la tutoria, i Joan Auپرچ, cirurgià de Cotlliure, com a fidejussor de Pere.

ADP-O, 1B139, f. 56r-v.

Noverint universi quod die et anno infrascripto, existens personaliter constituti^a intus curiam Coquiliberi, ante presenciam venerabilis et discreti Raymundi Sancta Maria, iudicis ordinarii dicti loci,^b Struga, uxor quondam Jauberti Gregori, aventurerii dicti loci, \et Petrus Columbi, pater dicte Struge/, et dominus^c Bartholomeus Palacii, presbiter dicti loci de Coquiliberi, qui^d \proposuerunt/ et suplicarunt^e quod dicta Struga, uxor dicti Jauberti Gregorii quondam, est pregnans, et cum dictus

pregnatus non habeat persona aliqua qui bona ei pertinencia et jura petat, exhigat, regat et gubernet atque manuteneat et deffendat, quod sibi placeat et velit dicto pregnatui providere de aliquo ydoneo curatore qui^f bona et jura ei pertinencia regat, gubernet, administret et deffendat. Qua requisicione facta ibidem, dictus dominus iudex attendens ipsa fore justa et rationi consona causa prius per ipsum legitime cognita, interrogavit dictum Petrum Columbi, pater dicte Struge, si volebat onus dicte cure recipere, qui respondi quod sich.^g Qua interrogatione facta ibidem, dictus dominus iudex dedit et concessit in curatorem dicto pregnatui dictum Petrum Columbi, presentem tanquam illi cui melius pertinet quam ad alias personas. [f. 56v] Quiquidem Petro Columbi dictus dominus iudex dedit et concessit plenam et liberam potestatem petendi, exhigendi et demandandi omnia et singula bona et jura, mobilia et immobilia, dicto pregnatui, quecumque sint et ubique eidem pertineant, ac regendi et gubernandi^h bona ipsius, necnon deffendendi et manuteneendi ipsum et bona ipsius, et omnia alia faciendi, exercendi et gubernandi, queⁱ legitimus curator in et de rebus pupillorum facere posset et debet. Mandans et injungens dicto curatori quod^j bona et jura dicti pregnatus ac negocia, fideliter atque bene regat, gubernet, administret, manuteneat et defendat, et utilia ipsius agat, et in utilia in quantum poterit pretermittat. Quodque inventarium de bonis et rebus ac juribus dicti pregnatui conficiat, et quod tempore finite ducti^k \cure/ huius administrationis compotum et rationem^l eidem vel cui voluerit reddere teneatur et que debuerit eidem restituat.

Et ego, dictus Petrus Columbi, recipiens dictam curam et honus eiusdem in me promito vobis, dicto domino iudici et notario infrascripto, nomine dicti pregnatui et aliorum quorum interest vel poterit interesse^m a me legitime stipulanti et recipientiⁿ bona et jura dicti pregnatui bene et fideliter regere, gubernare et administrare, et omnia alia predicta adimplere, et utilia ipsius procurare et in utilia in quantum potero evitare et inventarium de bonis et rebus ipsi pertinenti conficere et tempore et tempore finite cure dicte administrationis compotum et rationem^o eidem vel cui voluerit reddere si que debuero restituere. Et pro predictis^p attendendis, servandis et complendis obligo vobis, dicto domino iudici et notario infrascripto ut supra stipulanti omnia bona mea habita et habenda, ac etiam iuro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia manibus meis corporaliter

tacta. Et ad maiorem securitatem premissorum dono vobis in fidejussorem Johannem Auپرچ, dicti loci de Coquolibero.

Et ego, dictus Johannes Auپرچ, precibus et amore dicti Petri instituo me fidejussorem fiat ut in instrumento tutele dicti Petri continetur.

Quod fuit actum dicte die et anno et testes proxime dictis.
[f. 57r]

a. <in curia>. b. <Petrus Columbi, pater>. c. <P>. d. <requisiverunt>. e. <dictum dominum judicem>. f. <dictum pregnatum et>. g. <Et tunc, dictus dominus iudex>. h. <eadem et>. i. <legitimi>. j. <dictum pregnatum et>. k. <tutele>. l. <dicto pupilli \pregnatu/ vel cui>. m. <a vobis>. n. <dictum pre>. o. <dicti pregnatui vel>. p. <omnibus et singulis>.

93

1381, juliol, 23. Cotlliure

Pere Colom, de Cotlliure, tutor confirmat per la cort de l'esmentada vila de Francesca i el seu germà, encara no nascut, hereus del difunt Jausbert Gregori i Estruga, la seva vídua, i filla del tutor, fa inventari dels béns dels pupils per evitar qual-sevol frau.

ADP-O, 1B139, f. 57r-58r.

Noverint universi quod cum ob doli maliciam evitandam, omnemque fraudis suspicionem tollendam, tutores et curatores de bonis pupillorum et adhultorum inventarium seu repertorium facere teneantur, nedum in lucrum sperant in dampnum incidant. Ideo ego, Petrus Columbi, de Coquolibero, tutor datus et cofirmatus (*sic*) per curiam dicti loci Ffrancische pupille,^a nepote mee, filie et heredi ab intestato Jauberti Gregorii quondam dicti loci, generis mei \et curator datus per dictam curiam pregnatui quam Struga, uxor dicti Jauberti Gregori, filia mea gerit/, aprehentem venerabili sig+no Sancte Crucis ffacio inventarium de bonis dicte pupille \et pregnatui/, que ad manus meas seu noticiam pervenerunt. Et primo confiteor me invenisse in bonis predictis, videlicet in domo in quo dictus deffunctus habitabat, unum mulum^b pili albi, et unum ronsinum pili de gris. Item in coquina dicti hospici unam mensam, unum scannum, unam pasteriam, unum peyroll, unum sarcaginem cum sua giradora, duas locias. Item unum cedas. Item duo^c crucibula. Item unum murterium lapideum, unum box, quasdam tripodes. Item unum ferrolum ferri. Item unum ast

ferri. Item unum dorquerium. Item unum botellum. Item fuit confessus invenisse in camera dicti hospicii unam colgam cum uno matalasio et cum duobus traverseriis modici valoris. Item unum par linceaminum. Item unam flacitam barratam cum listis burellis et blanquis. Item aliam colgam cum uno matalasio. Item unum par linceaminum et unum traverserium. Item^d II scanos. Item unum cotum virmilium. Item unum alium cotum cum paraturis de fres et cum tribus^e pometis perlarum panni mixti. Item unam capam panni mixti cum listis croceys et virmilis. Item unam tunicam virmiliam. Item unum mante panni virimilii. Item unam tunicam \hominis/ de micat modici valoris. Item unam tunicam donne panni mixti. Item unum capucium virmilium. Item duas alnas lini et stupe. Item unum cofretum parvum parvum (*sic*). Item unam coffam operata auri. Item unam bussam de velut signatam de auro. Item uns paternostres, unam caxiam [*f. 57v*] de noyer. Item unum arquibanchum de duobus caxonis. Item unam xamarram pannif^f burelli. Item duo paria caligarum modici valoris. Item unum ensem cum uno broquerio ferri. Item alium ensem. Item duos barrillis. Item unum velum modici valoris. Item unam bressolam. Item unam cellam \cedundi/. Item quasdam mapas. Item uns tessors modici valoris. Item unam butam mene de quatuor saumatis vacuum. Item unum carratellum vacuum. Item duas semals. Item unam archam magnam de duobus caxonis sine cohopenorium. Item unum scannum et unum purgaderium. Item unum tros fustis fet per embut. Item unam sarriam. Item unam tablum parvam. Item unam destral. Item duos bastis. Item duas sellas,^g unam de dicto mulo aliam de dicto ronsano. Item duos frens, unum poal. Item decem saumatas de erba. Item unam cosam. Item duas cannas et duos palmos panno virmilii. Item fuit confessus invenisse \de bonis immobilibus/ quoddam hospicium in condomina dicti loci Coquiliberi \in quo dictus deffunctus habitabat/, confrontatum cum tenenciam heredis Perpiniiani Ribes et cum tenenciam Petri Ferrari et cum duabus viis publicis. Item aliud hospicium in dicta condomina dicti loci, confrontatum cum tenencia Petri Grau et cum tenenciam de na Vilara, et cum duabus viis publicis. Hec autem bona fuit confessus invenisse et non plura, quare presens clausit inventarium protestans quod si de cetero alia bona dicte tutele invenitur, illa in presenti inventario miti et conscribi faciet, vel aliud inde confici faciet publicum inventarium. Quequidem bona omnia, mobilia et immobilia, dicta^h Struga, uxor dicti Jauberti Gregori quondam,

confessa fuit tenere et penes ipsam remanere ratione ypothece dotis sue.

Que [f. 58r]ffuerunt acta et laudata in Coquolibero, die vicesimaⁱ tercia julii anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Bernardi Martini, Germani Andree sagionis curie Coquiliberi, Petri Bauria et Petri Serra, omnium de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <filie>. b. <album>. c. <crub>. d. <du>. e. <pannis>. f. <de>. g. <item>. h. <Margarita>. i. <terp>.

94

1381, juliol, 23. Cotlliure

Estruga, vídua de Jausbert Gregori, aventurer de Cotlliure, compareix a la cort de Cotlliure, davant de Ramon Santa Maria, jutge, per demanar una taxació dels béns dels seus fills, Francesca i el seu fill, que encara no ha nascut, i la concessió d'una part d'aquests per garantir el seu aprovisionament i el dels pupils.

ADP-O, 1B139, f. 58r-v.

Noverint universi quod^a die et anno infrascriptis in curia Coquiliberi, coram venerabili et discreto Raymundo Sancta Maria, judici \de/ Coquolibero, comparuit^b Struga, uxor Jauberti Gregori quondam, aventurerio dicti loci, et suplicavit dicto domino iudice quantenus de bonis dicti viri sui condam tax\ xaret ipsi Struge pro se et pro pregnatui de quo^c est pregnans provisionem, et nichilominus petiit et requisivit sibi taxare aliquid de quo possit se induere anni luctus. Quiquidem dominus iudex videns dictam suplicacionem fore justam et juri ac rationi consona inspectoque valore dictorum bonorum, et inspecto etiam quod dicta domina est pregnans, taxavit provisionem dicte domine et pregnatui de quo est pregnans, videlicet de presenti die ad unum annum in antea continue, numerandum et completum quindecim libras barchinonenses de terno, de quibus^d dicta domina se habeat induere^e et providere in comestionem et potu, et in omnibus sibi necessariis et dicto pregnatui^f \per totum dictum annum/ luctus tam in infirmitate quam in sanitate. Quiquidem taxacioni et omnibus aliis supradictis, dictus dominus iudex auctoritatem suam judiciariam interposuit pariter et decretum.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die vicesima tercia julii anno a nativitate Domini M CCC^o octuagesimo primo,^g in presencia et testimonio Bernardi Martini, Germani [f. 58v] Andree sagionis curie dicti loci, Petri Bauria, Petri Serra, omnium de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <cum ob doli>. b. <coram>. c. <dicta/>. d. <quind>. e. <dicti anni luctus>. f. <in dicto anno>. g. <presentibus>.

95

1381, juliol, 23. Cotlliure

Pere Colom, tutor confirmat per la cort de Cotlliure, demana al jutge Ramon Santa Maria una taxació dels béns dels seus pupils, Francesca i el seu nét, que encara no ha nascut, i la concessió d'una part d'aquests per garantir l'aprovisionament dels pupils. El jutge fa una taxació dels béns de la pupil·la i li concedeix la quantitat de vuit lliures durant dos anys per proveir-la en les seves necessitats quotidianes.

ADP-O, 1B139, f. 58v.

Noverint universi quod die et anno infrascripto, in curia Coquoliberi, coram venerabili et discreto Raymundo Sancta Maria, judici ordinario dicti loci, comparuit Petrus Columbi dicti loci, tutor datus per curiam dicti loci Ffrancische, \nepote mee, sive neta/, filie Jauberti Gregori quondam, aventurerii dicti loci, et filie Struge, uxoris dicti Jauberti Gregori quondam, filie mee, et etiam curator datus per dictam curiam pregnatui dicte Struge, filie mee, et suplicavit dicto domino judici quantus de bonis dicte pupille et pregnatui ta\t/xaret ipsi Ffrancische provisionem. Quiquidem dominus iudex videns dictam suplicationem fore justa, et juri ac rationi consonam inspectam ad oculus persona dicte pupille inspectoque quod valore dictorum bonorum, tntaxavit provisionem dicte pupille, videlicet de presenti die ad duos annos in antea continue numerandos et completos, octo libras barchinonenses de terno. Hoc pacto quod dictus Petrus Columbi provideat dicte pupille nepote sive neta sue, per dictos duos annos in comestione, potu, vestitu, calciatu et in omnibus aliis dicte pupille necessariis, tam in infirmitate quam in sanitate, cuiquidem tntaxacioni et omnibus aliis supradictis, dictus dominus iudex, auctoritatem suam judiciariam, interposuit pariter et decretum.

Quod fuit actum et laudatum die et anno infrascriptis, presentibus testibus proxime dictis.

96

1381, juliol, 23. Cotlliure

Pere Colom, tutor confirmat per la cort de Cotlliure dels seus néts, demana a Ramon Santa Maria, jutge de l'esmentada cort, llicència per vendre alguns béns dels pupils per raó de l'obligació d'aquests en certs deutes relatius a la sepultura de llur pare, Jausbert Gregori, i per la provisió de la seva vídua, Estruga, filla de Pere.

ADP-O 1B139, f. 58v-59r.

Noverint universi quod Petrus Columbi, de Coquolibero, tutor datus per curiam dicti loci Ffrancische, filie Jauberti Gregori quondam, generis mei (*sic*), et curator [*f. 59r*] datus per ipsam curiam pregnatui quam Struga, filia mea, uxor dicti Jauberti Gregori quondam, gerit \in utero/, dicens quod bona dicte pupille et pregnatui tenentur in aliquibus debitis^a ipsius Jauberti \et expensis sepulture/. Ideo suplicavit dicto dominob^b \judici/ quantus concederet ipsi Petri licencia vendendi de bonis dicte pupille et pregnatui pro solvendo dictis debitis et pro provisione dicte Struge, uxor dicti Jauberti, et etiam pro provisione dicte pupille,^c filie dicti Jauberti Gregori quondam. Quiquidem dominus iudex, attenta dicta requisicione fore juri consona, presente Bartholomeo Palacii presbitero, consobrino dicte pupille, contulit licenciam dictid^d \Petri/ vendendi de bonis mobilibus pro solvendis predictis debitis et pro provisione dicte Struge, uxoris dicti Jauberti, et Ffrancische, filie \sue et/ dicti Jauberti. Cuiquidem actui dictus dominus iudex auctoritatem suam judicariam interposuit pariter et decretum.

Quod fuit actum in Coquolibero,^e die et anno proxime dictis et^f in presencia et testimonio Petri Palacii et Germani Andree sagionis curie dicti loci et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <et expensis sepulture/>. b. <locumtenentis>. c. <fi>. d. <Ffrancische>. e. <die quinta aprilis>. f. <presentibus testibus proxime dictis>.

1381, juliol, 15. Cotlliure

Joan Prats i Francesca, la seva esposa, filla del difunt Gener Coll, havent contret matrimoni verbalment fa deu anys, decideixen formalitzar-lo fent un instrument públic de les noces. Francesca aporta un dot de cinquanta lliures que Joan Prats reconeix que ha rebut, i aquest darrer li concedeix un esponsalici de cinquanta sous.

ADP-O, 1B139, f. 59r-60v.

Noverint universi quod nos, Johannes Prats de Coquolibero et Ffrancischa, eius uxor, filia Janerii Collis quondam de Coquolibero et Miquelle eius uxoris, adhuc viventis, sciens et attendens nos ambo, de consenssu et voluntate amicorum nostrorum, decem anni sunt elapsi vel inde circa matrimonium contraxisse per verba, de presenti et illud in facie sancte matris ecclesie celebrasse, et per consequens (*sic*) per carnis copulam consumasse. Et cum de dicto nostro matrimonio non appareant nec stent aliqua instrumenta nuptialia, idcirco nunc presentia facimus nuptialia instrumenta cum quibus ego, dicta Ffrancischa, dono et constituo vobis, dicto viro meo, in dotem meam propter nuptias quadraginta libras barchinonenses de terno.^a Hoc pacto [f. 59v] quod quamdiu ego et vos, dictus vir meus insimul vixerimus, habeamus, teneamus et possideamus dictam dotem meam prout decet virum et uxorem. Et post nos infantes nostri in perpetuum. Et si ego prior vos obiero, cum infante vel sine infante, vos habeatis et lucremini de dicta dote mea quinquaginta solidos barchinonenses de tota vita vestra, tam post mortem vero vestram dicti quinquaginta solidos dicte donacionis propter nuptias et incontinenti me mortua, et totum/residuum^b dote mee revertatur infantibus nostris comunibus, sique fuerunt ex me et vobis procreatis, pariter et natis, aut illi vel illis cui vel quibus ego legavero aut ordinavero, verbo vel scriptis aut alii.

Adhuc ego, dictus Johannes Prats, consenciens laudo et firmo predicta, et confiteor et recognosco vobis, dicte Ffrancische, uxori mei, habuisse et recepissee a vobis totam predictam dotem per vos superius michi constitutam, de qua per pacatum me teneo et contentum, renunciando excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli. Unde ego dono et constituo vobis et donacionem propter nuptias omnia bona mea mobilia

et immobilia quecumque sint et ubique. Quamquidem donacionem una cum bonis vestris per vos michi superius constitutis habeamus, teneamus et possideamus ambo insimul dum vixerimus prout decet virum et uxorem, et post nos, infantes nostri in perpetuum. Et si ego prior vos obiero cum infante vel sine infante, vos habeatis et lucremini de dicta donacione mea pro vestro augmento dotali sive sponsalicio alios quinquaginta solidos barchinonenses,^c prout ego vobis lucraturus sum si vobis super vixero^d de tota vita vestra.^e Et pro predicta dote vestra necnon pro dictis quinquaginta solidis dicti sponsalicii quas lucratura estis ex pacto nuptiale, si michi supervixeritis cum infante vel sine infante, obligo et assigno vobis et vestris super bonis meis mobilibus et immobilibus ubique, presentibus et futuris. Ita quod si predicta condicio extiterit, quod ego prior vos decedam, incontinenti post mortem meam possitis et vobis sit licitum et premissum omnia bona mea predicta per me vobis superius obligata et ypothecata recipere, tenere et habere tantum et tandium quousque vobis et vestris in predicta dote et sponsalicio fuerit plenarie et integre satisfactum, fructibus vero quos inde perciperitis vobis et vestris non computentur in sortem. [f. 60r] Ymo ipsos fructus habeatis et percipiatis vos et vestri, et sint vestri proprii ex meo proprio dono, quo vobis facio de presenti et ex tunc et ex nunc ex pacto lucranti et favore dote et pro onere matrimonii sustinenda, et ad omnes voluntates faciendas.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die quintadecima julii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio Johannis Cavaller fabri stadans in Coquolibero et Anthoni Sella dicti loci laboratoris et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.^f

a. <quas>. b. <vero dicte>. c. <de terno>. d. <ad omnes vestras>. e. <tam post mortem vero vestram dicti quinquaginta solidos dicte donacionis propter nupcias>. f. *Nota al marge dret*: Unum fuit traditum uxori, traditur aliud eius viri.

1381, juliol, 16. Cotlliure

Guillem Tauler, mariner de Cotlliure, ven a Castelló Saura, de l'esmentat lloc, un bosc als termes d'Argelers, al lloc d'Argelageres, pel preu de deu sous, i n'exceptua els drets

*que el monestir de Sant Genís de Fontanes té en tant que
senyor directe de l'esmentat bosc.*

ADP-O, 1B139, f. 60r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Guillemus Taulari de Coquolibero, marinerius, gratis et ex certa sciencia, per me et meos vendo et trado, sive quasi trado, vobis, Castiliono Saura dicti loci et vestris, et quibus volueritis perpetuo, quendam boschum meum quod habeo in terminis de Argileriis, loco vocato Argelages. Et affrontatur cum tenencia Berengarii Roure, et ex duabus partibus cum tenencia \vestri/, dicti Castilionis Saura. Totum integriter et generaliter,^a cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predicto bosco quoquomodo. Constituendo etiam vos inde ut in rem vestram propriam dominum et procuratorem contra omnes personas, hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facio perpetuo, precio decem solidorum barchinonensium de terno quitiorum, quos realiter numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renunciens excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, et in factum accioni. Et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renuncio, dans et remitens vobis et vestris si quid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto. Promitens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictum boschum bonum habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et tenebimur \etiam/ inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccionem et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra, pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem aprehenderitis possetionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quancumque et quocienscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas, salvo jure monasterii Sancti Genesii de Fontanis in juribus sibi dare asuetis. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam occulte [f. 60v] occulte (*sic*) vel

manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito. Et quia sum minor viginti quinque annis maior vero viginti tres, juro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, adversus predicta vel aliquid predictorum beneficium restitutionis in integrum non impetrare nec contra facere vel venire ratione minoris etatis vel ignorancie, seu beneficii restitutionis in integrum aut alia ratione quibus/cumque quibus beneficiis et aliis michi adjuvantibus scienter virtute dicti juramenti renuncio.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die sextadecima junii anno a nativitate Domini M^o CCC LXXX° primo, in presencia et testimonio Petri Podii et Bartholomei Blascho fabrorum de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [la resta del f. 60 i el f. 61r-v en blanc] [f. 62r]

a. <su>.

99

1381, juny, 27. Cotlliure

Ramon Traginer, mercader de Cotlliure i delegat de Pere Soler, mercader de Barcelona, reconeix que Joan Roca, mariner de Cotlliure, va tornar-li en tant que delegat de l'esmentat Joan Roca, cent sous per un contracte autenticat en 1379 pel notari Guillem Mercer, de Cotlliure.

ADP-O, 1B139, f. 62r.

Sit omnibus notum quod ego Raymundus Traginerii, mercator de Coquolibero, factor Petri Solerii, mercatoris civitatis Barchinone, gratis et ex certa sciencia^a et nomine factorio predicto, confiteor et recognosco vobis, Johanni Rocha, marinerio dicti loci de Coquolibero, et vestris quod dedistis et solvistis michi ut factori predicto omnes illos centum solidos barchinonenses de terno, quos centum solidos barchinonenses solvistis michi ut factori predicto pro quadam firmancia quod fecistis pro Bernardo Avellani prout continetur in quodam publico instrumento facto in posse Guillemi Mercerii, notarii dicti loci de Coquolibero, die XI octobris anno a nativitate Domini millesimo CCC^o LXX nono, de quibus centum solidos ut factori predicto predicto (*sic*) per pacatum me teneo et contentum. Unde renunciando excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, nomine factorio predicto facio vobis et vestris

de predictis centum solidis bonum finem perpetuum et apocham ac pactum de ulterius aliquid non petendo a vobis nec a bonis vestris occasione predicta.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXVII junii anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo primo, in presentia et testimonio Arnaldi Sant Just, civitatis Barchinone, et Johannis Fabri fabri de Perpignano, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. /

[la resta del f. 62r i els f. 62v i 63r-v en blanc, a continuació s'hi ha afegit un quadern bifoli numerat ara en punta Bic, 63 bis i 63 ter] [f. 63r bis]

a. <confiteor>.

100

1381, març, 10. Cotlliure

Alamanda, vídua de Guillem Figueres, de Cotlliure, en tant que tutora dels seus fills, Bernat i Saura, lloga una vinya erma a Benet de Madris, habitant de l'esmentat lloc, situada al Coll del Sure perquè la treballi durant dos anys.

ADP-O, 1B139, f. 63r bis.

Dicta die X marcii anno LXXX° primo

Ego, Alamanda, uxor Guillemi Figeres quondam, gratis et ex certa sciencia et nomine tutorio^a Bernardi et Sancii, filiis meis et dicti quondam viri mei,^b gratis loco et titulo locationis trado vobis Benedicto de Madris, habitatori dicti loci, et vestris, quondam vineam mee heremam que est al Coll del Sure, et affrontatur Petri Pug et Guillemi Casaldana et via publica. Hoc pacto quod in isto anno vos habeatis a trer (*sic*)^c duabus partibus dicte vinee et in anno sequenti totam dictam vineam et causa quo fuissent necessitate quod infra dictos duos annos dictam vineam non fuerit lauratam, dictam vineam vobis non poteram letrare^d nec aliam questionem facere usque ad sex annos et completos dictos^e \sex/ annos, si dicta vinea non erat laurata possitis michi convenire et forsare dictam vinea laurandi et dimitere lauratam. Et facio de presenti die ad octos annos completos, et hec facio totum integriter et generaliter sint et cetera, et tenor inde vobis de omni eviccione et omni dampno et cetera, et quod contra et juramento, salvo jure domini regis et cetera.

Testes: Martinus Bosch et Thomas Vanoerii.

a. <Sau>. b. <loco>. c. <medietatem>. d. <usque>. e. <tres>.

101

1381, març, 12. Cotlliure

Arnau Duran lloga a Pere Prats un molí amb les seves terres per dos anys, pel preu de deu lliures cada any a satisfer en tres terminis, tal i com consta a l'instrument de Pere Gau.

ADP-O, 1B139, f. 63r bis.

Die XII mensis marcii

Arnaldus Durandi^a \locavit/ Petro Prats suum molendinum cum omnibus terris ad duos \annos/, precio decem librarum pro quolibet anno, solvendas per tres soluciones fiat ut supra continetur instrumentum Petri \Gau/. Et affrontatur cum tenencia d'en Gau et cum tenencia^b Ripparia et cetera.

Testes: Franciscus Gotmarii et Bernardus Roqueta / [f. 63v bis]

a. <vendidit>. b. <den>.

102

1381, març, 10. Cotlliure

Bernat Guillem, representant de Pere Romaguera, fill del difunt Ramon Romaguera, lloga a Ramon Eymerich dues vinyes al terme de Cotlliure, una al lloc de Puig de na Paladara i l'altra al lloc de Coma d'Arnos, per tres anys pel preu de deu florins que l'esmentat Bernat reconeix que ha rebut en tres terminis.

ADP-O, 1B139, f. 63v bis.

Die X marcii anno LXXX primo

Ego, Bernardus Guillemi, actor et nomine actorio Petri Romagera, filii Raymundi Romagera quondam, gratis nomine predicto loco vobis Raymundo Eymerich, dicti loci, et vestris, duas vineas dicti Petri que sunt in terminis dicti loci, quarum una est in loco vocato Pug de na Paladara, et affrontatur cum tenencia Bernardi Mirii et^a Petri Deulofe, alia est^b a Coma d'Arnos, et affrontatur cum tenencia Petri Fabri et^c Guillemi Brulani et Bartholomei Mataplana,^d ad tres annos ad habendum tibi expleta. Et hec facio precio per omnes tres annos decem

florenorum quos michi dedistis et solvistis, de quibus et cetera. Totum integritur et cetera. Et quod habeatis dictas vineas cavare et scancelare et podare quolibet anno, et in tercio anno magencare. Et titulo et cetera. Et quod non habeatis de dicta dicta (*sic*) vinea abstrahere de purgellos.

Testes: dominus Petrus Castaxerii, Johannes Fabri, de Perpiniano.

[*Acte cancel-lat:*] Et dictus Raymundus confessus fuit debere dicto Guillemo VI florenos solvere de presenti die ad festum Sancti Johannis junio \II forenos/, et de dicto festo ad unum annum quatuor florenos.

Testes quod supra.

[*nota al marge inferior dret:*] Die XVI^a mensis marcii anno LXXX quarto, dictus Bernardus Guillemi mandavit cancellari predictum instrumentum. Testes: Raymundi Traginerii et Bernardus Reg, et Petrus Tremolls, senioris. [*f. 63r ter*]

a. <Joh>. b. <in loco>. c. <de na>. d. <de presenti>.

103

1381, març, 10. Cotlliure

Gerard Boter, germà de Ramon Boter, Joel Gibert, Pere de Càller, mestre d'aixa, i Berenguer de Foix, testimonis jurats del castell de Càller (a Sardanya), declaren que Bernat d'Osona va passar per l'esmentat castell i que amb Bernat de Llançà i d'altres van marxar-ne sense llicència del governador i van fugir amb una barca armada.

ADP-O, 1B139, f. 63r ter.

Die X marcii anno LXXX primo

Geraldus Boterii, frater venerabile Raymundi Boterii, castri Callare, testes juratus in instrumentis super infrascriptis, et dixit hoc solum scire in predictis quod Bernardus d'Osona passatur in dicto castro Calleri ad sols et dixit quod sit quod una die dictus Bernardus una cum Bernardo de Lançan et aliis recesserunt a dicto castro sine licencia gubernatoris cum una barcha armata et dederunt ad fugam cum dicta barcha armata.

Johannes Gibert, de dicto castro deponuit ut supra.

Petrus de Callare, magister axie, ad idem.

Berengarius de Fox, stadans castri Callari dixit quod ipse vidit dictum Bernardum in dicto castro et erat de comitabilia d'en Fabre et aliud, dixit se nesar. [*f. 63v ter*]

104

1381, març, 12. Cotlliure

Pere de Gadu, mercader de Cotlliure, lloga per quatre anys a Pere Prats, de l'esmentat lloc, un molí amb l'hort contigu que té al torrent del Ravaner, a la jurisdicció de l'esmentada vila, pel preu d'onze lliures anuals que cal satisfer cada quatre mesos.

ADP-O, 1B139, f. 63v ter.

Die XII marcii anno a nativitate M CCC LXXX primo.

Ego, Petrus de Gadu, mercator de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, loco et titulo locationis facio vobis, Petro Prats, de Coquolibero, et vestris et quibus volueritis,^a videlicet de VIII die marcii proxime preteriti ad quatuor annos proxime^b venientes et completos, quendam molendinum meum quem habeo in ripparia de Ravanerio cum^c tota orta eidem contigua \cum omnibus quintanis salvo vinea que est super rocha/. Et affrontatur cum tenencia Arnaldi Durandi et cum via publica et cum ripparia de Ravanerio. Et hec facio vobis, videlicet de dicto moledino (*sic*) correndi molendi^d modo de presenti,^e hoc pacto cum quod vos in fine temporis habeatis dimittere dictum molendinum correndi et molendi, et in illo causa quo ego vobis modo trado et similiter quod vos habeatis laborare dicta orta et femare et coreare bene et decenter et quod non possitis scindi nec scindere nullus arbor nec similiter si erat causa quo nullus arbor sic viridus quam mortus cadebat, quod non possitis ipsum levare sine licencia mea. Et hec facio sub istis conditionibus predictis, precio undecim librarum pro qualibet anno, quas undecim libras habeatis michi dare per tres equales soluciones, de quatuor in quatuor mensibus. Et si predicta non fecero nec predictas soluciones non solvere in dicto termino, possitis michi denunciare penam tercii. Et si missiones aliquas feceritis pro predictis solutionibus habendis, illas et illa dare et solvere promito voluntati sine testibus et juramento. Et hec facio sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum vestrorumque bonum et sanum intellectum et faciam vobis predictum molendinum bonum habere, tenere et possidere contra omnes personas \per dicte/. Et teneor inde vobis. Et quod contra, et cetera. Et ego, dictus Petrus Prats, hec laudo et promito predictis retentionibus.

Testes Arnaldus Durandi, Ffranciscus Gotmarii.

a. <ad de>. b. <pret>. c. <or>. d. <per dictos>. e. <et obl>.

105

1381, març, 12. Cotlliure

Pere Prats, de Cotlliure, reconeix que deu a Pere de Gadu, d'aquest lloc, nou lliures i mitja per raó d'un préstec que aquest darrer va fer-li, i es compromet a retornar-li l'esmentada quantitat per Tots Sants.

ADP-O, 1B139, f. 63v ter.

Et ego, dictus Petrus Prats dicti loci, \auctoritate^a Petri Prats patris mei presentis/, confiteor et recognosco me debere vobis, dicto Petro^b de Gadu et vestris^c novem libras^d et mediam barchinonenses de terno, racione mutui per vos michi facti de eisdem, quas decem (*sic*) libras et mediam promito vobis solvere in proximo venturo festo ^eOmnium Sanctorum, sub pena tercii illius peccunie quantitatis quantum me denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera curie inde jus danti/. Et pro predictis omnibus et singulis attendendis obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique, et specialiter quendam mulum meum quod possitis accipere vestra propria auctoritate, donec in predicto debito fueritis satisfactum.

Et dictus Petrus Prats, pater dicti Petri, prestitit auctoritatem dicti filii sui, et dictus Petrus Prats renunciavit suo proprio foro et submisit se illius curie ad quam...

Testes predicti. [f. 64r]

a. <patris mei>. b. <Prats>. c. <undecim>. d. <et duodecim solidos et medium>. e. <Sancti Miquellis septembris>.

106

1381, juliol, 21. Cotlliure

Guillem Vidal i el seu fill Joan, de Cotlliure, reconeixen que deuen a Pere Arnau, fill de Guillem Arnau, de l'esmentat lloc, respectivament gendre i cunyat dels primers, trenta florins d'or d'Aragó, equivalents a setze lliures i mitja que els restava, tornar de les setanta lliures que van acordar concedir-los per raó del dot de Guillema, filla de Guillem Vidal, les quals es comprometen a satisfer en un termini de dos anys.

ADP-O, 1B139, f. 64r.

Sit omnibus notum quod nos,^a Guillemus Vitalis et Johannes Vitalis, eius filius, de Coquolibero,^b prestans auctoritatem

meam paternam vobis dicto Johanni filio meo, gratis et ex certa sciencia \per nos et nostros simul in unum et/ quilibet nostrum insolidum confitemur et recognoscimus nos debere vobis Petro Arnaldi, filio Guillemi Arnaldi dicti loci,^c genero meo dicti Guillemi Vitalis et cognato meo^d dicti Johannis Vitalis, et vestris, triginta fflorenos auri de Aragonia, valentes sexdecim libras et mediam barchinonenses de terno, restantes^e \vobis ad solvendum/ ex illis septuaginta libras et mediam, inter alia vobis constitutis per Guillemam, filiam meam dicti Guillemi, et sororem meam dicti Johannis, uxorem vestram, prout in instrumentis nuptialibus inde hodie confectis inter nos et ipsam in posse notarii infrascripti \continetur/ et licet vos, in dictis instrumentis nuptialibus a dicta filia mea \dicti Guillemi, et sorore mea dicti Johannis/, de tota dicta dote per ipsam vobis constituta, tenueritis bene per pacatum et contentum, exceptioni peccunie non numerate et aliarum rerum non habitaram, renunciando dictas sexdecim libras et mediam, dicta renunciacione non obstante, quas vobis debere recognoscimus racione predicta, promittimus vobis et cui volueritis solvere in pace,^f videlicet de presenti die ad duos annos proximos venientes et completos. Et si missiones aliquas feceritis pro predictis denariis vobis et vestris habendis et recuperandis, illas et illa vobis et vestris dare et restituere promittimus voluntati vestri et vestrorum, de quibus credatur vobis et vestris vestri simplici verbo sine testibus et juramento. Et pro predictis omnibus et singulis attendendis et complendis obligamus vobis et vestris omnia bona nostra^g presentia et futura ubique.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die vicesima prima julii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio Johannis Auprich, Johannis Egidii et Arnaldi Castelli de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 64v]

a. <Johannes Vi>. b. <et ego dictus Guillemus Vitalis>. c. <et vestris>. d. <sive cuyat>. e. <cui>. f. <istis terminis>. g. <et cuiuslibet nostrum>.

107

1381, novembre, 18. Cotlliure

Joan Prats, traginer de Cotlliure, reconeix que deu a Pere Esquert, de Tuir, onze lliures i onze sous que li restaven a pagar per raó de la compra d'un cavall de càrrega que va fer a l'esmentat Pere, quantitats que es compromet a pagar

en dos terminis: la meitat pel dia de Quaresma i la resta per Pasqua.

ADP-O, 1B139, f. 64v.

Sit omnibus notum quod ego Johannes Prats de Coquolibero, traginerius, gratis \et ex certa sciencia, per me et meos/ confiteor et recognosco me debere vobis, Petro Squert de Thoyrio, et vestris, undecim libras et undecim solidos barchinonenses de terno, restantes per me vobis ad solvendum de precio cuiusdam ronsini^a pili nigri, cum una stela in fronte, quod michi vendidistis et tradidistis, de quo ronsino per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni^b predicti ronsini non habiti et recepi, et dictarum undecim librarum et undecim solidorum vobis per me non debitarum ex causa predicta et doli. Quas undecim libras et undecim solidos vobis aut vestris dare et solvere promito per hos terminos sive solutiones, videlicet de presenti die ad Carnisprivi proxime venientem, medietatem dictarum undecim librarum et undecim solidorum, et aliam medietatem in proximo venturo festo Pasche Domini, sub pena tercii dicti debiti, danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti. Et si missiones aliquas pro predictis denariis a me vel meis recuperandis ullo modo feceritis aut dampna aliqua sive gravamina sustinueritis, illas et illa ex pacto vobis et vestris restituere et emendare promito voluntati vestre et vestrorum, pro quibus vos et vestris credi volo vestri simplici verbo sine testibus et juramento, obligando inde vobis et vestris et dicte curie inde jus danti pro parte dicte pene si comiteretur in posse notarii publici subscripti, nomine dicte curie stipulantis, omnia bona mea presentia et futura ubique, et specialiter et expresse dictum ronsinum pili nigri cum una stela in fronte quod possitis ipsum recipere ad manus vestras pro predicto debito dictarum undecim librarum et undecim solidorum \ubicumque ipsum inveneritis/, et ipsum vendere et vobis satisffacere in predicto debito plenarie et integre. Renuncians super hiis spacio quatuor mensium et decem et quindecim dierum, et maioris et minoris temporis, et oblacioni libelli et demande, et transcripto huius instrumenti, et omnibus graciis et privilegiis et juribus atque legibus predictis obviantibus et michi adjuvantibus.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XVIII^a mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Arnaldi Cistellerii

\de Coquolibero/ et Petri de Sant Justi, terre Francie, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 65r]

a. <quod michi vendidistis>. b. <peccunie>.

108

1381, juliol, 15. Cotlliure

Real, esposa de Pere Pellicer de Cotlliure, i hereva universal del seu germà Joan Espolla, ven a Perpinyà Solà, fuster de l'esmentat lloc, per raó d'una deixa testamentària, un pati proper al pou d'en Marra, a Cotlliure, pel preu de cinquanta-cinc sous que reconeix que ha rebut.

ADP-O, 1B139, f. 65r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Real, uxor Petri Pellicerii de Coquolibero, filia Guillemi Spoyla \quondam dicti loci/, et heres universalis \cum testamento/ Johannis Spoyla, fratris mei, \filii dicti Guillemi Spoylla quondam/, ideo pro solvendis legatis factis per dictum fratrem meum in suo ultimo testamento que adhuc restant \in parte/ ad solvendum, gratis et ex certa sciencia, per me et omnes meos heredes et successores,^a pro solvendis dictis legatis, vendo et trado sive quasi trado vobis Perpiniano Solani, fusterio dicti loci, et vestris perpetuo tanquam plus^b danti et offerenti \de precio/^c quoddam patium quod michi pervenit^d hereditatis \dicti fratris mei quondam/, quod est prope puteum d'en Marra. Et affrontatur cum tenencia Bernardi Rouros et cum tenencia Guillemi Scolani et cum tenencia Jacobi Panelli, presbiteri, et cum quadam canarissa. Totum integriter et generaliter,^e cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinentiis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius venditionis dono et cedo vobis et vestris, perpetuo, omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predicto patio, quoquomodo constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem, contra omnes personas. Hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facio precio, videlicet quinquaginta quinque solidos barchinonenses de terno quitiorum, quos numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per paccatam me teneo et contentam. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte, et omni alii excepcioni et doli et in factum accioni. Et illi etiam legi qua jvantur

qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renuncio. Dans et remitens vobis et vestris siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promitens vobis et vestris quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictum patuum bonum habere et tenere in pace, perpetuo possidere contra omnes personas. Et tenebimur inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccionem et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra, pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me [...] que vobis vendo, vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem aprehenderitis (*sic*) possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quocienscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates faciendas, salvo^f tamen semper in predicto patio jure illustrissimi domini nostri regis Aragonum et eius successorum in juribus sibi dare asuetis, et in directo [*f.* 65v] dominio,^g laudimio et foriscapio tociens quociens dictum patuum vendatur vel impignoretur, in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam, occulte vel manifeste, mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito. Et etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta.

Quo fuit actum et laudatum in Coquolibero, die quintadecima julii anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo primo, in presentia et testimonio Vincencii Burch, Petri Miquelli et Meciani Bech de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <vendo>. b. <precium>. c. <in patio infrascripto>. d. <dicte>. e. <sicut melius et utilius dici et intelligi potest>. f. <jure>. g. <et>.

109

1381, agost, 23. Cotlliure

Joan Hostalès, procurador de l'infant Joan, duc de Girona, confirma la venda feta per Real, esposa de Pere Pellicer, a Perpinyà Solà, d'un pati a Cotlliure, n'exceptua els drets que el rei d'Aragó té en tant que senyor directe i reconeix el pagament del foriscapi per part de Perpinyà.

Et ego, Johannes Hostalesii Coquiliberi, procurator et nomine procuratorio legitime ad infrascripta constitutus a magnifico domino Johanne, illustrissimi domini nostri regis primogenito, duce Gerunde, cum carta sua pergamenea cum sigillo suo pendenti, que date fuit Barchinone die XI^a marcii, anno a nativitate Domini M CCC LXX VIII°. Quiquidem domino duci locus Coquiliberi cum omnibus juribus, redditibus eiusdem, est consignatus per dominum regem nomine procuratorio predicto et ex potestate michi inde atributa, gratis laudo et firmo vobis, Perpiniano Solani, predictam vendicionem vobis factam per dictam Realem, uxorem dicti Petri Pellicerii, de dicto patio, salvo jure dicti domini regis Aragonum et suorum successorum in juribus sibi dare asuetis. Et in directo dominio, laudimio et foriscapio, tociens quociens dictum patium vendatur vel impignoretur, in toto vel in parte, salvo et retento quod non possit dari, vendi, alienari nec impignorari sanctis clericis, militibus, nec eorum uxoribus, ymo sit semper in illa servitute in qua nunc est. Et de foriscapio inde dicto domino duci pertinenti ratione presentis venditionis ego a vobis habui et recepi, nomine predicto, medietatem et rendarii jurium, reddituum dicti loci, aliam prout est fieri asuetum. De quoquidem foriscapio per modum predictum a vobis bene paccatum me teneo et contenta (*sic*). Renunciando excepcioni peccunie non numerate et dicti foriscapii non habiti et doli.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero per dictum procuratorem die^a vicesima tertia augusti anno predicto, in presencia et testimonio Miquellis Spaserii et Marini Vitalis de Coquolibero et mei iamdicti Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 66r]^b

a. <septima octobris>. b. *El foli 66 comença amb tres línies cancel·lades, anulades: <et non habite et doli [...]>. Aquestes línies sembla que formin part d'un altre acte, potser copiat en un foli arrencat o testimoni de la còpia en quaderns abans que siguin relligats?*

1381, juliol, 21. Cotlliure

Ferrer Capmany, de Cotlliure, legítim administrador del seu fill homònim, sacerdot a l'església de Santa Maria de Cotlliure, dóna en emfiteusi a Pere Boscà, d'Elna, un camp de l'esmentada església situat al terme de Palau del Vidre, a canvi d'un cens anual de vint sous a satisfer el dia de Sant

Feliu i Sant Pere (primer dia d'agost). Ferrer Capmany reconeix que ha rebut vint sous per aquest acapte.

ADP-O, 1B139, f. 66r-67r.

Sit omnibus notum quod ego Ferrarius Capmayn de Coquolibero, legitimus administrator Ferrarii Capmayn filii mei, obtinens locum sacerdotalem in ecclesia beate Marie dicti loci, institutum per Cochuliberum Dalfini quondam dicti loci, gratis et ex certa sciencia, ob utilitatem dicti loci sacerdotalis^a nomine administratorio predicto dono et concedo, et trado sive quasi trado ad acapitum sive ad emphiteosim vobis, Petro Boscani maiori dierum, civitatis Elne, et vestris perpetuo, quendam campum dicti loci sacerdotalis quod est in terminis de Palacollo. Et affrontatur cum tenencia Jacobi Segerii et cum tenencia Petri Juliu, et cum quadam terra dicti loci sacerdotalis et cum tenencia Raymundi Catalani. Totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius acapiti dono et cedo vobis et vestris, perpetuo, omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo nomine predicto, nec dictus filius \meus/ habet nec habere debet in predicto campo quoquomodo. Constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas, hoc tamen pacto quod vos et successores vestri in dicto^b campo detis et solvatis, et dare et solvere teneamini michi, nomine dicti filii mei et successoribus suis in dicto loco sacerdotali quolibet anno perpetuo,^c videlicet de primo venienti/festo sanctorum Petri et Felicis ad unum annum, viginti solidos \barchinonenses de terno/, et sic annuatim quolibet anno in dicto festo, censuales, rendales et perpetuales, ffrancos et quitios. Et nichilominus teneamini dicti filii mei^d et dicti loci sacerdotalis reservare in dicto campo [f. 66v] directum dominium et laudimium atque foriscapium, tociens quosciens dictum campum vendatur vel impignoretur aut alienetur, in toto vel in parte. Promitens vobis quod ego nomine^e dicti filii mei et \suis/ successoribus faciemus vobis et vestris predictum campum bonum habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et teneor inde vobis et vestris \nomine predicto filii mei/ sine fraude de omni eviccione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra, pro quibus omnibus et singulis \supradictis ut predicatur vobis et vestris/ attendendis et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona

dicti loci sacerdotalis, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me quo supra nomine predictum campum vestro nomine possidere (*sic*) vel quasi, donec inde plenam et corporalem apprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate, quandocumque et quosciscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas, salvo dicto loco sacerdotali perpetuo iuribus supradictis in omnibus et per omnia. Salvo etiam quod dictus campus non possit dari nec alienari sanctis clericis^f nec personis militariis aut domibus religionum, ymo sit semper in illa servitute in qua nunc est. Pro intrata vero huius acapiti confiteor et recognosco me a vobis habuisse et recepisse XX solidos barchinonenses de terno, de quibus nomine predicto per pacatum me teneo et contentum, renunciando exceptioni pecunie non numerate et non recepte et omni alii exceptioni et doli, et in factum accioni. Et illi etiam legi qua iurantur qui ultra dimidiam iusti precii sunt decepi^g similiter renuncio, dans et remittens vobis et vestris, perpetuo, gratis inter vivos, siquid dictum acapitum modo plus valet vel a modo valebit censu et intrata ac aliis iuribus supradictis.

Et ego, dictus Petrus Boscani, dictum acapitum a vobis, dicto Fferrario Capmayn nomine predicto,^h gratis sub pactis predictis acceptans, promitto vobis quod ego et successoribus mei in dicto campo dabimus et solvemus vobis, nomine [f. 67r] predicto et successoribus filii vestri, dictum locum sacerdotalem obtinentibus, quolibet anno perpetuo, in dicto festo, dictos viginti solidos censuales sub pena tertiis dictorum viginti solidos censualium, pro quolibet anno et pro qualibet solutione retardata, danda vobis medietate et altera medietateⁱ curie inde jus danti. Et vobis, nomine predicto, et successoribus dicti filii vestri, in dicto loco sacerdotali et eidem loco sacerdotali reservabimus perpetuo, in dicto campo, directum dominium et laudimium atque foriscapium tocians quosciscumque dictum campum vendatur vel alienetur \aut impignoretur/, in toto vel in parte, obligando inde vobis^j \nomine/ predicto et successoribus dicti filii vestri, in dicto loco sacerdotali, totum predictum acapitum et totum melioramentum quod ego et mei fecerimus in eodem, et pro dicta pena et expensis inde per vos vel vestros fiendis pro recuperacione dictorum viginti solidos censualium, de quibus volo et promitto vobis, nomine predicto, et dicti filii vestri aut successoribus suis in dicto loco sacerdotali, teneri et tradi, vestro plano et simplici verbo. Obligo vobis,^k

nomine predicto, et dicti filii vestri aut suis successoribus in dicto loco sacerdotali, et dicte curie inde jus danti, pro parte dicte pene si comiteretur, in posse notarii publici subscripti, nomine dicte curie stipulantis omnia bona mea, presentia et futura ubique.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die XXI julii anno a nativitate Domini M^o CCC LXXX° primo, in presencia et testimonio Guillemi Bruylani et Berengarii Logaya de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <dono et con>. b. <pecia>. c. <in festo Sanctorum>. d. <reservare>. e. <predicto>. f. <militibus>. g. <silite>. h. <predictum acapitum>. i. <et altera medietatem>. j. <et michi et nobis>. k. <et succe>.

111

1381, octubre, 30. Cotlliure

Ferrer Capmany havent obtingut el lloc sacerdotal instituït per Cotlliure Dalí a l'església de Santa Maria de Cotlliure, confirma l'acapte fet per son pare, homònim, a Pere Boscà.

ADP-O, 1B139, f. 67r-v.

Et ego, Ferrarius Capmayn, filius dicti Ferrarii Capmayn, obtinens dictum locum sacerdotalem institutum per Cochuliberi Dalfini in ecclesia beate Marie \de/ Coquolibero (*sic*),^a de voluntate dicti patris \et administratoris/ mei laudo vobis, dicto Petro Boscani, dictum acapitum vobis factum de dicto campo superius confrontato, per dictum patrem et administratorem meum. \Salvo tamen mei et successoribus meis in dicto loco sacerdotali pactis et retencionibus per dictum patrem meum superius expressatis et retentis, et sub hiis retencionibus/ gratis et ex certa sciencia per me et meos, dono, cedo, solvo, diffinio omnes acciones et jura quas et que habeo in et super dicto campo quoquomodo. Constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra [f. 67v] contra (*sic*) omnes personas,^b et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam occulte vel manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito.^c Et etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia, manibus meis sponte^d \tacta/, per quod juramentum assero me^e \esse^f [minorem] viginti quinque annos, maiorem tamen quindecim/,

et per idem juramentum renuncio omni juri minoris etatis et ignorancie et beneficio restitutionis in integrum, et omni alii juri in contrarium venienti.^g

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero \per dictum Ferrarium/ die XXX^h octobris anno a nativitate Domini M CCC LXXX \primo/, in presencia et testimonio Guillemi Martini laboratoris, Johannis Pereti, de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

Unum fuit traditum Ferrarii Capmayn. ABC.

a. <gratis et ex certa sciencia>. b. <\Salvo tamen michi et meis in XX solidos censuales et in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quosciens dictum campum venditur vel alienetur in toto vel in parte/>. c. <Et quia sum minor viginti quinque annis, maior tamen quidecim, juro per Deum et eius sancta>. d. <juro>. e. <etatem quindecim annorum>. f. <etatem>. g. <Salvo tamen mei et meis quolibet anno dictos viginti solidos censuales et directum dominium, laudimium et foriscapium tociens quosciens dictum campum vendatur.>. h. <prima>.

112

1381, octubre, 21. Cotlliure

Ferrer Capmany, legítim administrador del seu fill homònim, sacerdot a l'església de Santa Maria de Cotlliure, dóna en emfiteusi a Guillem Closes, d'Elna, una peça de terra de l'esmentada església situada a Tatzó d'Avall, a canvi d'un cens anual de setze sous. Guillem Closes paga tot seguit una entrada de vint sous.

ADP-O, 1B139, f. 67v-68r.

Sit omnibus notum quod ego Ferrarius Capmayn, de Coquolibero, legitimus aministrator Fferrarii Capmayn, filii mei, obtinens locum sacerdotalem (*sic*) in ecclesia beate Marie dicti loci, institutum per Cochuliberum Dalfini, quondam dicti loci, gratis et ex certa sciencia, ob utilitatem dicti loci sacerdotalis, nomine administratorio predicto, dono, concedo et trado sive quasi trado ad acapitum sive ad emphiteosim vobis Guillemo Clauses, civitatis Elne, et vestris \perpetuo/, quandam peciam terre \dicti loci sacerdotalis/ que est in terminis de Tacione inferiori. Et affrontatur cum tenencia Petri Juliu de Elna, et cum devesa Johannis Petri, et cum tenencia d'en Paytavi de Argileriis, et cum tenencia Johannis Flors, et cum tenencia d'en Capmas, et cum tenencia Petri Boscani de Elna, et cum Techo veteri qui transit inter dictum Petrum Boscani et vobis, dicto [f. 68r] emptori. Totum integriter fiat ut supra facit de censu

quolibet anno XVI solidos, pro intrata viginti solidos fiat, ut in instrumento Petri Boscani continetur.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die XXI octobris anno supradicto, in presencia et testimonio Guillemi Bonavesi de Coquolibero, et Petri Boscani de Elna, et mei.

113

1381, novembre, 28. Cotlliure

Jaume Romaguera, patró d'un lleny de Cotlliure, nomena procurador general seu Bernat Morera, de l'esmentat lloc, per recuperar en el seu nom els deu florins d'Aragó que va pagar a Marc Barceloní, lleuder de Tamarit, per la lleuda que devia Pere Terrassa, de Cotlliure, el qual va empenyorar-li el lloc de Salou per pagar seguidament a l'esmentat Marc, tal i com es conté en l'instrument de la procuració de Ramon Banys.

ADP-O, 1B139, f. 68r.

Sit omnibus notum quod ego, Jacobus Romagera, patronus cuiusdam lembi de Coquolibero, gratis facio, constituo et ordino, certum, verum et indubitatum procuratorem meum specialem et ad infrascripta generalem vos, Bernardum Morera, dicti loci, presentem, videlicet ad petendum, exhigendum, recipiendum et recuperandum pro me et nomine meo, in iudicio et^a in omni curia et coram iudicibus quibuscumque, a-n March Barceloni, lezdario de Tamarit, et a bonis^b suis, omnes illos decem fflorenos de Aragonia quos^c sibi solvi pro Petro Terrassa \dicto lezdario/, dicti loci de Coquolibero, pro lezda^d sibi debita per dictum Petrum Terrassa prout dicebatur. Per quos X fflorenos michi pignoravit^e in loco de^f \Salou/, quos decem fflorenos^g \postea/ fuerunt sibi solutos per dictum Petrum Terrassa, prout dictus Petrus Terrassa dixit et asseruit, fiat ut in instrumento procuracionis Raymundi Bayns continetur.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXVIII novembris anno predicto, in presencia et testimonio Jacobi Massot et Bernardi Brugade, de Coquolibero, et mei. [f. 68v]

a. <extra>. b. <omnes>. c. <michi debet racione pignora>. d. <de>. e. <in dicta>. f. <Tamarit>. g. <iterum>.

114

1381, desembre, 1. Cotlliure

Guillem Molines, fabre de Cotlliure, ven a Ramon Querol, de Camposí, al Fenolledès, un cortal que té al lloc de Paravera, al terme de Camposí, pel preu de vint-i-dos sous, n'exceptua els drets que el senyor de Balbianes i els seus successors tenen sobre l'esmentat cortal en tant que senyors directes.

ADP-O, 1B139, f. 68v.

Sit omnibus notum quod ego Guillemus Molines, faber de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos, vendo et trado sive quasi trado vobis, Raymundo Querol, de Camposi, terre Fenolodesii, et vestris et quibus volueritis, perpetuo, quoddam cortale meum quod habeo in terminis dicti loci de Camposi, loco vocato Paravera. Et affrontatur cum tenencia Petri Monerii et cum tenencia Bernardi Pscal et cum tenencia Petri Camposi et cum tenencia Petri Meseller et cum tenencia vestri, dicti eptoris (*sic*). Et hec facio totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis, dono et cedo vobis et vestris, perpetuo, omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predicto cortali quoquomodo, constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas. Hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis facio precio videlicet viginti duos solidorum barchinonensium de terno, de quibus per paccatum me teneo et contentum, fiat ut in instrumento Palegrine, uxoris Johannis Fabri quondam, continetur. Salvo tamen semper in predicto cortali jure venerabilis domini de Balbianes et suorum successorum in juribus sibi dare asuetis, et in directo dominio, laudimio et foricapio, tociens quosciens dictum cortale vendatur vel impignoretur aut alienetur, in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam, occulte vel manifeste, mea bona fide firmaque stipulacione, vobis promito.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero,^a prima die decembris anno a nativitate Domini M CCC^o LXXX primo, in presencia et testimonio Jacobi Montanerii et Gaucelmi Ermenaldi de Coquolibero et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <die>.

1381, novembre, 28. Cotlliure

Joan Hostalès, procurador de l'infant Joan, duc de Girona, confirma la venda d'un hospici a Cotlliure feta per Germà Andreu, saig de la cort de l'esmentat lloc, a Estruga, vídua de Jausbert Gregori i n'exceptua els drets que el rei d'Aragó i els seus successors hi tenen en tant que senyors directes: un cens de sis diners anuals a satisfer per Nadal i el dret de foriscapi.

ADP-O, 1B139, f. 68v-69r.

Sit omnibus notum quod ego Johannes Hostales de Coquolibero, procurator et nomine procuratorio legitime ad infrascripta constitutus a magnifico domino Johanne, illustrissimi domini nostri regis Aragonum primogenitus, duce Gerunde, cum carta sua pergamenea cum sigillo suo pendentem, que data fuit Barchinone die undecima marcii anno Domini millesimo CCC^o septuagesimo nono. Cui quidem domino duci, locus Coquolibero cum omnibus juribus et [f. 69r] redditibus eiusdem est consignatus per dominum regem, nomine procuratorio predicto, et ex potestate inde michi atributa per dictum dominum ducem, gratis laudo et firmo vobis Struge, uxori Jauberti Gregori quondam, aventurerii dicti loci de Coquolibero,^a totam illam vendicionem vobis factam de quodam hospicio \quod fuit Bernardi Benedicti/ per Germanum Andree sagionem curie de Coquolibero, curatorem datum per curiam dicti loci bonis^b \dicti/ Bernardi Beneset et Johane, eius uxoris, quod hospicium fuit^c venditum per dictum Germanum \Andree de mandato iudicis dicti loci/ pro solvendo debitis in quibus dictus Bernardus Beneset et eius uxor erant obligati. Quod hospicium est in condomina dicti loci, et affrontatur cum tenencia Ffrancisci Domenech quondam, et cum tenencia Petri Gau et cum via publica. Salvo jure^d domini nostri regis et eius successorum in sex denariis barchinonensibus de terno censualibus, rendalibus et anualibus, quolibet anno, sibi et suis dandis et solvendis in festo natalis Domini, et in directo dominio, laudimio et foriscapio, tociens quosciens dictum hospicium vendatur vel impignoretur in toto vel in parte, fiat ut in instrumento \Petri Arnaldi, peyrerii/ a parte retro notato in VI folia continetur.

Quod fuit^e laudatum per dictum procuratorem in Coquolibero die XXVIII novembris anno a nativitate Domini millesi-

mo CCC LXXX primo, in presentia et testimonio Bartholomei Hostales \mercatoris/ et Johannis Egidii ypothecarii dicti loci de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole.

a. <vendicionem>. b. <Bene>. c. <ad not>. d. <dicti>. e. <actum>.

116

(1381), novembre, 13. Cotlliure

Bartomeu Hostalès i Joan Egidi, parents de Pere Ferrer, demanen a Guillem Aulomar, regent de la batllia de Cotlliure, el servei d'uns metges per inspeccionar les ferides de Bartomeu Argent, per comprovar si són o no perilloses i si l'esmentat Bartomeu pot ser-ne curat. Joan Auprich i Jaume Serra, cirurgians, i Mestre Jaco, metge, visiten el malalt a casa seva i informen al batlle que les ferides de Bartomeu Argent no suposen cap perill per a la seva salut.

ADP-O, 1B139, intercalar f. 68 bis.

Die XXIII^a novembris

Bartholomeus Hostalesii et Johannes Egidii comparerunt coram venerabile Guillemo Aulomarii, regens baiuliam de Coquolibero,^a de parentela ut dixerunt Petri Ferrarii, et dixerunt ac etiam requisiverunt quantus dictus dominus baiulus videre faciat per medicos seu surrugicos (*sic*) Bartholomeum Argenti, si illa vulnera de quo jacet vulneratus est periculosa vel^b non, et si dictus Bartholomeus potest esse disussitatus de dicta vulnera. Et dictus dominus baiulus respondit quod sibi placet et incontinenti fecit citari et coram ipso venire Johannem Auprich et Jacobum Serra, sururgicos, et magistrum Jaco, phisici, et mandavit eis quod incontinenti^c videre (*sic*) dictum Bartholomeum si est desussicatus de dicta vulnera.

Postea vero die predicta dicti Johannes Auprich, Jacobus Serra et magister Jaco phisicus, inerunt personaliter ad domum dicti Bartholomei, viderunt ad oculum vulnera dicti Bartholomei de quo jacet vulneratus et dixerunt et relacionem fecerunt coram dicto domino baiulo quod dictus Bartholomeus est sanatus, et quod de dicta vulnera nullum periculum habet. Et nichilominus dictus venerabilis baiulus fecit ipsos jurare^d ad sancta quatuor Dei Evangelia et cetera. Et de predictis omnibus dictus Johannes Egidii petiit nomine dicti Petri Ferrari facere publicum instrumentum ad scusacionem (*sic*) dicti Petri Ferrari.

Testes Guillemus Laurencii de Perpignano, et dominus Ffranciscus Brugera presbiter, et Germanus Andree sagio curie dicti loci.

a. <parent>. b. <sit>. c. <vide>. d. <et>.

117

1381, desembre, 14. Cotlliure

Guillem Ferrer, de Cosprons, i el seu fill, homònim, reconeixen que deuen sis lliures a Bomacip Cohen, jueu de Cotlliure, per raó del préstec que l'esmentat jueu els va fer i es compromet a retornar-li l'esmentada quantitat per Sant Pere i Sant Feliu (1 d'agost).

ADP-O, 1B139, f. 69r-v.

[f. 69r]

Sit omnibus notum quod ego Guillemus Ferrarii de Collibus Profundis, prestans auctoritatem meam paternam super infrascriptis Guillemo, filio meo,^a de Collibus Profundis. Et ego dictus Guillemus Ferrarii, auctoritate dicti patris mei, gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros, simul in unum, et quilibet nostrum insolidum, confitemur et recognoscimus nos debere vobis Bomacip Cohen, judeo Coquiliberi, et vestris, sex libras barchinonenses de terno, racione mutui. De quibus per paccatos nos tenemus et contentos, renunciantes excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli. Quas sex libras vobis aut vestris vel cui volueritis dare et solvere promittimus [f. 69v] videlicet in primo venienti festo sanctorum Petri et Felicis, sub pena tercii quantitatis dicti debiti que contra nos denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera curie inde jus danti. Et si ultra terminum supradictum dictos denarios ternarios promittimus inde vobis dare lucrum, juxta statutum regium super hiis editum, solvendo prius lucrum quam sortem pro quibusquidem denariis vobis aut vestris ut predicatur exsolvendis et pro dicta pena, si comiteretur, et pro omnibus et singulis expensis, si quas feceritis ob moram solucionis predictae, de quibus volumus et promittimus vobis et vestris teneri quilibet insolidum. Obligamus vobis et vestris et dicte curie inde jus danti pro parte dicte pene si comiteretur^b in posse notarii publici subscripti, nomine dicte curie stipulantis, omnia bona nostra et cuiuslibet nostrum insolidum, presentia et

futura ubique, et personas nostras ad capcionem. Renunciantes super hiis remedio epistole divi Adriani et beneficio nove constitutionis et dividende accionis et consuetudini, dicenti utrumque reorum prorata conveniri et nostro proprio foro et fori privilegio, ponentes et submitentes nos et bona nostra sub foro et districtu viribus et compulcione curie domini vicarii Rossilionis, cum qua et iudice ac officialibus eiusdem vos et vestri possitis nos et bona nostra convenire et compelli facere pro predictis, et dicta curia et officiales eiusdem ad simplicem requisicionem vestri et vestrorum possint et valeant ad nos et super nos et bonis nostris miterre sagionem et sagiones pro predictis exequendis, quibus et cuilibet ipsorum nos promittimus dare et solvere de nostro proprio pro eorum pedagio sive salario pro qualibet leuca^c quo ad nos et super nos et bonis nostris pro predictis mitentur, viginti duos denarios dicte monete. Renunciamus in quam oblacioni libelli et demande, et transcripto huius instrumenti et omnibus iuribus, legibus et auxilio nobis adjuvantibus.

Ego vero, dictus Guillemus Ferrarii^d junior, confiteor et assero me etatem viginti quinque annorum et amplius excessisse.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XIII decembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX I^o, in presentia et testimonio Anthonii Maymoni de Villafrancha de Penedes, et Petri Lecutia terre Dorta, et mei Bernardi Frigole.

Fiat apocha de dictis sex libris.

Testes Jacobus Auriolli et Benedictus Rubes, de Coquolibero, An[thonii Maymoni, de Villafrancha de Penedes, et] Petri Lecutia, terre Dorta. [f. 70r]

a. <dicti vallis>. b. <et pro omnibus>. c. <viginti duos denarios>. d. <filius dicti Guillemi Ferrarii>.

1381, novembre, 7. Cotlliure

Esclarmunda, esposa de Guillem Matalalta, de Cotlliure, ven a Pere de l'Estela, d'aquest lloc, un hospici situat a l'esmentada vila, provinent del seu dot, pel preu de quinze lliures i mitja, i n'exceptua els drets que hi puguin tenir el rei d'Aragó i els seus successors.

Sit omnibus notum quod ego, Sclarmunda, uxor Guillemi Matalcalta, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, de voluntate et consensu dicti viri mei presentis et michi asistentis, per me et meos heredes et successores, vendo et trado sive quasi trado vobis, Petro de la Stela, laboratori, habitatori dicti loci, et vestris et quibus volueritis perpetuo, quoddam hospicium dotalem mei, dicte Sclarmunde, quod habeo intus villam Coquiliberi. Et affrontatur cum tenencia Castilionis Saura et cum tenencia Petri Castelli sartoris, et cum tenencia uxoris Petri Augerii et cum via publica. Totum integriter et generaliter, cum^a ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis, dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habeo et habere debeo in predicto hospicio quoquomodo, constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas. Hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris ffacio perpetuo, precio quindecim librarum et medie barchinonensium de terno quitiarum, quas numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per pacatam me teneo et contentam. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, et in factum accioni, et illi etiam legi qua iuvantur qui ultra dimidiam justi precii sunt decepti similiter renuncio. Dans et remitens vobis et vestris perpetuo gratis inter vivos siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promitens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictum hospicium bonum habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et tenebimur etiam inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccione et omni et omni (*sic*) dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra. \Et si per aliquam personam extraneam vel privatam fiat ut instrumento Jacobi Roure a parte ante notato continetur/. Pro quibus omnibus et singulis \supradictis/ attendendendis (*sic*) et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem apprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quoscienscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere, ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Salvo^b tamen semper in predicto hospicio jure illustrissimi domini

nostri regis Aragonum et eius successorum in directo dominio, laudimio et foriscapio, tociens quosciens dictum hospicium vendatur vel impignoretur, in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid [f. 70v] predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam, occulte vel manifeste, mea bona fide firmaque stipulacione, vobis promito.

Et ego, dictus Guillemus Matalcalda, maritus dicte Sclar-munde, gratis laudo predicta tanquam de mei voluntate et concensu fore facta.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die VII^a decembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Anthonii Augeti, presbiteri, Johannis Vela,^c Raymundi Teulerii, \de Coquolibero/, et Mathei Sacla presbiteri vallis Sancti Martini, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <tenencia>. b. <jure>. c. <Mathei>.

119

1381, novembre, 7. Cotlliure

Pere de l'Estela, de Cotlliure, i la seva esposa Joana, reconeixen que deuen quinze lliures i mitja a Esclarmunda, esposa de Guillem Matalcalda, per raó de la venda d'un hospici que els va fer aquesta darrera, i es comprometen a pagar en tres terminis durant set anys.

ADP-O, 1B139, f. 70v-71r.

Sit omnibus notum quod ego, Petrus de la Stela,^a laborator de Coquolibero, et Johana, eius uxor, gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros simul in unum et quilibet nostrum in solidum, confitemur et recognoscimus nos debere vobis, Sclarmunda, uxore Guillemi Matalcalda, dicti loci, et vestris, quindecim libras \et medie/ barchinonenses de terno, pro quarum precio vendidistis mei, dicto Petro de la Stela, ad imperpetuum quoddam hospicium vestrum prout in vendicionis instrumento inde hodie facto per notarium infrascriptum continetur. Et licet nos in dicto vendicionis instrumento fueritis confessus habuisse et recepisse omnes predictas quindecim libras et medie et inde renunciaveritis exceptioni peccunie non numerate, est enim certum, et ita facemur quod predicte quindecim libre \et medie/ debentur per nos vobis \ad huc/ ex causa predicta. Et ideo renunciando

exceptioni predictarum quidecim librarum \et medie/ per nos vobis ex causa predicta non debitarum et doli, predictis confessione et renunciacione per vos in dicto vendicionis instrumento factis, non obstantibus predictas quindecim libras \et medie/ vobis aut vestris vel cui volueritis dare et solvere promittimus de presenti die ad septem annos continue sequentes et completos^b per hos terminos sive soluciones, videlicet de presenti die ad duos annos proxime venientes \et completos/ quatuor libras barchinonenses, et de dicta die ad quatuor annos alias quatuor libras, et de dicta die ad sex annos^c continue sequentes alias quatuor libras et de dicta die ad septem annos tres libras et medie barchinonenses, sub pena tercii quantitatis dicti debiti quam contra nos denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti. Et si missiones aliquas pro predictis denariis a nobis vel nostris recuperandis ullo modo feceritis, aut dampna aliqua sive gravamina sustinueritis, illas et illa ex pacto vobis et vestris restituere et emendare promittimus, voluntate vestre et vestrorum, pro quibus omnibus et singulis supradictis, quilibet insolidum obligamus vobis et vestris omnia bona nostra presentia et futura, et specialiter et expresse dictum hospicium^d per vos nobis venditum. Renunciantes super hiis remedio epistole divi Adriani et beneficio nove constitutionis et dividendis accionis et consuetudini Coquiliberi, dicenti utrumque reorum pro rata conveniri.

Et ego, dicta Johana, certificata^e \de jure meo/ de predictis^f per notarium infrascriptum, renuncio beneficio senatus consulti Velleani, et illi legi incipienti si qua mulier prohibenti uxorem cum suo proprio viro in uno eodem instrumento obligare quibus beneficiis et juribus seu legibus vel aliis contra predicta venientibus et michi adjuvantibus promito, et juro ad sancta quatuor Dei Evangelia a me corporaliter sponte tacta, non uti nec me juvari adversus predictam.

Quod fuit actum et laudatum die et anno et testibus superioribus nominatis. [f. 71r]

a. <et Johana, eius uxor>. b. <videlicet>. c. <per>. d. <renun>.
e. <ad plenum>. f. <et infrascriptis>.

1381, octubre, 3. Cotlliure

Pere Vela, hereu universal de la difunta Francesca, vídua de Bernat Martí, de Cotlliure, compareix davant Dalmau de Fonts,

donzell regent de la batllia de l'esmentada vila, per requerir la presència dels legataris i creditors del testament de Francesca per redactar l'inventari dels seus béns. El batlle cita els legataris i creditors del testament a la casa que la difunta habitava, en presència dels quals Pere Vela fa redactar l'inventari dels seus béns per evitar qualsevol frau.

ADP-O, 1B139, f. 71r-73r.

Noverint universi quod die tercia octobris anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, in curia Coquiliberi, coram venerabili Dalmacio de Fontibus, domicello,^a regens baiuliam dicti loci Coquiliberi, comparuit Petrus Vela, dicti loci, heres universalis^b cum testamento Ffrancische, uxoris Bernardi Martini quondam dicti loci, et suplicando proposuit coram dicto domino regente dictam baiuliam quod ipse vult dictam hereditatem apprehendere, et eidem inmiscere cum beneficio inventarii et gaudere ilis jure et beneficio quibus adheuntes hereditates cum beneficio inventarii gaudent et gaudere debent juxta legitimas sanctiones. Ideo suplicavit dicto domino regenti ac etiam eundem requisivit quantus vocari faciat legatarios et creditores predictae hereditatis ut in confeccione dicti inventarii sint presentes, quod paratum se obtulit facere secundum juris formam. Et dictus dominus regens dictam baiuliam videns et attendens predictam requisitionem fore justam, ad instanciam dicti heredis, mandavit Guillemo Oliveda, publico preconii dicti loci, quantenus voce preconia per locum Coquiliberi citaret omnes legatarios et creditores dicte hereditatis, ut die presenti, hora vesperorum, in hospicio habitationis dicte quondam Ffrancische, uxoris dicti Bernardi Martini quondam, comparerent visuri incohesionem inventarii fiendi, de dictis bonis que dictus heres facere intendit ipsis die et hora, cum intimatione quod comparentibus ipsis legatariis et creditoribus vel non comparentibus procedetur super eisdem, prout jure fuit et rationis.^c Post hec, eadem die hora terciarum, dictus preco rediens retulit se fecisse predictam citationem juxta superius sibi traditam formam. Qua hora vesperorum superius nominata, dictus Petrus constitutus personaliter in hospicio habitationis dicte Ffrancische, uxoris dicti Bernardi Martini quondam, una mecum notario et testibus infrascriptis volens ut dixi se inmiscere dicte hereditati, sed cum beneficio inventarii ut beneficium ex hoc inventario sibi debitum ex integro reservatur. Et ad hoc ut suspiccionis et omnis fraudis maculam evitetur et ad conservacionem sue

fame proposito signo venerabili Sancte Crucis et preheunte +, convocatis creditoribus et legatariis antedictis ut superius continetur, incipit facere inventarium de bonis dicte hereditatis in modum qui sequitur. [f. 71v]

In primo, igitur confessus fuit et recognovit se invenisse in dictis bonis unam mensam cum^d duobus scannis. Item unum pastyn cum uno doblerro cum uno modico farine. Item unum armarium fustis^e cum una amphora, et cum uno citrello tenendi oley. Item unam pannam cum sua giradora modici valoris. Item unum murterium lapideum cum suo boix fustis. Item quasdam tripodes. Item duo crucibula. Item unam lociam. Item unum^f feroyll ferri. Item unum ast ferri. Item unum calderonum parvum modici valoris. Item duas grasalas terre. Item tres talladors fustis. Item VI scutellas terre, unum cuyller fuistis. Item unum bacinum. Item unum alium bacinum parvum. Item II dorchs. Item unum poal fustis. Item unum cabas. Item unam postem portandi panem. Item unum gorp. Item unum bugaderium, unam cistellam modici valoris. Item duas ollas terre fractas. Item unam tupinam et unam casolam. Item in camera fuit confessus invenisse unam gerram olieriam. Item unam semal modici valoris. Item unum bufet de bufar al foch. Item unum cistellonum parvum modici valoris. Item unum peyroltum cupri.^g Item tres talladors^h fustis. Item unam cochetam terre, II taylladors fustis. Item unam puyeriam fustis rotundam. Item II grasalers terre. Item unum martellum ferri modici valoris. Item unum boatellum olierum. Item unum peyrol. Item unum candelabrum ferri parvuum. Item tres grasalers intus unam cufinam. Item unum cedas modici valoris. Item unum cabas, unum desch. Item unum alium sedas. Item unum cofretum parvum fractum. Item unum sagimen parvum. Item unum boatell cum nentilles. Item unam fruyteriam plenam de faves. Item unam caxietam parvam. Item unam gerram olieriam. Item unum doblerium cum uno modico de lino. Item alium [f. 72r] doblerium plenum lane. Item unam caxietam parvam. Item unum tayllador et unam scutellam parvam terre. Item unum peu de tornet ferri. Item unam embuderiam plenam de mel veyla. Item unum desquetum cum octo capdeylls fili de mauts. Item II tayladors fustis. Item unum culitorium et unum embudet. Item unam mensuram rotundam sine ferris cum quinque tayladors fustis. Item unam cistellam fractam. Item unum anel ferri de moli. Item duas faus. Item unum plano modici valoris. Item unam lanternam modici valoris. Item unam

colgam cum suo saccileto modici valoris. Item unam culturam. Item unum tros vanoe. Item unum traverserium. Item unum cuxinum sine cuxinera. Item unum lansol de duabus telis. Item unam flaciatam albam cum listis croceis et virmiliis. Item unum cohopertorium lividum. Item aliam colgam cum suo saccileto. Item unum traverserium. Item unam \aliam/ flaciatam albam. Item duo linreamina quilibet duarum telarum. Item unum fasetum lividum. Item unam tunicam lividam domine modici valoris. Item unum mantellum lividum modici valoris. Item quatuor pessas de tesses. Item unam flotxiam lividam modici valoris. Item unum tros de canamas. Item aliam tunicam lividam modici valoris. Item unum cot blau. Item aliam tunicam de blau. Item mediam gramasiam lividam modici valoris. Item unam taciã argenti parvam. Item II rams lane et unam madexam filatam. Item VI ramos d'estam arnat. Item duos cabases. Item quasdam tovaylles parvas. Item duas caligas panni burelli \etⁱ unam \ex ipsis/ est plena de siurons. Item unam camisiã domine modici valoris. Item unam archam fustis. Item unam aliam archam. Item unam tessors listats. Item unam camisiã novam. Item unum linreamen modici valoris. Item quasdam tovaylles modici valoris. Item unam vanoam albam. Item unam baluernam panni de^j blau clar. Item unam tunicam panni russi. Item unum mantellum lividum. Item alium mantellum panni russi bonum. Item unum cot panni russi bonum. Item quasdam tovalles [f. 72v] parvas. Item tres tessors. Item tres pessas de lanssolls modici valoris. Item unum capeyll \vini/ hominis.^k Item in cellario fuit confessus invenisse duas sellas \cedendi/. Item duas tinardes. Item unum vixellum plenum de muscato, vini primi, de rana quatuor saumatarum. Item unum carratellum plenum dicti vini, de rana trium saumatarum. Item unum carratellum de I barrall plenum dicti vini^l \muscati/ primi. Item unum carratellum medium vini aquarum, de rana duarum saumatarum. Item duas carratellas^m plena (sic) vini aquarum, de rana, inter ambo, duarum saumatarum viniⁿ \muscati/. Item unam butam de mena cum una saumata vini virmiliu puri. Item unum^o vixellum de quatuor saumatis plenum vini virmiliu puri. Item unum carratellum, de rana de I barral, plenum vini aquarum. Item unam saleriam fustis salandi porco tersa de sal. Item unam cistellam. Item unam faus bosqueriam. Item unam concham fustis tenendi mensuras. Item unam sturam novam rotundam. Item duas posts. Item alias duas postes. Item unum pontit. Item duo scanna. Item unam gerram men-

surandi vinum modici valoris cum una ansa.^p Item unum cabas unum garbellum modici valoris. Item unum culitorium unum cofinum. Item medium cartonum mensurandi bladum unum cavassonetum. Item unam scalam. Item unum pelisso modici valoris. Item unum mantonum panni burelli sutilis. Item aliam peyl modici valoris. Item unam flaciatam listatam. Item unum traverserium sutilis. Item unum candelobrum ferri modici valoris parvum. Item unum embut mensurandi vinum. Item unum arquibanch de duabus caxonis. Item unam archam magnam de duobus caxonis in qua habet VI mensuras de miyl. Item inter lanam et stam pentinat unum pugosal vel inde circa. Item unam archam cum sex mensuris frumenti. Item unam pasteriam tenendi carnem salsam. Item unam pilam et unum modicum de carn salada. Item fuit confessus invenisse in domo in quo habitabat [f. 73r] domini Guillemi Augerii presbiteri, primo unam tabulam cum duobus scannis. Item unam archam in qua habet I camisa dome, quasdam tovylls. Item duas camises et duas brages. Item unam alphabiam modici valoris. Item unum arquibanchum de duobus caxonis. Item unum matalasium modici valoris. Item unum scannum parvum. Item quasdam ferres de foch de^q duabus boquis. Item unam flaciatam. Item unam capsetam. Item unam banquetam^r en que estaven dorchs. Item in cellario VII pontits. Hec autem bona et non plura fuit confessus invenisse.

Protestans quod si de cetero plura bona invenerit dicte hereditatis illa in presenti inventario faciet scribi vel aliud de ipsis faciet seu confici faciet publicum speciale inventarium. Inceptum fuit presens inventarium per dictum Petrum, heredem predictum, die et anno predictis, in presencia et testimonio Ffrancisci Gotmarii, ffratris Raymundi Paleti \hospitalerii/, Johannis Pereti, Germani Andree sagionis curie dicti loci, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

Post hec die tercia decembris dicti anni, dictus Petrus, cum non invenisset plura alia bona dicte hereditatis presens, clausit inventarium, protestans quod, si alia bona ipsius hereditatis inveniret,^s illa in presenti inventario conscribi faciet et poni vel de illis aliud conficiet speciale inventarium.

Quod ffuerunt acta in Coquolibero, die et anno predictis, in presentia et testimonio Germani Andree et Bernardi Martini sagionis^t curie \dicti loci/ de Coquolibero, et mei^u \Bernardi/ Frigole notarii publici qui predicta. (*sic*)

a. <baiulo>. b. <ut dixit>. c. <Qua hora>. d. <suo scanno>. e. <in pariete>. f. <ferroll>. g. <parvum>. h. <cupri>. i. <quarum>. j. <blau

de clar>. k. <lini>. l. <albi. Item>. m. uno caratella corregit en duos caratellas. n. <albi>. o. <item>. p. <Item unum cabas et unum garbellum modici valoris>. q. <II>. r. <in>. s. <vel ad manus suas seu noticiam pervenerint>. t. <de>. u. <Andree>.

121

1381, novembre, 3. Cotlliure

Bartomeu Rotllà, prior del convent dels predicadors de Cotlliure, en nom de la seva congregació, ven a Pere Salvat, de Banyuls dels Aspres, tres peces de terra que posseeixen per una deixa testamentària de Joan Jofre, de Tatzó d'Avall, situades dins el terme de Banyuls dels Aspres, al lloc anomenat Puig de Moner, pel preu de quatre lliures, n'exceptua els drets que hi té Dalmau de Banyuls, donzell, i els seus successors en tant que senyors directes: un cens anual d'un diner a satisfer per Nadal i el dret de foriscapi.

ADP-O, 1B139, f. 73r-74r.

Noverint universi quod ego, ffrater Bartholomeus Rotlandi, prior conventus fratrum predicatorum Coquiliberi, et nos, ffrater Bernardus Boveti, subprior, ffrater Guillemus Salomonis, ffrater Petrus Bauloni, ffrater Berengarius Corronis, ffrater Bernardus Vilari, ffrater Petrus Dominici, frater Johannes de Gradu, [f. 73v] ffrater Ffranciscus Vilarnaudi \et ffrater Guillemus Berengarii/, omnes fratres dicti conventus, in capitulo conventus ipsius ad sonum campane more solito pro infrascriptis peragendis congregati, gratis et ex certa sciencia,^a nomine nostro et dicti conventus vendimus et tradimus sive quasi tradimus vobis, Petro Salvatat, de Bayullis de Asperis, et vestris et quibus volueritis, perpetuo, tres pecias terre que nobis^b seu dicto conventu pervenerunt racione lexie nobis seu dicto conventu facte per Johannem Jaufre, de Tacione inferiori, prout in testamento condito per dictum Johannem latius continetur. Et sunt dicte pecie terre in terminis \dicti loci/ de Bayullis, in loco vocato Puyg de Moner, et affrontatur cum tenencia Castilionis Ripolli et cum tenencia vestre dicti emptoris et cum tenencia Raymundi de Bayullis et cum via qua tenditur a la riera et cum camino regali. Et hec facimus totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis^c \in dictis peciis terre/ habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis donamus et cedemus

vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habemus et habere debemus in predictis peciis terre quoquomodo. Constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas, hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facimus perpetuo precio quatuor librarum barchinonensium de terno quitiarum, quas \nobis/^d nomine dicti conventus dedistis et solvistis, de quibus per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciantes exceptioni peccunie non numerate et non recepte et doli, et in factum accioni et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justi precii sunt decepti, similiter renunciamus. Dantes et remittentes vobis et vestris siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto. Promittentes vobis quod nos, nomine dicti conventus et dicti conventus, faciemus et faciet vobis et vestris predictas tres pecias terre bonas habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et tenebimur etiam inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccione et omni dampno, gravamine, sump-tibus et interesse, litis et extra, pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona^e \dicti conventus/, presentia et futura ubique. [f. 74r] Et incontinenti constituimus nos predicta que vobis vendimus vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem apprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate, quandocumque et quosciscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas, salvo jure venerabilis Dalmacii de Bayullis, domicelli, et suorum successorum in uno denario barchinonense de terno censuali, sibi et suis quolibet anno solvendo in festo natalis Domini, et in directo dominio, laudimio et foriscapio, tociens quociens, dictas pecias terre vendantur vel alienentur in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniemus nec venire faciemus, occulte vel manifeste, mea bona fide firme stipulacione, vobis promittimus.^f

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero intus capitulum dictorum ffratrum predictorum, die IIII novembris anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Bertrandi Serena, presbiteri, Castilionis Ripolli et Petrus Pagesii, omnium de Bayullis de Asperis, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <per nos et sine>. b. <perv>. c. <in se>. d. <nobis \dicti priori/>. e. <mea>. f. <et etiam juramus>.

122

Sense data

Pere Salvat, de Banyuls dels Aspres, reconeix que deu quatre lliures a Bartomeu Rotllà, prior del convent dels predicadors de Cotlliure, per raó de la venda que li va fer de tres peces de terra (document incomplet).

ADP-O, 1B139, f. 74r.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Salvatat, de Bayullis de Asperis, gratis confiteor me debere vobis ffrati Bartholomeo Rotlandi, priori conventus fratrum predicatorum Coquiliberi et vestris, quatuor libras barchinonenses de terno pro quarum precio michi vendidistis tres pecias terre^a cum instrumento inde hodie facto, in posse notarii infrascripti continetur. Et licet vos fueritis dictas quatuor libras, in dicto instrumento, confessus habuisse et recepisse, est tamen verum quod adhuc restant vobis ad solvendum... [acte incomplet] [f. 74v] [el començament del f. 74r s'ha deixat en blanc, com si es volgués completar més tard l'acte, la qual cosa no fou feta].

a. <que sunt> <pro ut>.

123

1381, octubre, 3. Cotlliure

Santhon Cohen i Gentil, vídua d'Isaac Jacob, jueus de Cotlliure, reconeixen que deuen nou lliures, dotze sous i sis diners a Guillem Pagès, de l'esmentat lloc, per raó de la venda que aquest darrer els ha fet d'una certa quantitat de llana, la qual reconeixen que han rebut, i es comprometen a pagar l'esmentada quantitat en deu dies.

ADP-O, 1B139, f. 74v-75r.

Sit omnibus notum quod nos, Santhon Cohen, judeus de Coquolibero, et Gentilis, uxor Ysach Jacob quondam, judei dicti loci, nos ambo simul in unum et quilibet nostrum insolidum, renunciantes remedio epistole divi Adriani et beneficio novarum constitucionum et dividendarum accionum et consuetudini Coquiliberi, dicenti^a reum principalem prorata conveniri, gratis

et ex certa sciencia quisque nostrum insolidum confitemur et recognoscimus nos debere vobis, Guillemo Pagesii, dicti loci, et vestris, novem libras et duodecim solidos et sex denarios barchinonenses de terno quarum precio vos nobis vendidistis et vendicionem hodie fecistis de^b aliqua quantitate lane. De qua lana bene per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciantes excepcioni^c predictae lane non habite et recepte et dictarum novem librarum et duodecim solidorum et sex denariorum vobis ex causa predicta non debitarum et doli. Quas quidem novem libras duodecim solidos et sex denarios vobis aut vestris quisque nostrum insolidum renunciantes ut supra promittimus solvere et tradere in pace, videlicet in primo venienti festo natalis Domini, sub pena tercii quantitatis dicti debiti que contra nos denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera curie inde jus danti, post amonestacione^d \quam pena^e tercii possitis denunciare contra nos et bona nostra/ quinque dierum per vos nobis fienda verbo vel scripto^f \et non ante/. Preterea promittimus vobis, dicto Guillemo Pages, quod lapso termino soluciones predictae, si vobis aut vestris non fuerit satisfactum in dicto debito infra decem dies proximos, sine aliqua monicione intrabimus intus turram que est in domo vestra dicti Guillemi Pagesii et ibi, intus turram, hostagia nomine vestro tenebimus et servabimus, et a dicta turra non exiemus nostris propriis pedibus nec^h alienis neque ulla arte vel ingenio sine speciali licencia vestri et vestrorum, donec per nos vel nostros plenarie fuerit satisfactum in dicto debito. Pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis et pro expensis si quas inde feceritis ob moram solutionis predictae, de quibus volumus et promittimus vobis teneri quilibet insolidum obligamus vobis et vestris et dicte curie inde jus danti pro parte dicte pene, si comiteretur, in posse notarii publici subscripti, nomine dicte curie stipulantis, omnia bona nostra et cuiuslibet nostrumⁱ in solidum, presentia et futura ubique.^j Renunciantes super hiis nostri proprio foro, ponentes et submitentes nos et bona nostra sub foro illius curie ad quam recursum habebitis, cum qua et eius officialibus possitis nos bona nostra convenire et compelli facere pro predictis, et dicta curia et eius officiales ad simplicem requisicionem vestri et vestrorum possint ad nos et super nos et bonis nostris mittere sagionem et sagionis, pro predictis exequendis, quibus et cuilibet ipsorum nos promittimus dare et solvere de nostro proprio pro eorum pedagio sive [f. 75r] salario pro quolibet die quo ad nos et super nos pro predictis

mitentur duos solidos barchinonenses de terno. Renunciamus etiam omnibus juribus et legibus pro quibus contra predicta venire possemus predictos vero hostaticos tenere et servare juramus super decem precepta^k \quod Deus dedit in monte Senay, manibus quilibet nostrum sponte tacta/.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, tercia die octobris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo primo, in presencia et testimonio Anthonii Salvani, de Coquolibero, et Petri Rossellerii, mansipii discreti Petri Berengarii jurisperiti dicti loci, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <prorata conveniri>. b. <quadam>. c. <predictarum>. d. <solvenda dista pena/>. e. <pos>. f. <solvenda>. g. <quod dicta pena denunciatis>. h. <aliis>. i. <presencia>. j. <predictos vero hostaticos tenere et servare juramus super decem precepta legis>. k. <legis>.

124

1381, octubre, 15. Cotlliure

Llorenç Amorós, fill del difunt Berenguer Amorós, de Cotlliure, ven per quatre lliures i vuit sous a Antoni Salvà, de l'esmentat lloc, un tros del pati que posseix al costat del torrent que hi ha davant del monestir dels predicadors de Cotlliure, els quals reconeix que ha rebut, i n'exceptua els drets dels senyors directes. Llorenç Amorós convé amb Antoni Salvà de construir una paret de fusta per tapar el llindar del mur que divideix ambdues parts del pati i fer-ne un altre al mur que hi ha davant el torrent.

ADP-O, 1B139, f. 75r-v.

Sit omnibus notum quod ego Laurencius Amorosii, domicellus,^a filius venerabilis Berengarii Amorosii quondam, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et successores, vendo et trado sive quasi trado vobis, Anthonio Salvani, dicti loci, et vestris et quibus volueritis perpetuo, quoddam trocium patui mei^b quod habeo ante ripariam que transit ante januas monasterii fratrum predicatorum dicti loci. Et affrontatur cum tenencia mea dicti Laurencii, et cum tenencia Torroni Palomerii quondam et cum tenencia Raymundi Ramona et carrario novo et cum tenencia vestri, dicti emptoris \+/. Totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se

habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris perpetuo omne acciones et jura quas et que ego habeo et habere debeo in predicto trocio dicti patui quoquomodo. Constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas, hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis facio perpetuo precio quatuor librarum et octo solidorum barchinonensium de terno, quas^c et quos realiter numerando michi dedistis^d et solvistis, de quibus per pacatum me teneo et contentum, unde renunciando excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli et in factum accioni. Et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justi precii sunt decepti similiter renuncio, dans et remitens vobis et vestris siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto. Promitens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictum trocium patui bonum habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et teneor inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccioni et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra, pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo^e vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem aprehenderitis possessionem vel quasi,^f quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quoscienscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo [f. 75v] faciendas. Salvo jure illius vel illorum pro quibus dictum trocium patui tenetur in juribus que habent et censibus assuetis. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam, occulte vel manifeste, mea bona fide firmaque stipulatione, vobis promito. Et etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia, per me corporaliter tacta, per quod juramentum assero me esse minorem viginti quinque annis,^g maiore tamen viginti III, et per idem juramentum renuncio omni juri minoris etatis et ignorancie et beneficio restitutionis in integrum, et omnibus aliis juribus et legibus in contrarium venientibus.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die quintadecima octobris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo primo, in presencia et testimonio \dicti/ Anthonii

Augusti presbiteri, Bernardi Geraldi, de Coquolibero, et mei^h \Bernardi/ Frigole notarii publici qui predicta recepi.

+ Est tamen conventum inter nos, quod ego dictus Laurencius Amorosii, nec mei nunquam possimus facere aygavers super dicto patio vestro dicti Anthonii, in illo videlicet patio que michi ibi remanet nisi illud aygavers qui modo est in dicto patio meo dicti Laurencii. Itemⁱ est conventum inter nos quod vos, dictus Anthonius Salvani, possitis et vobis sit licitum ponere et fitare stantols sive bastons in pariete dicti patui mei, et^j ponere unum limidar verssus rippariam predictam pro faciendo januas in dicto vestro patio sine tamen dampno et periculo^k dicte^l \pariete/. Et nichilominus promito incontinenti tapare et claudere totam illam januam que est in pariete mea, que est inter me et vos, dicti Anthonii Salvanii, et hec facio. [f. 76r]

a. <de>. b. <dicti Laurencii>. c. <realiter>. d. <de dedistis>. e. <nomine>. f. <donec>. g. <mi>. h. <Andree>. i. <dono vobis>. j. <nichilominus>. k. <mei>. l. <Laurencii>.

125

1381, novembre, 7. Cotlliure

Guillem Roure i Agnès, la seva esposa, de Cotlliure, reconeixen que deuen sis lliures i dos sous a Santhon Cohen, jueu de Cotlliure, i Isaac Asser, jueu de Perpinyà, per raó del préstec que els van fer aquests jueus, es comprometen a retornar-los l'esmentada quantitat per Sant Joan de juny.

ADP-O, 1B139, f. 67r-v.

Sit omnibus notum quod nos Guillemus Roure, de Coquolibero, et Agnes, eius uxor, gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros, simul in unum et quilibet nostrum insolidum, confitemur et recognoscimus nos debere \vobis/, Santhon Cohen, judeo Coquiliberi, et Yssach Asser, judeo^a habitatori Perpiniani, et vestris, sex libras et duos solidos barchinonenses de terno de pura sorte, racione mutui per vos nobis facti de eisdem. De quibus per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciantes exceptioni peccunie non numerate et non recepte et doli, quos denarios vobis aut vestris dare et solvere promittimus, in primo venienti festo Sancti Johannis de junio, sub pena tercii illius peccunie quantitatis que contra nos denunciare volueritis, danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus

danti. Preterea si termino supradicto dictas sex libras et duos solidos vobis \aut vestris/ non solverimus, incontinenti^b ipso^c termino lapso admonicionem per vos vel vestros nobis vel in domo habitacionis nostre factam, verbo, litera aut nuncio, infra decem dies proximos a die monicionis predicte in antea continue numerandos, intrabimus intus civitatem Elne, et ibi nomine vestro hostagia tenebimus et servabimus intus muros, et a dicta civitate non exiemus nostris propriis pedibus nec alienis neque ulla arte vel ingenio sine speciali licencia vestri et vestrorum, donec per nos vel nostros, vobis aut vestris in predicto debito et interesse inde adquisito fuerit plenarie satisfactum, sub pena quinque solidorum barchinonensium de terno pro quolibet die quos dicta hostagia non teneremus aut tenere et servare recusaremus aut illa frangeremus, danda et solvenda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti, pro quibus denariis vobis aut vestris ut predicatur exsolvendis, et predictis penis, si comiterentur, et pro aliis predictis attendis et complendis ut predicatur, obligamus vobis et vestris et dicte curie inde jus danti, pro parte dictarum penarum, si comiterentur, in posse notarii publici subscripti^d quilibet insolidum, omnia bona nostra cuiuslibet nostrum insolidum, presentia et futura, ubique, et personas nostras as captionem. Renunciantes super hiis spacio quatuor mensium et decem et quindecim dierum, et maioris et minoris temporis et oblacioni libelli et demande, et transcripto huius instrumenti, et nostro proprio foro et fori privilegio, ponentes et submitentes nos et bona nostra sub foro et districtu curie domini vicarii Rossilionis, cum qua et eius officialibus possitis nos et bona nostra convenire et compelli facere pro predictis et dicta curia et eius officiales ad simplicem requisiconem vestri et vestrorum possint et valeant ad nos [f. 76v] et super nos et bonis nostris mitere sagionem et sagiones pro predictis exequendis quibus et cuilibet ipsorum nos promittimus dare et solvere de nostro proprio pro eorum pedagio sive salario pro quolibet die quo ad nos et super nos et bonis nostris mitentur pro predictis viginti duos denarios \dicte monete/ pro qualibet leuca, \predictos vero hostaticos tenere et servare juramus ad sancta quatuor Dei Evangelia, manibus nostris sponte tacta./

Et ego, dicta Agnes, certificata ad plenum de jure meo per notarium infrascriptum, renuncio beneficio senatus consulti veyllane et illi autentice^e incipienti «si qua mulier prohibenti

uxore cum suo proprio viro in uno eodem instrumento obligare», et omnibus aliis juribus et legibus predictis obviantibus et michi adjuvantibus.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die septima mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio Raymundi Casalls fabri, et Saveret Terreni marinerii de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <ppi>. b. <eo>. c. <laps>. d. <omnia bona nostra>. e. <dicenti>.

126

1381, novembre, 7. Cotlliure

Àpoca relativa a les sis lliures i dos sous prestats per Santhon Cohen, jueu de Cotlliure, i Isaac Asser, jueu de Perpinyà, a Guillem Roure i la seva esposa Agnès.

ADP-O, 1B139, f. 76v.

Sit omnibus notum quod nos, Guillemus Roure et Agnes eius uxor, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, confitemur et recognoscimus vobis Santhon Cohen, judeo Coquiliberi, et Yssach Asser, judeo habitatori Perpiniani, et vestris, quod dedistis et tradidistis nobis, et nos a vobis habuimus et recepimus semel tamen ad nostram voluntatem omnes illas sex libras et duos solidos barchinonenses de terno quas vobis hodie confessi fuimus debere, racione mutui cum publico instrumento facto in posse notarii infrascripti, prout in eodem latius continetur. De quibus quidem sex libras et duobus solidos per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciando excepcioni peccunie non numerate et non^a \habite, recepte/ et doli, facimus inde vobis presentem confeccionem et apocham.

Quod fuit actum, die et anno et testibus prout in instrumento superius notato continetur.

a. <recepte>.

127

1381, novembre, 20. Cotlliure

Guillem Molines, fabre de Cotlliure, i la seva esposa Maria, reconeixen que deuen deu lliures a Asser Isaac, jueu de Per-

pinyà, per raó del préstec que aquest darrer els va fer, i es comprometen a retornar-li l'esmentada quantitat per Pasqua.

ADP-O, 1B139, f. 76v-77r.

Sit omnibus notum quod^a \nos/, Guillemus Molines, faber de Coquolibero, et Maria eius uxor, gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros \simul in unum/ quilibet nostrum insolidum, confitemur et recognoscimus nos debere vobis Asser Issach, judeo habitatori Perpiniani, et vestris, decem libras barchinonenses de terno de pura sorte, racione mutui per vos^b nobis facti de eisdem, de quibus per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciantes [f. 77r] excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli. Quos denarios vobis aut vestris dare et solvere promittimus, videlicet in primo venienti festo pasche Domini, sub pena tercii fiat ut in instrumento Guillemi Roure et eius uxoris continetur, salvo hostaticos.^c

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die XX^a mensis novembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Stephani Masual stadans civitatis Marsilie, et Petri Albas de Camposi, terre Folonedesii, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <ego>. b. <michi>. c. <quod no>.

128

1381, novembre, 20. Cotlliure

Guillem Molines i Maria reconeixen que han rebut les deu lliures que Asser Isaac, jueu habitador de Perpinyà, els va prestar, tal i com consta en l'instrument precedent.

ADP-O, 1B139, f. 77r.

Sit omnibus notum quod nos Guillemus Molines, faber, et Maria eius uxor, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia^a confitemur et recognoscimus vobis, Asser Issach, judeo^b habitatori Perpiniani, et vestris, quod dedistis et solvistis^c nobis, et nos a vobis habuimus et recepimus semel tamen ad nostram voluntatem, omnes illas decem libras barchinonenses de terno, quas vobis hodie confessi fuimus debere, racione mutui^d cum^e publico instrumento facto in posse notarii infrascripti, fiat ut in instrumento apoche Guillemi Roure continetur.

Quod fuit actum die et anno et testibus ut in dicto instrumento debiti Guillemi Molines continetur.

a. <per nos et nostros simul>. b. <Perpiniani>. c. <michi>. d. <fiat>.
e. <instrumento facto>.

129

1381, novembre, 16. Argelers

Jaume Valentí, de Cotlliure, ven a Bernat Casador, de la ciutat de València, un lleny anomenat Sant Antoni pel preu de setanta lliures. Tot seguit s'inclou l'inventari de l'aparell del lleny.

ADP-O, 1B139, f. 77r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Jacobus Valentini, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos, vendo et trado sive quasi trado vobis Bernardo Casadorii, civitatis Valencie, pro omnibus voluntatibus vestri et vestrorum omni tempore faciendis, quendam lembum meum \vocatam Sancti Anthoni/ et eius exerciarum et aparatuum, et domini et patronie integriter et generaliter sicut melius dici potest et intelligi ad utilitatem vestri et vestrorum, precio videlicet septuaginta librarum barchinonensium de terno, quas realiter numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, et in factum accioni. Et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renuncio. Dans et remitens vobis et vestris perpetuo gratis inter vivos siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo [valebit]/ [f. 77v] precio antedicto. Promitens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictum^a lembum et eius exerciarum et aparatuum, et domini et patronie eiusdem, bonum habere et tenere, et in pace omni tempore possidere, ducere et navigare per maria quecumque et aquas tam dulces quam salssas. Et teneor inde vobis et vestris sine fraude de omni eviccione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra, obligando inde vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Ego enim constituo inde vos, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas, ad faciendum inde omnimodas vestri et vestrorum voluntates perpetuo faciendas.

Quod fuit actum et laudatum^b in terminis de Argileriis, die sextadecima mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo primo, in presencia et tes-

timonio Johannis Rocha et Ffrancischi Poncii de Coquolibero, et Barthomei Cortes civitatis Valencie, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

Infrascriptum inventarium est de exerciis et aparatibus dicti lembi, quos dictus Jacobus debet dari et restitui dicto Bernardo Casadorii. Primo II timons de timoner et unum govern. Item I arbre de mig ab entenes et ab veles exerciat. Item arbre de^c proa maior ab V costers per banda, dos amans de cànem ab II flons d'erba. Item trosa fornida ab dos anquilles d'erba, entena, II mantins, II hostins, II brassos d'erba, II strayls, V ànchores separades, V rests, I de mola e los altres aytals con se són, I^a palomera, una gomera de cànem. Item lespersina, II libants, IX stures entre noves e veyles d'espart, I carratell, V barrills una canada, I vernigat destral axa march, I^a serra lanterna foguer de aver foch scudeles, I ferres de foch, I caudero ab cuberta, I^a barcha ab VIII rems, II dalfineres ab astes. Item lescandayl ab sa gola, tren et boneta, e XIII canes. [f. 78r]

a. <quartam partem>. b. <in Coquolibero>. c. <po>.

130

1381, novembre, 19. Cotlliure

Procés iniciat a instància de Bartomeu Palau i Nicolau Pení, preveres i procuradors de l'església de Santa Maria de Cotlliure, relatiu als deutes del difunt Francesc Martí, per la qual cosa el jutge Francesc Resta ordena fer un inventari dels seus béns i en nomena curador Bernat Tallavis, sacerdot de l'esmentat lloc, i fa comparèixer tots els creditors del difunt a la cort per reclamar-ne els deutes. S'hi presenten Bartomeu Palau i Nicolau Pení que en reclamen quinze lliures, Joan Abat, de l'esmentat lloc, trenta-cinc lliures, i Llorença, madrastra de Francesc Martí, catorze lliures.

ADP-O, 1B139, f. 78r-79v.

Noverint universi quod cum die quintadecima novembris anno infrascripto comparuerunt \in curia de Coquolibero/ dominus Bartholomeus Palacii et dominus Nicholaus Penini presbiteri, procuratores et syndici ecclesie beate Marie^a et comunitatis presbiterorum (*sic*) dicte ecclesie beate Marie de Coquolibero, coram venerabili et discreto Ffrancisco Resta, iudice ordinario dicti loci. Qui dixerunt et proposuerunt coram dicto domino

judici verbotenus quod bonis Ffrancischi Martini, filius (*sic*) alterius Ffrancischi Martini, sunt eis nomine dicte comunitatis obligati et ypothecati in quindecim libras barchinonenses de terno cum publico instrumento, quod instrumentum ad oculum hostenderunt. Quare requisiverunt et suplicarunt, nominibus predictis, dicto domino judici quantus satisfieri faciat eisdem nomine dicte comunitatis in dictis quindecim libris eis debitis, per dictum Ffranschum Martini. Qua requisicione facta, dictus dominus iudex volens ad predicta providere de justicia. Decrevit in curatorem bonis predictis Bernardum Taylavis,^b sartorem dicti loci, mandando ei quantus inventarium de dictis bonis recipiat et nichilominus preconitzari faciat per dictum locum si aliquis intendit habere jus in dictis bonis. Subsequenter vero^c dicta die, dictus curator fecit inventarium de dictis bonis et fuit confessus invenisse quandam vineam dicti Ffrancischi Martini que est in terminis dicti loci de Coquolibero, loco vocato Palmola, et afrontatur cum tenencia Petri Garriguella et cum tenencia Miquellis Palaudani et cum tenencia d'en Ceret. Quo inventario recepto incontinenti \et ipsa eidem die/, dictus curator de mandato dicti domini iudicis fecit fieri dictam preconitzacionem prout sequitur:

“Ara oiats que ns fa saber lo batle del senyor rey a tothom e a tota persona qui aia ho entena aver dret ne demanda en los béns d'en Ffrancesch Martí pus jove, que per disapte tot dia ho aia a denunciar a la cort del dit loch. En altra manera lo senyor de jutge procehiria a fer la distribució dels dits béns, lur absència no contrastant segons que de dret e justícia trobarà fehedor.”

Post hec, die predicta, Petrus Ferrarii, preco publicus, retulit se dictam preconitzacionem fecisse per dictum locum et per loca asueta de Coquolibero. Quaquidem preconitzacio facta, comparuerunt dictus Bartholomeus Palacii et Nicholaus Penini, nomine dicte comunitatis, qui dixerunt et \etiam/ hostenderunt quod bona dicti Ffrancischi Martini sunt eis nomine dicte comunitatis obligata in dictis quindecim libris cum publico in (*sic*) instrumento facto in posse Andree Frigola notario quondam de Coquolibero, octava die mensis januarii anno a nativitate Domini M CCC LX VII°, quare requisiverunt dictum dominum iudicem eis [*f.* 78v] nomine dicte^d comunitatis adjudicare, et dictum curatorem ad eas eis tradendas et deliberandas condepnare, et in hiis justiciam expeditam fieri.

Post hec, die sextadecima mensis novembris anno predicto, comparuit in dicta curia Johannes Abbatis, dicti loci, qui hostendit coram dicto domino judici quod bonis dicti Ffrancischi Martini sunt sibi obligatis in triginta quinque libris barchinonensibus de terno cum publico in instrumento facto in posse Guillemi Mercerii, notarii dicti loci, die VI^a marcii anno a nativitate Domini M CCC LXX secundo. Quare requisivit et supplicavit dicto domino judici quantus satisfieri faciat eidem in dictis triginta \quinque/ libris sibi debitis, et in hiis justiciam expeditam fieri.

Postque die predicta comparuit in dicta curia coram dicto domino judici Laurencia, uxor Ffrancischi Martini quondam, patris dicti Ffrancischi, qui dixit et proposuit \verbotenus/ coram dicto domino judici quod bonis dicti viri sui quondam sunt sibi adjudicatam per curiam dicti loci et cum dictis bonis non sufficiunt ad dotem suam pro duxit coram dicto domino judici quoddam instrumentum debititium quatuordecim librarum quod dictis bonis (*sic*) dicti Ffrancischi Martini sunt obligatis (*sic*) dicti patris sui quondam, in dictis quatuordecim libris cum in instrumento facto in posse Berengarii Serrani, notarii dicti loci, die quarta mensis januarii anno a nativitate Domini M CCC LX octavo. Quare requisivit et supplicavit^f dicto domino judici quantus satisfieri faciat eidem in dictis quatuordecim libris sibi debitis, et justicia in hiis expeditam fieri.

Post hec, die lune que fuit XVIII mensis novembris anno predicto, de mandato dicti domini judicis fuit facta preconitacio infrascripta prout sequitur:

“Ara oïats que us fa saber lo batle del senyor rey a tothom qui aia ho entena aver dret ne demanda en los béns d'en Ffrancès Martí pus jove, ne qui vuylla veser fer la distribució dels dits béns. Que demà que serà dimarts, après misses sien en la cort del dit loch con lo dit senyor de jutge entén a procehir a fer la dita distribució axí con de dret e justícia li serà vist fesedor.”

Post hec ipsa eadem die Petrus Ferrarii, preco publicus, retulit se dictam preconitacionem fecisse per dictum locum de Coquolibero. Subsequenter vero die martis que fuit XIX novembris anno predicto, comparuerunt in dicta curia [*f. 79r*] Bartholomeus Palacii, presbiter, nomine dicte comunitatis, et Johannes Abbatis et Laurencia, uxor Ffrancischi Martini quondam, et Bernardus Taylavis, curator predictus. Quiquidem creditores superius nominati petierunt et requisiverunt dicto domino judici quantus satisfieri faciat eisdem in dictis peccunie quantitibus per ipsos superius petitis, et justiciam expeditam eisdem fieri^g et

servari. Et^h \petierunt/ et requisiveruntⁱ bona predictiⁱ \Ffrancischi Martini junioris/ pronunciari et declarari fore eis obligata et ypothecata pro dictis peccunie quantitatibus superius designatis. Et dictus iudex auditis requisicionibus supra factis et instantibus partibus predictis, et de eorum voluntate et consensu, die presenti eisdem ad pronunciandum super predictis assignata, processit ad declarandum super eisdem prout sequitur:

“Unde nos, Ffranciscus Resta, iudex predictus, visis petitionibus supra predictos creditores, coram nobis productis et hostensis, totoque presenti processu et omnibus in ipso accitatis, plenare pro lectis et examinatis prehabita super hiis omnibus deliberacionem sedentes pro tribunali more solito iudices iudicantes Deum et sacro sancta quatuor Dei Evangelia pro oculis habendo, ideo in hiis nostris scriptis, procedimus ad nostram distributionem faciendam de dicta vinea inter creditores predictos, in hunc modum. Primo, pronunciamus et declaramus dictam vineam et omnia alia bona ipsius Ffrancischi Martini junioris fore obligata et ypothecata dictis clericis pro dictis quindecim libris barchinonensibus, debitis eisdem racione predicta, contentis in dicto instrumento pro aliis creditoribus eiusdem ipsasque quindecim libras dictis clericis racione predicta tanquam prioribus tempore et jure potioribus in eisdem adjudicamus, et exsolvi per dictum curatorem atque tradi jubemus simul cum expensis inde legitime factis tationem quarum nobi reservamus. Secundo, pronunciamus et declaramus dictam vineam et etiam residua alia bona ipsius Ffrancischi Martini junioris fore obligata et ypothecata pro aliis creditoribus ipsius Ffrancischi, qui in hoc gradu Johanni Abbati predicta peccunie quantitate per ipsum serius petita atque debita racione predicta, ipsamque peccunie quantitatem eidem Johanni Abbati tanquam priori tempore et^k jure potiori adjudicamus, tradique et exsolvi [f. 79v] per dictum curatorem jubemus et mandamus. Hanc autem distributionem seu divisionem facimus et facere intendimus, salvo tamen et retento quod dicti creditores primitus et antequam recipiant quantitates eiusdem adjudicatas teneantur^l juramento \quilibet/ per ipsos primitus prestito averare petita per ipsos et quilibet ipsorum et ydonem et cum ydoneis fideiussoribus laycis de tornando peccunie quantitates eisdem adjudicatas simplici curie requisicionem, causa quo im (*sic*) posterum appareant aliquis creditor dicti Ffrancischi im posterum prior tempore et potior jure, in ipsis peccunie quantitatibus eisdem adjudicatis.”

Lata fuit dicta sententia per dictum dominum iudicem pro tribunali in curia dicti loci Coquiliberi cedentem, lectaque et publicata per eundem presentibus partibus predictis^m dictis presbiteris, Johanni Abbatis et curator predicto, die XIX novembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo, presentibus testibus Petroⁿ Malolli, Jacobo Polp, Germano Andree, de Coquolibero, et me, Bernardo Frigola, notario^o \et scriptore curie dicti loci de Coquolibero/. Quaquidem sententia lata dictus Johannes Abbatis et dicti presbiteri petierunt et requisiverunt de eadem et etiam de omnibus aliis superius accitatis, dictis et productis^p \eis/ publicum confici instrumentum per me, notarium infrascriptum, ad memoriam predictorum.

Quod fuit actum in dicto loco de Coquolibero, die et hora, loco et anno, et presentibus testibus superius nominatis.

Unum fuit traditum Johanni Abbatis, traditur aliud presbiteri.

a. <dicti de Coquolibero>. b. <dicti>. c. <dictus>. d. <universitatis>. e. <Posq>. f. <coram>. g. <et servari>. h. <nichilominus petierunt>. i. <pronunciari et declarariper ipsum>. j. <Ffrancischi Martini junioris>. k. <potiori>. l. <cum>. m. <dich>. n. <Maloylli>. o. <publico qui predicta>. p. <sibi>.

131

1380, octubre, 7. Cotlliure

Àpoca de les deu lliures que Bernat de Tuir, de Cotlliure, va acordar entregar en diversos terminis a Tomàs Vanoer, teixidor de l'esmentat lloc, i Bartomea, la seva esposa, tal i com consta en l'instrument públic signat pel notari Guillem Mercer en 1373.

ADP-O, 1B139, f. 79v-80r.

Sit omnibus notum quod ego Berthomlomea (*sic*), uxor Thome Vanoerii, textoris ville Coquiliberi, gratis et ex certa sciencia, de voluntati dicti viri mei presentis, quod ego, dictus Thome, vir dicte Bartholomea, fateor esse verum, gratis et ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis, Bernardo Tohir, dicte ville, quod dedistis et solvistis michi, ad meam voluntatem, inter diversas soluciones, omnes illas decem libras barchinonenses de terno, pro quibus faciebatis michi de censsu, quolibet anno, in festo natalis Domini, decem solidos, cum instrumento recepto per discretum Guillemum Mercerii, notarium dicte ville, die prima mensis decembris, anno a nativitate Domini millesimo CCC^o

septuagesimo tercio, quod volo cancellari et pro cancellato haberi in iudicio et extra. De quibus decem libris et de toto interesse debito usque ad hunc [f. 80r] presentem diem per pacatam me teneo et contentam. Renunciando excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, facio vobis et vestris presens apoche instrumentum in testimonium premissorum.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die septima octobris anno a nativitate Domini M^o CCC^o octuagesimo, in presencia et testimonio domini Nicholai Panini presbiteri, et Petri Pug, de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta requisito recepi.

132

1381, març, 10. Cotlliure

Àpoca de les setanta lliures que Bernat Cassador, de la ciutat de València, devia a Jaume Valentí, de Cotlliure, per raó de la venda del lleny anomenat Sant Antoni.

ADP-O, 1B139, f. 80r.

Sit omnibus notum quod ego, Jacobus Valentini, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis,^a Bernardo Cassador, civitatis Valencie, et vestris, quod vos dedistis et solvistis michi plene et integre, ad meam voluntatem, omnes illas septuaginta libras barchinonenses de terno quas michi confessus fuistis debere^b cum publico debiticii instrumento facto die XVI^a novembris anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo primo, per notarium infrascriptum, racione videlicet cuiusdam lembi vocati Sancti Anthoni quod^c \vobis/ vendidi \prout in quodam instrumento vendicionis inde facto in posse notarii infrascripti die XVI novembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX I^o latius continetur/. Dictum vero instrumentum debiticium dictarum septuaginta librarum de presenti volo esse fractum et nullum et nulla obtineat roboris firmitatem, de quibus septuaginta libris per pacatum me teneo et contentum. Unde renunciando exceptioni peccunie non numerate et non recepte et doli, per me et meos facio vobis et vestris de predictis septuaginta libris bonum finem perpetuum et apocham ac pactum de ulterius aliquid non petendo pro predictis septuaginta libris vel earum occasione.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, decima die marcii anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo secundo, in presencia et testimonio Petri Pellicerii,^d Jacobi Martini et Petri Amiyll, de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Johanni Vila>. b. <racioni cuiusdam lembi vocati Santi Anthoni quod michi vendidistis>. c. <michi>. d. <et>.

133

1380, desembre, 19. Cotlliure

Guillem Oliveda, de Cotlliure, ven a Joan Abat, de l'esmentat lloc, un censal de nou sous i sis diners anuals a satisfer per Sant Joan de Nadal, pel preu de nou lliures i mitja que reconeix que ha rebut.

ADP-O, 1B139, f. 80r-v.

Sit omnibus notum quod ego Guillemus Oliveda, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos vendo, statuo et assigno vobis, Johanni Abbatis, dicti loci, et vestris et quibus volueritis perpetuo, in et super omnibus bonis meis, mobilibus et immobilibus, presentibus et futuris, quecumque sint et ubique, novem solidos et sex denarios barchinonenses de terno censuales, anuales,^a rendales et perpetuales, per vos et vestros, a me et bonis meis et successorum meorum habendis et percipiendis, quolibet anno perpetuo, de primo venienti festo sancti Johannis natalis proxime venturi ad unum [f. 80v] annum. Promitens vobis quod ego^b \aut/ mei incipiemus vobis aut vestris solvere dictum censsum, de^c dicto festo sancti Johannis^d ad unum annum, et deinde anno quolibet successive perpetuo, sub pena tercii solutionis cessate vobis et vestris totaliter acquirenda. Et titulo huius venditionis dono et cedo vobis et vestris omnes actiones et jura quas et que habeo et habere debeo in predictis novem solidis et sex denariis censualibus et racione eorundem in dictis bonis meis quoquomodo. Constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas. Hanc autem venditionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facio precio videlicet novem librarum et medie barchinonensium de terno, quas numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renuncians exceptioni

peccunie non numerate et non recepte, et omni alii excepcioni et doli, et in factum actioni. Et illi etiam legi quam iuvantur qui ultra dimidiam iusti precii sint decepti similiter renuncio, dans et remittens vobis et vestris perpetuo gratis in terminos siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto promittens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictos novem solidos et sex denarios^e censuales bonos habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et tenebimur etiam inde vobis et vestris sine fraude de omni evictione et omni dampno, gravamine, sump-tibus et interesse, litis et extra, sitque pro predicta evictione et pro predictis novem solidis et sex denariis censualibus vobis et vestris quolibet anno dicto termino perpetuo exsolvendis et pro omnibus et singulis supradictis vobis et vestris firmiter attendendis et complendis. Obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique, et specialiter quandam vineam que est in terminis dicti loci, loco vocato La Palmola, et affrontatur cum tenencia Petri Garriguella et cum tenencia Miquellis Palaudani et d'en Ceret. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam occulte vel manifeste mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito. Et etiam iuro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia, manibus nostris sponte tacta.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero die XIX decembris anno a nativitate Domini millesimo CCC^o LXXX, in presencia et testimonio Ffrancisci Gotmarii et Petri Ferrari, de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 81r-v] [en blanc] [f. 82r]

a. <et>.   b. <et>.   c. <in>.   d. <et de inde>.   e. <vobis>.

134

1381, març, 20. Cotlliure

Miquel Palaudà, de Cotlliure, ven a Pere Ranyers, mariner d'aquest lloc, la part que posseeix en un carreró situat al port superior de l'esmentada vila, excepte tota la paret de l'hort de Miquel i la tinença de Pere Guillem, de Cotlliure, pel preu de quaranta sous, n'exceptua els drets del rei d'Aragó i els seus successors com a senyors directes de l'esmentat carreró.

Sit omnibus notum quod ego, Michael Palaudani, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos heredes et successores vendo, trado sive quasi trado vobis, Petro^a \Rayneris/, marinerii dicti loci, et vestris et quibus volueritis perpetuo, totam illam partem et servitutem meam quam habeo in quodam carrerono, tantum videlicet quantum frontieriam orti vestri, \dicti Petri Rayneris, qui cum dicto carrerono affrontatur/ tenet, et est dictum carreronum in Portu Superiori dicti loci. Et affrontatur cum tenencia Petri Prats et cum^b pariete \orti^d/ dicti Miquellis Palaudani, salvo quod \tota/ dicta pariete \orti mei dicti Miquellis/, remanet michi, dicti Michelis \Palaudani/, francha et quitia, et cum tenencia Petri Guillemi, dicti loci. Totum integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris perpetuo^e omnes actiones et jura quas et que habeo et habere debeo in dicto carrerono \sicut videlicet tenet frontieria orti vestri dicti Petri Rayners/ quoquomodo. Constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas, hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris ffacio perpetuo precio quadraginta solidorum barchinonensium de terno, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renuncians exceptioni peccunie non numerate et non recepte et doli et in factum actioni, et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renuncio. Dans et remittens vobis et vestris siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promittens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictum carreronum bonum habere et tenere, et in pace perpetuo possidere, contra omnes personas. Et teneor inde vobis et vestris sine fraude de omni evictione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra. Pro quibus omnibus et singulis attendendis et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituo me predicta que vobis vendo vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem aprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate, quandocumque et quoscienscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Salvo tamen semper in predicto carrerono juris illustissimi domini nostri regis Aragonum et eius successorum in directo

dominio, laudimio et foriscapio tociens [f. 82v] quosciens dictum carreronum vendatur vel impignoretur in toto vel in parte. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam, occulte vel manifeste, me bona fide firmaque stipulacione vobis promito.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die vicesima marcii anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio^f Guillemi Baseyla, et Petri Guillemi, de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <Guillemi>. b. <pariet>. c. <et>. d. <mei>. e. <gratis inter vivos siquid dicta>. f. <Pet>.

135

1381, octubre, 8. Cotlliure

Ramon Traginer, de Cotlliure, procurador de l'infant Joan, duc de Girona, confirma la venda feta per Miquel Palaudà a Pere Ranyers d'un carreró a l'esmentada vila i n'exceptua els drets que hi tenen el rei d'Aragó i els seus successors com a senyors directes.

ADP-O, 1B139, f. 82v.

Et ego, Raymundus Traginerii, de Coquolibero,^a habens potestatem a magnifico domino Johanne, illustrissimi domini nostri regis Aragonum primogenito, eiusque terrarum et regnorum generalis gubernatore, duce Gerunde, comite Cervarie, cum litera sua inferius^b inserta, laudandi et firmandi predicto domino duce omnes et singulas venditiones, permutaciones et alienationes, et alias quascumque transportationes que jure directi domini pro domino rege vel pro dicto domino duce teneantur infra villam et terminos Coquiliberi, gratis auctoritate dicte potestatis laudo et firmo vobis, dicto Petro Rayners, predictam vendicionem vobis factam per dictum Miquellem Palaudani de dicto carrerono superius confrontato, salvo jure dicti domini Aragonum regis et suorum successorum^c in directo dominio, laudimio et foriscapio tociens quosciens dictum carreronum vendatur vel impignoratur, in toto vel in parte, et salvo et retento quod non possit dari, vendi, alienari nec impignorari sanctis clericis, personis religiosis, militibus nec earum uxoribus, ymo sit semper in illa servitute in qua

nunc est. Et de foriscapio inde dicto domino duci pertinenti, ratione presentis vendicionis, ego, nomine predicto, a vobis habui medietatem et rendarii reddituum et jurium dicti loci aliam, prout est fieri asuetum, de quo quidem foriscapio per modum predictum a vobis bene paccatum me teneo et contentum. Renunciando excepcioni peccunie non numerate et dicti foriscapii non habiti et doli.

Quod ffuit laudatum in Coquolibero per dictum Raymundum Traginerii, octava die octobris anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio ffratris Petri Mascharosii,^d de ordine fratrum predicatorum Coquiliberi, et Miquellis Gilaberti, de Perpignano, et mei iamdicti Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <procurator>.   b. <inserta>.   c. <in XIII^a parte omnium>.   d. <et>.

136

1381, setembre, 14. Barcelona

Còpia d'un instrument signat per l'infant Joan, duc de Girona, relativa al nomenament de Ramon Traginer com a procurador reial a Cotlliure.

ADP-O, 1B139, f. 82v-83r.

Tenor vero litere domini^a ducis de qua superius facta est mencio talis est: “Nos, infans Johannes, serenissimi domini regis primogenitus, eiusque regnorum et terrarum generalis gubernator, dux Gerunde et comes Cervarie, quia in villa nostra Cauquiliberi et eius terminis plura sunt bona emphiteotalia (*sic*) et alia, que pro dicto domino rege seu nobis et sub eius seu nostro directo et alodiali dominio, tenentur et necessario oportet [*f. 83r*] quod cum illa talia bona venduntur, alienantur seu alio quovis modo transportantur pro parte nostra pro domino firmentur, ideo de fide et legalitate vestri, fidelis nostri Raymundi Traginerii, eiusdem ville, plenare confitentes vos ad firmandum ratione directi domini nomine nostro et pro nobis in omnibus et singulis venditionibus, permutationibus, alienationibus et aliis quibuscumque transportationibus de iamdictis factis seu de cetero fiendis, huiusdem serie ducimus deputandum. Mandantes et comitentes vobis quantus nomine nostro et pro nobis firmetis jure directi domini in omnibus et singulis venditionibus et aliis quibusvis alienationibus factis et fiendis

de quibuscumque bonis, rebus seu possessionibus emphiteo\|ti/
calibus seu que pro domino rege vel nobis quoquomodo libet
teneantur, et habeatis ac recipiatis pro nobis et nostro nomine
totum jus et quicquid juris nobisque eisdem pertinet et expectat,
prout actenus est fieri asuetum, nam nos firmas quascumque
per vos ratione predicta fiendas nunc pro tunc gratas, ratas,
atque firmas habemus et habere promittimus ac si per nos essent
facte easque tenere et servare, atque teneri et servari facere
promittimus et non contrafacere vel venire, modo aliquo sive
causa, in cuius rey testimonium presentem vobis fieri jussimus,
nostro sigillo munitam.

Date Barchinone, die XIII^a septembris anno a nativitate
Domini M CCC LXXX primo. Primogenitus.” [f. 83v] (*en blanc*)
[f. 84r]

a. <guber>.

137

1380, octubre, 20. Cotlliure

Nicolau Companys, llaurador de Cotlliure, ven per disset lliures a Nicolau Pení, prevere a l'església de Santa Maria de l'esmentada vila, un censal de vint-i-tres sous i quatre diners anuals a satisfer en dos terminis, per Pasqua i per Sant Miquel de setembre, pel preu de nou lliures i mitja, les quals reconeix que ha rebut.

ADP-O, 1B139, f. 84r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Nicholaus Compayns, laborator de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, vendo, statuo et assigno vobis, Nicholao Penini, presbitero dicti loci, obtinens locum sacerdotalem institutum per dominam Palegrinam, uxorem Petri Aselmi Quatre quondam,^a in ecclesia beate Marie dicti loci, et vestris et quibus volueritis perpetuo, in et super omnibus et singulis bonis meis mobilibus et immobilibus, presentibus et futuris quecumque sint et ubique, viginti tres solidos et quatuor denarios barchinonenses de terno censuales, rendales, annuales et perpetuales, per vos vel vestros a me et a bonis meis et successorum meorum habendis et percipiendis quolibet anno perpetuo, per hos terminos sive solutiones, videlicet in primo venienti festo Pasche domini undecim solidos et octo denarios barchinonenses de terno, et de dicto festo Pasche in primo

venienti festo sancti Miquellis septembris alios undecim solidos et octo denarios dicte monete. Promitens vobis quod ego aut mei incipiemus vobis aut vestris solvere dictum censsum, videlicet dictam medietatem dictorum viginti trium solidos et quatuor denariorum in dicto primo venienti festo Pasche Domini, et aliam medietatem in dicto primo venienti festo sancti Miquellis septembris, ut dictum est et de inde anno quolibet successive in dictis terminis et solucionibus perpetuo, sub pena tercii solucionis cessate vobis et vestris totaliter acquirenda. Et titulo huius venditionis dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes actiones et iura quas et que habeo et habere debeo in predictis viginti tres solidos et quatuor denarios censsualibus, et ratione eorumdem in dictis bonis meis quoquomodo. Constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas, hanc autem venditionem et iurium predictorum cessionem vobis vobis (*sic*) et vestris facio, precio videlicet decem septem librarum et medie barchinonensium de terno, quas numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte, et omni alii exceptioni et doli, et in factum actioni. Et illi etiam legi, qua iuvantur qui ultra dimidiam justi precii sunt decepti, similiter renuncio, dans et remitens vobis et vestris perpetuo gratis inter vivos siquid dicta venditio modo plus valet vel a modo valebit precio antedicto, promitens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictos viginti tres solidos et quatuor denarios censsuales bonos habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et tenebimur etiam inde vobis et vestris sine fraude de omni evictione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra. Sicque pro predicta evictione et pro predictis viginti tres solidis et quatuor denariis censsualibus vobis et vestris quolibet anno, dictis terminis, perpetuo exsolvendis et pro omnibus et singulis supradictis vobis et vestris firmiter attendendis et complendis, [f. 84v] obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique, et incontinenti constituo me predictos viginti tres solidos et quatuor denarios censsuales vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem aprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quoscienscumque vobis placuerit, et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Et quod contra predicta vel

aliquid predictorum non veniam nec venire faciam, occulte vel manifeste, mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito, et etiam juro per Deum et eius sancta quatuor Dei Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta. Et ego [*espai en blanc per Palegrina*], uxor^b Nicholay Compayns, venditoris predicti, huic vendicioni presens et consenciens, ipsa vendicionem et precii solucionem et obligacionem vobis, dicto Nicholao, factam per dictum virum meum, de solvendis dictis viginti tres solidis et quatuor denariis censualibus vobis et vestris, quolibet anno perpetuo, in terminis supradictis et pro evictione ipsorum et omnia alia et singula supradicta laudo, et gratis et ex certa sciencia per me et meos dono, cedo, solvo, diffinio, penitusque remito vobis, dicto Nicholao, et vestris, perpetuo, totum quicquid juris, actionis, vocis et petitionis habeo super bonis dicti viri mei, quo ad dictos viginti tres solidos et quatuor denarios censuales racione dotis mee et donacionis propter nuptias aut alterius cuiuscumque juris, tituli, cause seu racionis. Promitens vobis virtute juramenti subscripti quod nichil feci nec a modo faciam quominus predicta omnia et singula in totum vel in parte vobis aut vestris valeant vel infringi possint seu etiam revocari. Renuncians super hiis omni juri ypothecarum mearum dotis et propter nuptias donacionis et omnibus aliis juribus et legibus predictis obviantibus et michi adjuvantibus. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam, occulte vel manifeste, mea bona fide, firmaque stipulacione, vobis promito. Et etiam per Deum, tactis corporaliter sacro sanctis quatuor Dei Evangeliiis manibus nostris, sponte juro.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XX^a octobris anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo, in presencia et testimonio Guillemi Bonavesi et Berengarii Seguerii, de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <dicti loci>.   b. <dicti>.

138

1380, octubre, 20. Cotlliure

Nicolau Pení, prevere beneficiat a l'església de Santa Maria de Cotlliure, confirma l'establiment d'un censal de vint-i-tres sous i quatre diners que li va fer Nicolau Companys, a satisfer anualment en dos terminis, pel preu de disset lliures.

Sit omnibus notum quod ego, Nicholaus Penini, presbiter beneficiatus in ecclesia beate Marie de Coquolibero, sciens et attendens vos, Nicholaum Compayns, dicti loci, fecistis vendicionem et assignacionem michi et meis de viginti tribus solidis et quatuor denariis barchinonensibus de terno^a annualibus et rendalibus, in et super omnibus universis et singulis bonis vestris mobilibus [f. 85r] et immobilibus, quolibet anno solvendis michi et meis videlicet in festo^b Pasche^c Domini medietatem dictorum viginti trium solidorum et IIII denariorum, et aliam medietatem in festo sancti Miquellis septembris. Et hoc pro precio decem septem librarum et medii barchinonensium de terno, quas ego vobis exsolvi et vos illas a me fuistis confessus habuisse et recepisse, prout hec et plura alia in instrumento venditionis inde facto per notarium infrascriptum die presenti largius^d sunt contenta. Ideo ex pacto inhabito inter me et vos ante contractum vendicionis predicto pacto sollempni stipulacione vallato promitto vobis, dicto Nicholao Compayns, quod quandocumque volueritis emere seu redimere a me vel meis predictos viginti tres solidos et quatuor denarios censuales et annuales quod (*sic per per* ?) una vel duabus solutionibus quod ego et mei vendemus et remitemus vobis et vestris dictos viginti tres solidos et quatuor denarios censuales et annuales. Et inde faciemus et firmabimus vobis instrumentum venditionis et remissionis cum pactis, pactionibus, cautelis, et bonorum meorum obligationibus et iurium atque legum renunciationibus, et aliis clausulis necessariis et opportunis et omnibus aliis que in contractibus empti et venditi fieri debent et requirunt, tam de consuetudine quam de jure ad noticiam unius jurisperiti vel notarii que vobis placuerit, et reddemus et restituemus vobis aut vestris predictum instrumentum dictorum^e viginti III solidorum et quatuor denariorum censualium vobis tamen aut vestris dantibus et solventibus michi et meis pro precio et nomine precii decem septem libras (*sic*) et medie barchinonensium de terno, quitias (*sic*) pro una vel duabus solucionibus. Promitens vobis predictam conventionem et omnia alia et singula supradicta attendere, servare et complere, et rata, atque firma habere et in nullo contra facere vel venire sub bonorum meorum obligationem et ypothecam.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die et anno et testibus superius nominatis. [f. 86r]

a. <censualibus>. b. <sancti Johannis>. c. <Natalis>. d. <contine-
tur>. e. <dece>.

139

1381, juny, 9. Cotlliure

Pere Fornells, de Cotlliure, malalt, ordena el seu testament. Nomena Jaume Barrau, prior de l'església de Santa Maria de l'esmentada vila, i Bartomeu Banyuls, prevere, els seus marmessors testamentaris, escull sepultura al cementiri de l'església de Santa Maria, fa diverses deixes a la seva esposa, a l'església de Santa Maria i al convent dels predicadors de Cotlliure, i institueix Miquela i Tomasa, les seves filles, hereves universals dels seus béns.

ADP-O, 1B139, f. 86r-v.

Quam nullus in carne positus mortem evadere potest corporealem, idcirco idei nomine ego, Petrus Fornells, de Coquolibero, egritudine detentus, in meo tamen bono et pleno sensu, firmaque loquella ac memoria integra, existens hoc meum ffacio, condo et ordino testamentum in quo dispositio omnium bonorum meorum scripta reperiat et ordinatur. Im primis igitur facio et constituo meos manumissores et huius mei testimoni exequutores ffratrem Jacobus Barravi, \prière ecclesie beate Marie dicti loci/, et dominum Bartholomeum Bayulls, presbiterum, quibus dono et confero plenum posse, licenciam et auctoritatem dandi et solvendi et distribuendi legata mea infrascripta prout inferius invenerint ordinatum. Et eligo corpori meo sepulturam in cimiterio ecclesie beate Marie dicti loci, et accipio de bonis meis pro anima mea salvanda legata infrascripta. Primo lego cuilibet bacinorum ordinatorum in dicta ecclesia duodecim denarios. Item lego dicte ecclesie beate Marie pro missis celebrandis \pro anima mea/ quinquaginta solidos \barchinonenses/. Item lego conventus ffratrum predicatorum dicti loci alios quinquaginta solidos pro missis celebrandis pro anima mea. Item lego pro injuriis meis incertis et oblitis, sique vere et manifeste aparuerint infra annum mei obitus quinquaginta solidos alias si vere non aparuerint infra dictum annum, dentur in missis celebrandis pro animabus illorum quibus injurior, noticia dictorum exequutorum meorum. Item lego bacino sancti Anthonii laboratoris quinque solidos et cereo alios quinque solidos preterea. Lego [*espai en blanc*] uxori mee centum solidos dicte monete de bonis meis, et

ffacio et relinquo ipsam uxorem meam dominam et potentem ac usufructuariam omnium bonorum meorum et quod non teneatur reddere compotum de gestis et aministratis per eam in bonis meis, in omnibus bonis meis mobilibus et immobilibus, presentis et futuris quecumque sint et ubique. Ffacio et instituo michi heredes meas universals (*sic*) Miquellam et Thomasiam, filias meas et dicte uxoris mee, legitimas et naturales, equis porcionibus inter eas, que tamen solvant et solvere debeant et teneantur omnia et singula legata [f. 86v] mea predicta et debita que debeo et tempore mortis mee debebo, et injurias meas que manifeste aparuerint plenare reddere et restituere teneantur. Et si aliqua dictarum filiarum mearum obierint (*sic*) in pupillarem etatem, vel sine liberis legitimis et naturalibus, substituo morienti superviventem. Et si ambe obierint cause predicto (*sic*),^a volo quod \dictis/ bonis meis dentur amore Dei ad notitiam et cognicionem dictorum manumissorum meorum et dicte uxoris mee pro anima mea et parentum meorum. Et hec est mea ultima et extrema voluntas, quam laudo et concedo et volo valere jure testamenti vel ultime voluntatis mee que si non valet vel non valebit jure testamenti vel ultime voluntatis mee valeat saltem jure codicillorum vel altero quolibet jure quo valere poterit in eternum.

Quod fuit actum et laudatum per dictum^b testatorem in Coquolibero, nona die junii anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX primo, in presencia et testimonio ad hec per dictum testatorem specialiter vocatorum et rogatorum Bernardi Fferrarii, Raymundi Pini, Jacobi Alamayn, Johannis Pereti, Petri Massoti, Perpinianni Peralba, Petri Castayerii presbiteri, Guillemi Arnaldi et venerabilis Petri Berengarii^c bacallarii in decretis, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui requisitus et rogatus a dicto testatore predicta recepi.

a. <substituo ipsis filiabus meis>.   b. <procur>.   c. <bal>.

1381, juny, 29. Cotlliure

Jaume Prada i Bartomeu Palau, preveres beneficiats i procuradors de l'església de Santa Maria de Cotlliure, donen en emfiteusi a Cília, vídua de Miquel Martí, de Tatzó d'Amunt, un camp que la comunitat posseeix a Tatzó d'Avall, al lloc d'Oliveda, a canvi d'un cens anual de mig cartró d'ordi a satisfer el

dia de Sant Pere i Sant Feliu (1 d'agost) i de reservar-se el dret de foriscapi. Jaume i Bartomeu reconeixen que han rebut de mans d'Arnau Belgua, procurador de Cília, una entrada de vint-i-dos sous per l'esmentat acapte.

ADP-O, 1B139, f. 86v-87v.

Sit omnibus notum quod nos, Jacobus Prada et^a Bartholomeus Palacii, presbiteri^b beneficiati in ecclesia beate Marie de Coquolibero, procuratores et syndici comunitatis presbiterorum dicte ecclesie, habentes plenum posse^c infrascripta \et alia/ faciendi, gratis et ex certa sciencia^d ob utilitatem dicte comunitatis tradimus sive quasi tradimus ad acapitum sive ad emphiteosim vobis, Cilie, uxor Miquellis Martini quondam, de Tacione superiori, \absenti/,^e et vestris et quibus volueritis perpetuo, quendam campum dicte comunitatis quod est in terminis de Tacione [f. 87r] inferiori, loco vocato Auliveda. Et affrontatur cum tenencia vestri, dicte emptricis, et cum tenencia Jacobi Guillemoti de Tacione inferiori, et cum tenencia Raymundi Jacobi, dicti loci de Tacione inferiori, et cum via publica. Integriter et generaliter, cum ingressibus et egressibus, terminis et pertinenciis suis, et cum omnibus aliis in se habentibus et habere debentibus quoquomodo. Et titulo huius acapiti dono et cedo vobis et vestris perpetuo omnes acciones et jura quas et que habemus nec dicta comunitas habet nec habere \debet/ in predicto campo, modo aliquo vel racione. Constituendo etiam vos inde, ut in rem vestram,^f dominum et procuratorem contra omnes personas, hec tamen pacto et condicione quod vos et successores vestri in dicto campo detis et solvatis, et dare et solvere teneamini, nobis, nomine dicte comunitatis, seu dicte comunitati, quolibet anno perpetuo,^g \in primo venienti festo/ sanctorum Petri et Felicis, medium cartonum ordey boni et bene receptabilis \et sit annuatim quolibet anno in dicto festo/ censuale, rendale et annuale, et nobis \nominibus predictis/ seu dicte comunitatis teneamini reservare perpetuo directum dominium in dicto campo, et etiam laudimium et foriscapium, tociens quosciens predictum campum vendatur vel alienetur in toto vel in parte. Promittentes vobis quod nos, nominibus predictis, seu dicte comunitatis, faciemus vobis et vestris predictum campum bonum habere et tenere et in pace, perpetuo possidere, contra omnes personas. Et tenebimur etiam inde vobis et vestris sine fraude de omni evictione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra. Pro quibus omnibus et

singulis supradictis ut predicatur, vobis et vestris attendendis et complendis, obligamus vobis et vestris omnia bona dicte comunitatis, presentia et futura ubique. Et incontinenti constituimus nos quibus supra nominibus predictum campum vestro nomine possidere vel quasi, donec inde plenam et corporalem apprehenderitis possessionem vel quasi, quam possitis accipere vestra propria auctoritate quandocumque et quoscienscumque vobis placuerit et penes vos vestrosque etiam retinere ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas, salvis nobis, quibus supra nominibus, et dicte comunitatis, perpetuo, juribus supradictis et omnibus aliis, in omnibus et per omnia, salvo etiam quod dictum campum non possit dari, vendi, impignorari nec alienari, in toto vel [f. 87v] in parte, sanctis clericis nec personis militarii nec domibus religionum, ymo sit semper in illa servitute in qua nunc est. Pro intrata vero huius acapiti, confiteor et recognosco me a vobis habuisse^h et recepissem viginti duos solidos barchinonenses \per manus domini Arnaldi Beluga, presbiteri procuratoris vestri/, de quibus bene per pacatos nos tenemus et contentos. Renunciantes excepcioni pecunie non numerate et non recepte, et omni alii excepcioni et doli, et factum actioni. Et illi etiam legi qua jvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti similiter renuncio. Dantes et remittentes vobis et vestris perpetuo quo supra nominibus gratis inter vivos si quid dictum acapitum modo plus valet vel a modo valebit censu et intrata predictis.

Et ego,ⁱ Arnaldus Beluga, presbiter, procurator et nomine procuratorio dicte Cilie, uxoris Miquellis Martini quondam, per dictum acapitum a vobis dictis^j Jacobo Prada et Bartholomeo Palacii sub pactis predictis acceptans, promitto vobis, nomine dicte Cilie, quod dicta Cilia \et suis successoribus in dicto campo/ solverent, quolibet anno perpetuo, predictum medium cartonum ordey \censuale/ in dicto festo, et vobis nominibus predictis et dicte comunitatis reservabitur perpetuo in dicto campo directum dominium, et alia jura supradicta, obligando \procuratori nomine/ inde vobis, nominibus predictis et dicte comunitatis, predictum acapitum et totum melioramentum quod^k \ipsa/ et^l \sui/ facient in eodem.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XXVIII^a junii anno a nativitate Domini M CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Petri Arnaldi,^m Bernardi Roqueta et Bernardi Fabri presbiteri, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

ABC. Unum fuit traditum dicte Cilie et aliud ecclesie. [f. 88r]

a. <Pe>. b. <de>. c. <predicta>. d. <ob uti>. e. <in posse notarii publici>. f. <propriam>. g. <in festo>. h. <unam eyminam>. i. <dictus>. j. <dicto>. k. <ego>. l. <mei faciemus>. m. <et>.

141

1381, desembre, 14. Cotlliure

Àpoca dels cinquanta-cinc sous que Francesc Resta, jurisperit i jutge ordinari de Cotlliure, ha rebut de Berenguer de Perapertusa, batlle de l'esmentada vila, per raó del seu salari.

ADP-O, 1B139, f. 88r.

Sit omnibus notum quod ego Ffranciscus Resta, jurisperitus et iudex ordinarius ville de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia,^a confiteor et recognosco me habuisse et recepisse^b a vobis, venerabile domino Berengario de Perapertusa milite, castellano et baiulo dicte ville de Coquolibero, quinquaginta quinque solidos barchinonenses de terno,^c quos michi debebatis ratione salarii mei dicte judicature de tempore preterito, de quibus quinquaginta quinque solidos per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, facio vobis et vestris de predictis quinquaginta quinque solidis presens apoche instrumentum in testimonium premissorum.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XIII^a mensis decembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX,^d in presencia et testimonio venerabilis Dalmacii Ses Fonts domicelli et Germani Andree, sagionis curie dicte ville, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. / [la resta del f. 88r i el f. 88v en blanc] [f. 89r]

a. <per me>. b. <a vobis, pro salario meo dicte juricature de Coquolibero>. c. <ratione mei salarii dicte judicature>. d. <tercii>.

142

1381, maig, 18. Cotlliure

Bernat Ermengol, de Cotlliure, dóna a Bartomeu Palau i Jaume Prada, preveres i procuradors de l'església de Santa Maria de Cotlliure, els cent deu sous que Francesc Capmany i la seva esposa Blanca li deuen, tal i com consta en un instrument signat pel notari Berenguer Serrà en 1379 que Bernat entre-

ga als esmentats procuradors, a canvi de la celebració d'un aniversari per l'ànima del seu fill difunt, Jaume Ermengol.

ADP-O, 1B139, f. 89r-v.

Sit omnibus notum quod ego Bernardus Ermengaldi, de Coquilibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos, dono et cedo totum locum meum et jus, omnesque acciones reales et personales, utiles, mixtas et directas, et rey persecutorias et alias quascumque, quas et que habeo et habere debeo^a vobis, dominis Bartholomeo Palacii et Jacobo Prada, presbiteris procuratoribus et sindicis comunitatis presbiterorum ecclesie beate Marie Coquiliberi, et vestris successoribus in dicta comunitate,^b totum jus ut dictum est quem habeo adversus Ffrancischum Capmayn et Blancham eius uxorem, dicte ville, ratione et occasione illorum centum et decem solidorum barchinonensium^c de terno quos idem Ffrancescus (*sic*) Capmayn et Blancha eius uxor, michi^d debent et/ sunt obligati cum instrumento facto in posse Berengarii Serrani, notarii Coquiliberi, die XVI^a novembris anno a nativitate Domini M CCC LXX nono, quod instrumentum tradatur vobis scincerum et integrum cum omni plenitudine sui juris ratione presentis vendicionis.^e Sub tamen pacto et conditione quod vos,^f nomine dicte comunitatis presbiterorum et presbiteri qui nunc sunt, vel pro tempore fuerunt, teneamini et sitis astricti facere et celebrare, quolibet anno perpetuo,^g pro dictis centum et decem solidis, unum aniversarium pro anima Jacobi Ermen-galdi, filii mei quondam, et illud teneamini facere et celebrare videlicet octava die junii, et sich quolibet anno perpetuo, in dicta die. Et sub ista conditione et retencione, constituo vos,^h nomine dicte comunitatis, inde, ut in rem vestram propriam, dominos et procuratores contra omnes personas. Ita quod a modo loco mei nomine vestro, juribus et actionibus per me vobis superius datis et cassis, vos et successores vestri in dicta comunitate possitis super predictis uti agere et experiri in judicio et extra, et predictos Ffranciscum Capmayn et Blancham eius uxorem, et eius bona convenire, penas denunciare, querimonias exponere, et inde apochas et absoluciones facere et firmare et omnia alia facere que ego poteram ante huiusdem cessionem, et presentem instrumenti confeccionem volens et mandans,ⁱ tenore huius publici instrumenti, vicem epistole, in hac parte gerentis predictis Ffrancisco Capmayn et Blanche eius uxore, quod predictos centum et decem solidos vobis,^j nomine dicte comunitatis, tradant et deliberent, et de ipsis vobis et vestris

successoribus in dicta comunitate respondeant prout michi tenebantur ante presentem^k \ce/SSIONEM. Promitens inde vobis et vestris successoribus predictam cessionem sub pactis predictis semper bonam \et firmam^l habere sub ypotheca et obligacione omnium bonorum meorum, presencium et futurorum.

Et nos, dicti Bartholomeus Palacii et Jacobus Prada, presbiteri^m et procuratori et sindici dicte comunitatis, predictam cessionem a vobis dicto Bernardo Ermengaldi gratis acceptantes sub pactis predictis, promitimus vobis, nominibus quibus supra, per nos et nostros in dicta procuracione, quod nos et nostri faciemus et celebrabimus dictum aniversarium quolibet [f. 89v] anno perpetuo, dictum aniversarium in dicta die pro anima dicti Jacobi Ermengaldi, filii vestri condam, pro quibus attendendis et servandis obligamus vobis et vestris omnia dicte comunitatis, presentia et futura ubique.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XVIII^a mensis madii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio Petri Stephani sartoris, Petri Saut presbiteri et Johannis Garrigella mercatoris de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [*la resta del f. 89v en blanc*] [f. 90r]

a. <adversus>. b. <omneset>. c. <quos michi debent>. d. <confessi fuerunt>. e. <hoc>. f. <et presb>. g. <unum>. h. <ind>. i. <cum hoc publico>. j. <tradant>. k. <vendi>. l. <facere>. m. <pro predictam>.

143

1381, març, 12. Cotlliure

Antoni Folcara, mariner de Cotlliure, i la seva esposa Francesca, filla de Bernat Boxeda i Brunicendis, contrauen matrimoni. Francesca aporta un dot de deu lliures i un aixovar amb certes peces de roba d'ús personal i de la casa que l'esmentat Antoni confirma que ha rebut.

ADP-O, 1B139, f. 90r-v.

Sit omnibus notum quod nos Anthonius Ffolcara, marine-rius de Coquolibero, et Ffrancischa, eius uxor, ffilia Bernardi Boxeda, et Brunicendis, eius uxor,^a scientes et accedentes nos ambo, de consensu et voluntate parentum et aliorum amicorum meorum, matrimonium contraxisse de verba, de presenti in facie sancte matris Ecclesie celebrasse et per consequens per carnis copulam consumasse, unus mensus est alapsus vel

circa, et cum de dote per vos, dicta Ffrancischa, michi dicto Anthonio constituta non constet aliqua instrumenta nuptialia, idcirco nunc presentia ffacimus instrumenta nuptialia cum quibus ego, dicta Ffrancischa dono et confirmo vobis, dicto^b Anthonio Folcara, viro meo, in dotem propter nupcias mearum decem libras barchinonenses de terno in denariis,^c et unum lectum pannorum, et quasdam mapas et unam techam, et unum vestitum nuptie, hoc pacto quod quamdiu ego et vos dictus vir meus insimul vixerimus, habeamus, teneamus et possideamus dictam dotem meam prout decet virum et uxorem, et post nos, infantes nostri in perpetuum. Et si ego prior vos obiero cum infante vel sine infantes vos habeatis et lucremini de dicta dote mea^d \ad omnes vestras voluntates/ perpetuo ffaciendas. Centum solidos pro vestro sponsalicio^e residuum vero dicte dotis mee deveniat et revertatur infantibus nostris comunibus, ex^f \me/ et vobis natis pariter et procreatis, aut illi vel illis cui vel quibus ego ordinavero cum testamento vel alias. Adhuc ego dictus Anthonius Ffolquera consensiens laudo et firmo predictum, et confiteor et recognoscho vobis dicte Ffrancische, uxori mee, me habuisse et recepisse a vobis totam predictam dotem per vos superius michi constitutam de qua per pacatum me teneo et contentum, renunciando excepcioni peccunie non numerate et aliarum rerum non habite et receptarum et doli. Unde ego dono et constituo vobis et donacionem propter nupcias omnia bona mea mobilia et immobilia quecumque sint et ubique. Quamquidem donacionem una cum bonis vestris per vos michi superius constitutis habeamus. [f. 90v]

Actum et laudatum in Coquolibero, die XVII^a mensis marcii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Ffrancisci Gotmarii, Johannis Pereti et Jacobi Pavelli presbiteri, de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [*la resta del f. 90r i el f. 91r-v en blanc*] [f. 92r]

a. <de volunt>. b. <Petro Fabri>. c. <de quibus teneatur dare in presenti quo vobis ducem in dotem et alios centum solidos de dicta die ad duos annos quinquaginta solidos quolibet anno>. d. <ad omnes vestras voluntates>. e. <hoc simili modo ego dictis Anthonius Folquera, de voluntate et consensu amicorum meorum volo cupio sive augmento dotali>. f. <vobis>.

144

1381, maig, 18. Cotlliure

Guillem Buros i Domènec de Jaucat, habitatores d'Elna, reconeixen que deuen a Bartomeu Antoni, de Cotlliure, quinze florins d'Aragó dels vint-i-cinc que eren el preu pel qual Bartomeu va vendre'ls per set anys un bosc a Elna. Es comprometen a retornar-li l'esmentada quantitat en un termini de dos anys, el dia de Tots Sants.

ADP-O, 1B139, f. 92r-v.

Sit omnibus notum quod^a nos, Guillemus Buros et Dominicus de Jaucat, habitatores civitatis Elne, gratis et ex certa sciencia, per nos et nostros, simul in unum et quilibet nostrum, insolitum confitemur et recognoscimus nos debere vobis, Bartholomeo Anthoni, de Coquolibero, et vestris, quindecim fflorenos auri de Aragonia \restantes^b vobis ad solvendum ex illis viginti quinque/, pro quorum precio^c \vos/ et Margarita, uxor vestra vendidistis nobis de proximo venturo festo Omnium Sanctorum ad septem annos, omnes fructus, exitus et proventus cuiusdam boschi dicte uxoris mee quod est infra terminos dicte civitatis Elne, prout in instrumento vendicionis inde hodie facto per notarium infrascriptum continetur. Et licet in dicto vendicionis in (*sic*) instrumento vos fueritis confessus habuisse et recepisse omnes predictos viginti quinque florenos auri de Aragonia, et inde renunciaveritis excepcioni peccunie non numerate, est enim certum et ita facemur quod predicti quindecim ffloreni de Aragonia debentur per nos vobis adhuc ad solvendum ex causa predicta., et ideo renunciando exceptioni predictorum quindecim fflorenorum per nos vobis ex causa predicta \non debitorum/ et doli. Predictis confessione et renunciacione non obstantibus, predictos quindecim fflorenos vobis aut vestris dare et solvere promittimus, videlicet de primo venienti festo^d Omium Sanctorum ad duos annos continue sequentes et completos, sub pena tercii^e dicti debiti, danda vobis medietate et altera medietate curie inde jus danti. Pro quibus^f quidem quindecim fflorenis auri vobis aut vestris ut predicatur exsolvendis et pro dicta pena si comiteretur, et pro omnibus et singulis dampnis, gravaminibus et interesse si quos vel que vos vel vestri feceritis ob moram solutionis predicte, de quibus volumus et promittimus vobis et vestri teneri, obligamus vobis aut vestris quilibet insolitum et dicte curie inde jus danti, pro parte dicte pene si comiteretur,

in posse notarii publici subscripti, nomine dicte curie stipulantis, omnia bona nostra, et cuilibet nostrum insolidum, presentia et futura ubique, et personas cuiuslibet nostrum ad capcionem habendo bona vel non. Renunciantes super hiis spacio quatuor mensium et decem et quindecim dierum, et maioris et minoris temporis, et oblationi libelli et demande, et transcripto huius instrumenti et dilationi quinquenali et omni litigiose scripture et omnibus graciis et privilegiis, et consuetudinibus, et omnibus iuribus et legibus nobis adjuvantibus, et predictis obviantibus, renunciamus inquam nostro proprio foro et fori privilegio, ponentes et submitentes nos et bona nostra sub foro et districtu viribus et compulsione curie domini vicarii Rossilionis, cum qua et iudicis et officialibus eiusdem vos et vestri possitis me et bona mea convenire et compelli facere pro predictis. [f. 92v] Et dicta curia, iudex et officiales eiusdem, ad simplicem requisicionem vestri et vestrorum, possint et valeant ad nos et super nos et bonis nostris mitere sagionem et sagiones pro predictis exequendis. Quibus et cuilibet ipsorum nos promittimus dare et solvere de nostro proprio, pro eorum pedagio sive salario, pro quolibet die ad nos et super nos mitentur et super nos stabunt, duos solidos barchinonenses. Renunciamus inquam consuetudini dicenti utrumque reorum prorata conveniri, et remedio epistole divi Adriani et beneficiorum nove constitutionis et dividende actionis.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die XVIII^a madii anno a nativitate Domini M CCC LXXX° primo, in presencia et testimonio Johannis Podii fabri de Perpiniانو, et Raymundi Cassalis fabri habitatoris de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [la resta del f. 92v en blanc] [f. 93r]

a. <ego>.   b. <ad s>.   c. <vend ego>.   d. <ad duos annos>.   e. <quantitatis>.   f. <omnibus>.

1381, juliol, 6. Cotlliure

Guillem Traginer, mercader de Perpinyà, reconeix que ha rebut en comanda de Tomàs Comte i Guillem Olomar, de Cotlliure, i Guillem Llorenç, de Perpinyà, dos-centes setanta-tres lliures invertides en draps de llana de diversos colors, mel i oli,

que portarà a Romania en el viatge que planeja fer amb la nau de Ramon Banys, de Cotlliure.

ADP-O, 1B139, f. 93r.

Noverint universi quod ego, Guillemus Traginerii, mercator ville Perpiniani, gratis confiteor et recognosco vobis, Thome Comitis, Guillemo Aulomari, ville de Coquolibero, et Guillemo Laurencii, ville de Perpiniani, quod habui et recepi a vobis et teneo et porto in comanda vestra ducentas septuaginta tres libras barchinonenses de terno. Videlicet a vobis, dicto Thome Comitis, centum triginta sex libras et decem solidos barchinonenses de terno, et a vobis, dictis Guillemo Aulomarii et Guillemo Laurencii, alias centum triginta sex libras et decem solidos barchinonenses de terno, medium per medium, implicatas et esmersatas in pannis lane tinctis diversorum colorum et in melle et oleo. Quos quidem pannos, melle et oleum mecum porto seu portare debeo et intendo in viathico quod de proximo facere intendo, Domino concedente, cum nave Raymundi Bayns, dicte ville Coquiliberi, verssus partes Romanie. Et ideo renunciando excepcioni non numerate et non recepte pecunie, et in dictis pannis, melle et oleo non esmersate, et doli. Unde promito et convenio vobis quod dictos pannos lane, oleum et mellem vendam prout melius potero bona fide, cum junctus fuero cum dicta nave verssus partes Romanie, prout michi videbitur, et quod dictum capitalem vestrum simul cum eius lucro implicabo et esmersabo in mercibus et implicamentis ad vestrum commodum et utilitatem et que michi videantur utilia ac etiam opportuna. Et de omni lucro quod dominus Deus huic comande dederit, habeam ego quartam partem, factis inde quatuor equalibus partibus, pro meo labore, et vos residuas tres partes remanentes, simul cum dicto capitali vestro. Promito etiam vobis quod capitale et lucrum, prout dominus Deus salvaverit, reducam seu reduci faciam in posse vestri vel vestrorum, facto et completo viathico, quod nunc Domino concedente sum facturus ut pretactum est, cum predicta nave, et facere in qualibet ex dictis vestris mercibus son sexal. Et de predictis ero vobis fidelis et legalis et diligens sollicitus et intentus de lucro querendo et dampno vitando, et quod de predictis computabo vobiscum cum rediero de viathico, et quando a vobis fuero requisitus, et quod reddam vobis rectum comptum et legale. Et pro hiis attendendis et complendis, tenendis et servandis, obligo vobis et vestris \et cuilibet ves-

trum/, in posse notarii infrascripti,^a omnia bona mea ubique, habita et habenda, hec aut comanda vestra eat et redeat et sit ubique, ad voluntatem Dei et nostrum redegum et fortunam atque periculum.

Quod ffuit actum et laudatum in Coquolibero, die sexta julii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o octuagesimo primo, in presencia et testimonio Ffrancisci Gotmarii, Johannis Frigole, et Bernardi Morera, de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publicim qui predicta recepi. [*la resta del f. 93r i el f. 93v en blanc*] [*f. 94r*]

a. <nomine dicti absentis a me legitime stipulantis>.

146

1381, juliol, 10. Cotlliure

Pere Amorós, donzell de Cotlliure, fa testament en presència del notari Bernat Frigola i reconeix un deute contingut en una escriptura de Pere Mascaró, de l'orde dels predicadors de l'esmentada vila, per la qual l'esmentat donzell deu nou florins a Asser, assaonador de Perpinyà.

ADP-O, 1B139, f. 94r.

Noverint universi quod^a die et anno infrascriptis, in mei, notarii, et testium infrascriptorum presencia, venerabilis Petrus Amorosii, domicellus de Coquolibero, suum ultimum condidit testamentum sive ultimam voluntatem, et condito dicto testamento, ipsa eadem die et hora confessus fuit et recognovit quedam debita contenta in quadam papiri cedula scripta manu propria ffratris Petri Mascarosii, ordinis predicatorum Coquiliberi.^b Quam cedulam per idem Petrus petiit et requisivit per me notarium infrascriptum et testibus insfrascriptis presentibus legi et publicari. In qua cedula continetur, inter alia debita, unum debitum sub hac forma scriptum: “Item^c a·n Asser, sahonador de Perpenyà, nou fflorins”. Quos novem fflorinos confessus fuit et recognovit se debere dicto Nasser ut in dicta cedula latius continetur.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die decima julii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio ffratris Petri Mascharosii, ffratris Thome Podii, ordinis predicatorum Coquiliberi, Ffrancisci Gotmar, Andree Borrelli, Petri Vela, Bernardi Geraudi, Petri Pagesii,

Nicholay Penini et Nicholay Pagesii, omnium de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii.^d [*la resta del f. 94r i el f. 94v en blanc*] [*f. 95r*]

a. <die decima mensis julii anno a nativitatis Domini millesimo>. b. <quam>.
c. <d>. d. <publici qui predicta recepi ut>.

147

1380, octubre, 8. Cotlliure

Domènec Tauler, de Cotlliure, ven per quinze lliures a Dolça, vídua de Pere Sogre, de l'esmentat lloc, un censal de quinze sous anuals sobre els seus béns propis a satisfer per Nadal.

ADP-O, 1B139, f. 95r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Dominicus Taulari, de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, per me et meos vendo, statuo et assigno vobis, Dulcie, uxori Petri Sogre condam, de Coquolibero, et vestris et quibus volueritis perpetuo, in et super omnibus et singulis bonis meis mobilibus et immobilibus, presentibus et futuris, quecumque sint et ubique, quindecim solidos barchinonenses de terno censuales, rendales et annuales et perpetuales, per vos et vestros, a me et a bonis meis et successorum meorum habendis et percipiendis, quolibet anno perpetuo, in festo Natalis Domini. Promitens vobis^a quod ego et mei incipiemus vobis aut vestris solvere dictum censum in primo venienti festo Natalis Domini, et de inde anno quolibet successive perpetuo, sub pena tercii solucionis cessare vobis et vestris totaliter acquirenda. Et titulo huius vendicionis dono et cedo vobis et vestris omnes actiones et jura quas et que habeo et habere debeo in predictis quindecim solidos quoquomodo. Constituendo etiam inde vos, ut in rem vestram propriam, dominum et procuratorem contra omnes personas hanc autem vendicionem et jurium predictorum cessionem vobis et vestris facio, precio videlicet^b quindecim librarum barchinonenses de terno,^c quas realiter numerando michi dedistis et solvistis, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renuncians exceptioni peccunie non numerate et non recepte, et omni alii exceptioni et doli, et in factum actioni, et illi etiam legi qua juvantur qui ultra dimidiam justii precii sunt decepti. Similiter renuncio, dans et remitens vobis et vestris perpetuo, gratis inter vivos, siquid dicta vendicio modo plus valet vel a modo valebit

precio antedicto. Promitens vobis quod ego et mei faciemus vobis et vestris predictos quindecim solidos censuales bonos habere et tenere, et in pace perpetuo possidere contra omnes personas. Et tenebimur etiam inde vobis et vestris sine fraude de omni evictione et omni dampno, gravamine, sumptibus et interesse, litis et extra,^d sicque pro predicta eviccionem et pro predictis quindecim solidis censualibus vobis et vestris quolibet anno dicto termino perpetuo exsolvendis et pro omnibus aliis et singulis supradictis a vobis et vestris firmiter attendendis [f. 95v] et complendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea, presentia et futura ubique. Et quod contra predicta vel aliquid predictorum non veniam nec venire faciam, occulte vel manifeste, mea bona fide firmaque stipulacione vobis promito, et etiam iuro per Deum et eius sancta quatuor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, per quod juramentum renuncio omnibus iuribus et legibus predictis obviantibus et michi adjuvantibus.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die octava mensis octobris anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo, in presencia et testimonio Guillemi Belofi, Petri Pug et Johannis Aupich, de Coquolibero, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [la resta del f. 95v en blanc] [f. 96r].

a. <quolibet nostrum insolidum>. b. <undecim librarum>. c. <quitiarum>. d. <pro quibus>.

148

1381, juliol, 4. Cotlliure

Joan Baster, de Cotlliure, i Margarida, filla del difunt Guillem Madres i Garsenda, la seva vídua, contrauen matrimoni amb el consens dels seus parents i amics. Margarida aporta un dot de cinquanta-cinc lliures i un aixovar amb el vestit de noces i d'altres peces de roba d'ús personal i domèstic. Joan Baster reconeix que ha rebut el dot de la seva esposa i li entrega un esponsalici de deu lliures.

ADP-O, 1B139, f. 96r-v.

Sit omnibus notum quod nos Johannes Basterii, de Coquolibero, et Margarita, eius uxor, filia Guillemi Madres condam, de Coquolibero, et Garsendis, eius uxor, sciens et accendens nos ambo de consensu et voluntate dicte domine \Garsendis/ matris mee et Nicholay Pagesii, avinculi (*sic*) mei dicte Marga-

rite, et aliorum amicorum nostrorum, matrimonium contraxisse per verba de presenti, et illud in facie sancte matris Ecclesie celebrasse, et per carnis copulam consumasse, et cum de dicto nostro matrimonio non appareant nec stent aliqua instrumenta nuptiarum, idcirco nunc presencia facimus instrumenta nuptiarum cum quibus ego, dicta^a Margarita, dono et constituo vobis, dicto^b viro meo, in dotem mee propter nuptias quinquaginta quinque libras barchinonenses de terno et unum vestitum nuptiarum et unum lectum pannorum munitum. Hoc pacto quod quamdiu ego et vos, dictus vir meus, insimul vixerimus, habeamus, teneamus dictam dotem meam prout decet virum et uxorem, et post nos infantes nostri in perpetuum. Et si ego prior vos obiero, cum infante vel sine infante, vos habeatis et lucremini de dicta dote mea pro vestro sponsalicio decem libras barchinonenses de terno ad omnes vestras voluntates perpetuo faciendas, residuum dicte dotis mee deveniat et revertatur infantibus nostris comunibus, ex me et vobis natis, pariter et procreatis, et, si infantes nobis defecerint, deveniat et revertatur illi vel illis cui vel quibus ego premandavero^c cum testamento vel alii.

Adhuc ego, dictus^d Johannes Basterii, consenciens laudo et firmo predicta et confiteor et recognosco vobis, dicte Margarete, uxoris mee, me habuisse et recepisse a vobis totam predictam dotem per vos michi superius constitutam, de qua per pacatum me teneo et contentum. Renunciando excepcioni peccunie non numerate et non recepte, et doli. Unde ego dono et constituo vobis in donacioni propter nuptias omnia bona mea mobilia et immobilia quecumque sint et ubique. Et si ego prior vos obiero, cum infante vel sine infante, vos habeatis et lucremini de dicta donacione mea pro vestro augmento dotali sive sponsalicio alias decem libras barchinonenses, prout ego vobis lucraturus sum, si vobis supervixerem, ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas. Et pro predicta dote vestra nec non pro predictis decem libris dicti sponsalicii quas lucratura estis ex pacto nuptiale si michi supervixeritis, cum infante vel sine infante, obligo et assigno vobis et vestris super bonis meis mobilibus et immobilibus^e ubique, presentibus et futuris. Ita quod si predicta condicio exteterit, quod ego prior vos decedam, incontinenti post mortem meam possitis et vobis sit licitum et permissum omnia bona mea predicta per me vobis superius obligata et ypothecata recipere, habere, tenere, tantum et tamdiu quousque vobis et vestris in predicta dote et sponsalicio fuerit plenarie et integre satisfactum, fructibus

vero quos inde perciperitis non computentur vobis in sortem,^f ymo ipsos fructus habeatis et percipiatis vos et vestri, et sint vestri proprii ex meo proprio dono quo vobis facio de presenti et ex tunc et ex nunc ex pacto lucrandi et favore dotis et pro onere matrimonii sustinenda, et ad omnes [f. 96v] voluntates faciendas.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die quarta iulii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo primo, in presencia et testimonio venerabilis Raymundi de Sancta Maria, iudicis Coquiliberi, et Guillemi Ferrari, de Collibus Profundis, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi. [f. 97r]

a. <Magdalena>. b. <dicto>. c. <verbo>. d. <dictus>. e. <et immobilius>. f. <nec ins>.

149

1381, febrer, 4. Cotlliure

Pere Arentiga, de Cotlliure, i Garsèn, filla de Pere Barlanda, de Banyuls de la Marenda, contrauen matrimoni amb el consens dels seus parents i amics. Margarida aporta un dot de trenta lliures que Pere Arentiga reconeix que ha rebut i afegeix un augment dotal o esponsalici de cent sous.

ADP-O, 1B139, f. 97r.

Noverint universi quod nos, Petrus Arentiga, habitator Coquiliberi, et Garsen, eius uxor, filia Petri Barlanda, de Bayullis de Maritimo, scientes et attendentes inter nos ambo, de consensu et voluntate amicorum nostrorum quinque anni sunt elapsi, vel inde circa, matrimonium contraxisse per verba de presenti, et illud in facie sancta matris Ecclesie celebrasse et per consequens per carnis copulam consumasse et cum de dicto matrimonio non apareant nec stent aliqua instrumenta nuptiarum, idcirco nunc^a presencia facimus nuptiarum instrumenta cum quibus ego, dicta Garsen dono et constituo vobis, dicto viro meo, in dotem meam propter nuptias triginta libras barchinonenses de terno. Hoc pacto quod quamdiu ego et vos, dictus vir meus, insimul vixerimus, habeamus, teneamus et possideamus dictam dotem meam prout decet virum et uxorem, et post nos infantes nostri in perpetuum. Et si ego prior vos obiero, cum infante vel sine infante, vos habeatis et lucremini de dicta dote mea ad omnes vestras voluntates perpetuo faciendas centum

solidos barchinonenses de \pro vestro sponsalicio/, residuum vero dicte dote mee revertatur infantibus nostris comunibus si qui fuerunt ex me et vobis^b procreatis, pariter et natis, aut illi vel illis cui vel quibus ego legavero aut ordinavero, verbo vel scriptis aut alias.

Adhuc ego, dictus Petrus Arentiga, consenciens laudo et firmo predicta, et confiteor et recognosco vobis, dicte Garsendi, uxori mee, me habuisse et recepisse a vobis totam predictam dotem, per vos superius michi constitutam, de qua per pacatum me teneo et contentum, renunciando exceptioni non numerate peccunie et^c non recepte et doli. Unde ego dono et constituo vobis in donacionem propter nuptias omnia bona mea mobilia et immobilia quecumque sint et ubique. Quam quidem donacionem una cum bonis vestris per vos michi superius constitutis habeamus, teneamus et possideamus ambo insimul dum vixerimus prout decet virum et uxorem, et post nos infantes nostri in perpetuum. Et si ego prior vos obiero cum infante vel sine infante, vos habeatis et lucremini de dicta donacione mea pro vestro augmento dotali sive sponsalicio alios centum solidos barchinonenses de terno prout ego vobis lucraturus sum, si vobis supervixero ad omnes vestras voluntates perpetuo faciendas. Et pro dicta dote vestra necnon pro predictis centum solidos \barchinonenses/ dicti sponsalicii quas lucratura estis si michi supervixeritis, cum infante vel sine infante, obligo et assigno vobis et vestris super omnibus bonis meis mobilibus et immobilibus ubique, presentibus et futuris. Ita quod si predicta condicio extiterit quod ego prior vos decendam incontinenti post mortem meam possitis et vobis sit licitum et permissum omnia bona mea predicta per me vobis et vestris in predicta dote et sponsalicio fuerit plenarie et integre satisfactum, fructibus vero quos inde perciperitis vobis et vestris non computentur in sortem ymo ipsos fructus habeatis et percipiatis vos et vestri et sint vestri proprii ex meo proprio dono quo vobis facio de presenti et ex tunc et ex nunc ex pacto lucrandi et favore dotis et pro onere matrimonii sustinendum, et ad omnes voluntates faciendas.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die IIII^a febrerii anno a nativitate Domini M CCC LXXX primo, in presencia et testimonio Petri^d Terrades, \de Argileriis, et Ffrancisci/ de Molis de Verges, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

Unum fuit traditum uxori.

a. <facimus instrumenta>. b. <natis>. c. <aliarum rerum non habiturum>. d. <tera>.

150

1381, febrer, 4. Cotlliure

Pere Arentiga, habitator de Cotlliure, reconeix que la seva esposa Garsèn li ha entregat les trenta lliures que havien acordat per raó del seu dot.

ADP-O, 1B139, f. 97r-v.

Sit omnibus notum quod ego, Petrus Arentiga, habitator de Coquolibero, gratis et ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis, Garsendi, uxori mei, quod dedistis et solvistis michi, et ego [f. 97v] a vobis habui et recepi, numerando omni mee voluntati omnes illas triginta libras barchinonenses de terno quas michi promisistis dare in dote et racione dotis vestre prout in instrumentis nuptiarum inter me et vos \con/fectis \ hodie in posse notarii infrascripti/ latius continetur. Quas XXX libras michi ut dictum est solvistis de bonis vestris et etiam de bonis parafernalis vobis^a perventis, de quibus per pacatum me teneo et contentum. Renuncians excepcioni peccunie non numerate et non recepte et doli, facio vobis et vestris presens apoche instrumentum in testimonio premissorum.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die et anno et testibus proxime dictis. [f. 98r]

a. <cen>.

151

1381, juliol, 6. Cotlliure

Guillem Traginer, mercader de Perpinyà, reconeix que ha rebut en comanda de Pere Guadu, mercader de Cotlliure, cinquanta lliures invertides en disset gerres d'oli que portarà a Romania en el viatge que farà amb la nau de Ramon Banys, de Cotlliure.

ADP-O, 1B139, f. 98r.

Sit omnibus notum quod ego Guillemus Traginerii, mercator ville Perpiniani, gratis confiteor et recognosco vobis, Petro de Guadu, mercatori de Coquolibero presenti, quod habui et recepi

a vobis et teneo et porto in vestra \pura/ comanda quinquaginta libras barchinonenses de terno implicatas et esmersatas in decem septem gerris plenis oley, frachas (*sic*), quitias et positas intus navem. Quasquidem decem septem gerras oley per modum predictum expeditas mecum portare debeo et intendo in viaticho quod de proximo facere intendo, Domino concedente, cum nave nunc existente in Portu Veneris Coquiliberi Raymundi Bayns, dicti loci, versus parte Romanie vel ad alias partes, prout Dominus placuerit et ordinaverit, et michi videbitur magis utile. Et ideo renunciando excepcioni peccunie non numerate et non recepte, et in dictis decem septem gerris oley non esmersate et doli. Unde promito et convenio vobis quod dictas decem septem gerras^a ollei vendam cum melius potero, bona fide cum junctus fuero cum dicta nave verssus partes Romanie vel alibi prout michi videbitur et quod dictum capitale vestrum simul cum eius lucro implicato et esmersato in mercibus et implicamentis ad vestrum comodum et utilitatem, et que michi videantur utilia et etiam opportuna. Et de omni lucro quod Dominus Deus huic comande dederit, habeam ego quartam partem, factis inde quatuor equalibus partibus, pro meo labore, et vos residuas tres partes remanentes, simul cum dicto capitale vestro, promito etiam vobis quod capitale et lucrum prout Dominus Deus salvaverit reducam seu reduci faciam in posse vestri vel vestrorum, facto et completo viatico, quod nunc, Domino concedente, sum factururus ut pretactu est cum predicta nave vel per alias fustas causa quo voluissent, et per alios mercatores vel personas venientes ad partes istas Cathalonie et non ad alias partes. Et de predictis ero vobis fidelis legalis et diligens, sollicitus et intentus de lucro querendo et dampno vitando, et quod de predictis computabo vobiscum cum rediero de dicto viaticho, et quando a vobis fuero requisitus, et quod reddam vobis comptum^b rectum et legalem. Et pro hiis attendendis, complendis, tenendis et servandis obligo vobis et vestris omnia bona mea ubique habita et habenda. Hec autem comanda vestra eat et reddeat et sit ubique ad voluntatem Dei et ad vestrum redegum et fortuna atque periculum.

Quod fuit actum et laudatum in Coquolibero, die sexta julii anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo^c primo, in presencia et testimonio Guillemi Laurencii de Perpiniano, et Johannis Fabri fabri dicte ville Perpiniani, et mei Bernardi Frigole notarii publici qui predicta recepi.

a. <melli>.   b. <et fid>.   c. <secundo>.

ÍNDIXS

Tot seguit facilitem els repertoris alfabètics íntegres dels antropònims, dels topònims i dels conceptes o coses documentats en el present registre notarial. La numeració aràbiga que acompanya cada entrada indica el document on apareix citada. L'única alteració d'aquest sistema numèric és el document 80, que conté la còpia incompleta de dos actes diferents, en un error manifest de l'escrivà; hem assenyalat aquesta diferenciació d'actes indexant el document en dues entrades (80a-80b).

En el present repertori antroponímic es recullen tots els noms de persona que apareixen en cada document, amb les seves variants literals —llatines i/o catalanes— entre parèntesis. Les entrades s'han organitzat alfabèticament a partir dels cognoms —en majúscula—, acompanyats dels noms en la forma del nominatiu —en minúscula. No hem donat prioritat a la forma llatina dels antropònims quan la variant catalana és prioritària al llarg dels documents del registre (per exemple el cas de *Puyg - Podii*); no gensmenys, hem assenyalat entre parèntesis la forma llatina de l'entrada quan aquesta ha estat documentada.

Cada entrada va acompanyada de la identificació eventual que en fa cada document: relatives al lloc de residència (*habitor Sureta, de Coquolibero, civitatis Elne, etc.*), al càrrec que apleix (*militi, comendator Hospitalis, primogenitii, procurator, etc.*), a l'activitat professional (*parator, aventurerii, mercator, patronus navis, etc.*), o a la filiació (*filius, vir, genero, avus, etc.*). Això permet sintetitzar la informació dispersa en cada document a propòsit de cada entrada, i d'altra banda ens ajuda a discriminar el considerable nombre d'entrades homònimes —atesa l'antroponímia del període.

Certs antropònims, especialment els que apareixen citats en les afrontacions dels béns en qüestió en cada acte, només presenten el cognom acompanyat de l'article "en" "na" que precedeix els noms de persona. Nosaltres hem indexat aquestes entrades a partir del cognom, indicant l'esmentat article personal en absència del nom.

Igualment, l'antroponímia femenina que apareix en la documentació s'expressa en noms únics, sense cognom, ja que les dones no el transmeten a la següent generació, i van generalment acompanyats de la seva filiació, del nom i cognom del seu marit o de son pare. De la mateixa manera, els noms dels pupils apareixen generalment sense precisar el cognom, seguits de la filiació. Els noms femenins i el dels pupils han estat, doncs, indexats seguint els mateixos criteris de respecte al text original: cada entrada conté el nom literal en majúscula i la identificació que forneix el propi document, en aquest cas sempre relativa a la filiació.

El repertori toponímic recull tots els noms de llocs presents en el registre notarial que transcrivim, en la forma que apareixen documentats, acompanyats de les seves variants, quan disposem de diversos esments. Facilem entre parèntesis i en cursiva la correspondència actual del topònim, amb les indicacions de la comarca o del departament francès, i del municipi al qual pertany —quan el topònim està actualment inclòs en una jurisdicció superior (per exemple *Cosprons, al terme de Port-Vendres*). Les entrades inclouen les referències eventuais als topònims documentats dins els termes corresponents, organitzats alfabèticament a l'interior de cada entrada.

Per la tasca d'identificació hem emprat essencialment els repertoris toponímics de Pere Ponsich¹ i de Lluís Basseda,² que hem complementat amb les síntesis de l'obra *Catalunya Romànica*. Hi figuren nombrosos llocs fora de la pròpia comarca del Rosselló, de manera que aportem dades disperses sobre territoris veïns —el Vallespir i l'Alt Empordà— o més llunyans —des del País Valencià, passant pels territoris francesos i italians, fins a Constantinoble—, que ens indiquen el dinamisme social i econòmic de la regió i del port de Cotlliure a la fi del segle XIV.

1. PONSICH, P., *Límits històrics i repertori toponímic dels llocs habitats dels antics "Països" de Rosselló, Vallespir, Conflent, Capcir, Cerdanya, Fenolledès, Terra Nostra*, Prada, 1980.

2. BASSEDA, LL., *Toponymie Historique de Catalunya Nord*, Terra Nostra, Prada, 1990.

Finalment, hem cregut oportú d'integrar un repertori de conceptes, l'índex *rerum*, atesa la quantitat d'informació continguda en els diversos documents del present registre notarial, notable en la sèrie d'inventaris que conté. Aquest repertori facilita l'accés als documents transcrits a partir dels conceptes presents al llarg del registre (tipologies documentals, càrrecs i oficis dels intervinents en els actes, monedes, mesures, objectes inventariats, etc.). Cada entrada està indexada en la forma del nominatiu i acompanyada amb les seves variants —tant llatines com catalanes, quan aquestes han estat documentades—, la definició del concepte entre parèntesis i en cursiva, així com la correspondència actual del terme, quan aquest varia notablement de la variant documentada.

Índex antroponímic

- ABBATIS, Johannes, de Coquolibero: 17, 24, 130, 133
ABBATIS, Thome: 12, 13
AGANETI, Ffrancischus, de Perpiniانو: 58
AGNES, uxor Guillemi Roure: 125, 126
ALAMANDA, uxor Guillemi Figeres, mater Bernardi et Saure: 100
ALAMANDA, uxor Guillemi Triyles: 16, 26
ALAMAYN, Ffrancischus, de Coquolibero: 73
ALAMAYN, Jacobus, presbiter de Coquolibero: 73, 139
ALAMAYN, Johannes, vir Struga, filia Jacobi Augerii et Ffrancischa: 73, 74
ALBAS, Petrus, de Camposi, terre Folenedesii: 127
ALBERTI, Johannes: 88, 89
AMATI, Petrus, presbiter sacriste ecclesie de Garrigella: 9
AMIYLL, Petrus, de Coquolibero: 132
AMOROSII, Berengarius, quondam Coquiliberi: 123
AMOROSII, Laurencius, domicellus filius venerabilis Berengarii Amorosii, quondam Coquiliberi: 124
AMOROSII, Petrus, domicellus de Coquolibero, vir Caterine: 10, 146
ANDREE, Germanus, sagio Coquiliberi: 33, 58, 63, 68, 91, 93, 94, 96, 115, 115, 120, 130, 141
ANDREE, Jacme: 33
ANDREE, Petrus, mercator Perpiniани: 14
ANDREUA, uxor Johanis Baiuli, quondam, aviam Anthonii et Struge, filiis Bernardus Batle: 64, 65
ANTHONI, Bartholomeus, consul Coquiliberi, vir Margarita: 14, 77, 144
ANTHONIUS, filius Bernardi Batle, quondam, et Ffrancischa: 64, 65, 66
ARGENTI, Bartholomeus: 116
ARENTIGA, Johannes, habitator de Sureta: 41, 42
ARENTIGA, Petrus, habitator Coquiliberi, vir Garsen, filia Petri Barlanda: 149, 150
ARNALDI, Guillemus, bacallarius in decretis: 139
ARNALDI, Guillemus, de Coquolibero, vir Xansia: 58, 76, 83
ARNALDI, Guillemus, lapicida Coquiliberi: 84, 106
ARNALDI, Petrus, mercator Perpiniани: 14
ARNALDI, Petrus, peyrerius de Coquolibero, filius Guillemi Arnaldi et maritus Guillema, filia Guillemi Vitalis: 83, 87, 105, 115
ARNALDI, Petrus, presbiter: 140
ARSANI, Raymundus, civitatis Elne: 54
ASELMI, Petrus, quondam vir Palegrina: 137

- ASSER, Yssach, judeo habitatori Perpiniani: 125, 126, 127, 128
- ASSER, En (Nasser), sahonador de Perpenyà: 146
- AUGERII, Guillemus, presbiter: 120
- AUGERII, Jacobi, de Coquolibero, vir Ffrancischa: 73, 74, 80b, 81, 82
- AUGERII, Petrus: 118
- AUGETH, Anthonius, presbiter: 118
- AUGUSTI, Anthonius, presbiter: 124
- AULARII, Jacobus: 11
- AULOMARII, Guillemi, de Coquolibero; regens baiuliam de Coquolibero: 86, 116, 145
- AUPRICH, Johannes (Aupich, Auptich), surturgicum de Coquolibero: 12, 48, 83, 91, 92, 106, 116, 147
- AURIOLLI, Jacobus, fidejussor: 55, 116
- AVELLANI, Bernardus: 99
- BAIULI, Anthonius, mercator Perpiniani: 14
- BAIULI, Anthonius (Batle), frater Bernardus Baiuli, quondam, avunculum Anthonii et Struge: 64, 65
- BAIULI, Bernardus (Batle), quondam de Coquolibero: 64, 65, 66
- BAIULI, Johannis, quondam vir Andrea: 64, 65
- BALLADORII, Bernardus: 30
- BALINI, Berengarius, civitatis Majorice: 18
- BARCELONI, Marchus, lezdario de Tamarit: 113
- BARLANDA, Petrus, de Bayullis de Maritimo; pater Garsen, uxor Petri Arentiga: 149
- BARRAVI, Jacobus, prior ecclesie beate Marie Coquiliberi: 139
- BARTHOLOMEA, uxor Thome Vanoerii: 131
- BASELLA, Guillemus (Baseylla), sartor de Coquolibero: 17, 20, 21, 40, 45, 56, 57, 59, 64, 134
- BASINI, Guillemus: 23
- BASINI, Petrus, de Maureliates: 2
- BASTERII, Johannes, de Coquolibero, vir Margarita: 148
- BAULONI, Petrus, ffratrem convetus Predicatorum Coquiliberi: 22, 121
- BAURIA, Petrus, de Coquolibero: 93, 94
- BAUSICGES, Guillemus: 90
- BAYNS, Raymundus, patronus navis: 14, 33, 113, 145, 151
- BAYULLS, Arnaldus (Bayulis), de Coquolibero: 67, 80b, 81, 82
- BAYULLS, Bartholomeus, presbiterum: 139
- BAYULLIS, Dalmaci de, domicellus: 121
- BAYULLIS, Raymundus de: 121
- BEATRICIS (Biatricis), filia Petri Garrigella: 43, 86
- BECH, Mecianus, de Coquolibero: 108
- BELINI, Bernardus, civitatis Majorice: 19
- BELOFI, Guillemus, de Coquolibero: 12, 147
- BELUGA, Arnaldus, presbiter: 140
- BENEDICTI, Bernardus (Bernat Beneset), habitator Coquiliberi: 1, 3, 115
- BENEGUDA, uxor Arnaldi Durandi: 23
- BERENGARII, Guillemus, ffrater convetus predicatorum Coquiliberi: 121
- BERENGARII, Jacobus: 33
- BERENGARII, Petrus, jurisperitii Coquiliberi: 123
- BERENGARII, Petrus, bacallarius in decretis: 139
- BERNARDUS, filius Guillemi Figeres et Alamanda, frater Saure: 100
- BERNARDUS, quondam filius Johane, uxor Petri Fabri: 51
- BES, Guillemus, de Miliariis: 60, 70, 72
- BLANCH, Arnaldus, mercator Perpiniani: 14
- BLANCHA, quondam filia Johane, uxor Petri Fabri: 51
- BLANCHA, uxor Ffrancischi Capmayn: 142
- BLANCHUS, Jacobus, laborator de Coquolibero: 69
- BLANQUETI, Ffranchischum, notarii Perpiniani: 70
- BLASCHO, Bartholomeus, faber de Coquolibero: 98
- BOFIYL, Samiel Struch, judeus Perpiniani: 80a, 81

- BONAVESI, Guillemus, de Coquolibero: 112, 137
- BONET, En: 33
- BONETI, Johanes, de Coquolibero: 68
- BOQUERI, Perpiniatus, de Sureta: 4
- BORRELLI, Andreus, de Coquolibero: 145
- BORRELLI, Bernardus, senior: 17, 34
- BORRELLI, Bernardus junior: 19
- BORRELLI, Bernardus Geraldus, minore: 22
- BOSCANI, Guillemus, civitatis Elne: 11
- BOSCANI, Laurencius, de Elne: 11
- BOSCANI, Petrus, civitatis Elne: 110, 111, 112
- BOSCH, Martinus: 100
- BOTERII, Geraldus, frater Raymundi Boterii, castrum Callare: 103
- BOTERII, Raymundus, castrum Callare, frater Geraldus Boterii: 103
- BOVETI, Bernardus, subprior conventus fratrum predicatorum Coquiliberi: 121
- BOXEDA, Bernardus, de Coquolibero, maritus Brumicendis et pater Ffrancischa: 90, 143
- BRUGADA, Bernardus, filius de Petro Brugada: 68, 113
- BRUGADA, Petrus, de Coquolibero; procurator caxie laboratorum: 68, 76
- BRUGERA, Franciscus, presbiter: 116
- BRUGERA, Guillemus, parator Perpiniati: 5
- BRULANI, Guillemus (Bruylani), de Coquolibero: 102, 110
- BRUMICENDIS, uxor Bernardi Boxeda: 143
- BRUYLAN, En, de Bruylano: 11
- BUGARELLI, Petrus, de Coquolibero: 35, 36, 84, 85
- BURCH, Vincencius, fidejossor Ermeniardis, uxor Petri Sabaterii, 34, 108
- BURGADA, En: 33
- BUROS, Guillemus, habitator Elnis: 77, 144
- BUSULDINI, Huguetus (Uget Buselo, Hugetus Busello), procurator fiscalis in curie de Coquolibero: 1, 10, 14, 15, 22, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 67
- CABRIT, En, judeus Perpiniati: 11
- CALLARE, Petrus de, magister axia: 103
- CAMPOSI, Petrus: 114
- CANTA, Jacobus, mercator Perpiniati: 14
- CAPMAS, En: 112
- CAPMAYN, Ferrarius, de Coquolibero: 17, 83, 110, 111, 112
- CAPMAYN, Ferrarius, filii Ferrarius Capmayn, sacerdote in ecclesia beate Marie Coquiliberi: 110, 111, 112
- CAPMAYN, Ffranciscus, de Coquolibero, maritus Blancham: 142
- CARBONELLI, Bernradus, de Fraximo: 27, 32
- CARMONA, En: 77
- CASADORII, Bernardus (Cassador), civitatis Valencie: 129, 132
- CASALDANA, Guillemus: 100
- CASALDAVA, Petrus: 41
- CASALLS, Raymundus (Casals, Casalis), faber de Milariis, nunc habitator de Coquolibero: 70, 77, 91, 125, 144
- CASTAYERII, Petrus, presbiter de Coquolibero: 54, 84, 138, 139
- CASTELLI, Arnaldus, de Coquolibero: 83, 106
- CASTELLI, Petri, sartor de Coquolibero: 51, 118
- CASTEXERII, Petrus (Castaxerii), presbiter de Coquolibero: 102
- CASTILIONIS, Bernardum, mercator Perpiniati: 14
- CASTILIONIS, Petrus, marinerium de Seriyano: 71
- CATERINA, filia venerabilis Castilionis Patavi, uxor Amorosii, domicelli: 10
- CATALANI, Jacobus, de Argilerii: 63
- CATALANI, Raymundus: 110
- CATARINE, quondam uxor Berengarii Serrani: 48
- CATERINE, uxor quondam Petri Alamayn, mater Johannis Alamayn: 73
- CAUSERII, Nicholaus, mercator Perpiniati: 14
- CAVALLER, Johannes, fabri stadans in Coquolibero: 97
- CAYOTI, Raymundus (Raymundus Caxoti, Coyoti), regens judicaturam de Coquolibero, locumtenenti Ffran-

- cisci Resta; jurisperiti Perpiniani: 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 70, 72
- CERET, En: 130, 133
- CILIE, uxor Miquelis Martini, quondam de Tacione superiori: 140
- CISTELLERII, Arnaldus, de Coquolibero: 107
- CISTELLERII, Petrus, de Coquolibero: 12, 13
- CLAUSES, Bartholomeus, presbiteri: 11
- CLAUSES, Guillemus, civitatis Elne: 112
- CLAYRANI, Bernardus, de Perpiniano: 5
- COHEN, Bomacip, judeus Coquiliberii: 117
- COHEN, Juceff, judeus Coquiliberi: 1, 79
- COHEN, Santhon (Senthon), judeus Coquiliberi, filius Juceff Cohen: 1, 3, 79, 80b, 82, 123, 125, 126
- COLLIS, Januerius, quondam maritus Miquelle et pater Ffrancischa: 97
- COLUMBI, Petrus, de Coquolibero; pater Struga, uxor Jausberti Gregorii: 17, 91, 92, 93, 95, 96
- COMAR, Huguetus: 61
- COMAR, Jacobus, alias Uget: 37
- COMITIS, Arnaldi, de Coquolibero: 43
- COMITIS, Thome, ville Coquolibero: 145
- COMPANYS, Nicholaus, laborator de Coquolibero et procurator caxie laboratorum: 11, 36, 76, 137, 138
- COPI, Bernardus, de Foix: 55
- COQUORELLI, Bernardus, 30
- CORRONIS, Berengarius, ffrater convetus predicatorum Coquiliberi: 121
- CORTES, Bartholomeus, civitatis Valencie: 129
- COSTA, Raymundi, de Coquolibero: 25
- COSTELLA, Anthonius: 79
- CRESTIANI, Guillemus, mercator Perpiniani: 14
- CRUDILIIS, Gilaberti de, gubernatoris et capitani generalis comitatum Rossilionis et Ceritanie: 52
- DALFINI, Cochuliberus, de Coquolibero: 110, 111, 112
- DALMACII, Guillemus, de Coquolibero: 30
- DALMACII, Vincencius, de Coquolibero: 32
- DARENOS, Ximén Peris (Ximén Peris d'Arenós), capitaneum trium galearum civitatis Barchinone: 18, 19, 20, 21
- DESPONTS, Petri, fusterius civitatis Valencie: 47
- DEULOFE, Petrus: 102
- DOMENECH, Ffrancischi: 3, 115
- DOMENECH, En, de Perpiniano: 11
- DOMINICI, Geraldus, de Coquolibero: 80a
- DOMINICI, Petrus, ffrater convetus predicatorum Coquiliberi: 121
- DOSONA, Bernardus (d'Osona), de Argilerii: 64, 65, 66, 103
- DULCIA, uxor quondam Petri Sogre: 12, 13, 147
- DUNUCI, Geraldus, de Coquolibero: 30
- DURANDI, Arnaldus, de Coquolibero: 23, 24, 50, 67, 101, 104
- DURANDI, Bartholomeus, filius Petri Durandi: 37
- DURANDI, Petrus, quondam de Coquolibero, pater Arnaldus Durandi: 37, 50
- DURANDI, Petrus, juris professorem: 43
- DURANDI, Ugetus: 61
- EGIDIJ, Johannes, ypothecarii de Coquolibero: 83, 106, 114, 115, 116
- EGIDIJ, Bernardi, de Coquolibero: 49
- ERBOSSERA, Guillemus, quondam de Coquolibero: 37, 38, 39
- ERMENGALDI, Bernardus, probi hominus de Coquolibero: 14, 67, 91, 142
- ERMENGALDI, Gaucelmus, de Coquolibero: 114
- ERMENGALDI, Jacobus, quondam filius Bernerdi Ermengaldi: 142
- ERMENGALDI, Raymundus, mercator Perpiniani: 14
- ERMENIARDIS, uxor Petri Sabaterii: 33, 34
- EXERNIT, En, civitatis Elne: 11
- EYMERICH, Raymundus, de Coquolibero: 30, 102
- FABREGA, Guillemus sa, de Garrigella: 9
- FABRI, Bernardus, habitator et mercator Perpiniani: 5, 14

- FABRI, Bernardus, presbiter: 140
- FABRI, Guillemus, de Sancta Marie de Mari, habitator ville Perpiniani, filio Petri Fabri: 75
- FABRI, Guillemus, frater Petri Fabri: 51, 52
- FABRI, Johannes, quondam de Coquolibero: 79, 114
- FABRI, Johannes, fabri et mercator Perpiniani: 14, 46, 53, 69, 71, 99, 102, 151
- FABRI, Petrus, mercator Perpiniani: 14
- FABRI, Petrus, parator ville Perpiniani, filius Petri Fabri, ffrater Guillemi Fabri: 51
- FABRI, Petrus, de Coquolibero: 68, 102
- FEBRER, En: 103
- FEBRERII, Guillemus, de Apiliis: 16, 26
- FELICIS, Johannes, presbiter: 11
- FEMADES, Petrus, alias Corneyl, de Collibus Profundis: 56
- FERRARI, Bernardus, de Coquolibero: 4, 49, 78
- FERRARI, Bernardus, presbiter: 139
- FERRARI, Guillemus, de Collibus Profundis, pater Guillemus Ferrari: 117, 148
- FERRARIS, Guillemus junior, filius Guillemo Ferrari, de Coquolibero: 117
- FERRARI, Guillemus, Sedis Urgellensis: 46, 69
- FERRARI, Petrus, preco publicus de Coquolibero: 93, 116, 130, 133
- FIGERA, Nicholaus, scriptorem civitatis Gernude: 9
- FIGERES, Guillemus, quondam; pater Bernardi et Saure: 100
- FLORS, Deuslosal, de Argileriis, habitator ville Perpiniani: 75
- FLORS, Deuslosal, civitatis Elne, avus maternus Periconi, pupilli filii et heredis Guillemi Fabre: 52
- FLORS, Johannes: 112
- FOLCARA, Anthonius, marinerius de Coquolibero; maritus Ffrancischa: 143
- FONT, Petrus, quondam de Coquolibero, vir Ffrancischa: 60, 61, 62, 63
- FONTANA, Petrus, de Coquolibero: 35
- FONTIBUS, Dalmacius de (Dalmacius ses Fonts), domicello regens baiuliam Coquiliberi: 120, 141
- FONTIS, Guillemus, notarium Perpiniani: 44
- FORNELLS, Petrus, de Coquolibero; pater Miquellam et Thomasiam: 139
- FOX, Petrus de, stadans castris Callari: 103
- FRANCISCHA, uxor Bernardi Martini: 16, 26, 120
- FRANCISCHA, uxor quondam Petrus Puyg, alias Font: 49
- FRANCISCHA, filia Jauberti Gregorii et Struga: 91, 92, 93, 95, 96
- FRANCISCHA, quondam filia Anthonii Salvani, uxor Petri Paytavini: 40
- FRANCISCHA, uxor Anthonius Ffolcara et filia Bernardi Boxeda, et Bramicendis, eius uxor: 143
- FRANCISCHA, uxor Bernardi Baiuli, quondam, mater Anthoni et Struge: 64, 65, 66
- FRANCISCHA, uxor Jacobi Augerii: 73, 75
- FRANCISCHA, uxor Johannis Prats, et filia Janerii Collis, quondam, et Miquelle, eius uxor: 97
- FRANCISCHA, uxor Petri Font, quondam, mater Guillemi, Johane et Guillema: 60, 61, 62, 63
- FRANCISCHA, uxor Raymundi Paracolls, de Coquolibero: 78
- FRANCOYA, pecatrix de Castilione de Borriana: 68
- FRIGOLA, Andree (Ffrigole, Andree), notarii Coquiliberi: 1, 130
- FRIGOLA, Bernardus (Ffrigole), notarii Coquiliberi: *passim*.
- FRIGOLA, Johannes, de Coquolibero: 145
- GADU, Petrus, mercator de Coquolibero (Guadu): 104, 105, 151
- GARINI, Johannes, mercator Coquiliberi: 46, 86
- GARRIGA, Petrus: 12, 43
- GARSENDIS, uxor Petri Arentiga (Garsen), filia Petri Barlanda, de Bayullis de Maritimo: 149, 150

- GARSENDUS, uxor Guillemi Madres, quondam de Coquolibero, mater Margarita: 148
- GARRIGUELLA, Arnaldus, de Garrigue-lla: 76
- GARRIGUELLA, Jacobus, prebiter: 86
- GARRIGUELLA, Johannes, probi homi-nus de Coquolibero; tutor Petri Guillemi et Beatricis, pupillorum filiorum Petri Garrigella, quondam; mercator: 14, 43, 46, 67, 86, 88, 89, 142
- GARRIGUELLA, Petrus, quondam de Coquolibero, pater Guillemi et Beatrix, frater Johannis Garrigue-lla: 12, 13, 86, 130, 133
- GASCH, Jacobus: 58
- GASAYN, Raymundus, mercator Per-piniani: 14
- GAU, Petrus, probi hominus de Coquo-libero: 3, 14, 38, 101, 115
- GENTILIS, Gentilis, uxor Ysach Jacobus, quondam judei Coquiliberi: 123
- GERALDI, Berengarius, beneficiatum in sede civitatis Gerunde: 9
- GERALDI, Bernardus, de Coquolibero: 124
- GERAUDI, Bernardus, de Coquolibero: 145
- GERMANUS, Andree (Germanus Andree), sagio curie Coquiliberi: 1, 3
- GIBERT, Johannes: 103
- GILABERTI, Miquellis, de Perpignano: 135
- GILI, En: 65
- GLORI, Petrus, marinerius de Coquo-libero: 71
- GODAFREU, Aprilis, piscator de Coquo-libero: 25, 27, 44
- GODAFREU, Bartholomeus, filius Aprilis Godafreu: 25
- GODAFREU, Petrus, de Coquolibero, filius Aprilis Godafreu: 27, 44
- GORDIOLA, Bernardus de, clavarius trium galearum civitatis Barchi-none: 18, 19, 20, 21
- GOREA, Miquellis de, domicellus: 17
- GOTMARI, Franciscus, presbiter de Coquolibero: 17, 101, 104, 120, 133, 143, 145, 146
- GRADU, Petrus de, ffrater convetus predicatorum Coquiliberi: 121
- GRAS, Petrus, presbiteri: 48
- GRAU, Petrus: 93
- GREGORI, Jausberti, quondam aventu-rierius Coquiliberi; maritus Struga, pater Ffrancischa: 3, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 115
- GRIMALDI, Ermengalus, burgensem et baiulum ville Perpiniati: 67
- GRIMALDI, Vitalis, burgensis Perpiniati, locumtenens nobilis viri domini Gilaberti de Crudiliis: 52
- GUILLEMA, filia Guillemi Vitalis, uxor Petri Arnaldi: 83, 87, 106
- GUILLEMA, filia Petri Font et Ffrancischa: 60, 61, 62, 63
- GUILLEMA, uxor Raixardi de Vincestre: 16, 26
- GUILLEMI, Bernardus: 49, 102
- GUILLEMI, Petrus, filius Petri Garrigella, de Coquolibero: 43, 134
- GUILLEMOTI, Jacobus, de Tacione su-periori: 140
- GUILLEMUS, filius Petri Font et Ffran-cischa: 60, 61, 62, 63
- GUILLEMUS, filius Petri Garriguella: 46, 86
- HOSTALESII, Bartholomeus, mercator de Coquolibero: 45, 68, 114, 115, 116
- HOSTALESII, Bernardus, de Lanciano: 6, 7, 8, 45
- HOSTALESII, Johannes, Coquiliberi pro-curator per dominum regem: 21, 24, 31, 33, 36, 38, 54, 68, 84, 85, 88, 109, 115
- JACMA, uxor Bernardi Moxons: 49
- JACO, magistrus phisici: 116
- JACOBA, uxorem Arnaldi Comitit: 43
- JACOBA, uxor Guillemi Erbossera, quon-dam de Coquolibero: 37, 38, 39
- JACOBI, Raymundus, de Tacione su-periori: 140
- JACOBUS, Ysach, quondam judeus Co-quiliberi: 123
- JAUCAT, Dominicus de, habitator Elnis: 77, 143

- JAUFRE, Johannes, de Tacione inferiori: 121
- JOANA, Na, uxor Bernardus Benedicti: 1, 3, 115
- JOHANA, uxor Ffrancisci Segerii, quondam, mater Jacobi Petri atque Struge: 57, 58, 59, 72
- JOANNA, uxor Petri Serra: 17
- JOHANA, uxor Petri de la Stela: 119
- JOHANA, uxor Petri Rogerii: 35
- JOHANA, condam uxor Petri Fabri: 51
- JOHANA, filia Petri Font et Ffrancischa: 60, 61, 62, 63
- JOHANE, filia Johana, uxor Petri Rogerii, quondam de Coquolibero: 35, 36
- JOHANNES, illustrissimi domini regis primogenito, duce Gerunde: 24, 31, 33, 36, 38, 54, 84, 85, 109, 115, 136, 137
- JOHANES, Petrus, filius Ermeniardis, uxor Petri Sabaterii: 33, 34
- JOHANNE, filia Ermeniardis, uxor Petri Sabaterii: 33, 34
- JOHANNES, Petrus, sutoris Coquiliberi: 37
- JORDANI, Bartholomeus: 49
- JORDANI, notarii: 52
- JULIU, Petrus, de Elna: 110, 112
- LANCIANI, Guillemus, de Coquolibero: 41, 42
- LANÇAN, Bernardus de: 103
- LATZER, servus de progenie Tartatorum: 20
- LAUR, Petri: 12, 13
- LAURENCIA, uxor Ffrancischi Martini: 130
- LAURENCII, Guillemus, de Perpiniano: 116, 145, 151
- LECUCIA, Petrus, terre Dorta: 117
- LEO, Jacoet, judeus Coquiliberi: 69
- LIMA, Misser, januvense de Varatxo: 46
- LOGAYA, En: 58
- LOGAYA, Berengarius, de Coquolibero: 110
- LOMBARDA, En, notarii de Thoyrio: 10
- MADRES, Guillemus, quondam de Coquolibero, vir Garsendus: 148
- MADRIS, Benedictus de, habitator de Coquolibero: 6, 7, 8, 100
- MAGER, mossen: 11
- MALOYLLI, Petrus (Malolli), marinerii de Coquolibero: 2, 130
- MARGARITA, civitatis Elne et uxor Bartholomei Anthoni, de Coquolibero: 77, 144
- MARGARITA, uxor Johannis Basterii et filia Guillemi Madres, quondam, et Garsendus: 148
- MARIA, uxor Guillemi Molines: 127, 128
- MARIA, uxor Raymundi Casalls: 70
- MARRA, En: 107
- MARTINI, Bernardus, monerii Coquiliberi: 16, 26, 49, 58, 65, 72, 78, 93, 94, 120
- MARTINI, Bernardus, quondam Coquiliberi: 120
- MARTINI, Castilionus, de Coquolibero: 37, 38, 39
- MARTINI, Ffranciscus, filius alterius Ffranciscus Martini: 130
- MARTINI, Guillemus, laborator Coquiliberi: 111
- MARTINI, Jacobus, de Coquolibero: 132
- MARTINI, Miquellis, quondam de Tacione superioriori: 140
- MARTINI, Petrus: 90
- MARTINI, Raymundus, traginerius de Coquolibero: 53
- MASCARO, En: 33
- MASCHAROSII, Petrus, ordinis predicatorum Coquiliberi: 135, 146
- MASSOT, Jacobus, de Coquolibero: 58, 113
- MASSOTI, Petrus, presbiter: 139
- MASUAL, Stephani, stadans civitatis Marsilie: 127
- MATACALDA, Guillemus (Matacalta), de Coquolibero; maritus Sclarmunda: 30, 58, 118, 119
- MATAPLANA, Bartholomeus, de Coquolibero: 25, 26, 28, 44, 55, 56, 102
- MATES, Jacobus, de Coquolibero: 23, 49
- MAUREYL, En, 41
- MAURIS, Bernardus (Maurici), bracerius de Elne: 80a-b, 82
- MAYMONII, Anthonius, de Vilafrancha de Penedes: 117

- MERCERI, Guillemus, notarii: 1, 14, 34, 58, 67, 99, 130, 130, 131
- MESELLER, Petrus: 114
- MIQUELLA, uxor Janerii Collis, mater Ffrancischa: 97
- MIQUELLA, filia Petri Fornells, de Coquolibero: 139
- MIQUELLI, Petrus, de Coquolibero: 108
- MIRA, Berengarius, mercator Perpiniani: 14
- MIRI, Poncius, de Perpiniano aventurerio: 15
- MIRII, Bernardus: 102
- MISSONI, Johannes, clerici Elnis: 54
- MOLINES, Guillemus, faber de Coquolibero; maritus Maria: 114, 127, 128
- MOLIS, Ffrancischus de, de Verges: 149
- MOLOYLLI, Petrus, de Coquolibero: 29
- MONCADA, Rogerius de, capitaneum trium galearum civitatis Barchinone: 18, 19, 20, 21
- MONERII, Petrus: 114
- MONTANERII, Jacobus, de Coquolibero: 114
- MORERA, Bernardus, marinerius de Coquolibero: 20, 88, 89, 113, 145
- MOXONS, Bernardi, de Coquolibero: 49, 60, 61, 62, 63
- NICHOLA, Alaxandrus, de Coquolibero: 80a
- NICOLA, Johannes, de Coquolibero: 41
- OLIVA, Guillemus, de Villalonga de Montis: 4, 5
- OLIVEDA, Guillemus, preconem publicum Coquiliberi: 3, 68, 120, 133
- ORLATI, Guillemus: 48
- ORTS, Johannes, presbiter de Coquolibero: 13, 54
- OTI, Raymundo, de Villamulacha: 10
- PAGESII, Guillemus, de Coquolibero (Pages): 123
- PAGESII, Nicholaus, de Coquolibero; avunculus Margarita, uxor Johannis Basterii: 146, 148
- PAGESII, Petrus, de Bayullis de Asperis: 121
- PAGESII, Petrus, de Coquolibero: 146
- PALACII, Bartholomaus (Palau), presbiter et procurator ecclesia beate Marie Coquiliberi: 90, 91, 130, 140, 142
- PALACII, Petrus, carnifex consobrino-rum Ffrancischa, filia Jausberti Gregorii; ffrater Bartholomeus Palacii: 91, 96
- PALAUDA, En, 73, 74
- PALAUDANI, Michellis (Miquellis Palausans, Palaudavi), de Coquolibero: 29, 130, 133, 134, 135
- PALEGRINE, uxor Johannis Fabri, de Coquolibero: 79, 114
- PALEGRINE, uxor Petri Aselm: 137
- PALETI, Raymundus (Raymundi Paletto), comendator Hospitalis Pauperum Coquiliberi: 42, 43, 120
- PALOMERII, Johannes, de Coquolibero; procurator caxie laboratorum: 30, 31, 32, 76
- PALOMERII, Petrus, probi hominus de Coquolibero: 14
- PALOMERII, Torronus, quondam: 124
- PANELLI, Jacobus, presbiter: 108
- PARACOLLS, Anthonius, de Coquolibero (Anthoni Paracolls): 29
- PARACOLLS, Raymundus, de Coquolibero, maritus Ffrancischa: 35, 36, 78
- PASTORIS, Guillemus, mercator Perpiniani: 14
- PASTORIS, Petrus: 65
- PATAVI, Castilionus, militis: 10
- PATREQUINI, Petrus, mercator Perpiniani: 14
- PAVELLI, Bernardus, de Collibus Profundis: 17
- PAVELLI, Jacobus, presbiter: 143
- PAYROLER, Nicholay, civitatis Barchinona: 71
- PAYTAVI, En, de Argileriiis: 112
- PAYTAVINI, Petrus, genero Anthonii Salvani: 40
- PENINI, Nicholaus (Panini), presbiter et procurator ecclesia beate Marie Coquiliberi: 130, 131, 137, 138, 146
- PELLICERII, Petrus, de Coquolibero; maritus Real: 47, 48, 54, 108, 109, 132

- PERALBA, Perpinianus, presbiter: 139
- PERADES, Ffranciscus, de Coquolibe-
ro: 90
- PERAPERTUSA, Berengarius de, milite
castellano et baiulo Coquiliberi:
1, 3, 14, 48, 59, 88, 89, 141
- PERETI, Johannes, presbiter de Coquo-
libero: 111, 120, 139, 143
- PERICONUS, pupilli filii et heredis Gui-
llemi Fabre: 52
- PETRI, Jacme: 33
- PETRI, Jacobus, filius Franciscii Segerii
et Johana: 57, 58, 59, 73, 74
- PETRI, Johannes: 112
- PLAN, Jacobus: 65
- PLANO, Jacobus de, quondam de Co-
quolibero: 67
- PINI, Raymundus: 65, 139
- PODII, Johannes, faber de Perpiniano:
144
- PODII, Thome, ordinis predicatorum
Coquiliberi: 146
- POLP, Jacobus, de Coquolibero: 130
- PONCII, Francischus, civitatis Valen-
cie: 129
- POS, Guillemus: 17
- POS, Nicholay, de Coquolibero: 66
- POS, Petrus: 23, 24
- POS, Petrus, filius: 23, 24
- PRADA, Jacobus, presbiterum Hospitalis
Pauperum de Coquolibero; bene-
ficiatus in ecclesia beate Marie
Coquiliberi: 43, 90, 140, 142
- PRATS, Johannes, traginerius de Co-
quolibero; maritus Ffrancischa:
53, 97, 107
- PRATS, Petrus, de Coquolibero; filius
Petri Prats: 101, 104, 105, 134
- PSCAL, Bernardus: 114
- PUJOLLI, Guillemus, scriptor civitatis
Elnis: 2, 15
- PUJOLLI, Petrus, de Coquolibero: 23
- PUYG, Johannes, de Perpiniano: 77
- PUYG, Petrus (Petrus Podii, Pug), faber
de Coquolibero: 12, 42, 46, 53,
60, 61, 62, 63, 71, 75, 98, 100,
131, 147
- PUYG, Petrus, alias Font, quondam vir
Francischa: 49
- QUEROL, Raymundus, de Camposi,
terre Fenolodesii: 114
- RAMONA, Raymundus: 124
- RAYMUNDA, uxor Bernardi Fabri: 5
- RAYMUNDI, Bernardus, mercator Per-
piniani: 14
- RAYNERIS, Petrus (Rayners), marinerius
de Coquolibero: 37, 39, 134, 135
- RAYNS, Petri, de Coquolibero: 75
- REAL, uxor Petri Pellicerii, filia Guillemi
Spoyla: 108, 109
- REMERII, Andree, de Coquolibero: 22
- REMIR, Jacobus: 11
- RENARDI, Petrus, de Coquolibero: 22
- RESTA, Francisco, iudice ordinario
curie Coquiliberi, jurisperitus de
Turruella de Montegrino, iudex
Vallespirii: 1, 2, 3, 14, 15, 22, 33,
34, 43, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64,
72, 130, 141
- RIAMBALDI, Petrus (Rambaldus): 88, 89
- RIBA, Ffranciscus, conventus Coqui-
liberi: 22
- RIBES, Na: 58
- RIBES, Perpinianus: 93
- RICOLFF, Jacobus, patronus cuiusdam
galee vocate Sancti Jacobi, civitatis
Valentie: 19
- RIPPARIA, En: 101
- RIPOLLI, Castilionis, de Bayullis de
Asperis: 121
- ROCHA, Bernardus: 23
- ROCHA, Johannis, marinerio de Co-
quolibero: 29, 99, 129
- ROCHA, Laurencius, de Coquolibero:
65, 66
- ROCHA, Petrus, de Coquolibero: 49
- ROGERA, Na: 58
- ROGERII, Petrus, de Coquolibero: 35, 36
- ROMAGERA, Petrus, filius Raymundi
Romagera: 102
- ROMAGERA, Raymundus: 102
- ROMAGUERA, Jacobus, patronum lembi
vocati Sant Nicholau, de Coquo-
libero: 46, 113
- ROQUETA, Bernardus, presbiter: 101, 140
- ROSANIS, Galcerandus de, commissarium
dominum regem Aragonum: 14

- ROSSELLERII, Petrus, mansipi: 123
 ROTLANDI, Bartholomeus, prior conventus ffratrum predicatorum Coquiliberi: 22, 121, 122
 ROTLANDI, Raymundus, de Palacio: 11
 ROURE, Berengarius: 98
 ROURE, Guillemus, de Coquolibero, maritus Agnes: 125, 126, 127, 128
 ROURE, Jacobus, de Coquolibero: 54, 76, 118
 ROURE, Johannes, de Foix: 55
 ROYROS (ROYRES), Bernardus, de Coquolibero: 79, 108
 ROYRE, Petrus: 77
 RUBES, Benedictus, de Coquolibero: 116

 SABATERII, Nicholay: 43
 SABATERII, Petrus, marinerii de Coquolibero: 33, 34
 SACLA, Matheus, presbiter vallis sancti Martini: 118
 SALA, Ffranciscus, de Coquolibero: 49
 SALOMONIS, Guillemus, ffrater conventus predicatorum Coquiliberi: 121
 SALT, Petrus, de Coquolibero: 45
 SALVANI, Anthonius, de Coquolibero: 40, 122, 123, 124
 SALVATAT, Petrus, de Bayullis de Asperis: 121, 122
 SALZET, Simon (Simon Salset), milite, consiliarius et algutzirius illius domini ducis Gerundis: 18, 20, 21
 SANCIUS, filius Guillemi Figeres et Alamanda: 100
 SANCTA MARIA, Raymundus, iudex curia Coquiliberi: 88, 91, 92, 94, 95, 96, 147, 148
 SARNONELLI, Bernardus, de Fraxino: 44
 SANT JUST, Arnaldus, civitatis Barchinone: 99
 SANT JUSTI, Petrus de, terre Francie: 107
 SAURA, Castilionus, sagionus Coquiliberi: 49, 58, 98, 118
 SAUSES, Vitales, judeus Perpiniati: 80a
 SAUT, Petrus, prebiteri: 6, 7, 8, 51, 75, 142
 SCAPATI, Petrus, notarium Perpiniati: 86
 SCLARMUNDA, uxor Guillemi Matalalta, de Coquolibero: 118, 119

 SCOLANI, Guillemus, de Coquolibero: 16, 26, 108
 SCONSA, Petrus, de Coquolibero: 42
 SCUDERII, Nicholay, de Perpiniato: 9
 SEGUERII, Berengarium, pater Ffranciscus Seguerii, avus et tutor Jacobi Petri et Struge: 57, 58, 72, 137
 SEGUERII, Ffranciscus, quondam vir Johana: 57, 58, 59, 72
 SEGUERII, Jacobus: 110
 SELLA, Anthonius, laborator de Coquolibero; consobrinum germanum et tutor Jacobi Petri et Struge: 23, 57, 58, 72, 97
 SENGLADA, Guillemus (Semglada), de Coquolibero: 6, 7, 8, 37, 39, 75
 SEPER, En: 65
 SERENA, Bertrandus, presbiter: 121
 SERRA, Guillemus, mercator Perpiniati: 14
 SERRA, Jacobus, surgicus de Coquolibero: 25, 116
 SERRA, Petrus, de Coquolibero: 24, 50, 93, 94
 SERRA, Petrus, phisici de Castilione Impuriarum: 17
 SERRAGUT, Raymundus, de Perpiniato: 5
 SERRANI, Berengarius, notarii de Coquolibero, vir Catarine: 1, 3, 22, 31, 33, 48, 70, 130, 142
 SEYLLES, Bernardus, de Coquolibero: 40
 SIBILA, uxor Vincencii Dalmacii, de Coquolibero: 30, 32
 SOGRE, Petrus, de Coquolibero; maritus Dulcie: 12, 13, 147
 SOLANI, Miquelis: 23
 SOLANI, Perpiniatus, fusterius Coquiliberi: 108, 109
 SOLERII, Petrus, mercatoris civitatis Barchinone: 99
 SONA, Raymundi de, de Argileriis: 13
 SPASERII, Castilionus, de Coquolibero: 51
 SPASERII, Miquelis, de Coquolibero: 109
 SPOYLA, Guillemus, quondam de Coquolibero, pater Johannis Spoyla et Real: 108
 SPOYLA, Johannes, de Coquolibero, filius Guillemus Spoya: 108

- SQUERT, Petrus, de Thoyrio: 53, 107
 STELA, Petrus de la, laborator Coquiliberi; maritus Johana: 118, 119
 STEPHANI, Bernardus, de Coquolibero: 78
 STEPHANI, Guillemus, patronum lembuti privilegiati: 47
 STEPHANI, Petrus, sartor de Coquolibero: 48, 59, 142
 STRADERII, Johannes, quondam: 43
 STRUGA, filia Jacobi Augerii et Ffrancisca, de Coquolibero: 73, 74
 STRUGA, uxor Jauberti Gregori et filia Petri Columbi; mater Ffrancisca: 3, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 115
 STRUGA, uxorem Raymundi Arsani: 54
 STRUGE, filia Bernardi Baiuli, quondam, et Ffrancisca: 64, 65, 66
 STRUGE, filia Franciscii Segerii et Johana: 57, 58, 59
 SUAU, Rogerius, mercator Perpiniani: 14
 TACIONE, Gregorius de, domicellus: 12, 13
 TAULARII, Bartholomeus, quondam sutoris de Coquolibero, secundi viri Ffrancisca, uxor Raymundi Paracolls: 78
 TAULARII, Domenicus, de Coquolibero: 12, 13, 147
 TAULARII, Guillemus, marinerius de Coquolibero; filius Bartholomei Taularii et Ffrancisca: 78, 98
 TAULARII, Petrus: 43
 TAYLAVIS, Bernardum, sartor: 130
 TERMENS, Johannes de, civitatis Majorice: 19
 TERRADES, Petrus, de Argilerii: 149
 TERRASSA, Petrus, patronus navis: 14, 38, 54, 113
 TERRENI, Ffebrerius, de Baynullis de Maritiam: 28
 TERRENI, Saveret, marinerii Coquiliberi: 125
 TEULERII, Raymundus, de Coquolibero: 118
 TEXTORIS, Petri, de Coquolibero: 4, 5, 68
 TOHIR, En: 77
 THOIR, Bernardus, de Coquolibero: 131
 THOMASIA, filia Petri Fornells, de Coquolibero: 139
 TOLOSE, Petri, notarii de Ruppe: 4
 TORNER, En: 58
 TORRA, Berengarius, magistro axie civitatis Agathe: 71
 TORRONI, Johannes, alias Giberi, de Bayullis: 41
 TRAGINERII, Guillemus, mercator ville Perpiniani: 145, 151
 TRAGINERII, Raymundus, probi hominus de Coquolibero; mercator; procurator Coquiliberi per domino Johanne, illustrissimi domini nostri regis Aragonum primogenito: 14, 99, 135, 136
 TRIYLES, Guillemus, de Coquolibero: 16, 26, 28, 56
 TRUYLANI, Bernardus, notarii Elnis: 58
 UGONIS, Petrus: 79
 VALENTINI, Jacobus, de Coquolibero (Jacme Valent): 29, 45, 49, 129, 132
 VANOERII, Thome, textor de Coquolibero: 25, 49, 100, 131
 VELA, Ffranciscus, de Coquolibero: 28
 VELA, Johannes, de Coquolibero: 35, 118
 VELA, Petrus, de Coquolibero: 120, 145
 VERDERA, En, 58
 VERATXO, Lima de, servus civitatis Janue: 46
 VERNETI, Petrus, mercator Perpiniani: 14
 VILANOVA, Raymundus de, militis: 88
 VILARA, Na: 93
 VILARI, Bernardus, ffrater convetus predicatorum Coquiliberi: 121
 VILARNAUDI, Ffranciscus, ffrater convetus predicatorum Coquiliberi: 121
 VINCENCII, Bartholomeus, de Argilerii: 90
 VINCESTRE, Raixardi de: 16, 26
 VITALIS, Bernardi, consobrinus Guillemma, filia Guillemi Vitalis: 23, 83
 VITALIS, Guillemus, pater Johannis Vitalis, Jacobi Vitalis et Guillemma: 83, 87, 106
 VITALIS, Jacobus, de Coquolibero: 10

VITALIS, Johannes, de Coquolibero: 106
YLE, Bernardus, de Collibus Profundis: 41, 55

VITALIS, Martini, consobrinus Guillema, filia Guillemi Vitalis: 83, 109
YSERNI, Johannes, presbiteri: 9

VOTREGAR, En: 41

XANSIA, uxor Guillemus Arnaldi, de Coquolibero: 76

Índex toponímic

- Agathe (*Agde, dep. de l'Hérault*): 71
Apiliis (*les Abelles*): 26
Argileriis, (*Argelers, Rosselló*): 13, 58, 61, 63, 64, 65, 75, 90, 98, 112, 129, 149; -hospitalerio de Argileriis: 58; -loco vocato Sargelegeres, Argeleres: 58, 61, 98; -boscho de Na Martina (*Puig de la Martina, Argelers i la Vall*): 61
Arqueta (*Coll de l'Arqueta, sobre el mas Rimbaut, Cotlliure*): 23
Bayullis de Asperis (*Banyuls dels Aspres, Rosselló*): 121, 122; -loco vocato Puyg de Moner: 121
Bayullis de Maritiis, de Maritima, de Maritimo (*Banyuls de la Marenda, Rosselló*): 27, 28, 41, 149
Barchinone (*Barcelona*): 14, 18, 19, 20, 21, 24, 71, 88, 89, 136
Bruylano (*Brullà, Rosselló*): 11
Callare, castrum (*castell de Càller, Sardenya*): 103
Camart, via publica quam tendit ad mare: 90
Camposi (*Campussí, Camporsin en occità, Fenolleda*): 127; -loco vocato Paravera 114
Castilione de Borriana (*Borriana, País Valencià, Plana Baixa*): 68
Castilione Impuriarum (*Castelló d'Empúries, Alt Empordà*): 17
Cathalonie: 149
Ceritanie (*Cerdanya*): 52
Cerverol (*lloc de Cotlliure*): 37
Coll de les Portes (*entre Port Vendres i Paulilles*): 65
Coll del Sure (*potser el lloc anomenat Suverello, sota Madeloc, a la jurisdicció de Cotlliure*): 100
Collibus Profundis (*Cosprons, a Portvendres, Rosselló*): 17, 41, 55, 56, 117, 148
Coma d'Arnos (*probablement a la jurisdicció de Cotlliure*): 102
Comeylla, la: 33
Coquolibero (*Cotlliure, Rosselló*): 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80a-b, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151; -conventus ffratrum predicatorum

- Coquiliberi: 22, 49, 121, 122, 124, 137; -curia Coquiliberi, 1, 3, 14, 22, 33, 34, 43, 44, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 114, 115, 119, 139; -ecclesie beate Marie Coquiliberi: 49, 90, 110, 111, 112, 130, 135, 137, 138, 139, 140, 142; Hospitalis Pauperum dicti loci Coquiliberi: 41, 42, 90; -Portu Inferioridicti loci: 22; -Portu Superioris Coquiliberi: 29, 33, 43, 54, 88, 134; -puteum d'en Marra: 107
- Coyll de la Lausa: 33
- Dorta, terre (*lloc de Cotlliure?*): 117
- Dosi (*lloc de Cotlliure*): 79
- Elne (*Elna, Rosselló*): 2, 15, 52, 54, 58, 80a, 80b, 82, 110, 112, 125, 144
- Fenolodesii, Folonedesii, terre (*Fenolleda, dep. dels Pirineus Orientals*): 114, 127
- Ferrera (*lloc de Cotlliure*): 35, 73, 74
- Francie, terre (*França*): 106
- Foix (*Foix, dep. de l'Arieja*): 55
- Fraximo, Fraxino (*Freixe, al terme d'Espolla, Alt Empordà*): 26, 44
- Garrigella (*Garriguella, Alt Empordà*): 9, 76
- Gerunde (*Girona*): 9, 20, 24; -diocesis Gerundensis: 27
- Janue (*Gènova*): 46
- Lanciano (*Llançà, Alt Empordà*): 6, 7, 8, 45
- Majorice (*Mallorca*): 18, 19
- Marsilie (*Marsella, dep. Bouches du Rhône*): 127
- Maureliates (*Maurellàs, Vallespir*): 2
- Miliariis (*Millars, Rosselló*): 60, 70, 72
- Mora (*lloc de Cotlliure*): 17
- Palacio (*Palau del Vidre, Rosselló*): 11
- Palaciolo (*Palol, al terme d'Elna, Rosselló*): 110
- Palmola (*lloc de Cotlliure*): 12, 13, 48, 130, 133
- Perpiniano, Perpenyà (*Perpinyà, Rosselló*): 5, 9, 11, 14, 15, 44, 46, 51, 52, 53, 58, 67, 69, 70, 71, 72, 75, 77, 80a, 86, 102, 115, 125, 126, 128, 127, 128, 135, 144, 145, 146, 149, 151; -loco vocato Jacmi de Mora: 5
- Portu Veneris Coquoliberi, Port Venres (*Portvendres, Rosselló*): 18, 19, 20, 21, 49, 151
- Pradelles (*lloc de Cotlliure*): 58
- Pug de na Paladara, loco vocato: 102
- Querayg, campo sive colomina: 10
- Ravanerio, ripparia de (*el Ravaner, riu entre Argelers i Cotlliure*): 103
- Romanie (*Romània, Constantinoble*): 145, 151
- Rossilionis (*Rosselló, comarca de la Catalunya Nord*): 52
- Ruppe (*La Roca de l'Albera, Rosselló*): 4
- Salou (*Salou, Tarragonès*): 112
- Sancta Maria de Mari (*Santa Maria la Mar, Rosselló*): 75
- Sancti Anthoni: -acapito: 76
- Sancti Juli, terre Francie: 107
- Sancti Martini (vall de Sant Martí, *la Vall, Sureda*): -vallis: 117, 118
- Sedis Urgelensis (*Seu d'Urgell, Alt Urgell*): 46, 69
- Seriyano (*Serdinyà, Conflent*): 71
- Scicilie (*Sicília*): 20, 21
- Sureta (*Sureda, Rosselló*), 4, 41
- Tacione inferiori (*Tatzó d'Avall, al terme d'Argelers, Rosselló*): 112, 121, 140; -loco vocato Auliveda: 140;
- Tacione superiori (*Tatzó d'Amunt, al terme de Sant Andreu de Sureda, Rosselló*): 140
- Tamarit (*Tamarit, torre al terme municipal de Tarragona, lleudari*): 113
- Thoyrio (*Tuir, Rosselló*): 10, 107

- Theco (*El Tec*): 77, 112
Turuella de Montegrino (*Torroella de Montgrí, Baix Empordà*): 2, 15
Valencie (*València*): 19, 47, 129, 132
Vallespirii (*Vallespir, comarca de la Catalunya Nord*): 2
Vayl de Pintes (*lloc de Portvendres*): 41, 65
Verges (*Baix Empordà*): 149
Villafrancha de Penedes (*Vilafranca del Penedès, Anoia*): 117
Villalonga de Montis (*Villalonga dels Monts, Rosselló*): 4, 5
Villamulacha (*Vilamulaca, Rosselló*): 10

Índex rerum

- Acapitum (*acapte, contracte emfitèutic*): 110, 111, 112, 140
- Actor (*representant, administrador*): 63, 86, 102
- Administrator (*administrador, procurador*): 110, 111, 112
- Adulterium (*adulteri*): 70
- Alna: v. MESURES
- Alphabia (*alfàbia, vas gran amb el ventre més ample que la base i la part superior, utilitzada per tenir-hi líquids*): 33, 120
- Amans de cànem (*manats de cànem*): -ab II flors d'erba: 129
- Amphora (*àmfora*): 58, 61, 120
- Antena (*verga llarga fixada obliquament a l'arbre, a la qual va subjectada la vela llatina*): 129
- Algutzirius (*algutzir*): 20
- Anchora (*àncora*): 129
- Anel (*peça rodona que forma part de les eines d'un moli*): -ferri de moli: 120
- Aniversario (*aniversari, missa a celebrar anualment en memòria d'un difunt*): 49, 142
- Anquills (mesura?): trosa fornida ab dos -d'erba: 129
- Apocha (*àpoca, rebut*): 4, 7, 8, 10, 20, 21, 40, 51, 56, 67, 72, 78, 81, 82, 87, 99, 126, 132, 150
- Arbre (*cadascun dels pals rodons fixat en una nau més o menys perpendicularment a la quilla, destinats al sosteniment de les veles*): 129
- Archa (*caixa gran per guardar-hi diverses coses*): 83; -cum pedibus: 33; -fustis: 120; -magna de duobus caxonis: 120; -magna cum duabus caxonis sine cohoptorium: 93; -nuptialem: 73, 74
- Ariscla (*riscla, aresta petita*): 33
- Armarius (*armari*): 61, 120
- Arquibanchum, arquibanch (*bagul, caixa gran utilitzada com a banc quan està tancada*): -de duabus caxonis (*dividida en dos compartiments*): 33, 61, 93, 120; -de tribus caxonis: 58
- Asenus (*ase*): 55, 85
- Aspia (*aspi, instrument que serveix per debanar*): 33
- Asta, ast: 33, 61, 129; -de dart: 33; -ferri: 33, 93, 120
- Auliveda (*oliverar*): 11
- Aventurerius (*traginer*): 3, 15, 91, 92, 94, 95, 115
- Avunculus (*oncle*): 64, 148
- Avus, avia (*avi*): 57, 64, 91; -mater-nus: 52
- Axada, axa (*aixada, eina que serveix per desbastar la fusta*): 58, 61, 129
- Axonius (*aixol, aixal petita*): 61

- Aygaver (*declivitat d'un terreny per on corre l'aigua*): 124
- Ayll (*all*): 33
- Bacalarius in decretis (*batxiller en dret*): 139
- Baiulia (*batllia*): -de Coquilibero: 116, 120
- Baiulus, batle (*batlle, agent senyorial*): -Coquiliberi: 1, 14, 59, 67, 68, 88, 89, 116, 130, 141
- Bala, balonus, (*fordell per transportar convenientment una mercaderia, generalment draps*): 20, 21, 33
- Balansia (*balança*): -de tabula cum pensis minutis pesandi: 33; -ponderandi lanam: 33; -ponderandi salsam: 33
- Balista (*ballesta*): 33
- Baluerna (*molta quantitat, gran volum, de bala*): -panni de blau clar: 120
- Banchum, banch, banqueta (*banc*): 65, 120; -de tina: 58
- Barcha (*embarcació*): 21, 33, 129; -armata 103
- Barraganus (*barragà, tela de llana de teixit atapeït impermeable*): 65
- Barrilum, barrilam, barril (*barril*): 33, 58, 65, 93, 129; -de quatuor gerris: 58; -de octo gerris: 58; -in quo habet CC^a sardas vel inde circa salsas: 58; -sarde vacuo: 33; -sarderìa: 61
- Bassinus, bacinus (*bací, ribella o plat fondo*): 33, 120, 139; -bacinum sancti Anthonii laboratoris: 139
- Bast (*albarda curta que porten les bèsties de càrrega*): 93
- Bastó: stantol sive bastons (*tanca de fusta*) 124
- Beneficio (*benefici, càrrec eclesiàstic*): 9
- Beneficiatus (*beneficiat, qui gaudeix d'un benefici eclesiàstic*): 9, 90, 137, 140
- Berengerasa (*berenguera, recipient per fer-hi deposicions excrementícies*): -terre: 33
- Boatellum, boatell (*bóta gran*) -olierum, -cum nentilles: 120
- Boix, box (*cilindre de fusta que serveix per picar i esclafar en el morter*): 65, 93, 120; -de picar sen: 33
- Borrassa (*manta o llençol de poc valor*): 33, 58
- Borratxina (*bóta de cuir per contenir-hi vi i beure a galet*): 33
- Boschum (*bosc*): 23, 24, 35, 36, 61, 65, 77, 98, 144
- Bossellus (*bocell, ampolla*): 61
- Boteylla (*ampolla*): 33, 93
- Bovedor gallinarum (*abeurador per les gallines*): 33
- Boxes, boxum (*boix*): 33, 61
- Bracerius (*bracer*): 80a, 80b, 82
- Brager (*braser, recipient dins del qual es posen brases per escalfar una habitació*): 33
- Bresoll (*braçol, petit cordó que té l'ànima de cotó i el damunt de seda*) -sine amis (*sense seda, sàmit*): 65
- Bressola, (*bressola*): 33, 58, 93
- Broquerium (*escut petit*): 33, 61, -ferri: 93
- Bufet (*bufador, eina per encendre o nodrir el foc*): 120
- Bugaderius (*cubell per la bugada*): 120
- Burgenssis (*burgès, ciutadà*): 52, 67
- Bussa (*bossa*): 58; -de velut signatam de auro: 93
- Buta, boita, (*bóta, recipient de fusta per guardar o transportar líquids*): 58, 61, 65; -bastardam: 58; -de una saumata vini: 120; -de duabus saumatas vini: 61; -de tribus saumatis: 58; -de quatuor saumatas: 61, 93; - plenam vinagre: 33
- Cabas (*cabàs*): 61, 120
- Cabassa (*cabàs gran per a blat, ordi, etc.*): 33; -sive boateylls: 33
- Calafat (*trena fina d'estopa que es posa dins les juntures de les dogues de les bótes per tal de cloure-les*): 33
- Calderonus, cauder (*caldera petita*): 120; -ab cuberta: 129
- Calestonum (*calastó, palanca mòbil*): -ferri: 33

- Calligulae, caliga (*sandàlies*): 93; -doliveta: 58; -panni albi: 33; -panni burrelli: 120
- Camera (*cambra, habitació*): 58, 93, 120
- Caminum regali (*camí reial*): 121
- Camissa, camissia (*camisa*): 33, 58, 61, 120
- Campum (*camp*): 90, 110, 111, 140
- Cana: v. MESURES
- Canada (*Recipient de fusta encerclat de ferro*): 129
- Canamas (*canemàs, roba feta d'estopa de cànem*): 120
- Canarissa (*canyar*): 108
- Candela: 84; -de seu (*candela envoltada d'una capa de sèu*): 33
- Candelabrum (*canelobre*): -ferri: 120
- Cànem: amans de - ab II flons d'erba: 129
- Capa (*peça de roba llarga i sense mànigues que cobreix les espatlles*): -listatam: 61; -listadam panni russi: 58; -panni burrelli: 61; -panni mixti cum listis croceys et virmilis: 93
- Capdeyll (*cabdell, fardell de fil debanat*): -de fil: 58, 120; -entre stupe et lini: 58
- Capellina (*peça de vestir que cobreix el cap*): 33, 58
- Capeyll (*peça de vestir que serveix per a cobrir el cap*): -lini: 120
- Capitalis (*capital, riquesa acumulada*): 145, 151
- Capitaneus (*capità*): 14, 18, 19, 20, 21, 59, 88; -generalis comitatum Rossilionis et Ceritanie: 52
- Capllina de poar ayga: 33
- Capsa, capseta (*capsa*): 120; -en que stan peses (*per guardar els pesos d'una balança*): 33
- Capsal (*capçal, coixí de llit*): 61
- Capucium, capucia (*caputxa*): 61; -de blau: 33; -panni russi: 58; -panni virmilii: 61, 65, 93
- Carabassia, carabassa (*recipient per a líquids, de forma semblant a una carabassa*): 33, 65
- Carcaix (*estoig per sagetes*) - cum passadors: 33
- Carda, cardassa (*instrument per a pentinar les floques de llana*): 58; -primes: 33
- Carnifex (*carnisser*): 91
- Carnis, carn (*carn*): 58; -salada: 33, 120; -salsam: 120
- Carrarius novus (*carrer nou*): 124
- Carratellum, carratell (*bóta d'uns trenta litres per contenir-hi líquids*): 33, 58, 61, 65, 93, 120, 129
- Carreronum (*carreró*): 134, 135
- Carta navigandi (*mapa de navegació*) -cum duabus sestis: 33
- Carta (*escriptura*): -pergamenea: 24, 31, 36, 54, 109, 115
- Cartonum: v. MESURES
- Casola (*cassola*): 33, 65, 120; -terre: 33
- Castellanus (*senyor d'un castell*): 1, 141
- Castrum (*castell termenat*): 103
- Causa (*querella judicial*): 43
- Cavech (*càvec, eina semblant a l'aixada, de fulla més estreta*): 58
- Caxia, cacia, caxeta, caxia (*caixa*): 61, 65, 120; -argenti parvam (*petita caixa d'argent*): 33; -cum medio quartono farine de frumento: 58; -de noger (*de noguer*): 58, 61, 93; -laboratoris (*caixa dels llauradors*): 76; -magnam cum pedibus: 33; -marmorescha (*de marbre*): 33
- Cayronus (*cairó, rajola quadrada*): 84
- Cedula (*cèdula, notificació*) -papiri, papirea: 1, 18, 29, 84, 88, 89, 149
- Cellarium (*cellera, cava*): 120
- Censsum (*cens*): 16, 39, 43, 131, 133, 137
- Censualium, censsualium (*censal*): 16, 26, 39, 43, 110, 121, 133, 137, 138, 140, 147
- Cimiterium (*cementiri*): -ecclesie beate Marie Coquiliberi: 49, 139
- Cireum cere (*ciri*): 139; -pensi IIII librarum vel inde circa: 33
- Cistella (*cistell gran, panera*): 33, 58, 120
- Citrellum (*setrill, recipient*): 33, 58; -tenendi oley: 120
- Civitas (*ciutat episcopal*): 2, 9, 11, 15, 18, 19, 21, 46, 47, 51, 54, 71, 80b, 99, 110, 112, 125, 127, 129, 132, 143

- Clavarius (*clavari, tresorer*): 18, 19, 20, 21
- Clavell (*clavella, tros de fusta on es recolza el carrac per a escalfar-lo o el tap per escalfar-lo*): 84
- Clavus (*clau*): -ferri: 84
- Clericus (*clergue*): 54
- Cochetaterre (*recipient?*): 120
- Cofa, cofinum (*cistella d'espart o de palma, de poca alçada i generalment sense nanses*): 33, 120; -cum modico de filo, circa unum cartonum: 65
- Cofa (*còfia, gorra que porten les dones per a abric i adorn del cap*): 58, 61; -operata auri: 93; -virmilium: 58;
- Cofretum, coffreta (*cofre petit*): 33, 58, 61, 93, 120
- Cognatus (*cunyat*): 106
- Cohopertoria (*tapadora per olles i cassoles*): -ferri et terra: 33
- Cohopertorium (*cobertura de tela pel llit*): -lividum: 120; -sutilem: 33
- Colga (*jaç de fusta que servia de llit*): 33, 58, 61, 65, 93, 120
- Comanda (*contracte entre un comerciant i un navegant, amb repartiment dels riscos i dels beneficis*): 6, 7, 8, 25, 145, 151
- Comendator (*comanador*): -hospitalis pauperum Coquiliberi: 42, 43
- Comissario (*comissari*): 14
- Concha, conquata (*conc, recipient petit i de forma rodona*): -fustis: 33, 58; -tenendi mensuras: 120; -terre parvam: 61
- Condemnatus (*condemnat, reu*): 89
- Condomina (*Parcel·la agrícola de grans dimensions ubicada sobre les terres més fèrtils, generalment lligada a la reserva senyorial i destinada al cultiu intensiu de cereals*): 3, 10, 49, 93, 115
- Conjugum (*cònjuge*): 1, 3, 5, 16, 76, 77
- Consiliarius (*conseller*): 20
- Consobrinus (*cosí*): 62, 83, 91, 96; -germani: 57
- Consul (*cònsol*): 14; -maris Barchinone: 88, 89
- Constitutio (*constitució*): -constituciones Cathalonie: 6
- Controversia (*controvèrsia judicial entre diverses parts*): 14
- Conventus (*convent*): 22, 121, 122, 139
- Coquina (*cuina*): 93
- Corbell (*corbell, sàrria feta de branques torçades*): 61
- Conda (*corda*): 33
- Corregus (*còrrec o escorranc, conca estreta i rosta d'un torrent*): 41, 79
- Corrigia (*corretja*): 58; -argenti: 33
- Cortale (*cortal, corral tancat per al bestiar*): 114
- Cossi (*gaveta de manobre per amarrar el guix*): 33
- Coster (*pal lateral d'una nau*): 129
- Cotum, cot, cota (*peça de vestir llarga amb mànigues*): 61; -ardiam novam panni albi: 58; -blau: 120; -domine: 33; -cum paraturis de fres et cum tribus pometis perlarum: 93; -panni lividi: 61; -panni russi cum camssada argenti procurmaturis cum tribus pomeris perlarum: 58; -virmilium: 93; -panni russi: 120
- Cotonus (*cotó*): 61
- Creditor (*creditor*): 1, 120, 130
- Croch (*ganxo per atreure la corda d'una ballesta fins a muntar-la en la nou en parar l'arma*): 33
- Crucibulum (*llanterna*): 33, 58, 61, 93, 120
- Cupine (*got*): 33
- Culcitra (*element de roba de llit?*): 33, 120
- Cullitor, culitorius, cuyllitor (*recollidor*): 33, 61, 65, 120
- Curator (*curador; comissari encarregat de vetllar pels béns d'alguí*): 1, 3, 22, 33, 58, 61, 65, 92, 93, 95, 96, 115, 130
- Curia (*cort judicial*): -Coquiliberi: 1, 3, 14, 22, 33, 34, 43, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 66, 72, 80a, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 115, 120, 130
- Curritor (*agent públic encarregat de subhastar els béns dels reus*): 1, 3
- Cuyller (*cullera*): -fustis: 120

- Cuxinum (*coixt*): 33; -sine cuxinera: 120
 Cuyr (*cuir*): 33
 Cuyrassa (*armadura del bust feta de cuir*): 33
- Dalfinera (*instrument per a pescar animals grossos*): 129
 Dart (*dard, arma llençadissa que es tirava amb la mà*): 33
 Debanadora (*debanador*): -de debanar lana: 33
 Debitum (*deute*): 1, 3, 55, 72, 96, 117, 130, 146
 Debitor (*deutor*): 88
 Decimalium (*territori parroquial*): 90
 Declaracio (*declaració judicial*): 14
 Denarius: v. **MONEDES**
 Derasanas (*drassanes*): 84
 Desch, desquetum (*desca, panera plana de forma ovalada*): 33, 58, 61, 120
 Destral, destrall (*destral*): 33, 93, 129
 Devesa (*terra generalment closa per al pasturatge*): 112
 Diocesis (*diòcesi*): 27
 Directum dominium: v. **jus**.
 Dischum, disca (*disc*): 61, 65
 Doblerium (*sac*): 33, 120
 Domicellus (*donzell, jove noble encara no armat cavaller*): 10, 13, 18, 120, 121, 124, 141, 146
 Domus (*casa*): 33, 58, 61, 65, 90, 93, 116, 120; -in qua captos detinentur (*presó de Cotlliure*): 84
 Donacio (*donació*): 11, 58; -propter nuptias: 73
 Dorch, dorquerius (*gerra per posar-hi oli, aigua, vi, etc.*): 33, 61, 93, 120
 Dos (*dot*): 40, 73, 74, 78, 83, 97, 106, 130, 143, 148, 149, 150
 duodenas de graneres (*escombres de ginesta o d'altres branques?*): 33
 Durneum terre (*gerra, recipient?*): 58
- Ecclesia (*església*): -beate Marie Coquid-
 liberi: 49, 90, 110, 111, 112, 130, 137, 138, 139, 140, 142; -civitatis
 Elnis: 11; -de Garrigella: 9
- Embuderia, embut, embudet (*instrument de terrissa o de fusta per transvasar líquids*): -embut de carabassa: 33; -liurandi vinum: 58; -mensurandi vinum: 120; -plenam de mel veyla: 120
 Emphiteosim (*contracte emfitèutic*): 110, 111, 112, 136, 140
 Empara (*emparament, requisició*): 14
 Emptor, emptrice (*comprador*): 3, 112, 114, 121, 124, 140
 Ensis (*espasa*)-sutiles (*senzilles*): 33, 58, 61, -cum uno broquerio ferri: 93
 Entravey (*través, peça de carn de porc ?*): 58
 Era (*espai aplanat on es baten les messes*): 90
 Erba (*herba*): 93; amans de cànem ab II flons d': 129
 Escandayl (*escandall, instrument que consta d'un plom posat a l'extrem d'un cordill, que serveix per a determinar el nivell del mar en un punt determinat*): 129
 Eymina: v. **MESURES**
- Faber (*fabre*): 62, 63, 70, 71, 75, 97, 98, 99, 114, 125, 127, 144
 Familiaria, famelaria, famlar (*famarella, classe de tela*): 33, 58, 61
 Farina (*farina*): 33; -de frumento: 58
 Fasset, faset (*vestit pels nens de bolquers*): -panni albi: 33; -lividum: 120
 Fau (*falç*):-bosqueriam: 120
 Fava (*fava*): 58, 120
 Femina pecatrix (*prostituta*): 68
 Ferres de foch (*suports per a les bigues dins del foc o a la xemeneia*): 33, 61, 65, 120, 129
 Ferrolus ferri, ferroyl ferr (*forroll o ferrol, pala de ferro que serveix per a remenar les brases i arregar la cendra*): 93, 120; v. *forroyl*
 Festum (*festa, els deutors havien de pagar llurs crèdits a l'ocasió de les festes religioses següents*): -beate Marie febroari (*Purificació de Maria, 2 de febrer*): 39; -beate

- Marie, mensis augusti (*Assumpció de Maria, 15 d'agost*): 2; -carnisprivi Quadragesime (*Quaresma*): 15, 107; -Natalis Domini (*Nadal*): 3, 16, 43, 61, 115, 121, 123, 131, 147; -Omnium Sanctorum (*Tots Sants*): 22, 77, 105, 144; -Pasche Domini (*Pasqua*): 22, 107, 127, 137, 138; -Sancti Andree (*30 de novembre*): 2; -Sancti Johannis de junio (*Sant Joan Evangelista, 24 de juny*): 53, 102, 125; -Sancti Johannis natalis (*Sant Joan Evangelista, 27 de desembre*): 133; -Sancti Juliani (*Sant Julià, 2 d'agost*): 43; Sancti Miquellis septembris (*Sant Miquel, 29 de setembre*): 10, 15, 59, 69, 80b, 137, 138; -Sancti Petri et Felicis (*Sant Pere i Feliu, 1er d'agost*): 55, 90, 110, 117, 140
- Filius, filia (*fill, filla*): 1, 3, 5, 10, 23, 24, 25, 33, 37, 40, 43, 44, 49, 51, 52, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 68, 73, 74, 83, 91, 95, 96, 102, 105, 106, 108, 110, 112, 124, 130, 139, 142
- Franchos Francie auri: v. MONEDES
- Frater (*germà*): 51, 91, 103, 108; -frater predicatorum Coquiliberi: v. predicator.
- Fidejussor (*fidejussor*): 22, 34, 55, 60, 64, 88, 89, 91, 92
- Fil (*fil*): 33, 58; -de mautes: 120
- Fischo (*fisc*): -fischo regio: 3
- Flaciata (*flassada, abrigall pel llit*): 58; -albam cum listis croceis et virgiliis: 120; -barratam cum listis burrellis et blanquis: 93; -borrasse bonam cum listis lividis: 65; -borre: 83; -cum listis lividis: 58; -cum listis croceys: 58; -de borram: 73; -lane: 33, 61; -listatam: 120
- Florenus: v. MONEDES
- Flotxia (*clotxa, túnica*): -panni virgiliis: 58; -livida: 120
- Foguer (*fogó per escaldar o coure alguna cosa*): 129
- Forchs separum (*forc, trena de cebes composta de dues cames unides per un extrem*): 33
- Foriscapium (*foriscapi, dret del senyor sobre la venda dels seus dominis per part dels seus tinentes*): 3, 12, 13, 24, 30, 31, 35, 36, 38, 41, 42, 43, 48, 54, 108, 109, 110, 114, 115, 118, 121, 134, 135, 140
- Formatge (*formatge*): 33
- Forroyl ferre (*forroll o ferrol, pala de ferro que serveix per a remenar les brases i arreplegar la cendra*): 33; v. ferrolus
- Fren (*fre de cavall*): 93
- Fruementum (*forment*): 66, 90, 120
- Fruyteria (*recipient per guardar fruits*): 33, 58, 120
- Fulla (*làmina prima de metall o de fusta*): 58
- Furnus (*for*) -ville Coquiliberi: 84
- Fusta (*embarcació*): 71
- Fusta (*fusta*): 33, 58, 84; -fet per embut: 93
- Fustani (*futany, teixit de cotó gruixut*): 33
- Fusterius (*fuster*): 47, 108
- Galea (*galera, nau gran i baixa, generalment d'un pont, moguda a rem i a vela*): 18, 19, 20, 21
- Garbeyl, garbellus (*garbell, crivell*): 33, 61, 120
- Garniment de filats (*guarniment per a decorar fils*): 65
- Gavinet (*ganivet*) -sens foures (*sense beina*): 33
- Gener (*gendre*): 40, 75, 93, 96, 106
- Gerra, gerrell (*recipient per contenir líquids, utilitzat de vegades per mesurar*): 33, 58, 65, 151; -mensurandi vinum: 120; -olieram: 33, 61, 120
- Giaticus (*guitatge, salconduit reial*): 14
- Giradora (*giradora*): 33, 58, 120
- Gomera (*gumena, corda gruixuda usada principalment en la marina per lligar l'àncora i altres usos*): -de cànem: 129
- Gorp (*cistell en dialecte antic rosse-lonès*): 33, 120
- Govern (*governall*): 129

- Gramasia (*gramalla, túnica llarga fins als peus*): 58, 65; -lividam: 120
- Grasala (*greal, plat gran i profund*): 120
- Grimeyl (*grimeu, peça de vestir*): 33
- Gubernator (*governador*): 52, 135
- Habitator (*habitant d'una vila que gaudeix dels seus privilegis i drets*): 3, 6, 7, 8, 41, 51, 70, 75, 77, 100, 118, 125, 126, 127, 128, 149
- Heres (*hereu*): 12, 23, 37, 41, 48, 50, 52, 61, 63, 65, 77, 86, 93, 108, 120, 139
- Hospicium (*casa*): 3, 5, 22, 29, 30, 32, 33, 43, 49, 54, 58, 61, 65, 93, 115, 119, 120; -dotalem: 118
- Hospitalerio de Argileriis (*hospital d'Argelès*): 58
- Hospitalis pauperum Coquiliberi (*Hospital dels Pobres, institució caritativa propietària de tinences*): 37, 41, 42, 43, 90
- Instrumentum (*document amb funció provatòria*): 1, 3, 4, 7, 8, 10, 14, 18, 22, 26, 32, 43, 46, 51, 52, 54, 56, 58, 71, 72, 75, 81, 82, 84, 88, 99, 101, 102, 114, 116, 118, 119, 122, 126, 127, 128, 130, 132, 137, 142; -antichum: 58; -nuptiarum: 87, 97, 106, 143, 148, 149; -premissorum: 141
- Intestatus (*intestat, persona morta sense haver fet testament*): 33, 50, 58, 65, 93
- Inventarium (*inventari*): 33, 50, 57, 58, 61, 65, 72, 93, 120, 130; -de exerciis et aparatibus lembi: 129
- Janua (*portal*): 29, 124
- Judeus (*jueu*): 1, 2, 11, 69, 79, 80a, 80b, 81, 82, 117, 123, 125, 126, 127, 128
- Judex (*jutge*): 88; -ordinario Coquiliberi: 1, 3, 14, 33, 34, 43, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 66, 72, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 130, 141, 148; -Vallespirii: 2
- Judicatura de Coquolibero (*judicatura de Cotlliure*): 58, 59, 60, 61, 66, 72
- Juponum (*gipó, peça de vestir amb mànigues que cobreix fins la cintura*): -de fustani: 33
- Jurisperitus (*jurisperit*): 2, 15, 59, 70, 72, 141
- Jus (*dret*): 3, 5, 12, 13, 14, 16, 23, 30, 35, 37, 41, 49, 57, 74, 76, 77, 90, 91, 108, 110, 114, 118, 121, 124, 133, 134, 137, 140, 142, 147; -directum dominium (*drets vinculats a la senyoria eminent*): 43, 54, 98, 114, 115, 118, 121, 134, 135; -domini regis Aragonum (*drets corresponents a la senyoria reial*): 3, 23, 24, 30, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 48, 54, 108, 109, 115, 118, 134, 135, 136; -hospitalis pauperum Coquiliberi: 41, 42; -minoris etatis: 5, 37, 74, 124; -professor (*doctor en lleis*): 43; -monasterii Sancti Genesii de Fontanis: 98; -venerabilis domini de Balbianes: 114; -venerabilis Dalmacii de Bayullis, domicelli: 121
- Laborator (*llaurador*): 69, 111, 118, 119, 137
- Lacia o Locia (*instrument per cuinar?*): 33, 58; locia 65, 93, 120: 33
- Lana (*llana*): 33, 58, 120, 123, 145
- Lancea (*llança*): 58, 61
- Lanternia (*fanal, llum en què la flama és defensada contra el vent per parets de metall o vidre*): 33, 120
- Lapicida (*picapedrer*): 84
- Lectum (*llit*) -pannorum: 73, 74, 83, 143, 148
- Legatarius (*legatari, persona a qui es deixa un llegat*): 120
- Lembus, leyn (*lley, embarcació*): 29, 45, 46, 113, 129, 132; -privilegiati: 47
- Lentila (*llentia, llegum*): 33
- Lespersina (*l'esparsina, conjunt de les cordes d'espert?*): 129
- Lezda (*lleuda*): 113

- Lezdarius (*agent públic encarregat de llevar la lleuda*): 113
- Libant (*llibant, corda gruixuda d'espert*): 129
- Libellus (*petició escrita*): 43
- Liber (*llibre*): 33; -curia Coquiliberi (*llibre de privilegis de Coilliure*): 14
- Libra: v. MESURES // v. MONEDES
- Limidar (*delimitació*): 124
- Linceamen, linceamina, lansol, lansoll (*llençol*): 58, 61, 73, 83, 93, 120; -sutiles: 33
- Lineria (*pel treball del lli*): -massa lineriam: 61
- Linum (*lli*): 58, 93, 120; -pentinat: 33
- Litera, littera (*carta, escriptura oficial*): 14, 20, 21, 51, 67, 135, 136; -executoria: 88, 89
- Locacio, logerio (*lloguer*): 15, 17, 77, 90, 100, 101, 102, 104
- Locia v. Lacia
- Locumtenens (*lloctinent*): 52; -judicis Coquiliberi: 57, 60, 62, 63, 64, 66
- Locum sacerdotalem (*càrrec sacerdotal*): 110, 111, 112, 137
- Lusses sechs (*peix*): 58
- Madeixa (*fil tret de l'aspi sobre el qual ha estat enrotllat i plegat*): 120
- Magister axie (*mestre d'aixa*): 71, 103
- Marinerius (*mariner*): 2, 33, 71; -de Coquiliberi: 88, 98, 99, 125, 134, 143
- Manoyl, manoller (*manoll, feix que es pot agafar amb una mà*): -daylls: 33; -de fil de spart: 33; -stupe de calafat: 33
- Manta, mantonus (*manta*): -panni burrelli sutillis: 120; -panni virmilii: 93
- Mantellum (*mantell*): 33; -lividum: 120; -panni russi: 120
- Manumissor (*marmessor testamentari*): 49, 139
- Mapa, nata (*estovalla per la taula*): 58, 65, 74, 93, 143
- Mar (*mar*): 90
- Martellum (*martell*): 58; -ferri: 120
- Massa -linearia (*maça de fusta per picar el lli*): 61
- Matalafia, matalasium (*matalàs*): 33, 83, 93, 120
- Mater (*mare*): 34, 51, 52, 57, 59, 60, 64, 73, 147
- Matrimonium (*matrimoni*): 97, 143, 148, 149
- Medicus (*metge*): 116
- Mellis (*mel*): 27, 28, 145; -veylla: 120
- Mensa (*taula*): 58, 61, 93, 120
- Mercaderia (*mercaderia*): 18, 27
- Mercator, mercader (*mercader*): -Barchinona: 19, 99; -Coquiliberi: 46, 86, 99, 104, 142, 151; -Perpiniani: 14, 145, 151
- MESURES: -alna, anna (*mesura longitudinal equivalent a la distància del colze a la mà*): 33, 93; -cana, canna (*mesura de longitud pels draps*): 84, 93; -de canar drap de Montpeller: 33; -mediam canam panni russi: 58; -cartonum, quarteronum, quarterio, carter (*mesura de capacitat equivalent a un quart de l'aimina*): 33, 58, 59, 65, 90, 140; -mensurandi bladum: 120; -eymina (*eymina o aimina, mesura de capacitat pels cereals, mesura de superfície corresponent*): 58, 66, 90; -libra (*lliura, unitat de pes*): 33, 54, 58, 59; -mensura de Argileriis: 90; -mensura de miyl: 120; -mensura frumenti: 120; -mensura mensurandi oley: 33; -mensura fustis: 33; -olierium mensurandi vinum: 33; -mensuras mensurandi vinum: 58; -mensura rotunda sine ferris: 120; -pugesal (*pugesada, mida del valor d'una pugesa, emprada pels tèxtils*): 33, 58, 120; puyeria (*punyera*) -fustis rotunda: 120; -quintalis Coquiliberi (*quintar, unitat de pes pels sòlids*): 27, 28, 33; -rasora mensurandi bladi (*instrument per mesurar el blat*): 33; -rova (*unitat de pes equivalent a un quart de quintar*): 33; -saumata, saimata (*somada*,

- mesura de capacitat equivalent a la càrrega d'un animal de bast*): 33, 58, 59, 93, 120
- Milan (*milà, peix*): 58
- Miles (*cavaller*): 1, 3, 10, 14, 18, 20, 21, 48, 59, 88, 141
- Mirayl (*mirall*): 33
- Missa (*missa*): 139
- Mola (*corda que hom ha cargolat formant espiral*): 129
- Molendinum (*molí*): 101, 104
- MONEDAS: -denariis Barchinonensem de terno (diners de Barcelona): 3, 43, 69, 73, 76, 83, 84, 121, 123, 133, 137, 138, 139, 143; -ffranchos Ffrancie auri: 71; -florenos auri de Aragonia (*florins d'Aragó*): 2, 5, 17, 19, 52, 58, 65, 67, 102, 106, 113, 144, 146; -libra Barchinonensem de terno (*lliura de Barcelona*): 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 22, 23, 25, 26, 30, 32, 37, 39, 48, 51, 53, 55, 59, 66, 73, 74, 75, 77, 79, 80b, 81, 82, 83, 84, 87, 94, 95, 97, 101, 104, 105, 106, 107, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 137, 138, 143, 145, 147, 148, 149, 150, 151; -solidum Barchinonensem de terno (*sou de tern de Barcelona*): 1, 3, 11, 15, 16, 26, 33, 35, 39, 41, 48, 49, 53, 55, 56, 65, 66, 69, 72, 73, 76, 77, 83, 84, 97, 98, 99, 107, 108, 110, 112, 114, 123, 124, 125, 126, 131, 133, 134, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 145, 147, 148, 149
- Monerius (*moliner*): 16, 26
- muler, mulier (*esposa*) v. UXOR
- Mulus, mula (*mula, animal de bast*): -pili albi: 93; -pili virgili: 53
- Murterium (*morter per polvoritzar o reduir a pasta*): -lapidis, lapideum (*de pedra*): 33, 58, 93, 120; -fustis (*de fusta*): 33, 65
- Muscatus (*muscat, vi blanc dolç*): 58, 120; -primi: 120
- Mutuuum (*présteu*): -racione: 69, 75, 76, 80b, 81, 82, 105, 117, 125, 126, 127, 128
- Nansa (*càntir amb una nansa*): 65
- Navis (*nau, embarcació*): 14, 145, 151
- Neptus, nepte (*néu*): 37, 49, 93, 95
- Nobilis (*home noble*): 18, 19, 20, 21
- Notarius (*notari*): *pàssim*; -de Coquolibero: 1, 3, 48, 99, 142; -Elne: 58; -Perpiniani: 44, 70, 86; -de Ruppe: 4; -de Thoyrio: 10
- Oley (*oli*): 33, 120, 145, 151
- Olierium (*setrill per posar-hi oli*): 33; v. MESURES
- Olla (*olla*): 33, 65; -terre: 33, 120
- Olliveylla (*olivella, planta oleàcia*): 33
- Ordeum (*ordi*): 140
- Orinal (*orinal*): 33
- Ortus (*hort*): 104, 134
- Pages (*pagès, braç de fusta giratori per penjar-hi el llum d'oli*): -fuste tenendi lumen: 33
- Pala (*pala, eina destinada a recollir diversos materials*): 33, 58
- Palmellum (*cistella de palma*): -parvum: 58; -portandi panem: 33
- Palomera (*paloma, corda que es passa pel rumb de la barca per a facilitar les maniobres*): 129
- Pannus (*drap*): 20; -albi (*blanc*): 33, 58; -blau clar: 120; -burrelli (*gris fosc*): 58, 61, 120; -de ferrat: 33; -lane: 145; -lividi (*lívíd, blau*): 33, 61, 120; -mixti: 33, 93; -rusi (*vermellós*): 58; -stupe (*d'estopa*): 33; -viridi (*verdós*): 33; -virmili (*vermell*): 58, 61
- Parator (*paraire*): 5, 51
- Paries (*paret, mur*): 124, 134
- Passadors (*sagetes per la ballesta*): 33
- Pasteria (*pastera, recipient de fons pla utilitzat per pastar la farina per fer el pa, el guix, el morter o l'argila*): 33, 93, 120
- Pastryu, pastyn (*pastreny, pastera*): 58, 61; -cum uno doblerro cum uno modico farine: 120
- Pater (*pare*): 3, 50, 68, 78, 79, 89, 91, 92, 105, 111, 117, 130

- Paternoster (*rosari format de grans de metall o pedres fines*): 33, 93
 Patronus (*patró d'una nau o d'un lleny*): 14, 19, 46, 47, 112
 Patuum (*pati, cort*): 49, 108, 109, 124
 Pavessium (*pavès, escut llarg*): 33, 58, 65
 Pelisso (*pellissa, peça de vestir feta o folrada de pells*): 33, 120
 Pessus (*pesos d'una balança*): 33, -pessis mensuris mensurandi vinum intus unam cistellam: 58; -de tessa: 120
 Peyrerius (*pellicer*): 87
 Peyrol, peyroll, peyroltum (*perol, vas de metall per anar al foc*): 93; -cupri (*de coure*): 58, 120
 Phisicus (*metge*): 17, 116
 Pich (*pic*): -ferri: 58
 Pinta (*instrument per a pentinar les floques de llana i de cotó*): 58
 Piper (*pebre*): 54
 Piscator (*pescador*): 25
 Plagia (*platja*): 27
 Planum (*pla*): 120
 Poal (*càntir en forma de bec o canó per on s'aboca l'aigua, el vi*): 93, 120
 Podadora (*eina de diferents formes emprada per podar*): 58, 61
 Polleria (*caixa per criar polls?*): 33
 Pontit (*peces de fusta muntades en forma de pont, per posar-hi bótes o altres coses?*): 61, 120
 Pontu (*pont*): 77
 Porch (*porc*): 33, 120; -salso: 61
 Portus (*port*): 22, 27, 29, 43, 54, 87, 134, 151
 Postem paniteriam (*post per pastar-hi el pa*): 33, 58, 65, 120; -postem portandi panem: 120
 Preconium (*criada, pregó públic*): 3, 120, 130
 Preconus (*pregoner públic*): 3, 120, 130
 Predicator, fratrum predicatorum Coquiliberi (*Frares predicadors o dominics de Cotlliure, propietaris de tinences*): 49, 121, 122, 124, 135, 139, 146
 Pregnans (*embarassada*): 92, 94
 Pregnatus (*nadó encara no nascut*): 92, 93, 94, 95, 96
 Presbiter (*prevere*): 6, 7, 8, 9, 11, 13, 43, 48, 49, 54, 84, 86, 90, 91, 92, 96, 108, 118, 130, 137, 139, 140, 142, 143
 Prior (*prior*): 22, 121, 139
 Privilegium (*privilegi*): 14
 Proa (*proa, part davantera d'una nau*): 129
 Probus hominus (*prohom, notable d'una comunitat*): 14
 Procurator (*administrador*): 1, 3, 9, 17, 22, 24, 31, 36, 38, 44, 45, 46, 47, 54, 70, 71, 84, 85, 90, 109, 113, 115, 130, 140, 142; -fiscalis: 1, 3
 Protestacio (*protest*): 14, 89
 Provisio (*instrument de provisió*): 59, 62, 66, 72, 94, 95, 96
 Puella (*noia*): 84
 Pugesal v. MESURES
 Pupillus, pupille (*pupil, menor*): 33, 34, 35, 43, 52, 57, 58, 59, 60, 61, 64, 65, 66, 91, 93, 95, 96
 Purgaderium (*porgador o garbell per al gra*): 93
 Puteum (*pou*): 108
 Puyeria v. MESURES
 Quarterio: v. MESURES
 Questio (*controvèrsia, plet judicial*): 14
 Quintale: v. MESURES
 Ram (*manoll*): -lane: 120; -stam armat: 120
 Rasora: v. MESURES
 Rem (*rem*): 129
 Rest (*corda gruixuda d'espart*): 129
 Reus (*reu, part en causa en un procés judicial*): 88
 Riera (*riera*): 121
 Ripparia (*torrent*): 48, 104, 124
 Robes (*draps, mercaderia*): 18
 Romans (*llibre escrit en llengua vulgar*): 33
 Ronsinum (*cavall de càrrega*): 15; -pili de gris: 94; -pili nigri, cum una stela in fronte: 107
 Rova: v. MESURES

- Sacha, sachum, sach (*sac*): 33; -de I
eymina: 58
- Sacriste (*sagristà*): 9
- Safran (*safrà*): 20, 21
- Sagi (*sagí, greix*) -de porch: 33
- Sagimen (*bossa o cistell?*): 58, 59,
61, 120
- Sagio (*saig; oficial de justícia encar-
regat de fer les citacions, executar
les confiscacions i les penes*): 1,
3, 33, 58, 63, 68, 72, 91, 93, 94,
96, 115, 141
- Sahonador (*assaonador*): 146
- Sale (*sal*): 33
- Salarium (*salari per l'ocupació d'un
càrrec*): 141
- Saleria (*salador, destinat a salar
carns*): 120
- Salsa (*salsa*): 58
- Saltirium (*saltiri, recull de salms*): 33
- Sarda (*espècie de tonyina*): -salsam: 33
- Sarria (*sàrria, recipient d'espart o
palma llargarut que serveix per
a tragar posant-lo entravessat
damunt l'animal de bast*): 33, 93
- Sartor (*sastre*): 59, 118, 130, 142
- Saumata: v. MESURES
- Scala (*escala*): 120
- Scannum (*banc desprovist de respat-
ller*): 33, 58, 61, 65, 93, 120; -de
colga: 33
- Scauselaria (*eina per escaucellar, per
fer un clot al voltant d'un cep o
recipient per fer bullir l'aigua*): 58;
scarsadoria ferri: 58
- Sclap (*esclapó, esquella petita i apla-
nada*): -de rems: 33
- Scriptor (*escrivà*): 2, 9, 15; -curie
Coquiliberi: 43
- Scriptura (*escriptura, carta*): 14, 52
- Scrivania de scriure (*escriptori*): 33
- Scutella, scudellererium, scudela (*vas
de terrissa de forma esfèrica per
servir especialment l'escudella, el
brou*): 65, 129; -fustis: 58; -terre:
58, 120
- Secmentus (*ciment*): 84
- Sedas, cedas (*sedàs*): 58, 61, 65, 93,
120; -ciritis (*de seda*): 33, 58
- Sede (*seu*): -civitatis Gerunde: 9; -Ur-
gellensis: 46, 69
- Sella (*sella de cavall o de mula*): 58,
93, 120
- Semall, semal (*semal, portadora*): 33,
58, 93, 120
- Sen (*seny, senyal*), boix de picar sen: 33
- Senderius (*sender, camí de bast*): 11
- Sentencia (*sentència*): 1, 22, 43, 88,
89, 130
- Serra lanterna (*peça de ferro llarguera
i que té una vora dentada o amb
osques que, penjada a la xemeneia,
serveix per a penjar-hi l'olla a
diverses altures graduables sobre
el foc; aquí potser peça de ferro
semblant per portar una llanterna
i per pujar-la i baixar-la a voluntat
com instrument de pesca?*): 129
- Sertagimen, sarcagimen: 58; -cum sua
giradora: 65, 93
- Servitus (*serveis deguts per una ti-
nença*): 134
- Servus (*esclau*): 20, 46
- Seil de palma: 33
- Seylil doyllas: 33
- Sindicus (*síndic*): 90, 130, 140, 142
- Socer (*sogre*): 87
- Solidus: v. MONEDES
- Soror (*germana*): 51, 106
- Sponsalicius (*esponsalici, augment del
dot*): 73, 83, 97, 143, 148, 149
- Stam, estam (*estam, fil de llana pen-
tinada*): 33 -armat: 120
- Stantol sive bastons (*tanca de fusta*):
124
- Stoyg, stuyg (*capsa especial per a
contenir un objecte, al qual està
adaptada la seva forma*): -de palma:
33; -terre: 58
- Strayl (*estai, corda que va del cap d'una
arbre de la nau proa o al peu de
més endavant, que impedeix que
l'arbre es decanti endarrere*): 129
- Stura, stuca (*mena de teixit destinat a
cobrir part del terra d'una cambra*):
-rotunda: 33, 120, 129
- Stupe (*estopa*): 33, 58, 93; -stupe de
calafat: 33

- Subprior (*subprior*): 121
 Sururgicus (*cirurgia*): 116
 Sutor (*sabater*): 37
- Taban (*mena de bossa de drap*): 33
 Tabula (*taula*): 33, 93; -cum duobus scannis: 120
 Tacia (*tassa*): -argenti: 33, 120
 Tayllador (*eina per tallar, serra*): 33, 65, 120
 Taylola (*tellola, corriola o politja*): -de duabus poligiis: 33
 Techa (*teca, capsa per guardar-hi alguna cosa, especialment diners*): 143
 Tegula (*teula*): 84
 Tenencia (*tinença*): 3, 5, 11, 12, 13, 17, 23, 30, 33, 35, 37, 40, 43, 48, 49, 54, 58, 61, 65, 74, 79, 93, 101, 102, 104, 108, 110, 112, 114, 115, 118, 121, 124, 130, 133, 134, 140
 Terminus (*terme jurisdiccional*): 11, 12, 13, 17, 23, 35, 37, 40, 48, 49, 77, 79, 98, 102, 110, 112, 114, 121, 130, 133, 136, 140, 144
 Terra (*camp de conreu*): 112, 121
 Terra (*país, contrada*): 106, 114, 117
 Testamentum (*testament*): 12, 49, 51, 108, 120, 121, 139, 146
 Testaror, testatrix (*testador*): 49
 Tessor (*peça de tela*): 58, 73, 74, 93; -cum listis lividis: 58; -listat: 120
 Textor (*teixidor*): 49, 131
 Timon (*timó*): -de timoner: 129
 Tina (*espècie de gerra de coll llarg amb tapa*): 33, 61
 Tinarda (*cubell*): 61, 120
 Tinterius (*tinter*): -terre: 65
 Torn filandi, tornet (*torn de filar*): 33, 61, 120; -filandi lanam cum sua pua ferri: 58; -cum sua pua: 65; -peru de tornet ferri: 120
 Tovayla, tovayllola, tovalla (*tovallola*): 33, 61, 73, 83, 120
 Tovayllon, tovallon (*tovalló*): 61, 65
 Traginerius (*traginer*): 53, 85, 107
 Traverserium, traverser (*peça de fusta o de ferro que va d'un costat a l'altre del lit, travant les altres peces que van al llarg*): 58, 61, 73, 83, 93, 120; -sive pulvinaria: 33
 Tribunal (*tribunal*): 1, 14, 43
 Tripode (*tripode, seient, taula de tres peus*): 58, 93, 120
 Trosa (*bossa o feix d'herba?*) -fornida ab dos anquills d'erba: 129
 Troxella (*recipient?*): 33
 Tunicha (*túnica*): 65; -de fustani sutiles: 33; -dome panni albi: 33; -lividam: 120; -panni virmilii: 61, 93; -panni rusi: 58, 120
 Tupina (*olla grossa amb una sola nansa*): 120
 Tutor, tutrix (*tutor, administrador encarregat de vetllar pels béns dels pupils*): 33, 34, 35, 43, 52, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 72, 86, 91, 93, 95, 96, 100
 Universitas (*comunitat, municipalitat*): 14
 Usufructor (*usufructuari*): 139
 Uxor, muler, mulier (*esposa*): 1, 2, 3, 10, 12, 13, 16, 23, 26, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 43, 48, 49, 51, 52, 54, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 70, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 83, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 100, 108, 109, 115, 118, 120, 125, 126, 127, 128, 131, 139, 142, 143, 144, 148, 149
 Vanoa, vanee (*vànoa o vànova, cobrellit d'abric de teixit gruixut*): 33, 61, 120
 Vas (*recipient destinat a contenir un líquid*): -de sex saumatis plenum vini: 58
 Vel (*vel*): -ciricis (*de seda*): 58; -de cotono: 61; -Voylls ciricis: 33
 Vela (*vela d'una embarcació*): 129
 Velus v. VEL
 Vendicio (*venda*): 3, 5, 10, 12, 13, 16, 23, 24, 26, 27, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 48, 50, 53, 54, 55, 79, 98, 108, 109, 114, 115, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 133, 134, 135, 137, 138, 144, 147
 Vernigat (*o vernegat, plat fondo que servia per menjar en la marina o en l'exèrcit*): 129

- Vestitum nuptie (*vestit de noces*): 73, 74, 83, 143, 148
- Via (*via de comunicació, carrer o camí públic*): 3, 12, 23, 30, 33, 35, 37, 43, 48, 49, 45, 58, 61, 65, 73, 79, 90, 93, 100, 104, 115, 118, 121, 140
- Viaticum (*viatge*): 145, 151
- Vicinum (*veí, habitant*): 75
- Vicus (*carrer d'una vila*): 5
- Viga (*biga*): 84
- Villa (*vila, població que té certs privilegis amb què es distingeix dels pobles*): 5, 30, 33, 51, 67, 75, 84, 119, 131, 136, 141, 145, 151
- Vinea (*vinya*): 12, 13, 23, 24, 30, 31, 33, 37, 38, 40, 41, 48, 49, 58, 61, 65, 73, 74, 79, 100, 102, 104, 130, 133; -cavatam et podatam: 17
- Vinum (*vi*): -albo (*blanc*): 58, 65; -aquarum: 120; -primi: 59, 120; -migerii: 59; -puri de quinque saumatis: 58; -virmilii: 33, 61, 120
- Vir, maritus (*marit*): 10, 12, 30, 33, 34, 35, 49, 59, 60, 62, 63, 64, 66, 73, 74, 77, 91, 94, 97, 100, 119, 130, 131, 137, 143, 148, 149
- Vixellum (*recipient per contenir vi*): 33, 120
- Voylls v. VEL
- Vulnus (*ferida*): 116
- Xamarra (*samarra, peça de vestir semblant a la gramalla, que es portava sobre el jac o gipó i arribava fins als peus*): -panni burelli: 93
- Xopa (*capot amb mànigues*): -panni burelli: 58, 59

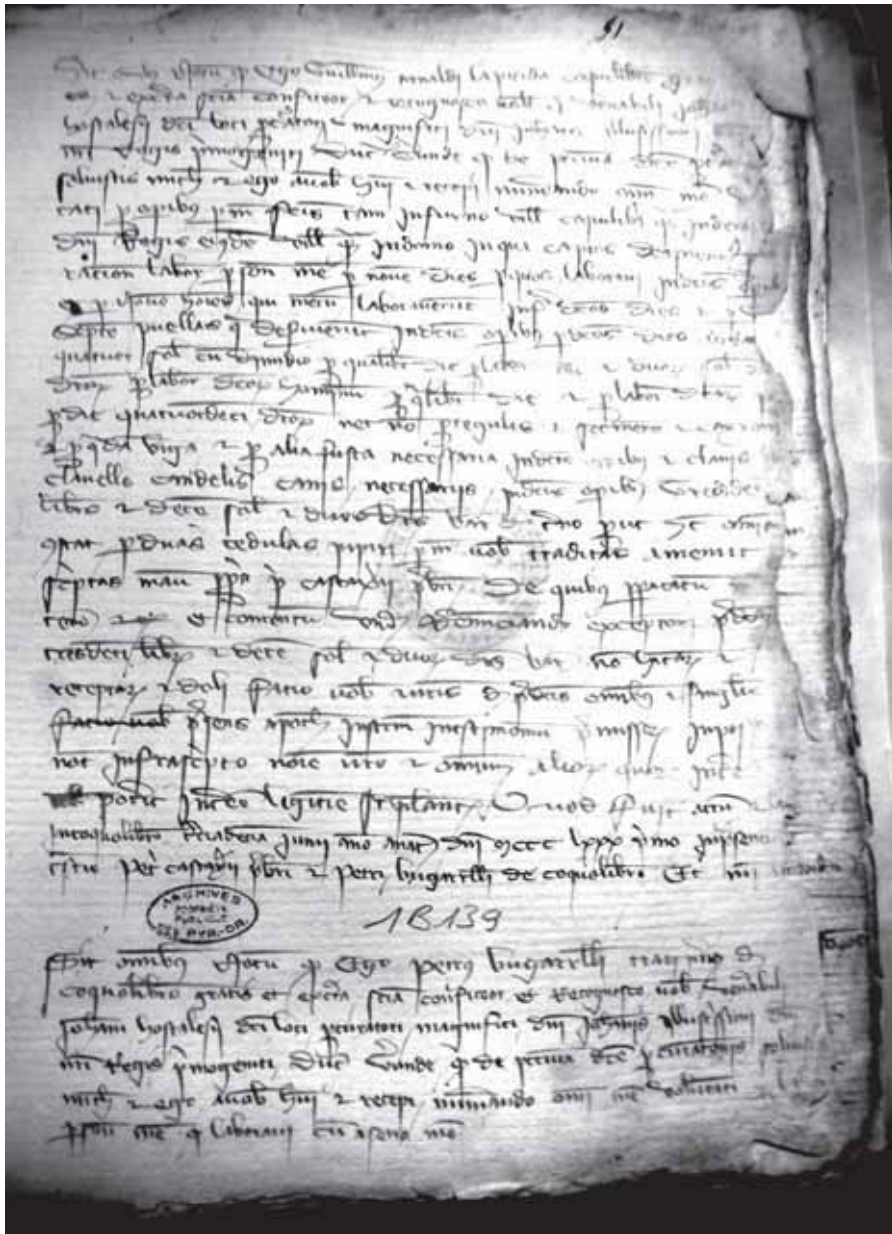

Dors del registre 1B139 de l'Arxiu Departamental dels Pirineus Orientals. L'escriptura, l'enquadernació i els signes antics de classificació són probablement del segle XVII.

Primera pàgina del registre 1B139. En els fulls afegits al començament del registre, en el moment de la seva enquadernació al segle XVII, inscripció de classificació, sens dubte a l'època de l'inventari-classificació elaborat per Miquel Rodó.

F. 51r; exemple de l'escritura del registre de Bernat Frigola: l'acte és el pagament dels treballs realitzats al forn, a la presó i a les drassanes de Cotlliure (núm. 84).

